

N°. 5400

chartulas ac schedulas 241 continens

compactura munitus mense septembri 1922.

2.

Muzyka w Polsce.

Przegląd muzykalny przez M. K. (w Bibliotece warszaw. 1855. Tom. IV Zesz. XI. str. 302 – 312. obejmuje Rys historyczny muzyki w dawnej Polsce, lichy.)

Mieliśmy muzykę narodową jej zabytkiem są pieśni gminne. W szkołach które pierwsi Benedyktyni i cystersi zaprowadzili uczono śpiewu Gallickiego podług zasad obcych śpiewano bowiem w kościele po łacinie; lud tylko Kirie eleyson intonował – Pieśń Bogarodzica jest najdawniejszym pomnikiem – równie jak przez twe święte Zmartwychwstanie. Muzykę świecką pielęgnowali potnicy, rybałci, lirnicy, skomorochy (ob. Statut i wypis z Kalendarza Dunczewskiego) dudarze, żacki szkolne na dworach królów i panów chowano muzykę która przy objadach grywała i przy ucztach. W Krakowie już w XV wieku pomiędzy mieszczanami wiele było lutnistów (citharoedus) i stanowili później osobny cech i mieli swoją bramę. Trzymano bandurzystów i Węgrzynków do lutni (ob. Siarczyński Obraz, Rachunki Jagiełły i Zygmunta Aug.) Wolski sprowadził na dwór królewski najsławniejszych muzyków; sam Zygmunt III grywał na klawicymbale Górnicki wymaga od swego dworzanina aby umiał grać na lutni; jednak panowie się w tem jako służbistem rzemiośle nie kochali. W Akademii Krakowskiej uczono muzyki choralnej. Bractwa literackie śpiewały litanie (n. p. zaprowadzono je 1608 w Żywcu) i msze (Psałterzyści, Rorantyści, kanonik kantor.) Mikołaj Gomułka zostawił melodie na 4 głosy do 150 psalmów Kochanowskiego Gomułka ur. 1564 † 5 marca 1609 w Chorawli (?) – nuty do śpiewników luterskich szczypiorskich – Za Władysława IV dawano opery (n. p. 1637 recytatywę S. Cecylii) z baletami i reduty (ob. Pamiętn. Albr. Radziwiłła) recytatywę o porwaniu Heleny 1638 przez Puccitelli – inną operę 1646 August III dobierał najsławniejszych wirtuozów do swej orkiestry, dawał opery. (Ob: Kitowicz) – Grzegórz Gorczycki penitencyarz krak. † 1734 napisał 6 mszy na 4 głosy (dwie wydał Lichocki w 2 zeszycie) Sołtyk bisk. krak. założył szkołę śpiewu pod dyrekcyą Kratzera basisty z Wiednia, ta szkoła grała przed Stanisławem Augustem operetkę: Filozofowie wrzekomi

Ob: Księga świata.

Najnowsi kompozytorowie: Elsner, Kurpiński, Stefani syn Ignacy

muzycy: Chopin, Moniuszko, Dobrzyński, Nowakowski, Komorowski: i t. d.

J. Łepkowski: Listy z podróży archeologicznej po Galicyi. List V Dodat. tyg. do Gaz. lwow. 1857 No. 35 mówi iż organy w Kętach robione 1381 przez Jana Wanc z Żywca, restaurowane r. 1425 przez Wawrzyńca Herman (lecz Kęty i Żywiec później obie)

R. 1642 Władysław IV potwierdza w Krakowie cech cymbalistów, serwistów

Döring G.: Geschichte der Musik in Preussen. Elbing (Neumann) 1852 – 1855. 8o Zesz. I – III str. 200 (à 7½ Sgr.)

(Ob. Śpiewy kościelne dawnych kompozytorów polskich wydane przez Józefa Cichockiego) nuty z oznaczeniem taktu jednak bez podziału klucze odmienne

Maciej Kamiński ur. w Węgrzech w Oedenburgu d. 13 paźdz. 1734 † 25 stycz. 1777 [1821] w Warszawie napisał pierwszą operę: Nędza do textu Bohomolca; śpiewali w niej panna Dezner, pani Gronowic p. p. Bogusławski, Bagiński, Serafinowicz przez tego on ukształcał śpiewaków.

Antoni Weinert wtorek Kapeli Król napisał opery: Szkrupuł niepotrzebny, Donnerwetter, Kapral na warunku – Diabeł alchimista

Stefani napisał: Krakowiacy, Drzewo zaczarowane

Gaetani dyrektor opery muzyki król napisał operę polską Żołnierz czarnoksiężnik.

Kromer M: De concentibus musicis 1530 - Musica figurata
Gregorius Libanus Lignicensis: De Musicae laudibus Cracov. 1540.
Na dworze Zygmunta Aug. r. 1546 był organista, 5 piszczyków, 7 trę=
bacy z dobossy i harfista Włoch.
Zygmunt III r. 1590 chował na dworze swym 6 chłopców kantorów,
6 organistów (Tomasz, Kicher, Bauman, Sowa, Kurowski, Fantazya)
Lutnistów (Dyomedes Kato, Kos, Sielecki), 13 kantorów polaków
6 trębaczy, bębnista

Laurentius Martini [illegible]
Wojczik de Schadek organista
posnan. ucoratus mite.... ssin
formandis organis 1514 Comut
aestio. zapis. w metryce akad.
Krak.
Arnoldus Juliani Causin de
Ath ex Hanouien. comitatu
magnus musicus Jusquini disci-
pulus diocesis cameracensis
1525 Comut. hiem. zapisany w
metryce univ. Cracov.
(Causinus Arnoldus sławny
kompozytor motetów na
4 i 5 głosów 1539-1556)

Elsner Józef rektor byłego Konserwatoryum muzycznego i professor
kontrapunktu i kompozycyi muzycznej w uniw. Warszawsk. r. 1846
napisał Oratorium kościelne męki naszego Pana Jezusa Chrystusa czyli
tryumf ewangelii

Ignacy Komorowski muzyk + 14 pazdz. 1857 w Warszawie

Bohdanowicz Bazyli szlachcic ur. 1740 + 1804 w Wiedniu był najprzód
skrzypkiem w teatrze Marinellego w Wiedniu. Sławny z dziwactw mu=
zykalnych. Zapowiedział koncert w którym sam z 8 swemi dziećmi
miał wystąpić i odegrać swe własne kompozycyje n.p. sonatę
na jednych skrzypcach odegraną 4 smyczkami i 16 palcami,
koncert z świstania, Wariacyje na jeden fortepian 8 rąk i 40 palców
symfonie wokalne bez słów z echem, pianiem kur, szczekaniem
psów. Afisz ten owej muzykalnej akademii (koncertu) który
się miał odbyć d. 8 kwietnia 1802 miał napis: Neun Fragen
oder die seltene musikalische Familie des Bohdanowitsch
(jest przedruk. w Ernst Ludw. Gerber: Histor.-biographisches
Lexikon der Tonkünstler. Leipzig 1790. 8° I Bd. - Gerber:
neues histor. biogr. Lexikon der Tonkünstler Leipzig 1812. 8°.)
Wydał: 1) XII Polon. avec 3 pièces pour le fortepiano 1780_
2) Drei Violinduetten 1784 3) Daphnis et Phillis avec un
adieu pour le fortep. à 4 mains. Vienne 1798 (Artaria)
Ob: Mayer Conversat. lex. Hildburghausen 1875. IV Bd.

Zygmuntowski Józef był członkiem orkiestry kościelnej u Jezuitów w Krakowie; po supresyi tego zakonu dawał naukę na instrumentach smyczkowych i dętych, ukształcił orkiestrę z którą grywał na weselach, imieninach (1776). Z jego uczniów byli sławniejsi:

Gołąbek Jakób dobry tenorzysta katedry krakow., napisał kilka mszy po dziś dzień w kaplicy Zygmuntowskiej śpiewanych (rodem Czech w młodym wieku przybył do Krakowa gdzie był kapelmistrzem u Jezuitów potem śpiewakiem w katedrze umarł 1790.

Kaliwoda (uczeń Zygmuntowskiego) sławny basetlista

Zagórski (także) skrzypek doskonały koncercista

Kwiatkowski (także) dobry flecista grał i na Viola d'amour instrumencie smyczkowym o 7 stronach.

Stępalski (także) dobry waldhornista z 3 córkami dawał koncerta.

Bernard Bitner urodzony w Szląsku pruskiem dominikan, dawał lekcyje na spinecie (fortepian z piórowemi młotkami) w domu Lotkańskich w Krakowie Franciszek Lotkański sufragan dopomógł mu iż się sekularyzował i r. 1780 proboszczem kaplicy rorantystów oraz magistrem kapeli katedralnej krak. został Ten dobrawszy 8 prebendarzy skompletował śpiew w kaplicy rorantystów; i z pozostałych członków muzyki jezuickiej utworzył orkiestrę katedralną w liczbie 16. między temi byli Organista Wojciech Lisiński z synami skrzypkami Stanisławem i Janem (wysłanym dla doskonalenia się do Włoch gdzie umarł), skrzypek pierwszy Jan Zagórski, drugi Wentzel prusak, 3 i 4ty Lisińskie v. x. Zychliński, hoboista Rychter, flecista Kwiatkowski, kwartwiolinista Kozakowski, waldhorniści Stempalski z synem, trembacze Dudek i Zaskocz Czech, Śpiewacy: Franciszek Kratzer, Płaszyński Szmigiel i Gołąbek, Zaluzewski, Małecki.

Jacek Kluszewski starosta brzegowski sam nie pośledni artysta i wielki miłośnik muzyki do swego pałacu spiskiego sprowadził towarzystwo włoskiej opery około 1778 i do orkiestry z Wrocławia skrzypka Hoffstetera, klarnecistę Matzburga, wiolinczelistę Kaliwodę z Warszawy otwarł operę i urządzony przez siebie na 700 osób teatr; w tej szkole kształcili się Wojciech Bogusławski, Owsiński, Dyto, Franki, Kaczkowski, śpiewaczka Jasińska, Kłosowska i Jan Nep. Szczurowski

Sierakowski hr. Wacław proboszcz katedry krak. nabrawszy wiele smaku do muzyki we Włoszech, każewszy biedne dzieci uczyć muzyki sprowadził z Włoch wiele oratoriów które przełożywszy na polskie z dobrze urządzoną orkiestrą w domu swoim kazał przedstawiać, sam dyrygując. Umarł 24 lutego 1806.

Horner Tomasz ur. w Eger w Czechach, żył jako muzyk na dworze Alberta margrab. brandenbur. Wydał: 1) De ratione componendi cantus. Regiomonti 1546. 8o.

Riccius Teodor Włoch z Brescii nadworny kapelmistrz księcia pruskiego + 1599 wydał: (na dworze [illegible] Jerzego Fryderyk margrab. brandenb. księcia prusk. w Królewcu) Wydał: 1) Madrigalium liber I (na 5, 6, 7, 8 i 12 głosów) Venetiis 1567. 4o. 2) Sacrae cantiones quas vulgo motecta vocant (na 5, 6 i 8 głosów) Norimbergae apud Th. Gerlach 1576. 4o. Liber secundus. Regiomonti 1580. 4o. 3) Introitus qui in solennitatibus majoribus et praecipuorum sanctorum festis in ecclesia decantari solent. Venetiis 1589. 4o.

Eccard Jan rodem z Mühlhausen w Turyngii r. 1553 uczeń sławnego Orlando w Monachium, z razu pomocnik Ricciusza na dworze książęcym w Królewcu od 1583; był kapelmistrzem 1599–1608 tamże, potem poszedł na dwór do Berlina + 1611. Wydał: 1) Geistliche Lieder auf den Choral odergemeine Kirchenmelodey gerichtet und mit 5 Stimmen componiret. [illegible] II Theile. Königsberg 1597. 4o. 5 tomów. — Następca jego kapelmistrz Stobaeus pomnożywszy to dzieło znowu wydał w Gdańsku 1634. 2) Preussische Festlieder durchs ganze Jahr mit 5, 6, 7, 8 Stimmen II Theile. Königsberg 1598. 4o. 6 tomów. — Wydał później na nowo Jan Stobaeus w Elblągu i w Gdańsku 1642. 4o Część I a w Królewcu 1644. 4o Część II był wprzód kapelmistrzem Fuggerów w Augsburgu.

Nidecki Tomasz uczeń Elsnera i konserwatorium warszaw. dyrektor opery w Wiedniu i w Warszawie

Wojkowski Ignacy i syn jego A. wirtuozi w Poznaniu.

Stobaeus Jan ur. w Grudziądzu 1580 kapelmistrz nadworny w Królewcu + 1646. pisał muzykę do kantaty na pokój Sztumsdorfski z Szwedami i Polakami 1635

Syfert Paweł z Gdańska muzyk w Niemczech r. 1620

5

Przy końcu XVIII wieku było wiele biegłych organistów w Krakowie: w Katedrze Wojciech Lisieński, tegoż córka zakonnica u S. Jędrzeja, u S. Anny Florian Danielski, u WWSS. Jakób Paliszewski, u Bożego Ciała Jerzy Kozłowski, u P. Maryi Jacek Gorecki; na Tyńcu Jan Marciszewski. – Sławne wówczas organy były w Częstochowie, na Łysej Górze, w Jędrzejowie u Cystersów (największe zajmujące większą połowę kościoła miały 42 rejestrowych głosów 3 klawiatury i 16 miechów), w Przyrowie, Tyńcu, w Krakowie u Franciszkanów, Dominikanów, Bernardynów, Bożego Ciała (zwane królewskie organy). Rękodzielnicy sławni wtedy narzędzi muzycznych byli Sitarski, Ziernicki, Wroński, Zgłarski, Głowacki [którzy także wyrabiał fortepiana stolikowe z fletami) byli doskonałemi orgarmistrzami. Groblicz (1609) robił sławne skrzypce równie jak i Pilichowski. – W kaplicy rorantystów dotąd pozostały utwory muzyczne: Sebastiana z Fulsztyna z XVI w. x. Andrzeja Pankiewicza (czyli Paszkiewicza) x. Bartłomieja Pękel karmelity potem prebendarza kaplicy rorantystów, x. Grzegorza Gorczyckiego (+1734) Zygmuntowskiego (1758) x. Zieleniewicza (1724) Rotha i Bitnera.

L Błażej (ojciec Jana rzeźb. malarza)

Dzierzanowski rodem z Podlasia sławny skrzypek i gracz na Viola d'amour na dworze Stanisława Augusta +1770 w Warszawie mając 88 lat.

Przyrębski kanonik krak. chował sobie nadworną muzykę złożoną z 12 pod kierunkiem Stanisława Ziarczyńskiego wiolinczelisty.

Prazmowski starosta sam dobry skrzypek chował na dworze swym 14 muzyków, dawał on u siebie koncerta w których występował sam, żona jego śpiewaczka i starsza córka fortepianistka – w Krakowie

Lang Felix Michał rodem Czech r. 1786 był informatorem seminarium wokalistów w Krakowie – ułożył kantatę na cześć S. Cecylii.

Muzycy którzy bawili w Polsce

Z dzieła: Allgemeines historisches Künstler-lexikon für Böhmen und zum Theil auch für Mähren und Schlesien gesammelt und bearbeitet von Gottfried Johann Dlabacz Prag 1815 gedr. bey Gottlieb Haase 4º. I Bd str. XII i 684. II Bd. str. 620 III Bd str. 448 w 2 kolumnach (Nr Jnv. 4418.)

Adalbertus (S. Wojciech) autor Bogarodzicy I 30.

Archangelus Czech karmelita trzewiczkowy organista w Markowicz (?) 1763. I 52

Arnold Marcin Szlązak Kantor i pastor w Wschowie + 1608 I 57.

Benda Franciszek Czech śpiewak i Kapelmajstr nadworny Szaniawskiego kasztel. sochaczewsk. a potem Króla Augusta II w Polsce + 1786. I 106.

Campi z domu Michałowicz Polka sławna śpiewaczka przy teatrze w Pradze i Wiedniu 1808 I 262.

Dussek Józefa z domu Hambacher Czeszka sławna fortepianistka i śpiewaczka była i Warszawie urodz. 1753. I 344

Fischer Volbert urodzony w Tabor w Czechach sławny wirtuoz na harfie i klawikordzie i kompozytor. Ukończywszy nauki w szkołach jezuickich w Neuhaus udał się do Lwowa gdzie przez 7 lat bawił. Potem przedsięwziął podróż do Włoch, Szwajcaryj i Francyj gdzie jeszcze r. 1787 żył jako wirtuoz. Jest on autorem 6 Symfonij à 2 Viol. 2 Oboe 2 Corn. Viola con Basso. Ob: Gerbers Lexikon der Tonkünstler str. 417 i 418. I 405.

Gdacius Adam Szlązak kantor w Toruniu i Wilnie r. 1688 I 450.

Giusti Anna Maria z Rzymu sławna śpiewaczka nadworna królowej polskiej przed r. 1724. I 466

Glettinger Jan urodzony w Wrocławiu 1661 grał na wielu instrumentach był miejskim muzykiem w Gdańsku I 468

Gloeckner Franciszek Józef nadworny muzyk Augusta III żył w Warszawie 1794 rodem Czech I 469.

Haberman Jan Piotr Czech mistrz koncertowy wojewody kijowskiego. Zostawszy xiędzem był spowiednikiem arcybiskupa lwowskiego i dostał beneficyum przy niemieckim kościele w Lwowie I 535.

R. 1789 śpiewacy opery włoskiej Król w Warsz. Mr Bassi, Baglioni, Campi Mme Pozzi, Miklaszewicz.

Ob: Forkel Joh. Nik: Geschichte der Tonkunst Fetis

Doni na dworze hetmana Józefa Potockiego

(Joachim) Albertini (F bawił w Warszawie do r. 1784 napisał dla teatru tamtejszego operę: Don Juan czyli gość kamienny Bawił r. 1790 we Włoszech jako pisarz oper muzyki) nadworny muzyk króla Stanisława Poniatowskiego i Kapelmistrz kompozytor Ciampi Not. str. 57

Babbini Piotr, Baglioni Antoni, Banti śpiewaczka, Bonafini Katarzyna — śpiewak teatru włoskiego w Warszawie 1720 sławny i później. Ciampi Not str. 57

Bordoni Faustina Hasse z Wenecyj sławna sopranistka w teatrze Augusta III r. 1744 w Polsce. Ciampi Not str. 57.

Czermak Czech sławny wiolończellista w Warszawie żył r. 1790 w wieku podeszłym Dlabacz I 306

Borgondio Gentile śpiewaczka, Braghetti Prosper tenorzysta, Brocchi Giambatista (1780), Bruni — Ciampi Not str. 58

Castiglioni

Catalani Angelica

Cimarosa Ciampi Viagg. str. 134 (r. 1765)

Compagnuzzi Józef Ciampi Not str. 58

Constantini Livia zwana la polacchina wirtuozka w Warszawie r. 1744 na dworze Augusta III Ciamp. Not. 57

Crespi- (Prosperi z domu) Ludwika śpiewaczka i prymadonna teatru włoskiego w Warszawie r. 1720. Ciam Not

Da Capua Marcell Kapelmistrz księżny marszał. Lubomirskiej z domu Czartoryskiej (1765) Ciamp. Viag) 3

Del Zanca Michał kompozytor nadworny Króla polskiego pisał: La libertà a quattro voci nell'occasione della solenne incoronazione della S. R. M. di Stanislao Augusto II re di Polonia Venezia 1765 per Modesto Fenzo 4º (był z akademij muzykalnej Ciampi Viag 134.

De Santis Ludwik z Neapolu kapelmistrz w Warszawie Ciamp. Not 58

Donati, Ghinassi Rzymianin kompozytor, Giletti (może Gibetti pani 1780) — Ciamp. Not 58.

Giorgini

Ferrari bawił 1784 w Tulczynie na dworze Potockiego gdzie dawał koncerty.

Giardini wirtuoz ſkrzypek 1786 w Warſzawie

Laurenti Antonia M. z Bononij zwana la Corralli nadworna ſpiewaczka króla polſkiego r. 1744. Ciampi Not. 57.

Lazerini
Lenzi nauczycielna ſkrzypcach w liceum Krzemienieckim
Lodi fortepianiſta
Lolli Antoni ſkrzypek
Luini
} Ciampi Not 58.

Mannarelli Kapelmiſtrz i Kompozytor 1765 (Ciampi Viag. 134.

Marchesini
Morigi Małgorzata ſpiewaczka
Oldrini
Olivieri
Orsini Anna 1780
} Ciamp. Not 58.

Paesiello piſał muzykę do: Il re Teodoro in Venezia Dramma eroico-comico rappresentato l'ann. 1789 in Varsavia 2) La Modiſta Raggiratrice, Dramma giocoſo l'an. 1789 recitato in Varsavia 3) La Paſsione di G. Criſto Oratorio del Metaſtaſio recitato l'an. 1784 in Varsavia. R. 1784 przybył do Warszawy Ciampi Viag 134. gdzie w wielki czwartek dyrygował ſwoim Oratorium

Peroni ſpiewaczka
Peroni ſpiewak
Persecchini Kapelmiſtrz
Pettinetti Tancmiſtrz
Poledri ſkrzypek
} Ciampi Not. 58.

Pozzi Anna sławna ſpiewaczka śpiewała 1789 umarła w Warszawie była [illegible] przed r. 1790 Ciampi Not 59.

Paliurus Paweł Morawianin +1632 pastor i senior braci czeskich w Wielkiej Polsce ſpiewak

Pozzi Franciſzek Ciampi Not 58

Prosperi-Creſpi Ludwika ſpiewaczka

Raſtrelli Kapelmiſtrz i Kompozytor w Krzemieńcu Ciampi Not. p. 135.

Harnisch Antoni urodzony w Pradze 565. Fortepianiſta i Organiſta w Polsce i Gdańſku r. 1787. I 565.

Haſze Jan Adolf nadworny Kapelmiſtrz Króla Augusta III piſał wiele muzyk do oper dawanych w teatrze nadwornym. Portret jego wyszedł r. 1802 sztychem w Frankfurcie. I 571.

Häuſzler lutniſta i skrzypek z Pragi bawił w Polsce w XVIII wieku (kompozytor) I 580

Hettisch Jan urodzony w Liblin w Czechach za rządów austryjackich przybył do Lwowa gdzie r. 1793 w 45 roku życia ſwego umarł jako urzędnik cesarſki. Był jeden z najzawołańszych wiolincelistów. Piſał niektóre koncerta i solo na swój inſtrument. Wspomina o nim Burney I 619.

Hübner Jan urodzony w Warſzawie r. 1696 ćwiczył się na ſkrzypcach w Wiedniu 1711 w ſzkole Roſsetego był potem dyrektorem Kapeli hrab. Kinskiego i ceſarzowy Anny roſsyjskiej w Moſkwie I 632.

Jawurek Józef muzyki miſtrz w Gdańſku r. 1813. Czech II 20.

Jan kantor w Panglorow w Szlaſku r. 1208 II 26

Kozlowski J. kompozytor polonezów w Pradze 1793 II 112

Krasa Franciszek r. 1770 muzyk w Polsce II 127.

Krasinſki kompozytor na fletę 1787. II 127

Markocyus Wojciech ſpiewak i ſkrzypek Czech około r. 1750 był w Polsce II 261

Mateuschek Jan hoboiſta i waltorniſta 1780 w Czechach w służbie Tereſsy Xiężny Poniatowſkiej II 274

Milleville Alexander z Ferrary około 1615 nadworny organiſta Zygmunta III: kompozytor II 322

Reichelt Samuel Czech dyrektor muzyki w klasztorze Augustyjanów w Kaliszu r. 1770. II 549

Schauer Karol muzyk nadworny Króla polsk. w Dreznie 1729. III 34.

Schindler Andrzej i Jan Adam dwoih braci
nadworni waltorniści króla polskiego w Dreznie
r. 1729. III 43.

Schwanda Jan Michał braci miłosiernych
zakonu urodzony w Czechach 1701 sławny śpiewak był
jeneralnym wizytatorem swego zakonu w Polsce
+ r. 1753. III 76

Stöhr Jan Krzysztof Szlązak urodzony 1737
bawił do r. 1757 w Polsce; grał pięknie na hoboi, żył
w Pradze 1810. III 197

Stregcius (Vetter) Jerzy kompozytor braci
czeskich w Polsce w XVII wieku III 229

Trenkler Jan Jerzy Czech organista i nauczy=
ciel muzyki urodzony 1751 przybył do Polski 1763
gdzie się 1793 ożenił. III 274

Turnovius Simon Czech śpiewak pastor braci
czeskich w Polsce + 1608 III 286

Veracini Franciszek Maria z Florencyj nadwor=
ny komponista króla Augusta II w Dreznie 1723.
III 295.

Zani Małgorzata Katarzyna śpiewaczka nadwor=
na Augusta II w Dreznie 1718. III 431.

Zelenka Jan Dyzmas Czech nadworny wioli=
nista, kompozytor i kapelmistrz Augusta II. 1723
w Dreznie + 1745. w Dreznie III 436

Zelenka Iwan Czech kapelmistrz Króla Au=
gusta II + 1726 w Dreznie III 437.

w dziele: Notizie di medici, maestri di Musica e Can=
tori Pittori, Architetti, Scultori ed altri Artisti
Italiani in Polonia e Polacchi in Italia raccolte da
Sebastiano Ciampi. Lucca dalla tipografia di Jacopo Bala
tresi 1830 in 8vo str. 165.

Cilli Alexander z Pistoi śpiewak nadwornej muzyki
Zygmunta III od r. 1594 xiądz i donosiciel dworowi
Toskańskiemu co się działo w Polsce. Wydał historyję rokoszu
Zebrzydowskiego po włosku „Historia delle sollevationi nota=
bili seguite in Polonia" 1606 - 1608 i Historia di Moscovia
via delle ationi heroiche e memorabili imprese del Sigismon:
do III re di Polonia. Bawił r. 1619 jeszcze w Polsce a r. 1609
ponos we włoszech Ciampi notizie 49 - 54.

Ricci Ciampi not 58

Santapaulina Girolamo tenorzysta króla Augusta
III r. 1744. Ciampi not. 57.

Sartorini } Ciampi not 58
Siboni

Soliva Karol z Medyjolanu sprowadzony przez
Stasica dyrektor Konserwatoryjum muzycznego
w Warszawie i nauczyciel śpiewu 1823

Stabingher kompozytor }
Tarquinio } Ciampi not 59.
Tibaldi }
Todi śpiewaczka Pani } r. 1784 w Warszawie
Tonioli

Torri Teresa pani śpiew. opery w Warsz. 1765

Zannini śpiewaczka Augusta III 1744 zwana
la polacchina Ciampi not 57.

Za Augusta II sławnym był lutnistą na Litwie Krzysz=
tof ~~Zawisza~~ ~~starosta~~ mińs~~ki~~ wtedy byli na Litwie
Cont z synem i córką dobrze śpiewał i na wszystkich grali
instrumentach; pani Wazyńska z domu de Neuville też
nie śpiewała; a Biskup Brzostowski miał na swym dworze
śpiewaki włoskie.

Zgierski jezuita dyrektor kapelli katedry wileńskiej
komponował oratorium na Lamentacye Jeremia=
sza proroka w XVIII wieku.

W dziele: Viaggio in Polonia del professore Se=
bastiano Ciampi nella state del 1830. ~~in~~ Firenze
presso Giuseppe Galletti 1831. 8vo str. 193.

Mme Teresa Torri
Mr ~~Jean Bapt.~~ Giovanni Battista Ristorini
" Michele del Zanca
Mlle Catherina Ristorini
Mr Domenico Cechiluppi
Mme Therese Crespi
Mr François Calenzoli
~~Mr Calenzo~~ [Morini

} Śpiewacy teatru Król. w Warszawie 1765. jest kilka oper) libretów drukow.

Kapelmistrzem był wtedy Mr Fischetti

} Baletnikami panowie: ~~[illegible]~~ Cambi, Godard, Consta etc. Besettoni i panie ~~Gattau~~, ~~Casacci, Tebalti, Fenin~~ Catarina Gattai, Teresa Casacci, Chiara Polzelli, Maria Polzelli, Fenin

... 1830 śpiewacy teatru włoskiego w Warszawie: panowie: Luigi Righetti, G. Battista Brocchi, Alessandro Borroni, Santini, Pasquale de Giovani; śpiewaczki: Anna Bolini, Luigia Allegretti, Teressa Gordini, Teressa Ge-betti (jest kilka librettów tej opery)

w bibliotece Upsalskiej są jego: Sacrae Cantiones na 5, 10, 12, 16, 20 głosów. Venezia 1608.

w kościele Augustyanów w Warszawie 1643 była kapela włoska

Śliczne melodie są w polskim psałterzu Jana Kochanowskiego.

Za Augusta III mieli panowie swe nadworne kapele n. p. San-guszko miecznik lit. [illegible] Lubomirski podstoli kor., Wiel-horski i. t. p.

Zygmunt August podług świadectw nuncyuszów lubiał sam muzyki i mu-zyków wybornych trzymał.

... Dawid Holland profesor muzyki w uniwersyt: wileńskim.

... amek na Czorsztynie ... z jedną illuminowaną ryciną z muzyką Kurpińskiego na klawikort przerobioną przez Krasera. W Warszawie u Zawadzkiego i Węckiego 1819.

Nowy polonez przez J. Damse, nowy mazurek ze śpiewem Pan Campi. Chluba pamięci mej pierwszej młodości przez J. Damse. Walc przez J. Deike. Warszawa 1820.

Kurpiński K: Zasady harmonii tonów z dołączeniem jene-rał basu praktycznego z 38 fig. 4° Warsz 1822.

Simon Durent jezuita polak spowiednik królewicza Ka-rola Zygmuntowicza żył jeszcze 1643 pisał: Litaniae B. Virginis musicales 1638 (bezimiennie)

Gorczycki Grzegorz penitencyarz i mistrz kape-li na zamku w Krakowie 1734 pochowany w ka-tedrze. Twory jego po dziś dzień grywają. R. 1828 zeszyty w Warszawie: Śpiewy kościelne dawnych kom-pozytorów polskich zebrane i wydane przez Jó-zefa ...chockiego (6 zł 7 gr) Zeszyt I zawiera 10 psalmów Mikołaja Gomołki na sopran, alt, tenor i bas. Zeszyt II Msza cała i części mszy Adwentowej ... Grzegorza Gorczyckiego

Gorczyn Jan wydał: Tabulatura muzyki ... w Krakowie 1647. 8°

Galot lutnista o nim mówi Andrzej Morsztyn w Lutni:
Jam nie myślił nigdy o tem – Być Bekwarkiem i Galotem
Tak żem sobie w domu gędził – Abym z tych humor odpędził.

Tirami Fabrycyusz xiądz z Urbinu (Durantino) muzyk nadworny Zygmunta III bawił w Polsce od r. 1601–1614. Wrócił do Włoch. Ciampi Notizie p. 55.

Pacelli Asprilli Włoch z Vaticano nadworny muzyk Zygmunta III przez lat 20. Umarł w Warszawie 4 maja 1623 mając lat 53. nagrobek jego Ciampi notiz. p. 56. w katedrze warszawskiej.

Fantoni Ludwik muzyk nadworny Władysława IV Ciampi Not. p. 56

Jacopetti Jakob [illegible] z Pistoi i Duparin Józef z Florencyi oba z trzebieżce śpiewacy w służbie Kardynała Radziejowskiego w Warszawie r. 169... Ciampi Not. p. 58

[Caetani mistrz kapeli włoskiej w Warszawie w Kollegiacie S. Jana sprowadzonej przez Zygmunta I która 29 maja 15.. grała pierwszą mszę. !!?

Kurpiński Karol pisał muzykę do hymnów Felińskiego i Minasowicza. R. 1829 w Warsz. wydał. Zasady muzyki na klawikord. Pieśń nowa w Warsz. 1829 fol. obl. 1 ark. Ś.O.

Scapila Wincenty de Valencia Włoch kapelan i muzyk Władysława IV r. 1645 założył w Warszawie kościół Fran-ciszkanów.

Kotłowski Jerzy-Wilhelm nadworny muzyk xięcia Anhalt-Dessau sławny i w podróżach po Euro-pie jako pierwszy flecista znany, urodził się r. 1735 dnia 16 maja w Berlinie

Gomółka Mikołaj krakowianin w 16 roku żywota wydał: Melodiae na psałterz przez Mikołaja Gomółkę uczynio-ne w Krakowie w druk. Łazarzowej 1580. 4° są to nuty do przekładu Kochanowskiego – pisał on też i świeckie kompozycje muzyczne. U-marł 5 marca 1609. w 49 roku w służbie Łaszowieckich. Nagro-bek jego z szarego piaskowca w Jazłowcu wyobraża go klęczącego przed krucyfixem.

Wacław z Szamotuł muzyk królewski Zygmunta Aug. ... pisał kantaty na ... 1553 śpiewał ja ...

Kozłowski kompozytor na fortepian i wielką orkiestrę, kapelmistrz królewski. Jego jest sławne requiem na pogrzeb ... w Petersburgu. Stanisława Augusta.

Fiorentini Baltazar z Vasugana Włoch sławny wy... nik strun muzycznych osiadł w Warszawie 178... syn jego Józef otrzymał w tym przedmiocie r. 1822 medal nagrody.

Ixłoki Antoni fortepianista i kompozytor wychował się po części w Warszawie wydał w Paryżu 1841. Album muzyczne na fortepian

Krogulski Józef rodem z Tarnowa kompozytor fortepia[nista] [skrzypek] kierował od lat kilku muzyką w kościele pijarów + w Warszawie d. 9 Stycznia 1842 mając ledwie 27 lat zostawił ojca żonę. Znaną jest jego kompozycji msza pasterska, śpiewana Ob: Józef Krogulski jako kompozytor religijny przez Józefa M. Wiolickiego. W Warszawie 1843. 8a str. 14.

Kuczyński Tymoteusz skrzypek wirtuoz uczeń Lipiń[skiego] dawał we Lwowie i Warszawie koncerta 1827

Lambert Piotr (francuz) mistrz szkoły muzycznej w klasztorze Lubińskim – potem nadworny muzyk cara Dymitra Samozwańca z którym razem zginął.

Lessel Franciszek inspektor gimnazyjum w Piotrkowie uczeń Hajdena ułożył muzykę do baletu Taniomanija i kilka mszy + w Piotrkowie 2 grudnia 1838 mając lat 58.

Loly sławny skrzypek na dworze Stanisława Augusta.

Lędewski Kazimierz sławny skrzypek urodz. w Bliźnie gub. Kaliskiej r. 1824.

Bzowska Jadwiga fortepianistka w Warszawie 1855

Malhomme Zofia fortepianistka w Warszawie 1855

R. 1698 w Krakowie Giuseppe Luparini musico della camera virtuoso daje koncert w Krakowie gdzie była Małachowska wojewodzina poznańska sławna śpiewaczka (Bafrani: Viaggio di Maria Casimira 1700!

Józefowicz Bogumiła młoda dawała koncerta 1843 na skrzypcach w Petersburgu, Wilnie, Warszawie.

Kaczkowski Joachim skrzypek wirtuoz i kompozytor + w Warszawie 1829 d. 2. Stycznia mając lat 40.

Jokulski Antoni muzyk kompozytor w Krakowie + 1850.

Elsner Józef ur. 1769 w miasteczku Grodku na Szlązku w Wrocławiu ukończył wydział filozoficzny w uniwersytecie zwiedził Berno, Wiedeń, z kąd przybył do Lwowa i z tamtąd z truppą artystów 1799 do Warszawy jako dyrektor opery. On zaprowadził drukarnię nut w Warszawie oraz muzyki kościelnej w kościele Piarów. Pisał: Wiadomość o łatwości użycia języka polskiego do muzyki (w [illegible] dzienniku Kocebuego) i Dzieje opery polskiej (w Gazecie muzycznej lipskiej). R. 1805 był w Paryżu z kąd wróciwszy napisał: O rytmiczności i metryczności języka polskiego tudzież Początki muzyki dla uczących się śpiewu. Od r. 1814 zaczął udzielać muzyki w szkole dramatycznej a r. 1818 pracował nad założeniem szkoły elementarnej muzyki i 1821 Konserwatorium muzycznego. R. 1817 został profesorem kontrapunktu i kompozycji muzycznej w uniwersytecie warszawskim. Napisał 18 oper, 9 melodram, i balet 41 muzyk na orkiestrę, 48 kantat 8 z dział religijnych otrzymał order S. Stanisława 3 klasy oraz brylantowe nie[które] od cesarza rossyjsk. króla prusk. i sask. kompozycje jego drukowane w Offenbach, Wiednie, Paryżu, Wrocławiu i Lipsku – (R. 1846.)

Jarmusiewicz Jan pleban zaczerski: Chorał gregoryański rytualny historycznie objaśniony i na teraźniejsze nuty [przełożony] z akomp. organu. Wiedeń w druk. Ant. Straussa.

An. Freyer Organist: Choralbuch zu dem für die evan[gelischen] Gemeinde in Pohlen bestimmten Gesangbuche mit Accorde für die Orgel. Warschau 1845.

Papocki z Krakowa na koncercie w Dreźnie r. 1615 gdzie było 600 muzyków, wystąpił jako wirtuoz na basetli ogromnej wielkiej [~~nazwanej~~] Prumtami

uczeń w muzyce Felixa Anerio

L. Po 30 letnim pobycie w Polsce wrócił Scacchi do miasta Galese gdzie umarł w drugiej połowie XVII wieku przed r. 1687. Komponował muzykę do opery „Santa Cecilia" podczas wesela Władysława IV z Cecylią Renatą i do opery „Miłostki Psychy i Kupidyna" w 3 aktach granej w Gdańsku 1646 podczas zaślubin Władysława IV z Marią Ludowiką

P. w Wenecyi 1638. 3) Moteti II libri à 4 et 5 voci. Venetiis 1640 4[o] 5) Cantilena quinque vocibus et lachrymae sepulchrales ad tumulum Johannis Stowaci. Venetiis 1647. 4[o] 6) Cribrum musicum ad Triticum Syfertinum seu examinatio succincta Psalmorum quos non ita pridem Paulus Syfertus Dantiscanus in aede parochiali ibidem organoedus in lucem edidit in quo clare et perspicue multa explicantur quae omnino necessaria ad artem melopoeticam esse solent. Venetiis apud Alex. Vincentinum 1643. fol. K. 64. jest tu w końcu podrasem Xenia Apollinea zbiór kanonów, mszy, mutetów, madrygałów przez muzyków nadwornych pol.) na to dzieło wydał Syfert: Anticribratio

Holland, Cipriani, Casselli, Narkiewicz byli na czele muzyki nadwornego teatru w Nieświeżu u Karola Radziwiłła 1770.

Sowka cytarzysta sławny i śpiewak Zygmunta III

Syfert Paweł Gdańszczanin kształcił się w muzyce w Amsterdamie pod Swelinckiem, w Dreznie, był muzykiem nadwornym Zygmunta III a od r. organistą gdańskim przy kościele P. Maryi. Wydał: 1) Triticum Syfertinum (zbiór psalmów w których dowodził iż Włosi zdolni tylko opery i kanzonetty, nieznają się wcale na muzyce; na co odpisał Scacchi Marek: Cribrum musicum 1643) 2) Anticribratio musica ad avenam Scacchianam hoc est ocularis demonstratio crassissimorum errorum quos Marcus Scacchius auctor libri a. 1643 Venetiis editi quem Crib. musicum ad Triticum Syfertinum baptizavit passim in eo commisit cum annexa Syferti justa defensione honoris ac bonae famae adversus ampullas et falsitates Scacchianas in usum studiosorum autoris et defensionem innocentiae autoris publicae luci commissa. Gedani 1645 fol. K. 9. (na to stanął w obronie Scacchiego i szkoły włoskiej Romano Micheli wydanym dziełem i Scacchi sam w dziele: Judicium cribri

Scacchi Marek rodem z Rzymu, około 1618 sprowadzony przez Zygmunta III przez 28 kierował kapelą królewską. Za Władysława IV wrócił do Rzymu, później znowu był na dworze Jana Kazimierza w Warszawie. Wydał 1) Madrigalia quinque (vocum) Venetiis 1634 4[o] 2) Mszę na 4 głosy 6) Cribrum musicum. Venetiis. (na które dzieło napisał Paweł Syfert organista gdański Anticribrum, zarzucając Scacchiemu nieznajomość muzyki) 4) Judicium Cribri musici id est litterae quaedam [redacted] certo tempore a praestantissimis artis musicae in Germania professoribus et peritis transmissae, mihique Marco Scacchio S. R. M. Joannis Casimiri Pol. et Suec. regis capellae magistro oblatae. Varsaviae in officina Petri Elert. fol. K. 5 (około 1648 lub 1649) tu wspomina autor o 2 znakomitych muzykach polskich:

Kimkovinsz Maciej w Wilnie i
Krakowita Dawid organista przy kościele P. Maryi w Toruniu. (więc około 1650)

Tiranni Fabrycy

Fantoni Ludwik muzyk na dworze Zygmunta III

Wagner Józef ur. 31 grudnia 1768 mając lat 16 jako pierwszy wiolinczelista nadwornej orkiestry Stanisława Augusta, później profesor w Konserwatorium warszawskim. + 12 listopada 1855

Kratzer Walenty + 1855.

Salamoński z Krakowa sławny barytonista w Ameryce i we Włoszech. 1854.

Sławniejsi muzycy i kompozytorowie r. 1854 J. T. Dobrzyński, J. Nowakowski, Taborowski, Wernik, J. Lubowski (+ 1855) Łada, Dietrich, Frankenstein, Gnadedorf, Lotto, Emil Łapczyński, Janotha, Mazurski, Jaroński, Ig. Komorowski, Karasowski, Bassi, Bukalski, Loos, Nagroni, Komman, Kajetan Krassowski panna Zofia Malhomme, pani Łozniakowska, Jadwiga Brzowska, Cecylia Siekierska fortepianistki — pani Reszke panny Kamilla Cichorska, Aniela Kłodzińska, Amelia Zypaczewska śpiewaczki

Wodnicki Teodor ur. w Zamościu 1819 fortepianista uczeń Klemczyńskiego w Kaliszu od r. 1839 mieszkał w Warszawie gdzie dawał Koncerta jest jego 7 kompozycyi wydanych + 16 sierp 1846 w Wilanowie

Kratzer Walenty ur. w Krakowie 9 lut. 1780 od r. 1800 tenorysta od 1814 grał w Warszawie, od 1821 nauczyciel śpiewu + 24 Kwiet. 1855 w Warszawie. napisał 50 wodewilów n. p. Antoni i Antosia, Łokcik Zuzi

Wagner Józef wiolinczelista profesor w Konserwatorium warszaw. ur. 31 grud. 1768 + 12 listop. 1855 w Warszawie

Szczurowski Jan Nepom ur. 1771 d. 18 maja w Pińczowie, operysta od 1783 w Krakowie i Warszawie gdzie + 30 paźdz. 1849.

Rywacki Jan operysta od 1808 w Warszawie dawał lekcye na gitarze żył 52 lat.

Abel Karol Fryderyk urodzony w Köthen 1719 uczeń Sebastiana Bacha żył w Polsce za Augusta III muzyk; + 1788 w Anglii

Bedes spiewak na dworze Stanisł. Kostki i Zygmunta III + 1620

Ferri Baldassaro z Perugia (sławny) śpiewak nadworny Władysława IV

Berent Szymon jezuita w Brunsbergu + 1649 autor Litanij 1638

Borimius Jan (Borzymski) prosty dyrektor kaplicy rorantystów 1624

[illegible]
de la Bracce musicus regius 1603.

Brandt Jan jezuita + 1661. kompozyt. pieśni.

Brandtnern Mateusz sławny organmistrz w Toruniu 1686

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia *185*

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, **raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.**

R.

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia *185*

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, **raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.**

R.

Baszny Józef we Lwowie 1842 (wydał więcej niż jeden zbiór tańców opery Skalmierzanki, Więzienie Jana Kazm. kermiz. syn. i córka) p. 82

Baworowski wiktor (amatorowie powstkujący muzyki, dyletanci poco

Beauplan p. 82 poco autor

Berdyczowska n. P. Maria p. 85 lubo prawie żadnego nie ma związku z muzyką

Bergson Michał Warszawianin ur. 1820 żyje w Paryżu kompozytor

Bielawski Józef profes. konserwat. warszaw. + 1837 (dodać że wydał szkołę na fortepian p. 87 wolelibyśmy co o jego dziełach mianowicie o szkole... zamiast obszernego opisu jego pogrzebu

Biernacki Nicodem p. 88 nie jest pianistą lecz skrzypkiem

Bolesławiusz Klemens poeta na co?

Brodziński Kazmierz poeta.

p. 103 Brosciusz Jan autor ~~nie nazywał się~~ Broski lecz Brożek
~~najważniejsze teorie muzyczne dzieła~~
~~opuszczone tu jego dzieło: Erotemata musices 1649~~

p. 107 Buchowski Benign benedyktyn poeta i kompozytor muzykalny + nie r. 1750 jak p. Sowiński pisze lecz r. 1742 jak widać z wierszy ~~Kazm.~~ Albrychowicza na jego śmierć wydanych.

p. 99. Bohdanowicz skrzypek i kompozytor zwał się ~~[illegible]~~ Bazyli i urodz. r. 1740 (a nie 1754) + r. 1804 a nie 18

Nro

RECEPTA
Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ
AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

R.

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

Nro

RECEPTA
Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ
AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

R.

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

Andreopolitanus muzyk król. w Kościele P. Maryi w Krak. 1566.

w drukarni Andrzejowiczy Łazarza 1554 / 1566 wychodziły pieśni na 4 głosy
na 2, 3. 1 głos z muzyką Wacława Szamotulskiego .. [illegible] i
C. G. [illegible] (Claudius Goudimel)

i w druk. Macieja Siebeneychera [illegible] 1557, pieśni Mikoł. Reja, Bern. Wapowskiego, Trzecieskiego, Andrz. Hieronim. Stefanica, Reginy Filipowskiej, Zofii Oleśnickiej, Jakuba Lubelczyka, Krzysztofa Kuczborskiego.

Anna Jagiellonka łożyła wiele na muzykę w kaplicy rorantystów którą x. Zając 1572 dyrygował.

Antonius Julius robił organy do Kościoła P. Maryi w Gdańsku 1585.

Artomius Piotr (+ 1609) wydaje Kancyonał luter. z nótami w Toruniu 1578.

Baumann Stefan nadw. organista Zygmunta III 1581.

Benedykt z Strykowa kapelan Zygm. Aug. dyrektor muzyki w Kapl. Rorant. + 1574.

~~[illegible]~~

Borek Krzysztof x. drugi dyrektor muzyki kaplicy rorantystów + 1557.

z Brzozowa Walenty: Kancyonał w Królewcu 1554 (nie był muzykiem tylko dorabiał pieśni do melodyj czeskich psałterzy tak jak Rybiński do Gaudymela.)

Fink Henryk nadworny muzyk Jana Alberta króla pol. są drukowane jego: Schoene auserlesene Lieder. 1550 i w zbiorze Salbingera Concentus 1545.

Fink Herman nadworny muzyk Gorki Stanisława wydał Practica musica.

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

R.

Uprasza się Apteki, aby za Recepta Kliniczna, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, **raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.**

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

R.

Uprasza się Apteki, aby za Recepta Kliniczna, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, **raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.**

1566 feria 4ta post Epiphaniarum. — nobilis Valentinus Greph alias Bokwark nuncupatus S. R. M. musicus, honestam Catharinam Narbuthowna uxorem suam constituit in plenipotentem, permittens, ut illa omnia bona immobilia in civitate Vilnensi et extra civitatem vendere vel oppignere possit. pag. 348.

Acta scabinalia Cracov. Anni 1564–1569 Tom 8
Lib. Archiv. Nr. 1150.

R. 1820.

Dwa polonezy ~~ułożone przez~~ W. L. Białobrzeskiego) na fortepian.
Trzy walce F. B.

Tygodnik muzyczny redakcyi Karola Kurpińskiego w Warszawie)

Jancewicz T/1822 polonez i rondo z Tankiga. na fortepian
Kurpiński Polonez i Mazurek 1822
Ostrowski F. i Dzierzyński J. (Polonezy) 1822
Steibelt D. Polonez na (skrzypce)
Stefani J. Polones 1822
Szymanowska M. Thema z waryjacyjami na fortepijan z akomp.
skrzypców lub fletu dedykow Księcin Łowicza 1822.

Małachowski W. „Rondo pastorale"

Epithoma utriusque musices practice Stephani Monetari Cremnicziani. Crac. (1514?)
Freytag Adam (w Toruniu profesor + 1621) pisał nóty do Kancyonału Artomiusza 1601.

Kamiński ~~pisał~~ Stowak muzykę do opery Franc. Bohomolca Nędza uszczęśliwiona 1778;
do Szymańskiego: Zośka czyli wiejskie zaloty. 1784. do Prostota szczęśliwa
do Wybickiego: Balik gospodarski – Słowik – Tradita – Kantata na odkrycie pomnika Jana III
Oryginalne: 1) Krakowiacy i Górale (Bogusławskiego) muzyka Stefaniego
2) Cyrulik biały (L. Dmuszewskiego) muz. Elsnera 3) Mieszkańcy wyspy Kamczatki (Dmuszewskiego) muz. Elsnera 4) Łatac Lucypera (Aloiz. Żółkowskiego) p. Karola Kurpińskiego 5) Echo (W. Pękalskiego) m. Elsnera. 6) Siedm razy jeden Komedya-opera (Lud. Ad Dmuszewskiego) muz. Elsnera. 7) Wkahar Król Guaxary Melodrama (Bogusławskiego) m. Elsnera.
) Wieszczka Urzela (Favarta Komedyja przekład Jan Bodwena) z muz Elsnera.

Ant. Arnueta Woronca Opata Nieświzkiego: Początki muzyki tak figuralnego jak i choralnego kantu. w Wilnie 1806. 8°. str. 217 z 18 tablicami.

Stanisław Lubomirski wojew. Krak. 1645 z Włoch sprowadził muzyki miał 27 śpiewaków i muzyków. Najsławniejszy wówczas muzyk Marketty i drugi Natess z Włoch rodem po śmierci Lubomirskiego wzięci do orkiestry Ferdynanda IV cesarza.

Bacfart albo Baccfarte. Valentin sławny lutnista który odbywał wiele podróży artystycznych; podług badań Fétisa zwał się właściwie Gracw. pochodził z Siedmiogrodu urodz. 1515. Podróżował po Niemczech, Francyi gdzie uzyskał rozgłos. Żył czas niejaki na dworze cesarza Ferdynanda w Wiedniu, potem był dłuższy czas na dworze Zygmunta Augusta + 13 sierp. 1576 w drodze do Włoch, w Padwie. Wydał Livre de tablature de luth. Paris 1564; Harmoniae musicae in usum testudinis. Cracoviae 1565 i 1568 główne dzieło obejmujące bogaty zbiór melodyj na lutnią. (p. 392)

Bacfart Jean może syn poprzedniego, żył w Węgrzech w XVI w. W Besard: Thesaurus harmonicus 1603 jest jego kilka melodyj na lutnią. p. 392

Mendel Hermann: Musikalisches Conversations-lexicon. Berlin (L. Heimann) 1870. 8º. I Bd. pp. 1-636. Aq

Berezowsky Maxym Sazonowicz ur. 1745 w Głuchowie, śpiewak kościelny w stylu włoskim kształcił się w Kijowie, należał do śpiewaków krakowskich, kształcił się w teoryi muzycznej w Bononii r 1765 pod Martinim. Zastrzelił się w Petersburgu 1777. Zaprowadził podwójne chóry w muzyce kościelnej ruskiej. Wydał Paternoster na 4 głosy w Lipsku u Breitkopfa p. 552

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 12 [illegible]

15[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 12 [illegible]

1558 [illegible]
[illegible] 150 [illegible]

1559
1561, 1565 [illegible]
[illegible]
[illegible]

ks. Bembus Mattheusz.

Pochwała pogrzebna Ad. Sędziwoja Czarnkowskiego.

Kraków 1628. 4°.

str. 38.

Tygodnik ill.
Nr. 363. i 364
1882.

Bekwark

Graffus Valentinus oder Greffus, latinisirt aus Graff, ein bedeutender Lautenspieler aus Ungarn; der veröffentlichte ein Lehrbuch: Harmoniarum musicarum in usum testudinis Pars I. Antverpiae 1569.

Vide Garzoni: Piazza universale. Discorso 34

Gesner Bibl. univ.

Musikalisches Conversations-lexikon. Eine Encyklopädie der gesammten musikalischen Wissenschaften, herausgegeben von Herman Mendel. Berlin (Robert Oppenheim) 1870–1874. 8.

I Bd. p. 392.

IV Bd. p. 326

Bacfart Jean sławny lutnista w Węgrzech może syn Walentego. Żył w XVI wieku. W Besard: Thesaurus harmonicus 1603 jest jego kilka kawałków na lutnie

(Mendel I p. 392).

Bacfart czyli Bacfarre Walenty sławny lutnista, odbywał podróże naukowe w Europie, zwał się właściwie, jak Fétis wybadał Graew, pochodził z Siedmiogrodu i urodził się 1515. W Niemczech i Francyi podróżując był wziętym, żył niejakiś czas na dworze cesarza Ferdynanda w Wiedniu i w końcu dłuższy czas był w służbie na dworze Zygmunta Augusta Króla Pol.. Około r. 1570 znowu był na dworze cesarza niemieckiego w Wiedniu i umarł d. 13 Augu 1576 [illegible] u Padwie jadąc do Włoch

Wydał: Livre de tabulature de luth Paris 1564

Harmoniae musicae in usum testudinis. Cracoviae 1565–1568. II partes in fol. (bogaty zbiór kawałków na lutnię) Fétis I p. 185

Mendel: Musikalisches Conversations Lex. I

Premier livre de tabelature de luth, contenant plusieurs fantaisi motets chansons françoises et madrigals par V. Bacfart. Paris, Adrian Le Roy et Rob. Ballard 1564. 4º popr

Brunet Jacques Charles: Manuel du libraire Cinquième édition. Paris 1860. 8º Tome I p. 5 (nº 10197.)

Bekwark uczeń w Padwie
Antoniego Rota (+ 1549)
przybył do Polski 1539
włoskim na dworze
Ferdynanda.

powiat Limanowa
wieś Mszana dolna
paraf. Niedźwiedź
1 mila od Mszany

da Crema

Maria Zoan.: Intabolatura di Lauto Venetia 1546. 4º obl. Supl.

Bianchini Domenico: Inabolatura di Lauto. Venetia 1546. 4º Add.

Francesco da Milano. Intabolatura de Lauto. Venetia 1546. 4º Add.

Rippe Albert de mantue: Tabulature de lent. Paris 1553–1558. 4º 6 Vol. Supl.

Bacfare. Tabelature de Luth. Paris 1564. 4º Add.

~~Pal~~

Paladin Ant. Fr. Tablature de Luth Lyon 1562. 4º Supl.

Bacfart (Bacfarre) Vincentin: Premier livre de Tabelature de luth, contenant plusieurs fantaisies, motets, chansons francoises et madrigals. Paris, Adrian Le Roy et Rob. Ballard 1564. 4º obl.

" " Harmoniae musices in usum testudinis. Cracoviae 1565–1568. fol. 2 częsci (Fetis I. p. 185): w bibl. licealnej w Bononii.)

" " Harmoniarum musicarum in usum testudinis. Pars I. Antverpiae 1569. (tu podpisany: Valentinus Graffus)

Bacfart.

Theatrum musicum longe amplissimum cui (demptis quae vetustate viluerant) authorum praestantiss. tum veterum, tum recentiorum Carmina selectissima sunt in: serta, maiori quam ante hac fide et diligentia in usum publicum comparata.

1. Αὐτόματα, Fantasiae vel Praeludia .. (30) (arie między temi pag. 41.: D'amour me plains, Valentin Bacfarc – pag. 63 Chi più foco Valentin Bacfarc.
2. Contilenae vulgares exquisitae tum 4. tum 5 Vocum
3. Carmina ex lingua Gal. Italica Latina a praestantissimis artificibus instituta (ut Clemente Non papa, Orlandoque di Lasso et pluribus aliis) Moteti nomen 4. 5 aut 6 vocum promeruerunt
4 Aliã quae duabus testudinibus concini solent.
5 Carmina, quae tum facilitate tum lepore rapiunt, ut sunt Passomezo, Gall. Branles etc.

Universa propemodum nunc recenter a peritissimis ...ibusque translata in Testudinis usum, velut ...ulio Caesare Paduano, Melchiore Neuslyder ...ermano et Sixto Kargl ac nonnullis aliis ...uorum industria prae ceteris hodie celebratur. Lovanii Excudebat Petrus Phalesius sibi et Joanni Bellero Bibliopolae Antverpiensi 1581 fol.

59 Tu nóty na lutnię o 5 stronach. Chansons: fol. 41
D'Amour me plains. Vallentin Bacfarc. (2¼ str.) – f.
200 42b: Soupiers ardans. (bez autora – następne może Bacfarka, 2,
fol. 63a: Che piu foco. Bacfarc. (1 strona)

Fantasiae (pieśni artyste) na 2, 4, 5, 6 głosów

Moteta (pobożne pieśni)

Carmina duabus testudinibus accomodata
(n.p. Busato, La Battaille, Passomezo commun, Il suo Saltarello

Sequuntur Passomezo, Gaillarde, Branles

Tańce) (n.p. Passomezo à la Battaille, Melchior, la Milanese, de Marc Antoine, la Paranzino)

(Gaillarde del Moderno, Milanese, de la Battaille, Mazocho, il Zacharij, il Barbetino, la imperialle, Frantia, Baisons nous,)

(Bransles de Bourgoingnes)

(La Bataille, a corde avalee.)

madrigali

Są tu: Fantasia Pauli Baroni
Francisci Milan czyli de Milan
Sixti Kargl
Clement non papa
Cricquillon
Verdy
Valentin Bacfarc
Orlando
Cyprian Rore

Epitaphium Valentini Grevii alias Bakfark, musici Patavii in ecclesia S. Laurentii.

D. O. M. A.

Nobili Viro Valentino Grevio alias Bakfark e Transilvania Saxonum Germanorum Colonia oriundo, quem fidibus novo plane et inusitato artificio canentem audiens aetas nostra, ut alterum Orphea admirata obstupuit.

Amphion Orpheus, et Arion psallere docti
Creduntur merito te genuisse Grevi
Aut illos positus docili testudine quondam
Effinxit genii via Minerva tui.
Quid rear in te uno plusquam genialis Arion
Orpheus Amphion, nempe videndus erat.

Obiit Anno Dñi 1576. Idibus Augusti.
Vixit Annos 69. Natio Germanica unanimes et Testamenti executores p.

(Ex Salamonius: Urbis Patavinae Inscriptiones.

Reverendissimo in Christo patri ac Dño Dño N. Dudicio Episcopo Quinqueecclesiensi et ad Regem Poloniae Legato, Domino ac fautori observando.

Summa tua, mihique perspecta humanitas et mea necessitas effecit, ut his te compellarem, ac primum omnium latere te nolui, quemadmodum Cracovia digressus, iter adornarim ad aulam Caesareae Majestatis accessurus, cujus literis potissimum ex Polonia vocabar. Posnaniae, quae urbs est regia, aliquod diebus jam moror, paulopost Vratislaviam concessurus; non inde pedem moturus antequam de adventu Caesareo certius cognosco. Te autem supplex oro, ut me amicis tuis (quorum copia in aula Caesarea tibi est) commendes, ne si forte absens fueris, mihi desint ii, quorum opera facilior aditus ad Caesarem paretur. Praeterea peto, ut me aere tuo subleves, ne per iter victui meo necessaria desint; ita ergo judico, si quid in me expensae feceris, illud omne tibi Caesarem compensaturum. Pecuniam si mittes Posnaniam, ferri cures ad aedes Lindneri

Medici, nam inde sine mora Vratislaviam ferri cu=
rabitur, ubi tantisper ero, donec praesentem Caesarem
Viennae esse audivero. Quod autem opem pecuniariam
abs te petam, ignoscas oro. Nam et milites Poloni
in Lytuania bona mea sunt depraedati, et in opus
musicum quod Cracoviae typis a me datum fuit,
multa insumpsi. Quod superest faveo tibi felicem ac
longam vitam, meque ut ames oro

Dat. Posnaniae 1566. 4 Junii.

Siquid humanitas tua respondere voluerit, Posnaniam litteras mittat.

Vestrae Reverendissimae Dnis
servitor
Valentinus Greff
Bakffark S. R. M.
Musicus mp.

Bacfart oder Bacfarre Valentin, ein geschätzter und durch seine großen Kunstreisen weithin berühmter Lautenspieler, dessen eigentlicher Name nach Fétis' Forschungen Graew gewesen sein soll. Er stammt aus Siebenbürgen und war im J. 1515 geboren. Er bereiste, großes Aufsehen erregend, Deutschland und Frankreich, lebte einige Zeit am Hofe des Kaisers Ferdinand in Wien und trat endlich nach längerer Zeit in die Dienste des Königs Sigmund August von Polen. Um 1570 bekleidete er wieder eine Stellung am Hofe des deutschen Kaisers zu Wien und starb am 13 August 1576 auf einer Reise in Italien, zu Padua. Von ihm erschien „Livre de tablature de luth etc" (Paris 1564) – und sein Hauptwerk: „Harmoniae musicae in usum testudinis. (2 Theile) (Krakau 1565 und 1568) eine vielfältige Sammlung von Lautenstücken. (pag. 392)

Bacfart Jean ein berühmter Lautenspieler in Ungarn, vielleicht ein Sohn des Valentin. Er lebte und wirkte gegen den Ausgang des XVI Jahrhunderts hin. In Besard's Thesaurus harmonicus 1603 befinden sich einige seiner Lautenstücke. (pag. 392)

Musikalisches Conversations-Lexikon. Eine Encyklopädie der gesammten musikalischen Wissenschaften bearbeitet und herausgegeben von Hermann Mendel. Berlin (L. Heimann) 1870. [illegible] I Band (A-Bickl) 392

Bacfart ou Bacfarre (Vincentin). Premier livre de tabelature de luth, contenant plusieurs fantaisies, motets, chansons francoises et madrigals. Paris, Adrien Le Roy et Rob. Ballard, 1564. 4to en travers.

– Harmoniae musicae in usum Testudinis. Cracoviae 1565-1568. 2 Partes in fol. (Fétis I p. 185)

Tom I p. 599 Brunet Jacques Charles: Manuel du libraire et de l'amateur de livres. Paris (Didot) 1860. 8e Tom I.

Bacfare Valent.
Harmoniae musices in usum testu:
dinis. Cracoviae 1565 i 1568 fol.
Bononia bibl. liceal.

r. 1400 = 1 Grosz pol. = 30 grp.

Wysocki Józef.

Pamiętnik jenerała Wysockiego legionu polskiego na Węgrzech kampanii węgierskiej w r. 184[illegible]

Poznań 1850. 8vo

Do życiorysu Bekfarka lutnisty XVI wieku p. Świeżawskiego (Tygodn. illustr. XIV. 363. i 364 z d. 9 i 16 grudnia 1882.

Rachunki ekonomii król. przez K. Wende. Regestra conscriptionum [illegible] (Przegląd archeol. bibliogr. 1881).

Bekwark lutnista przez Stanisława Windakiewicza.
Czas (Kraków) 1888 Nr 24   27.
Bekwark żyje z Jaworem (Acta Consil. Casimir. VII. 40
Przed śmiercią spisał testament i spalił wszelkie swe kompozycye.
1549 przyjęty do służby Krol. z płacą 90 zł. rocznie

[illegible]

[illegible] 1583

[illegible]

[illegible] 1563

[illegible]

[illegible]

[illegible] V [illegible]

[illegible]

[illegible] Casimir

VII, 709

[illegible]

[illegible]

Nobil. Valentino

Gracia alias [illegible]

[illegible]

Germ[illegible] Colonia

[illegible] + 1576 3 dibus

Augusti Anno 69 Natis

[illegible]

v. Kopisch d. Lanotti in Padua

Salomonius: Urbis Patavinae Inscriptiones.

+ 23 Pergament

Regiomontanus Jan.

Tabulae directionum et profectionum etc. per Cyprianum Leovitium cum praefatione Philippi Melanthonis. Augustae Vindel. 1552. in-4°.

Z 4ch Listów Melanthona do ~~[illegible]~~ Cyp. Leovitiusa pisanych, umieszczonych w rzeczonem dziele, znajduje się następujący:

„ Doctissime Domine Cypriane. Non dubito tuam
„ Uranien favere Musicae, et eius artis cul-
„ toribus. Ideo de hoc Valentino Citharoedo Regis
„ ~~[illegible]~~ Polonici, qui et vir honestus est,
„ et dulcis Musicus, ad te potissimum scripsi.
„ Venit in Germaniam, ut edat in officinis
„ typographicis scripta de sua arte, et pecu-
„ nia instructus est. Audire autem istic Mu-
„ sicos volebat, quos esse excellentes in familiis
„ Fuggerorum intelleximus. His etiam spero
„ voluptati fore huius Valentini in ea arte
„ suavitatem. Quare valde te oro, ut et Do-
„ minis Fuggeris, et Musicis eum commendes."

[illegible] Bekwark był [illegible] lutnista [illegible]
[illegible]ymenta [illegible] [illegible]
[illegible]: dla każdej [illegible] Bekwar.
„u lutnię.” — [illegible]
[illegible] iż ten miał obyczaj gdy go o grę proszo-
no że nie był chętny; na co mieli ten fortel iż
ktoś nieumiejętny zaczął brząkać. a w tedy
Bekwark rozgniewany wydarł mu lutnię
sam grał. — Królowa Bona [illegible] go
[illegible] swoim Umarł z lutnią w ręku
[illegible] o nim:
Jan [illegible]

By lutnia mówić umiała
Tak by nam w głos powiedziała:
Wszyscy inni w dudy grają
[illegible] Bekwarkowi [illegible].

O Bekwarku pisali: wiersze: Malcher Pudłowski; Jan Kochanowski, Magnuszewski: Bekwark lutnista (Tygodnik literacki Tom IV. 1841 str. 362) — Wójcicki: (Stare gawędy i obrazy. Warszawa 1840 Tom I str. 127)

Walentyn Berguak chelista (lutnista) Królewski kupuje r. 1559 dom w Wilnie od Baltazera Piotrowicza Sołtkowicza. —

Tygodnik illustr. 1883.

Bakfark Walenty Greff sławny muzyk i kompozytor urodził się r. 1515 w Siedmiogrodzie, zwał się właściwie Graew; biegły w grze na lutni przybył r. 1549 z Węgier do Polski; produkował się najprzód w maju 1549 w Piotrkowie przed Królem Zygmuntem Augustem i d. 19 czerwca przyjęty był za nadwornego lutnistę. Od r. 1548–1565 bawił na dworze Króla Zygmunta. W Krakowie wydał Bakfark r. 1565 dzieło pod tytułem: 1) Valentini Greffi Bakfarki, Pannonii, Harmoniarum in usum testudinis factarum. Tomus primus. Ad potentissimum totius Sarmatiae Principem ac Dominum Sigismundum Augustum Poloniae Regem etc. Patrem Patriae, et omnium Musicorum Patronum beneficentissimum, Dominum suum clementissimum (pod tem czterowiersz Taninski – i wiadomość że dzieło od Cesarza i Króla polskiego uzyskało 12letni przywilej). Cracoviae, impensis authoris. Lazarus Andreae excudit, Anno a Virgineo partu 1565. Mense Octobri. in fol. kart 30 (Exemplarz w bibliotece liceum muzycznego w Bononii Nr 288, opisany przez Aleksandra Polińskiego w piśmie: Echo muzyczne, teatralne i artystyczne. Warszawa 1887. Rok IV Nr 195 . 196. 197, str. 316. 331. 339) ded. Sigismundo Augusto .... Valentinus Bakfark Pannonius. – Pod dedykacyją: Insignia Valentini Bacfarci Pannonii, artis musicae peritissimi (pod tem drzeworyt herbu z dewizą: Virtuti cedunt omnia V. G. B.)/: Tarcza podzielona na 4 pola: w 1) dwie kozy czarne stojące pod koroną. 2) drzewo palmowe. 3) ryba i jabłko. 4) korona z opuszczonym u dołu strusiem piórem. Nad hełmem jednogłowy orzeł czarny w koronie. (Ob. facsymile herbu w Echu str. 332 Nr 196) następuje 25 wierszy Tanińskich Andrzeja Frzeckiego (gdzie Bekwarka nazywa Orfeuszem węgierskim i mówi że mu Jan Zapolia nadał herb) – następują wiersze: Ad eundem (Bakfark) – Ad fratres musicos. – Dalej nuty na każdej stronie po 8 rzędów nut, a każdy rząd z 6 linij

V. G. B.

1|2
3|4

złożony. Są tu następujące Kompozycye bez tekstu: 1) Fantasia trium vocum. 2) Fantasia 4 vocum. 3) Fantasia 4 vocum. 4) „Jesu nomen sanctissimum" I Pars, 4 vocum, Clemens non Papa (Jacques Clement Kapelmistrz Karola V. dla odróżnienia od Klemensa VI papieża tak zwany). 5) „Sit nomen domini benedictum" II Pars. 6) „Errari sicut ovis" I. Pars. 4 vocum. Clemens non Papa. 7) „Delicta iuventutis meae" II Pars. 8) „Circumdederunt me viri mendaces" I Pars. 4 vocum. Clemens non Papa. 9) „Quoniam tribulatio proxima est" II Pars. 10) „Cantibus organicis" I Pars, 4 vocum. Nicol. Gomberth /: Kapelmistrz Karola V po śmierci Klemensa non Papa :/. 11) „Fundite cantores" II Pars. 12) „Domine si tues" I Pars. 4 vocum. N. Gomberth. 13) „Cumque vidisset" II Pars. 14) „Venite filii" I Pars, 4 vocum. Nic. Gomberth. 15) „Servite Domino" II Pars. 16) „Exaltabo te Domino" I Pars, 4 vocum. Archadelt (Arcadelt lub Harcadelt, kompozytor niderlandzki z XVI w.). 17) „Domine in voluntate tua" II Pars. 18) „Qui habitat in adiutorio" I Pars. Josquin Depres (Josquin Des Pres czyli Giosquino del Prato kontrapunkista niderlandzki napisał partyturę na 24 głosy psalmu Qui habitat, w rękopiśmie). 19) „Non accedat" II Pars. 20) „Faulte d'argent. C'est doleur non pareille. 5 vocum. Josq. de Pres. Potem: Finis Harmoniarum musicarum primi tomi – oraz winieta: Latarnia ze świecą. L. A. (Lazarus Andrysowic) – Drugie dzieło: 2) Premier livre de tabulature de luthe, contenant plusier fantaisies, motets, chansons français et madrigals. Paris, Adrian Le Roy et Robert Baillard 1564. 4° (Mandel I). – Bakwark pisał z Poznania d. 4 Czerwca 1566 list do Dudycza, donosząc że opuścił Kraków i chciał by się udać na dwór Cesarza; i prosi o pożyczkę pieniężną na koszta podróży. – Z Wiednia udał się Bakwark do Włoch, gdzie umarł w Padwie d. 13 Sierpnia 1576 mając 61 lat. Na liście do Dudycza podpisał się Valentinus Greff Bakffark S. R. M. Musicus.

(Walenty Greff Bakfark, nadworny lutnista Zygmunta Augusta przez Aleksandra Polińskiego. (Echo muzyczne teatralne i artystyczne Rok IV. 1887 Nr 192. 193. 194. 195*) 196. 197 str 281. 294. 303. 316*). 331. 339. 354. 364. 380.

*) Opis dzieła Bakfarka

Wspominają o nim Rysiński, Kochanowski Jan, Górnicki, Melchior Pudłowski
pisano go Bacfart, Bacfarre, Becfart, Baccurus, Bacfarcius, Bakfark, Bekfare, Bekwark – sam się pisał Walenty Greff Bakfark
Artykuły: K. Wenda: (Przegląd archeologiczno-bibliograficzny 1881) – Ernest Świeżawski (Tygodnik illustrowany 1882 Nr 363 i 364) – Estreicher (Tygodnik illustrowany 1883 Nr 4) – Alexander Przezdziecki (Jagiellonki Tom V. str. 153) – Mendel (Musikalisches Lexikon I str. 392)

Instrumenta po śmierci Wojciecha Żeleńskieg[o]
1612 Regał z fletem 60 złp. Klarnetów 4,
puzanów 3, pomortów 5 = 120 złp.; szałama-
jów 6; skrzypiec rozmaitych głosów 12, =12[0]
złp.; - serbów 2 = 60 złp.; - gitar 2; lutni [2]
Klawikordów 2 = 100 złp.

1548
1569.
potem opuścił
Polskę po 18
letnim pobycie

1566
1548
= 18

1568 bawi w
Krakowie
i wydaje Harmo
nice.

Narbutowna
miał dom w Wilni
Bonar dał mu
list polecający
do Melanchtona.

31 centimet

578 zm
136
30

738

Besard: Thesaurus harmonicus (z tabulaturą na lutnię) Coloniae 1603

odczytał i przełożył na fortepian Stefan Bartalus w Budapest 1886 w Sierpniu.

Alberti Długorai Poloni

1. Fantasia (2 str.)
2 Finale (2 str.)
3 Villanellae (I–VI) (7 str.)

Choreae Polonicae Diomedis (I–VIII) (9 str)

(na 6 liniach litery a b c d e f i chorągiewki na górze)
(tabulatura francuska)

Thesaurus harmonicus divini Laurencini Romani nec non praestantissimorum musicorum, qui hoc seculo in diversis Orbis partibus excellunt, selectissima omnis generis catus in testudine modulamina continens. Novum plane et longe excellens opus.... ex variis ipsorum Authorum scriptis.... in hoc volumine congestum... per Joannem Baptistam Besardum Vesontinum .... Coloniae Agrippinae, excudebat Gerardus Grevenbruch sumptibus Authoris 1603. fol. Kart 6 i 176
(w 10 częściach – są tu Diomedesa 18 sztuk, Długoraja 8 sztuk)
ded. Philippo Gulielmo Auranciae Principi Comiti in Nassau... Dat. Coloniae Ubiorum XIV Calend. Maii 1603) Stadtbibliothek in Breslau

podobne dzieło
Theatrum musicum . Lovanii 1571 fol. N° 807
ma 2 Fantazyje Beckwarka.

Dyrekcya c. k. biblioteki

Kr...

Do

Świetnej Dyrekcyi c. k. ...

Leovitius Cyprianus. Tabulae directionum etc.
na końcu 4 liście: Epistolae aliquot Philippi Melanthonis ad autorem
(zeszyt duży)
nych ~~[illegible]~~ wypisuję następujący:

Doctissime Domine Cypriane. Non dubito tuam Uraniem favere Musicae, et ejus artis cultoribus. Ideo de hoc Valentino Citharoedo Regis Polonici, qui et vir honestus est, et suavis Musicus, ad te potissimum scribere. Venit in Germaniam, ut edat in officinis Typographicis scripta de sua arte, et pecunia indiget edi. Audire autem istic Musicos voluit, quos esse excellentes in familiis Fuggerorum intelleximus. Id etiam spero voluptati fore

fore hujus Valentini in ea arte suavitatem. Quare
valde te oro, ut et dominis Fuggeris, et Musicis eum
commendes. Scis ~~etiam~~ illud Homericum:
πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν ἀοιδοὶ τιμῆς ἔμμοροι εἰσι
καὶ αἰδοῦς. Spero igitur tua officia tali hospiti non
defutura esse. Bene vale, et significa an pagellas quas
nuper mihi, acceperis. Salutem opto D. Wolfio viro do
...ssimo. Calendis Martii (bez roku, około 1552).

(ur. 1497 + w Witembergu 19 kwiet. 1560)
F
Cyprianus Leovitius a Leonicia bawił r. 1552 w Augs-
burgu – Melanthon pisywał do niego z Norymbergi 1552

Leovitius Cyprianus. 1552.

Tabulae directionum et profectionum clarissimi viri ac praestantissimi mathematici, Joannis Regiomontani, non tam astrologiae judiciariae, quam tabulis et instrumentis astronomicis variis conficiendis, plurimum utiles ac necessariae. Ejusdem Regiomontani tabula sinuum, per singula minuta extensa, universam sphaericorum triangulorum scientiam comprehendens. Omnia ab innumeris mendis repurgata, et in plerisque locis de integro restituta. His nunc primum accesserunt, brevis ac succincta methodus praecipiendi in directionibus, illustrata plurimis exemplis, observato

vato diligenti ordine. Deinde tabulae positionum Numero 5
ad directiones necessario pertinentes, quarum usus exten
se, juxta neotericam observationem ad intercapedinem 4
5.6.7.8.9. climatis, partibus etiam eorum minimis res
..tens. Praeterea tabulae ascensionum obliquarum ad plur
gradus altitudinis poli productae, una cum suis tabulis
positionum particularibus, adjecta tabula differentiarum
ascensionalium, et tabula positionum generali usque a
81 gradus latitudinis. Quae secundae parti applicantur
per Cyprianum Leovitium a Leonicia; cum praefatione D.
Philippi Melanthonis. Augustae Vindelicorum ap. Phili..
Ulhardum. 1552. in-4°. Z 4/ listu Melanthona do Autora ~~za~~ umieszcz
(ręką na osobnej kar.) nye

Borek Krzysztof x. drugi dyrygent Kapliey Roratystów w Krakowie + 1557. Pisał
1) Msza Te Deum laudamus na 4 głosy 1543.

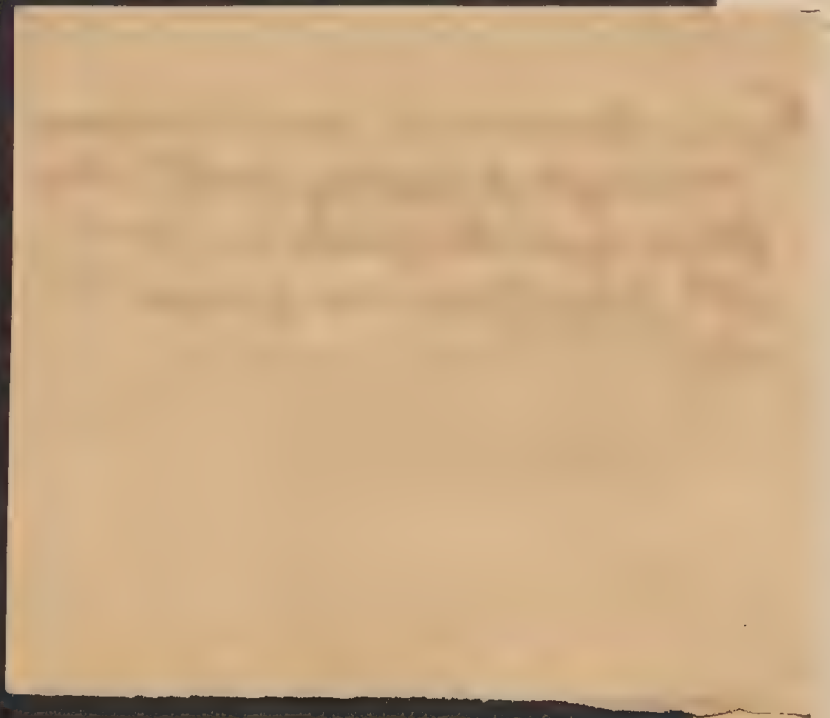
Muzyka Kościelna (pismo pod redakcyą x. Dr. Józ. Surzyńskiego zawiera w Dodatku muzycznym: Rocznik 5ty 1885 Nr 1: Pieśń na Boże Narodzenie Wacława Szamotulczyka r. 1558 „Dies est laetitiae" (na 4 głosy) — Nr 8 Pieśń o S. Stanisławie Diomedesa Katona 1607 „Boga w Świętych jego chwalmy" (na 4 głosy) — Nr [illegible] Pieśń o S. Jacku, Franc. Liliusza 1645 „Święty Jacyn ze pałacu boskiego" (na 4 głosy — text Błażeja Dereja dominikana) — Nr 11 Omni die dic Mariae, x. Grzegorza Gorczyckiego (+1734) na 4 głosy. Nr 11 Ave mundi spes Maria, x. Grzegorza Gorczyckiego (na 4 głosy) — Rocznik 6ty 1886. Nr 9 Psalm 50 „Boże w miłosierdziu swojem" (Miserere) Mikołaja Gomołki 1580 (na 4 głosy) — Rocznik 7my 1887. Nr 6 De passione domini hymnus Laurentii Ratthi (z XVII wieku na 4 głosy z kodexu Krakow.) — Rocznik 8my 1888. Nr 1 Stabat mater G.G. Gorczyckiego +1734 na 4 głosy. — Rocznik 9ty 1889 Nr 6. Omni die: Diomedesa Katona z r. 1600 — Nr 7 Ave Maris stella Diomedesa Katona na 4 głosy r. 1606. — Nr 8 Bogarodzica z r. 1400 (z Kop. Krak.)

Rytmy łacińskie dziwnie sztuczne i nabożeństwem swym a starodawnością dosyć wdzięczne, uczynione niegdy od Królewicza polskiego Kazimierza ... rytmem polskim wyrażone i na trzy części dla śpiewania rozłożone. Przydane są hymny z Godzinek o tejże Pannie Najśw. przekładania x. Stanisława Grochowskiego. Wszystkie te rytmy które tu są z nótami nówemi i z tabulaturą na lutnią Diomedesa Catona. W Krakowie, Bazyli Skalski drukował 1606. 4º.

są tu nóty do Omni die i Ave maris stella.

2ª edyc. 1607.

Virgilius Mazocchius dorobił w Rzymie 1644 muzykę do łacińskiej Kantaty, którą Gabryel Wojciech Brzeziński na wjazd posła Jerzego Ossolińskiego do Rzymu 1644 ułożył.

Cichocki Józef: Śpiewy kościelne na kilka głosów dawnych kompozytorów polskich zebrane przez Józefa Cichockiego. Poszyt I (10 Psalmów Mikołaja Gomołki) Warszawa 1838. 8º.

Rastawiecki Rymy Jeremiasza Falka. 8º str. 26
Art № 495.

Sowiński Słownik muzyk.
№ 251

Sebastianus de Felstin Art Bacc 1509

Albertus Bapaeus Sabrepriensis Mgr Art 1562, monachus S. Spiritus, post praepositus Sandomir.

Felstinensis Sebast.
ob. Augustinus 1536

Cichocki Józef: Śpiewy kościelne na kilka głosów dawnych kompozytorów polskich ~~zebrane~~ zebrane i wydane przez Józefa Cichockiego. Poszyt 1wszy. 10 Psalmów Mikołaja Gomołki. W Warszawie 1838 8vo à Varsovie chez Gustawe Sennewaldt str. 20 à Leipzic Fr. Hoffmeister. Cena 5 złp.

Sztychowat A. Ptachecki

Są tu Psalmy 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 41. 77. 150 na 4 głosy przerobione dzisiejszą pisownią muzyczną przez Jana Landmann nauczyciela śpiewu. Głosy są: Sopran, Alt, Tenor i Bas. W przedmowie pisze Cichocki że Gomołka ur. około 1564 w Krakowie + 5 marca 1609 w Chorawli (?) mając 45 lat, Psalmy jego wyszły 1580 gdy miał lat 16 (?) (co wątpliwe), po wydaniu psałterza żył jeszcze lat 29. Są tu w dodatku Palestrina (1529 + 1594): O bone Jesu. – Thomas Tallis (1529 + 1585): Verba mea auribus – Nanini (1577 + 1610): Stabat mater.; L. Vittoria (1560–1585) Jesu dulcis memoria.

II Poszyt obejmować miał może Księdza Grzegorza Gorczyckiego.

Chants d'eglise a plusieurs voix des an-
ciens compositeurs Polonais; recueillis
et publiés par Joseph Cichocki. Ie li-
vraison 10 Psalmes de Nicolas Gomółk
Varsovie G. Sennevaldt 1838. 52p.

Długoraj Wojciech lutnista i kompozytor.

Długoraj. Z aktów processu Zborowskich ogłoszonych w Ple: tera Włodzim: Zbiór Pamiętników T. II st. 170. widać iż ten Wojtaszek był wychowany przez Samuela Zborowskiego uwięzenie jego kosztowało do 2000 zł. nauczywszy się grać dobrze na lutni uciekł najprzód do Bernardynów przyjął ich regułę zkąd znowu do innego pana uciekł. Z tamtąd dostał go znów Samuel Zborowski któremu wykradł listy z szkatuły i Kró: lowi Stefanowi oddał. – Charakter nie bardzo zacny.

Tegoż Długoraja Wojciecha kompozycji muzyka do 10/ Villanesskę „Ahi tien lo mio cuor" jedna z tych Villanesk drukowana w Be: sard: Theatrus harmonicus.

Ode in laudem Artis Apollineae a Joanne Czechowicz, secundae Laureae Candidato concinnata. (na Końcu:) Faciebat Symphoniam Adm. Rendus Dnus D. Franciscus Lilius Chori Ecclesiae cathedr. Crac. Magister. 4o str. 1.

1a laur. 1640.
2a laur. około 1643.

Diomedes Catone rodem z Wenecyi (może syn kompozytora weneckiego Diomedes, którego pieśni są w zbiorze Frottole IX. Venetiis 1508) przybył za młodu do Polski, gdzie był muzykiem nadwornym Stanisława Kostki, ułożył muzykę do pieśni S. Kazimierza: „Omni die" (Ob. Rytmy łacińskie dziwnie sztuczne tłumaczone niekiedy od Królewicza Kazimierza S. przekładania X. Stanisława Grochowskiego, z notami nowemi i z tabulaturą na lutnię Diomedesa Catona. W Krakowie, Bazyli Skalski drukował 1607. 4to)

Asprilio Pacelli rodem z Varciano koło Narni, był kapelmistrzem u S. Piotra w Rzymie 1601-1603 – wezwany przez Zygmunta III do Polski umarł 1623 w Warszawie. Jego motetta na 8 głosów: „Factum est silentium" w zbiorze: Selectae Cantiones excellentissimorum auctorum a Fabio Constantino Romano in lucem editae. Romae ex typogr. Bartholomei Zanetti 1614. 4to oraz „Veni Sancte" na 8 głosów – Jego pieśni „Cantate Domino" i „Tres sunt qui" w Zbiorze Florilegium musici Portensis. Pars II ed. ab Erhardo Bodenschatz. Lipsiae, typis Abrahami Lambergi 1621. 4to

Ułożył też melodię do pieśni St. Grochowskiego o S. Stanisławie (ob Jocher)

Elsner Józef urodz. d. 1 Czerwca 1769 w Grotkowie na Szląsku. Kształcił się w muzyce w Wrocławiu i Wiedniu; od r. 1791 był pierwszym skrzypkiem przy teatrze w Bernie na Morawie, zkąd go około r. 1795 Bulla dyrektor opery niemieckiej sprowadził do Lwowa. Tu się poznał r. 1796 z Bogusławskim dla którego odtąd pracował, i z którym do Warszawy r. 1799 pojechał, pełniąc obowiązki dyrektora opery polskiej. R. 1816 został dyrektorem szkoły śpiewu oraz organistów, a r. 1821 nowoutworzonego konserwatoryum muzycznego. Opuściwszy r. 1820 teatr, poświęcał się odtąd kompozycyom religijnym. Umarł d. 18 Kwietnia 1854 w Elsnerowce koło Pragi przy Warszawie. Miał za żonę Drozdowskę śpiewaczkę opery warszawskiej. Oprócz mnóstwa pieśni, piosnek, kantat, aryj, napisał 3 Symfonie, kilka Kwartetów, Sonat, Polonezów, Rondów, Marszów i 105 dzieł religijnych, między któremi: 16 mszy, 1 Requiem (na śmierć Alexandra I, 1 Te Deum, 1 Stabat (r. 1848), 5 Psalmów i Magnificat, Graduały, Offertoria, Ave Maria, Motetty (Gloria, In te Domine speravi), Hymny, Nieszpory, Wielkie oratorium w 2 częściach: Męka Zbawiciela (Passio D. n. J. C.) r. 1844. Jako też:

1) Szkoła śpiewu ułożona przez Józefa Elsnera Dyrektora Opery. Warszawa, nakładem Gustawa Sennewald b. r. fol. poprz. k. 2, str. 74. 20 Złp.

2) Męka P. N. Jezusa Chrystusa. Nowe Oratoryum Kościelne. Warszawa 1838. 4to str. 19 (libretto - text polski i łaciński - partytura muzyczna nie wydana dotąd.)

— 2a edyc. Warszawa, w druk. Józ. Ungera 1854. 8vo str. 16.

3) Muzyka do pieśni Wolno-Mularskich. W Warszawie w Sztycharni X. J. J. Cybulskiego robione przez Ant. Ptacheckiego około 18.. fol. poprzecz. sztych str. 35. (Op. 46.) Jest tu 18 melodyj Elsnera i 1 Stefaniego, 2 Mozarta, 1 Cherubiniego (, do textów: Bogusławskiego, Dmuszewskiego, Osińskiego, Drozdowskiego, Adamczewskiego, F. Wężyka, Molskiego, Pękalskiego) do tego drukowane libretto: Pieśni Wolnomularskie N:. D:. L:. i N:. L:. B:. B:. składającym Kapitułę Wielkiego Wschodu narodowego w Warszawie poświęcone (b. m. i r.) 8vo kart 20 i tytuł pięknie sztychow. B. St. Kurczyński del. J. Ligber sculpsit.

Elsner Józef, kompozytor muzyczny urodz. d. 1 lipca 1769 w Grotkowie na Szląsku, kształcił się w uniwersytecie wrocławskim gdzie słuchał nauk teologicznych i medycznych. Poświęciwszy się później wyłącznie muzyce, trudnił się nauką takowej w Wiedniu, w Bernie, a od r. 1792 we Lwowie, gdzie kierował orkiestrą. R. 1800 osiadł w Warszawie z Bogusławskim gdzie pracując w swoim zawodzie był rektorem Konserwatorium muzycznego, dyrektorem opery i profesorem w uniwersyt. warszawskim. W nagrodę swych zasług otrzymał order S. Stanisława. + pod Warszawą w Kolonii Elsnerówce d. 18 Kwietn. 1854 mając lat 84. Wyuczywszy się języka polskiego napisał operę Osobliwości brania i sam do niej muzykę ułożył. Napisał prócz tego mnóstwo mszy św. kwartetów kantat, owertur, i baletów. Samych dzieł religijnych wypracował 105 między temi najcelniejsze: Oratorium męki Zbawiciela.

[nigdy nie był w Konserwatoryum -

Muzykowie polscy.

Elżbieta Filipowiczowa uczennica Spohra wirtuozka na Skrzypcach + w Londynie 4 Maja 1841.
W Warszawie było Konserwatoryjum muzyki dyrektorem był Soliva pierwszym nauczycielem Józef Elsner
uczniami tego Konserwatoryjum Chopin, Karol Kurpiński [pensyonowany mistrz, kapelli teatru narodowego
uczeń Elsnera; który przybył w młodości do Polski będąc rodem z Szląska wydał. Rozprawę o metryczności
i Rytmiczności języka polskiego. Warszawa 1810 prócz tego ma w rękopiśmie obszerne dzieło o muzyce
Polskiej uczniem jego Dobrzyński dyrektor orkiestry. r. 1840 sławni w Warszawie Wodnicki forte-
pianista, Wysocki fortepianista; Elsner napisał sławne oratoryjum. Gdy Kurpiński został
pensyonowanym zajął posadę Kapelmistrza teatru jego szwagier Stidecki - Stefani jest dyrektorem baletu
pisał kilka partytur do oper. Damze układa nuty do melodramatów i wodewilów — Obecnie jest (1837)
pierwszym tenorzystą opery warszawskiej pan Dobski tenorzysta, Markowski basista; śpiewaczka
(dziś zamężna Stolpe druga siostra Turowska zamężna Lesiewicz) *(Dziś pani Tomaszkiewicz)*
panna Turowska (była i zagranicą) — pani Rywacka, panny Paulina i Ludwika Rivoli — tenorzysta German +
Teichman wiolonczelista nauczyciel śpiewu również jak i p. Stoch z Lipska

Pierwszymi organistami Freyer i Srogulski (u Pijarów) — Radziwiłł pisał partyturę do Fausta

R. 1793 u Bogusławskiego śpiewaczka Jasińska, tenorzysta Kaczkowski; basista Szczurowski

Faile im wydał bern Formschneider.

Finck Henryk śpiewak, kompozytor i dyrektor orkiestry króla Jana Alberta 1492 i Alexandra 1501-1506. Jego kompozycye pieśni duchownych i świeckich wydał synowiec Hermann Finck [: Schöne ausserlesne Lieder des hochberümpten Heinrici Finckens sampt andern newen Liedern von den fürnemsten diser Kunst gesetzt, lustig zu singen und auff die Instrument dienstlich, vor nie im Druck aussgangen. Gedruckt zu Nürenberg durch Hieronymum Formschneyder (Graphaeus oder Resch) 1536. 4to obl. 4 zeszyty: Altus, Tenor, Discantus, Bassus. (Sign A-G. każdy) obejmuje 55 pieśni z tych Nr 1-30 kompozycyi Finka. Między temi celują pieśni: Christ ist erstanden (na 5 głosów): In Gottes namen so faren wir (pieśń pielgrzymów na 4 głosy.) - Hermann Finck synowiec w przedmowie pisze: „ut autem Deus vult, ceteras artes ecclesiae utiles a gubernatoribus foveri, ita vult et musicae studia ab eis conservari, qua in re magna laus et fuit et nunc est regum Poloniae. Exstant melodiae, in quibus magna artis perfectio est, compositae ab Henrico Finckio, cuius ingenium in adolescentia in Polonia excultum est, et postea regia liberalitate ornatum est. Hic cum fuerit patruus meus magnus, gravissimam causam habeo, cur gentem polonicam praecipue venerer, quia excellentissimi regis polonici Alberti et fratrum liberalitate hic meus patruus magnus ad tantum artis fastigium pervenit." - W zbiorze: Sacrorum hymnorum liber I, centum et triginta quatuor

hymnos continens, ex optimis quibusque au thoribus musicis collectus, inter quos primi ar tifices in hac editione sunt: Thomas Holtzer, Henricus Finck, Arnoldus de Bruck et alii. Vitebergae apud Georgium Rhaw 1542. 4to obl. 4 Zeszyty: Tenor, Discantus, Altus et Bassus - jest tu 22 hymnów kościelnych kompozycyi Henr. Fincka. — W zbiorze: Concentus octo, sex quinque et quatuor vocum. Augustae Vindelicorum, Philippus Ulhardus excudebat 1545. 4to obl. 4 Zeszyty: Tenor, Discantus, Altus et Bassus – po 44 kart – wydał Zygmunt Salblinger muzyk nadworny Fuggerów – jest tu piękna pieśń Fincka: „O domine Jesu Christe adorote in cruce pendentem" — Herberger Valentin: Hertzpostille (Dom. cant. p. 370) przytacza anekdotę króla Alexandra, który o Finku się wyraził: Jeżeli będę chował w klatce czyżyka, to mię na rok zaledwie jeden czerwony złoty kosztuje i przytem śpiewa.

— Przy śpiewie konieczne były głosy Sopran, Tenor i Bass; Alt zastępowano instrumentami smyczkowemi, a do Bassu głosu dodawano instrumenta Basetle i puzony; do wzmocnienia Sopranu dodawano flety i altowki. – Inne instrumenta były: Clavicordium, Virginale, Clavicembalum — Organa, Pozytyw, Regał i Portatyw – Szałamaje (oboe), bombardony (oboe basowe), piszczałki; puzon (5), tromby, Kornetty (Cinkenn) – Lutnia, Theorba

Finck Henryk nadworny muzyk królów polskich Jana Alberta 1492 i Aleksandra 1501–1506; zwano go też Ziemba. Jego

1) 22 Hymnów Tainskich (w Rhau: Sacrorum hymnorum Liber I Wittebergae, 1542.

2) „O Domine Jesu Christe" hymn w Ulhard Philip.: Concentus octo, sex, quinque et quatuor vocum. Augustae Vindelic. 1545.

Stobäus Johannes urodz w Grudziądzu d. 6 Lipca 1580 + 11 Wrześ. 1646 Kapelmistrz Księcia Pruskiego w Królewcu.

1) Cantiones sacrae. Francofurti a. M. 1624.

2) Motety na 5 głosów kościelnej. Dar Zyg. 1634.

3) Preussische Festlieder (na 5, 6, 8 głosów) 1642.

Hasse Jan Adolf ur. 25 Marca 1699 w Bergedorf pod Hamburgiem, tenorzysta i Kompozytor oper uczeń Porpora i Alessandro Stradelli; r. 1727 pojął za żonę Faustinę Bordoni w Wenecji. R. 1731 przez Augusta II wezwany do Drezna gdzie żył do r. 1763 + 23 Grudnia 1783 w Wenecji. Pisał muzykę do oper utworzonych przez Apostolo Zeno, Metastasio

Gomo...

Ob. Gazeta polska warszaw
1828 Nr 339. str 1356
Rozmajtości lwowskie pis[illegible]:

że umarł w Chorawli, ma nagrobek w Jarosławiu, że się urodził w Krakowie około r. 1564

D. O. M.

Gomolcam hic lapis indicat sepultum
Quem quum devorat (atra) mors Choravlae
Omnes ingemuere musicique
Magnatumque domus stetere mutae.
At recte cineres tui quiescant
Gomolca hoc tumulo a tuis parato
Urbem nec patriam Craci requirant.

Obiit A. D. MDCIX
die V. Martii Aetatis XLV.

Nauki przyrod.

Gierlicki Mikołaj z Krosna, Kamedula † 1670. przed wstąpieniem do zakonu zwał się Joannes Valentinus Gierlicki Crosnensis.

p. 115 Liber Prof. — Uczynił profesję w Camaldoli neapolitańsk. eremie d.
1. 29 Sept. 1617 Firmianus w Bielanach umarł r. 1670) 1660
Firmiano Polaco przyjęty w neapolitańskim eremie

(powinno być 1670)

Pater Firmianus Crosnensis 1673 Profes 53.
(umarł 1660. emylnie podług) Annales Camaldulenses T. VIII p. 372
celeberrimus musicus operibus etiam editis insignis — ten Firmianus urodzony w końcu XVI wieku w Krośnie
drukowane w Gdańsku był 7 lat przeorem w Bielanach.
wstąpił do klasztoru w Nola 1617 zwał się Gierlicki z Krosna rodem.

Series Rever. Patrum et fratrum eremitarum Camaldulensium tam Eremi montis Argentini supra [Coronam] Cracoviam quam eremi montis pacis ad Caunum [supra Coronam (in Lithuania)], professorum vivorum et vita defunctorum descripta. Vennae ex typogr. Gheleniana (1760) 8°.

był

Serafin Andrzychiewicz
Bibl. Czartor.

Deutschlands Kunstverein

für den Stich in Schwarz=Kunst=Manier.

Wohl nie hat ein Unternehmen seit so kurzem Bestehen eine so weite Verbreitung, namentlich in der höheren Gesellschaft gefunden, als oben genannter Kunstverein: nicht nur in unserem Vaterlande, sondern überall, wo nur irgend ein Sinn für Kunst vorhanden ist, haben sich Mitglieder gemeldet. Dadurch aufgemuntert und um die Gunst aller Kunstfreunde ferner zu erhalten, werden wir kein Opfer scheuen, immer Grösseres und Schöneres zu liefern.

Wir geben hier ein Verzeichniss unserer bis jetzt gelieferten fünf Kunstblätter:

1. **Komm Hans.**
2. **Das verirrte Kind.**
3. **Geh Hänschen,** Pendant zu „Komm Hans."
4. **Das letzte Kleinod.**
5. **Der Savyardenknabe.**

Diesem wird folgen im Herbst d. J.:

6. **Bitte Bitte,** Pendant zum „Verirrten Kind."

Und dann halbjährig:

7. **Das Fischermädchen,** Pendant zum „Savoyardenknaben."
8. **Abendstunde.**
9. , **Pendant zur „Abendstunde."**
10. ein in mehr als doppelter Grösse des „Komm Hans" ausgeführtes Vereinsblatt historischen Inhalts.

Ausserdem erhalten sämmtliche Mitglieder, welche vom ersten Bilde an unserem Verein angehören, beim zehnten einen in der Grösse **„das letzte Kleinod"** ausgeführten Kupferstich als Prämie gratis.

Es erscheinen jährlich zwei Bilder für den Beitrag von 2[illegible] Thlr. Abdrücke vor der

Bassani G. R. wydawał spiewy in 4° (kantaty) w Bologni 1692–1696. 1696 1700.

a Rusi: duda, musicus, cytharista, oltarz, skrzypek, auscultista, homo vagus, skomroch (grajek ludowy)

Kaminski Thomas Musicus S. R. M. Sigismundi III 1503:

Klawikord wzięty od Marcina regalnika wspomniany w aktach Krak. 1609

Andriani lutnista w Krakowie 1609 — lutnia wartała wtedy 1 zł.

W Rohatynie w XVII wieku potwierdzony cech muzyczny.

Wiolonczela z napisem Groblicz 1609 jest w Krakowie (u Karola Estreichera)

Gorczyn Jan Alexander wydał: Tabulatura muzyki abo zaprawa muzykalna, według której każdy gdy tylko A. B. C. znać będzie, może się bardzo prędko nauczyć śpiewać i na wszystkich instrumentach t. j. na skrzypcach i na klawikordzie i inszej muzyce z not grać i t. d. z różnych autorów napisana dla pożytku młodzi przez Jana Alex. Gorczyna W Krakowie u Piątkowskiego 1647. 8º Kart 28 i 4 tablic. (dedyk. Szymonowi Starowolskiemu)

Tenże wydał: Herby Królestwa polskiego. Kraków 1653 — Merkuryusz polski r. 1661 zaczął wychodzić w Krakowie w kamienicy Szoberowskiej na wendenie a od N.º 29 w Warszawie (ob. Rocznik tow. krak. 1819 T. IV) — Nowy sposób arytmetyki 1647. — Rysów wiele podług rysunku Prószowskiego.

R. 1684 wypuszczony z więzienia krak. za długi siedzący Alex. Gorczyn M. Dru. K.

s-Einladung.

ɔurun.

idischen Geistes und jüdischen Lebens,

einde und Schule

egeben von

ɔ h a e l H i r s ch,

nsgesellschaft in Frankfurt am Main.

517.

ıts 1. Oct. 1856.)

Aufmerksamkeit aller Freunde jüdisch=religiöser In=
der „Förderung des jüdischen Geistes und

geistigen Gehalt der jüdisch=religiösen Institutionen
jeden Zeit darzulegen, durch Schilderungen und
lichen Zustände der jüdischen Gegenwart zu veran=
ände und der ihnen zu Grund liegenden Ursachen,
ergestaltung, den Weg zu einem gedeihlichen Fortschritt
de und Schule anzubahnen.
t gewährt durch die Mittheilung von Tagesereignissen
e fortlaufende Kunde der jüdischen Zeitgeschichte und
Ankündigungen bestimmt.
auf ihre bisherige Leistung und die ihr gewordene

Echo Muzyczne. Warszawa 1880.

Maciej Kamieński życiorys przez J. Kleczyńskiego. Nr 1. 2. 3. 4. 5.

Mikołaj Gomołka i jego psalmy przez Aleks. Polińskiego Nr 12. 13. 14. 15. 16. (z drzeworytem nagrobku Gomołki Nr 16)

Sowiński Wojciech (+ 5 marca 1880 lat 75) Nekrolog. Nr 7.

W dodatku muzycznym:

Polonez M. Kamińskiego z Nędzy uszczęśliwionej str. 1.

Psalmy Gomułki 13 (Usque) 45 Eructavit. 47 (Omnes gentes) Nr 13. str. 39.

Echo muzyczne 1881.

Przyczynki do dziejów muzyki w dawnej Polsce p. E. Świerzawskiego Nr 15. 16.

Wacław z Szamotuł p. A. Polińskiego Nr 19. 20. 21.

Kilka wspomnień z przeszłości muzycznej Litwy p. M. Jelskiego Nr 22. 23.

W dodatku muzycznym

3 Pieśni Szamotulskiego Nr 20. str.

Echo muzyczne 1882

Przyczynki do dziejów muzyki w dawnej Polsce p. Z. J. Świeżawskiego: a) O Gomółce Nr 1. 2. 4. 6. 8. b) Wykład muzyki we Wszechnicy Krak. Nr 10. 11. c) Jan z Łodzi biskup. pozn. Nr 15. 16.

Henryk Frick p. Aleksandra Polińskiego Nº 13. 14. 15. 16.

Graniczny Grzegorz Gabryel Nobilis Musicus S. Reg Maj. Capellae Sigismundi III. Vladislai IV et Joannis Casimiri Regum, umierając zapisał testamentem 22 Septembr. 1654 swoją kamienicę w Warszawie na Kra=kowskiem Przedmieściu do altarzi Passionis w Kościele Kolleg. S. Jana w Warszawie.

Józef August hr. Iliński miał muzykę
sławną w Romanowie w niej byli skrzypek.
jako (potem nauczyc. muzyki w Krzemieńcu
Lenzi, i Gerke, Dobrzyński skrzypek;
Nieder klarynecista, Czerwenka wiolincellista,
Lande kwartwiolinista; Bajer fleista, Solecki
fagocista, Weiringer waltornista.

miał operę włoską w niej pani pani
Zamboni, Zercini, Zehtkentanz, Ket:
ner, Teydler.
Balet: pani Mantovani, Wandenberg

Gorczyn Jan Alexander. 1647.

Tabulatura Muzyki abo zapráwa muzykálná, według ktorey káżdy, gdy tylko a b c znać będźie, może sie bárzo prędko náuczyć śpiewáć; y ná wszelákich instrumentách, to iest: ná Skrzypcach, Klawikordźie, y inszey Muzyce z not gráć. (Po wyrazach powienionych następuje drzeworyt wyobrażający ~~[illegible]~~ pięciu z różnemi instrumentami muzykantów; a dalej:) Z rożnych Autorow nápisána, dla pożytku poczciwey Młodźi. Przez Jana Alexandra Gorczyna. Cum Gratia & Privilegio S. R. M. w Krákowie, u Piątkowskiego, Roku 1647. in-8. Tyt. z herbem Leliwa na odwrocie i 6 wierszami po pol. W. Piątkowskiego na tenże herb, Przedmowa X. Symonowi z Stárey Woli Starowolskiemu Kántorowi Tarnowskiemu, Do Czytelnika (1) i samo dziełko k. niel. 29. 24a tabl. nót, na których wydrukowany jest X i ostatni Rozdział o strojeniu Klawikordu. – Oprócz ~~[illegible]~~ Przypisu ~~[illegible]~~ druk gocki. (Instrumenta tu wymienione są: Skrzypce, Klawikord, Cytara, Lutnia, Wiola, Tyorba, Puzon i Piszczałka. – Nazwiska palców u rąk: Palec wielki, skazica, średni, serdeczny, uszny. – Gryf z niemiec. nazywa Autor Siągą, od siągania palcami.)

(w X rozdziałach)

(1). Do Czytelnika

(1) ... Do Czytelniká.

Zamysły moie nie te są Czytelniku, ábym wszystkich Muzykámi widzieć prágnął, iednák áby przynamniey Theoricè wiedzieć y umieć tym wszystkim, ktorzy sie tylko Sármatckim imieniem szczycą wolno było. Bo ieśliż tylko sámi postronni wiedzieć principia kunsztowe będą, á my tylko od nich znák wszystkiego pátrzáć; iákichże pośmiewisk słyszeć nie będziemy? ktorych y teraz dosyć sie násłucha my, gdy porywamy to z chciwośćią, co iest u nich naylichszego: á násze włásne inwencye, gdy tylko po Polsku zárzucamy y nikczemnie szácuiemy, lubo one nád tych wszystkich, dáleko bywáią melodyinieysze. Przetóż nie ináczey tę pracą puszczam ná świát, tylko (według uwagi Lipsiusá) iáko Oracz źiárno w ziemi ná szczęśćie; z ktorey będźieli iáki pożytek młodym áby náuczywszy sie z gruntu znáć głosow, potym n chwałę Bożą, y ku ozdobie Oyczyznie, o inwencyách nowych myślili: żeby sie postronni nam, á nie my onym dźiwowáli: to chwała Bogu, ieżeli też ináczey, niechże ták będźie. Et voluisse sat est.

[illegible]
[illegible] 1846
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Michał [illegible]
ur. 1795 [illegible]
[illegible] 20 [illegible]
[illegible] 1819 [illegible]
† 2 marca 1848 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 1848 [illegible]

Szczepan Iwłoński + 28 kwietnia 1828 urodzony w Żółkwi 1756 pisał kilka mszy które są u Dominikanów we Lwowie gdzie muzykę instrumentalną i wokalną dyrygował.

Janiewicz Krupa (?) ... Stanisława Aug. opuścił Żółkę kształcił się w obcych. Paryżu Londynie. r. 1829 mieszkał w Edynburgu gdzie tańce polskie wydawał był rodem z Litwy.

Karol Lipiński mając 19 lat był dyrektorem orkiestry opery niemieckiej we Lwowie w trzy lata został kapelmistrzem po pięcioletniej pracy na tej posadzie 1817 puścił się do zagranicy grał w Tryjeście, Wenecji, Piacenzy.

(r. 1838 oratorium jego Męka i śmierć Jezusa w Warszawie)

Józef Elsner dyrektor Konserwatoryjum (w Warszawie 1829)

Karol Kurpiński Dyrektor muzyki teatru warszawsk "

Józef Stefani kompozytor

~~Józef Krogulski fortepijanista 1829.~~

Orłowski skrzypek 1829 w Warszawie.

Kazyński (Wiktor) i Moniuszko kompozytorowie

Sowiński fortepianista dawał 1827 w Wiedniu Koncerta

Nidecki Tomasz pisał operę Paryżega

Chopin uczeń jego Karol Filtsch fortepianista

Kazyński Maciej dyrektor teatru w Wilnie i operzysta + 17 marca 1823 synowie jego Dyonizy aktor + 1838 i Wiktor.

Sokol
ur. 25
6 Styc
Rivo
warsza
prestai
Trosz
uczen
ista o
i wiele
voli, Le
Kania
ur. we
w Berli
slubił p

Sokołowski Marek Konrad sławny gitarzysta ur. 25 Kwietn. 1818 w Pohrebyszczach + w Wilnie d. 6 Stycznia 1884.

Rivoli Paulina śpiewaczka opery ~~[illegible]~~ warszawskiej + 12 Października 1881.; od r. 1860 przestała śpiewać.

Troszel Wilhelm ur. 23 Sierpnia 1823 w Warszawie uczeń szkoły dramatycznej, od r. 1843 (–1865) śpiewak basista opery warszaw. + 1887 wydał „Szkołę śpiewu" i wiele pieśni. Z nim śpiewali w operze: Rywacka, Rivoli, Leśkiewiczowa, Dobrski, Ziółkowski.

Kania Emanuel fortepianista i kompozytor ur. we wsi Uszyce na Szląsku r. 1827, kształcił się w Berlinie od r. 1853 osiadł w Warszawie gdzie zasłynął jako nauczyciel... + 1887.

Echo muzyczne.

R. IV Nr 1.

Warszawa 1880

w 4ce

sztuki 302

Kompozytorowie muzyczni w Wilnie Wiktor Każyński
mazury, walce, aryje teatralne — Moniuszko (kościelne)
wyćwiczony w muzyce kościelnej w Niemczech pisał Operę Ideał.
A. N. Mickiewicz (tańce) & T. A. Mackiewicz (muzykę
do śpiewu)

Truszkowski Sidecki.
Philippus Bergomensis.

/

Kratzer   kantor, kapeli magister w katedrze Krak. wydał na 3 tablicach in fol. sztych. Msze choralną na 1 głos po polsku, która jest dodana do jego tłomaczenia: x. Galura: Katechizm. Kraków 1803. 8º. 2 tomy.

cysters.
W Lędzie (w klasztorze za opata Kornelinsza (+ 1488) pierwsze organy (Pam. Relig 1858 T. II str. 136

Tamże był x. Szymon Schan regens choru cantor insignis + 1757.

Tamże Rafał Korhański muzyk + 1780

ssarium mediæ et infimæ lat

r Uebersetzung und Noten, de

dieser Werke aber, welche

erden musste, fiel dem dara

grosse und theure Sammlung

ich Ihnen meinerseits dera

ssen und mithin einen verl

gungen können jedoch nur se

Male und vollständig bezogen

hkeit ausgeführt werden sollen

Jazwiec Jerzy Kleryka J. Krol. Mci rodem
z Litwy † 1572

Inwentarz muzykaliów po nim Liber.
inventar Sigismundi Casimir ab a. 1571.
Tom 960.

R. 1
Mi a

1691
83
1608

Herr

Heft 'x des IX. Jahrganges de

Ne

Gebieten der praktischer

Un

IX. Jahrgang 1882.

In vierwöchentlichen Zwisc

Preis des Heftes 36

ie hiermit zu geneigter
alle neuen Erfindunge
anschaulichster und rasch
liegt darin, **alle neuen Erfahr**
geben und klarzulegen. In di
sondern es unterstützen sie auch
Erfahrungen und Beobachtung
durchaus geschäftsthätige Fachm

Die **Neuesten Er**
wirklich praktischen Erfindun
stehen in dieser Reichhaltigkeit
thätigen Industriellen, welcher
verwerthen trachtet, unentbehrlic

Jährlich 13 Hefte à 36

Każyński Wiktor ur. 1814 w Wilnie z ojca Macieja dyrektora teatru wilen. r. 1830 skończył wydział prawa w uniwers. wil. i wtedy pisał muzykę do melodram: Świtezianka, Granowski, Ludmilla, Sierota Żołnierz oraz Operetek: Antoni i Antosia, Wieś na pokucie Asinus Asinorum fricat

Od r. 1836 był dyrektorem orkiestry w Wilnie przy operze Wilhelma Schmidkoff. Napisał muzykę do melodram Łodziamny Wychowanice (1838) i Żydwieczny tułacz (1840)

R. 1842 opuścił Wilno udał się do Petersburga tu napisał muzykę do operetki: Łonerska protencya i do dramatu Russkij moriak

R. 1844 odbył z generałem Lwoff podróż do Niemiec i Włoch wydał wiele walców, i 12 polek z tych Stanisław Polka z portretem jego pisze muzykę do opery Ledianyj dom.

Ku
wil
ki
maj
Rau
Wan
Fel
to m
niem
jako
kieg
oper
oper
Zofi
ne cz
dwor
mur
że ro
Rzy
Rost
szkol
Napi
ty, 3
mus
wykop
1829,
pian

soller

Kurpiński Karol ur. d. 6. marca 1785 w Włoszakowicach (Luschwitz) w W. X. Poznań. z ojca organisty i matki Wańskiej. Wyuczywszy się początków muzyki u ojca mając 12 lat został organistą w mieście Sarnowie koło Rawicza. R. 1800 zabrał go z sobą do Galicyi wuj Roch Wański sławny wiolonczelista i przy muzyce nadwornej Felixa Żołanowskiego jako skrzypka umieścił. Wtedy to miał sposobność we Lwowie przypatrzyć się operze niemieckiej. Po śmierci Żołanowskiego r. 1810 dostał się jako nauczyciel fortepianu do dworu barona Rastawieckiego, lecz tegoż r. 1810 jeszcze przyjął posadę dyrektora opery polskiej w Warszawie. R. 1811 napisał pierwszą operę Pałac Lucypera. R. 1815 zaślubił śpiewaczkę Zofiję Brzowską. — R. 1819 miłośnicy wybili medal na cześć jego. — R. 1819 został nadwornym mistrzem kapeli dworu Król. pol. — R. 1820 wydawał przez rok Tygodnik muzyczny. R. 1823 otrzymał order S. Stanisława. W tymże roku zwiedził Wiedeń, Drezno, Berlin, Paryż, Medyolan Rzym, Florencyję, Neapol gdzie sobie przyswoił styl Rossiniego. R. 1835 został dyrektorem w nowo urządzonej szkole śpiewu w Warszawie. Od r. 1840 otrzymał emeryturę. Umarł w Warszawie d. 18 września 1857. Napisał 17 oper, 7 melodramów, 2 komedio opery, 2 balety, 30 polonezów, Mszę wiejską (do słów Felińskiego) Mszę dla Konfraternii literackiej przy kościele S. Jana, Śpiewy kościelne do słów J. D. Minasowicza drukowane, Tedeum 1829, 2 kantaty, Msze, Śpiewy. Wydał Szkołę na fortepian 1818 i Zasady harmonii 1821 i 1844.

Kurpiński wziął sobie pierwotnie za wzór Majo-
~~pa~~ w których mniej sentymentalności
jednak koloryt instrumentalny jaśniejszy i peł-
Rossiniego. Najsławniejszą jest jego opera Now-
Krakowiaki i – Zamek na Czorsztynie w 2 akt
(Rozbiór muzyki tej ostatniej opery napisał
Karol Lipiński w Pszczole polskiej Lwów 182
T. I. Nr 1. st. 55 – 56)

Melodiae sacrae quinque, sex, septem, octo et duodecim vocum, Quatuor celeberrimorum Musices moderatorum Ser. Poloniae Sueciaeque Regis Sigismundi III, nec non aliquot aliorum praesentis Capellae praestantius musicorum opera et studio Vincentii Lilii Romani eiusdem florentissimae Capellae Musici hinc inde collectae. Cracoviae in off. Lazari Basilius Skalski 1604. 4°

ded. Ferdinando Archiduci Austriae Cracoviae 18 Maji 1604.

Cavaliere
Merula (Tarquinio organista nadworny Zygmunta III academico philomuso di Bologna, maestro di Capella et Organista nel Duomo 1640
Messe e salmi a ~~[illegible]~~ 2. 3. 4–12 voci con istromenti e senza se piace. Venetia 1631. 4º
Missa e Salmi a 3 e 4 voci con violini e senza Venetia 1639.
Motetti a due e 3 voci con violette ed organo. Libro I Venetia 1623. 4º
Il Pegaso musicale cioè Salmi, Motetti, Sonate. Litanie della beata Virgine a 2 – 5 voci Venetia 1640. 4º
Concerti spirituali libro I. Venetia 1626. 4º
Concerti spirituali con alcune sonate a 2. 3. 4. e 5 voci libro II Venetia 1628. 4º
Il primo libro de madrigali concertati a 4. 5. 6. 7. et 8 voci Opera V^to Venetia appresso Alessandro Vincenti 1624. 4º 22 pieśni z dedykacyą Zygmuntowi III
Musiche concertate ed altri madrigali a 5 voci. Venetia 1633. 4º
Ricercari

Landi St. Santo-Alessio dramma musicale dall Emo. e Rmo Sign. Card. Barberino fatto rappresentare al Ser. principe Alessandro Carlo di Polonia Roma appresso Masotti 1634. fol. (opera)
Schietzkius G. (org. Dantiscanus) Cantiones sacrae quatuor quinque sex et octo vocum. Dantisci 1607. 4º
— — Missa super: Deus noster refugium - quinque vocum Danzig 1607
~~elle~~

Toccate d'intavolatura d'organo di Claudio Merula da Correggio organista del Ser. Duca di Parma Roma 1598. fol.

(1603) B Thesaurus Harmonicus divini Laurencini Romani nec non praestantissimorum musicorum qui hoc saeculo in diversis orbis ~~terrarum~~ partibus excellunt selectissima omnis generis cantus in testudine modulamina continens opus congestum per Joannem Baptistam Besardum Vesontinum Coloniae Agrippinae excudebat Gerardus Greuenbruch 1603 fol. w X Częściach 404 sztuk muzycznych od J. Bacsard, Diomedis, A. Długoraj i innych

Vallet N. Paradisus musicus testudinis in quo multa insignes et ante hunc diem inaudita gallicae, germanicae, anglicae, hispanicae, polonicae cantiones nec non varia praeludia, fantasiae, tripudia continentur. Amstelodami 1618 4° quer (na lutnię)

Ricercari, Motetti, Balli, Madrigali, Canzoni Padoane, Saltarelli, Galiarda.

1584 Luth franc. Laute niem, Lauto ital. Testudo

Choreae: Passomezzo, Gailliardae, Branles, Saltarellis, Alemandae, Bransle, Courantae, volte. Intrade, Fantasia, Toccada, Fuga, Gavottes, Gigues, Sonate 1673 Villanellae, Sarabandes 1648, Ballette, Scherzi 1610, Sinfonia

Tripudia aliquot Anglicana

Waisselius M. Mathias (idem: Prus polski) Tabulatura oder Lautenbuch allerley künstlicher Präambuln, auserlesener teutscher und polnischer Täntze, Passametzen u. s. w. auf der Lauten zu schlagen ganz fleissig zugerichtet. Frankfurt a. d. Oder, 1592. fol. — tegoż: Cantiones 4, 5 et 6 vocum testudini aptatae Francof. 1573 fol.

Viola di Gamba (Quinterne, Violine 1675 …) czyli fagot, 1675

Spinetta 1678, Viola di Braccia 1685, Basso Viola 1685

Motectorum quinque sex, octo vocum liber I
Seren. Archiducis Maximiliani elect. Poloniæ Regis
Musicorum præfecti Aegidii Bassengii Leo
diensis Viennæ Austriæ excudebat Leonhardus
Riccio Antonio Theodorico. Formica 1591. 4º quer.
Sacræ cantiones quas vulgo Motecta vocant
quinque sex et octo vocum tum viva voce
tum etiam omnis generis instrumentis cantatu
commodissime auctore Theodorico Ricci Brixiano
Italo: Norimbergae apud Th. Gerlach 1576 4º
40 pessi
— — secundus liber sacrarum cantionum quas
vulgo motectas appellant: quinque
sex et octo et duodecim vocibus compositarum
quæ tam viva voci quam omnibus instrumentis
sunt accomodatæ authore Theodoro Ricci
Brixiano Italo Illustr. et excell. principis et
Domini D. Georgii Friderici Marchionis
Brandenburgensis, ducis Borussiæ Chori Musici
magistro Cum gratia et privilegio S. R. M. Poloniæ
Regiomonti Borussiæ in officina typographica
Georgii Osterbergii 1580 4º [23 pessi]
24 1578-1622.
Laute, Orpharion, Violæ da Gamba, Pandora, Citterne, Basse-Viol
Flute, treble Viol 1611
The-orbo-lute 1675 Bass-Viol
Guiterne franc 1550 Violetta 1550 Cithara 1568
Harpa 1578 Tiorba 1617, Cembalo 1623
Chitarra spagnuola 1627
2, 4 Violynen, Violon, Clavicymbel oder Teorbe 1656
Sonaten, Intraden, Arien, Volten, serenaten Sarabanden, Alleman.
den Giquen Balleten, Couranten, Gagliarden, Gavotten, Scherzi
Opra capricci Balletti 1650
Sacra Violinen. Violon. Viola da Gamba Clavicymbel oder Theorbe, Basso generali 1650

Libro secondo delle musiche concertate con ritornelle
a Viol. e Basso Venetia 1635. fol.
Canzoni ovvero Sonate concertate per chiesa e camera a
due e tre stromenti libro I Veenelia 1637 fol.
Curzio precipitato. Cantata burlesche Venetia 1638. 4º

Bombardone vulgo schalmeye 1675 Fl. Clarinis, Clarino 1674

~~Kochanowski~~ Clabon.

Scapitta V. Musica di Camera. Venetia 1630.

Bacfare V. Harmonia musica in usum testu dinis. Cracovia 1565. 4º

Baker C. F. Die Thonwerke des XVI u XVII Jahrhunderts
Leipzig 1855. 4º.
Systematisch chronologische Darstellung der musikalischen Litteratur Leipzig bei Friese 1836
4º ft. 60 S.

Forkel J. N. Geschichte der Musik Leipzig
1801.
allgemeine Litteratur der Musik 1892
Gerber: Tonkünstler Lexicon Leipzig 1793
Fetis Biographie universelle des Musiciens
Bruxelles 1837–1846 8 Tomen

Hassler Johan Leon: Hortum Veneris seu novae et amoenae cantiones et choreae ad modum Germanorum et Polonorum. Norimbergae 1615. 4º
Kaufmann Valentin: Venusgarten 100 liebliche mehrentheils polnische Taentze nürnberg 1602. 4º — Rest von polnischen und andern Taentzen nürnberg 1603.

Ode in laudem Artis Apollineae a Joanne Czechowicz secundae laureae Candidato concinnata 4º strona 1

na końcu: Faciebat Symphoniam Adm. Rndus D. D. Franciscus Lilius Chori Ecclesiae Cathedr. Crac. Magister.
(około r. 1643)

Przylepione przy: Wolfowicz Andreas Hyacinthus: Jo gratulatorium Martino Stanislao Wolfowicz 4º (Pancz. 1160 Nr.) gdy został 1ae laureae Baccal. (r. 1636)

Ode inter Declamationem Epitaphiam, qua laudabantur ij qui cecidere in bello contra Turcam, decantata. 4º str. 3 (na 2 kartach)

na końcu: Faciebat Symphoniam A. R. D. Annibal Orgas S. T. D. Magister Chori, in eccles. cathedr. Crac.

(po bitwie pod Chocimem?) [: r. 1633 :]

(texty bez nut)

1667
51
1 16

wloch
Franaſek Siluſ Kapel
miſtr wloch + 1657 8
jak píše Tetowſki II. 6/48.

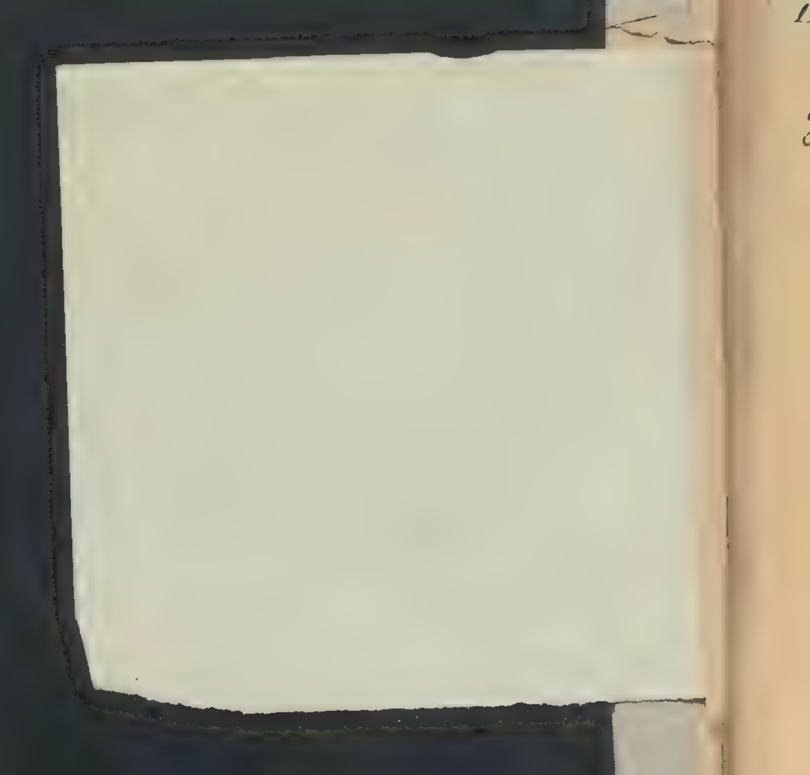
1667
38
16 29
6 7

1667
49
28

Pougtex

1687
8½
15

Za Zygmunta III Zygmunt Myszkowski marszałek w. Kor. miał wspaniałą kapelę z Włoch sprowadzoną, za odstąpienie z niej kilku muzyków do kapeli Królewskiej otrzymał starostwo. Mikołaj Wolski marszałek nadworny Kor. sprowadził do kraju najlepszych muzyków.

Muzyka w Polsce

Andrzej Nizankowski organista u Dominikanów w Krakowie doskonalił się w Rzymie pod Frescobaldi był z lat muzykiem na organach w Rzymie. sławny. + w Krakowie d. 3 Kwietnia 1655. (Girolamo Frescobaldi ur. 1587 w Ferrarze, sławny organista 1642)

Błażej Derej z Siewierza sławny muzyk ułożył nuty na śpiewy kościelne dla Dominikanów w Krakowie + 1666 d. 12 maja mając lat przeszło 80.

Martini Gallinij Prossoviensis, ad Venerabilem virum M. Benedictum Cosminium epistola: qua in rebus musicis bonas horas, atque adeo annos plerosque valedicto turpi sacratioribus studijs male se collocasse quaeritur (na końcu:) Gracconiae excussum in officina Hieronymi Vietoris A° 1535. 8° K. 28 (sign A–D.)

'ded. venerabili Patri Fr. Matthiae Lithuano ord. Franciscanorum coenobii Vilnensis S. Mariae Praefecto, M. D. Lith. Vicario et Commissario .... Martinus Gallinius Prossoviensis. Cracoviae ex aedibus divo Francisco sacris Calendis Januarijs 1535. (autor jak się zdaje Franciszkan był w Akademii Krak. uczniem Benedykta z Koźmina – oraz Zygmunta Zaleskiego franciszkana muzyka.

– może został bakałarzem Akad. Krak. 1530.

Ktora j
była p
Augus

Priv
naucz
jać 7s

[illegible]
[illegible] ([illegible]) [illegible]
[illegible] ([illegible])
od 1524 [illegible]
w [illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible] ([illegible]) [illegible]
[illegible]
[illegible] ([illegible])
[illegible] ([illegible])
([illegible])
[illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible]

— [illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1502 [illegible]

Claude

Claudius Goudimel z

Burgund[illegible] [illegible] Kapelle

w [illegible] 1540

[illegible] [illegible] w Lyonie

+ 1572 w prześlado-

[illegible] Hugenotów [illegible]

Cztery siostry Podleckie wzniosły nauczycielowi swemu
i dobroczyńcy Hillerowi pomnik w Lipsku. Jedna z nich
Która jako sierotę Hiller kształcił w śpiewie i wspierał
była pozniej słynną śpiewaczką na dworze Króla
Augusta i Karola Xięcia Kurlandskiego

Privato Wincenty nauczyciel muzyki rodem z Wenecyi nauczyciel muzyki w Warszawie + 15 pazdz. 1809 maiąc 75 lat.

Rzewuski Wacław: Msza żałobna za duszę Tadeusza Czackiego wykonana 1813 Kościele liceum Krzemienieckiego (partytura)

THE Capabilities of these Engines and the very extensive and rapidl[y] power, economy, and durability, are h[i]

C. S. and Co., have during the la[st] and from the entire satisfaction expres[sed] testimonial they can offer to the Publ[ic] Builders, and Contractors, who have w[ith] these Engines, viz.—

NAME.	ADDRESS
Edwards, R.	Fordham, Cambri[dge]
Artley, W,............	Burton, Yorkshire
Clark, W............	Massingham, Nor[folk]
Sir Ch. Isham, Bart.	Lamport Hall, Nor[thampton]
Hawksley, Thos. Esq....	Nottingham ...
Stanley, W..........	Peterboro', (Age[nt]
Crosskill, W..........	Beverley, Yorkshire
Witherington, J. Esq....	Stratford-on Avon
Grantham, H. Esq......	Scawby, Lincolnsh[ire]
Lord Hastings........	Melton Park, Norf[olk]
Holmes and Son.......	Norwich, (Agent
Reidy and Co.........	Cork, Ireland
Emson and Beech......	Hibalstow, Lincoln
Monkhouse, F. T. Esq...	Newstead Priory, d[itto]
Bell, J..............	Boston, d[itto]
Butler and Alcock......	Radcliffe, Notting[ham]
Smith, J.............	Uxbridge ...
Hill and Bancroft......	Horncastle, Lincol[n]
Dixon, J.............	Bardney ditt[o]
Sims and Rames........	Waddington, dit[to]
Holmes and Son........	Norwich. (Agent
Grantham and Son.....	Burgh, Lincolnsh[ire]
Holmes and Son........	Norwich. (Agen[t]
Casswell, J...........	Wyberton, Linc[oln]
Cornish, H...........	Walsingham, Nor[folk]
Stanley, W. P.........	Peterboro'. (Ag[ent]
Johnson, S...........	Ferriby, Lincoln[shire]
Easton and Amos......	London. ..
Adams, J.............	Nottingham
Taylor, W.	Leeds Gates, Lin[coln]
Russel Lady..........	Thirkleby, York
Holmes and Son........	Norwich. (A[gent]
Sonrby, F. Esq........	Aylesby, Lincoln
Holmes and Son........	Norwich. (A[gent]
Emson and Beech......	Hibaldstow, Lin[coln]
[illegible] and Co.	Radcliffe, Not[tingham]

Puccitelli Virgilio

1) Armida abandonata. Attione rappresentata in Musica l'Anno del Carnevale 1641 alle Maestà e Serenissimi Prencipi di Polonia e Svezia 4º ark 11 1/2 (Sign. A-L) ded. all' Pietro Gembicki Vescovo di Premslia. Virgilio Puccitelli. Varsavia li 9 Febr. 1641

K. 4 i sign A - L(2)

Opera w 3 aktach

Stoczyński Wojciech dyrektor orkiestry w Kościele Katedr. warszaw. urodz. r. 1806 w Nisku w Galicyi, kształcił się w Rzeszowie, potem w Puławach w szkole organistów pod dyrekcyą Raszka i Lessla, od r. 1831 nauczyciel śpiewu w szkołach lubelskich, w końcu dyrektor orkiestry w Katedr. warszawsk. + 22 Grudnia 1864 w Gidlach. w Warszawie. Celniejsze jego utwory: Msza dla szkoły włostowickiej 1824; Salve Regina na 3 głosy z towarzyszeniem organu 1864 – Msza wielka z E. – Msza literacka – Msza Księżny Wirtemberskiej – Msza na temata z pieśni ludowych – Msza pasterska – Pieśń „U drzwi twoich" na całą orkiestrę – nieszpory, Pasie, Graduały, Ofertoria, Litanie, antyfony – Msza choralna na 3 głosy – Msza figuralna na 3 głosy z B. – Responsorie – [illegible] Zostawił przeszło 120 Kompozycyi Kościelnych – Instrumentacyja w nich dobra. (Ob. Nekrolog przez x. J. Gryglewskiego w Przeglądzie Katolickim 1865 Nr 12. 13)

Miodoszewski: Śpiewnik.
Raszek: Śpiewnik.
Dobrzyński: Święty Boże.
Minheimer: Bogarodzica.
Zientarski: Muzyka kościelna.
Bieńkowski organista przy Kościele S. Ruprechta w Wiedniu: Muzyka na 3 głosy z towarzyszeniem organu do pieśni W. Pola o S. Jacku.

[illegible]

30 Sept 1959

Vincentius Scapita de Valentia
Włoch (franciszkan najprzód kapelmistrz na dworze
arcyxięcia Leopolda w Tyrolu, póź-
niej u Kardynała Dietrichsteina a
po jego śmierci na dworze Władysława
IV i Jana Kazmierza kapelanem
spowiednikiem i kapelmistrzem
nadwornym. R. 1655 opuścił War-
szawę i udał się najprzód do klasztoru
lwowa potem do Austryi gdzie
w Wiedniu w Klasztorze Franciszka-
nów. + 1 sierp. 1656 mając 63 lat

Pamiętn. relig. moral. Tom
VII st. 437 (rok 1844)

[illegible]

[illegible] c. 1801 [illegible]

[illegible] 1828

[illegible]

† 7 März 1860

[illegible]

Anweisung

Sowka wymieniony r. 1590 w rachunkach dwors:
kich Jana Firleja podskarb. kor. jako organis:
ta nadworny król pod imieniem Sowa —
był rodem z Krakowa. Podług Zalszy Ciąg
Kroniki Marcina i Joachima Bielskiego wydał
F. M. Sobieszczański. Warszawa 1851
tenże Sowka rodem z Krakowa muzyk
Krolewski pojechawszy r. 1593 do Szwecyi
z Zygmuntem III i całym dworem został tamże
16 listop. 1593 nożem przebity przez Kuchsarza

Klaboni Krzysztof lutnista nadworny Królów
Stefana Batorego i Zygmunta III dorabiał muzykę
do Pieśni Kalliopy słowieńskiej na teraźniejsze
pod Byczyną zwycięstwo. W Krakowie w druk Jana Sie-
beneychera 1588. 4º (Stan Grochowskiego)

Sokulski Antoni nauczyciel muzyki w Wilnie ur. w Zogórzu pod Krak. r. 1794 służąc wojskowo dostał się do Litwy – kompozytor Lamentacyj wielkotygodniowych † 1841 mający 70 lat (Wizerunki nauk 1842 Tom 23. str 208 biografia)

Sokulski Antoni muzyk i kompozyt. w Krakowie † 5 wrześn. 1855.

zeichneten Werke,

nsicht zu übersenden.

terschrift und Wohnung.

FORMAT.	ANZAHL DER BÄNDE.	PREIS.

z ~~Szamotuł~~ Wacław urodzony w Szamotułach (Samotuliensis), kształcił się najprzód w Poznaniu w kollegium Lubrańskiego, w Krakowie został r. 1508 Baccal. Art. a r. 1515 Mr. Art. będąc księdzem był najprzód sekretarzem J. Chodkiewicza hetmana w. lit. poświęcał się literaturze, matematyce i muzyce. Jako mansyonarz na zamku Krak. pełnił obowiązki dyrektora muzyki Zygmunta I. Umarł (podług liber promot.) 1543 mając ledwie 40 lat, w Krakowie. — Napisał muzykę do Lamentacyi Jeremiasza — Kantatę na ślub Zygmunta Augusta z Katarzyną (śpiewał Jan Wirbkowski).
Luźne pieśni jego kompozycyi oznaczone V. S. wyszły: Alleluia (u Łazarza Andrysowica w Krakowie) (K. 2 — motetta na 4 głosy — Ach Christe qui lux es et dies (słowa Reja) — mój niebieski Panie (słowa Andrz. Trzycieskiego) na 4 głosy (w Kancyonale Seklucyana) — Modlitwa wieczorna na 4 głosy (w tymże Kancyonale) — Psalm 85 (przekład Andrz. Trzycieskiego M. Reja; — Beatus vir (przekład Andrz. Trzycies: motetta na 4 głosy; — Psalm 14 (przekład Andrz. Trzycieskiego) na 4 głosy; Inclina Domine aurem tuam, 85 Psalm Beatus vir.

Inny był Shamotulanus Gregorius prawnik + 1551
— podobno inny z Szamotuł Wacław sekretarz Hier. Chodkiewicza hetmana w. l. poeta który wydał: 1) In nuptias Hungariae regis et Isabellae poema gratulatorium. Cracoviae Ungler 1539. 4º
2) In nativitate Joannis Sigismundi principis Hungariae. Cracoviae 1540. 8º 3) In nuptias Pol. reg. Sigismundi Augusti et Elisabethae poema. Cracoviae 1543. 4º 4) In funere Elisabethae Sig. Aug. reg. [illegible] Cracoviae 1545. 4º

Jan Stefani kompozytor + 23 lutego 1829 mając lat 83
Karolina Stefani najstarsza córka r. 1802 występowała śpiewaczka
w Fleue czarnoxiężkim + 1803 mając lat 19
Kazimierz Stefani skrzypek + 1811 mając lat 20 Jan
Stefani skrzypek + 1827 mając 30 lat
Eleonora Stefani ur. 1802 uczennica szkoły drama-
tycznej 1815 pierwszy raz wystąpiła w operze
Lalla Ramilla r. 1816 Fleue czarnoxięskim
Janie z Paryża; głos pełny szeroki metaliczny
w Westalce Spontyniego + 1831 w marcu
Józef Stefani żyjący autor opery w 2 aktach
Lekcya Botaniki żyje ur. 1802.

1584

1564
19
1583

1581
1564
17

… Abonnement.

…klärt sich die unterzeichnete Buchhandlung für Annahme

…deutsches Städte- und Gemeindewesen mit

…gefügten Bestellzettel zu diesem Behufe benutzen zu

…en schnell besorgt.

Utwory <u>Wacława Szamotulskiego</u> muzyką drukowane:
1) Pieśń gdy dziatki spać idą. 2) Christe qui lux es (słowa Reja) 3) Psalm Dawida 116. 4) Ach mój niebieski panie (słowa Trzecieskiego) 5) Pieśń o pogrzebie człowieka chrześciańskiego

~~[illegible]~~ i żeńskie w Polsce.

<u>Mikołaja Gomółki</u> (+ 5 Marca 1609 mając 45 lat w zakonie) wydał Melodiae na Psałterz Polski. Kraków u Łazarzowej 1580. 4to – Cichocki wydał w Warszawie u Sennewalda 1838 Psalmów 16 Gomółki przełożonych – 3 Psalmy (Ps. 13. 45. 43) (w Dodatku muzycznym pag. 99 – 101 w Dodatku muzycznym pisma: Echo Muzyczne Rok IV 1880.)

<u>Kamieńskiego Macieja</u>: 1) Kantata na cześć Jana Sobieskiego wykonana d. 14 Września 1788 – 2) Polonez do śpiewania i do tańca na pieśń z opery Kopciuszka. Warszawa, w drukarni L. Letronne (b. r.)

<u>Kurpiński Karol</u> ur. 1785 w Włoszakowicach (powiecie wschowskim) syn organisty, był sam organistą w Sarnowie następnie skrzypkiem w kapeli starosty Polanowskiego w Galicyi następnie u Rafławieckich, od r. 1810 był u Boguslawskiego drugim dyrektorem opery warszawskiej do r. 1841 + d. 18 września 1857 ożeniony z aktorką Karoliną Brzowską:

Szamotulski Wacław jest jego 5 pieśni z muzyką
1) Pieśń (Modlitwa, gdy dziatki spać idą). Kraków Łazarz b. r.
2) Christe qui lux es et dies (M. Reja)
3) Psalm Dawida CXVI. Alleluja chwalcie. Kraków u M. Wierzbięty. 1558
4) Ach mój niebieski Panie (Trzycieskiego)
5) Pieśń o pogrzebie człowieka chrześcijańskiego (z Kancjonału Artomiusza) i Psalm I. Kraków Łazarz

Powszechna spowiedź (p. A. Trzycieskiego) Kraków Łazarz b. r.

5) { Psalm Dawida I Błogosławiony człowiek (p. A. Trzycieskiego)
Pieśń o pogrzebie. }

Psalm 85 Inclina Domine (M. Reja) Kraków Łazarz

Rivoli Paulina † 17 Paźdz. 1881.

Waisselius Matthäus lutnista z XVI wieku rodem z Bartstein w Prusiech wydał na lutnię: 1) Tabulatura continens insignes et selectissimas quoque cantiones, quatuor, quinque et sex vocum; testudini aptatas, ut sunt: Praeambula phantasiae, cantiones germanicae, italicae, gallicae et latinae, Passamesiae, Gagliardae et Choreae. Francofordiae ad Viadrum, in officina Joannis Eichhorn 1573. fol. 2) Tabulatura oder Lautenbuch allerley künstlicher Präambula ausserlesener teutscher und polnischer Taentze, Passamezen u. s. w. auff der Lauten zu schlagen. Frankfurt a. O. 1592. fol.
Eitner Rob: Bibliographie der Musik-Sammelwerke des XVI und XVII Jahrhunderts. Berlin 1877. 8° ~~Ortes~~ 821. Biograf.

Musikalisches Conversations-Lexikon. Eine Encyklopädie der gesamten musikalischen Wissenschaften. Für Gebildete aller Stände, begründet von Hermann Mendel, fortgesetzt von Dr August Reißmann. Berlin (Oppenheim) 1870-1883. 8°. I-XII Bd.

I (A - Bi); II (Bie-Cas); III (Cos-For); IV (For. Har); V (Har. Kar) VI (Kar-Lit.)
VII (M - Pai) VIII (Pai-Rich); IX (Sa-Str.). X (Str. Vei). XI (Vel. - Z.)
XII (Ergänzungsband A-Z)

Ortes 194. 1-12.

Marya z Wołowskich Szymanowska sławna fortepianistka 1822. – i Alexander Szyrzyński sławny fortepianista 1822.
– Kaczkowski skrzypek we Lwowie 1822
Mirecki r. 1820 bawił w Paryżu napisał nową muzykę do opery Kniaźnina Cyganie do któ rej pierwotnie 1792 ułożył muzykę Lesel nadworny Kapelmistrz w Puławach.
Jan Różycki Kapelmistrz i sekretarz Jana III 1676 w Warszawie Tomatis dyrektor opery w Warszawie za Stan. Aug. mediolańczyk
Kochanka Stan. Augusta: śpiewaczka Catani, pani Smith, Binetti, Casacci baletniczki.
Zofija Potocka fanariotka + 1823 w Berlinie jako wdowa
Mirecki 1823 w Medyjolanie.
Eliza Filipowiczowa z domu Minelli wirtuozka na skrzypcach i kompozytorka uczennica Spohra w domu hrab. Starzeńskiego żyła 1823.
Za Augusta III fortepianiści Zanczyk i Krasska Stanisław August sprowadził muzykę z Czech
Lerwaczyński 1823 wydał w Warszawie: Taniec żałobny ułożony na pianoforte ofiarowany pamiątce młodego Kon. Gromnickiego.
Jan Zamojski według Vanozzego miał kapelę nadworną i śpiewaków, którzy mu przy stole śpiewali

Szlagowski Walenty + 1863 w Warszawie dyrektor muzyki teatru krak. pisał wiele owertur, muzykę do Wiesława, Wesele na Powiślu, Okrężne.

Pani Marais (przybrane nazwisko) prima dona teatru Apollo w Rzymie jest Polka 1840.

Familia Kontskich r. 1840 popisywała się w Paryżu Apollinary Kontski na skrzypcach, Antoni Kontski na fortepianie i Eugenija Kontska panna w śpiewie

Stanisław Szczepanowski dawał Koncerta na gitarze w Londynie, Tuluzie, Paryżu 1840 był uczniem sławnego gitarzysty Horodeckiego znanego i w Anglii.

Antoni Kątski wydał fantazyję z aryi z opery La Vendetta - waryacyje z Krakowiaka 1841. w Paryżu.

Elżbieta Filipowicz + 1841. w Londynie biegła na skrzypcach.

Edmund Lariss śpiewak i kompozytor 1841. w Paryżu

Ludwik Chłędowski pianista i Komozytor w Francyi 1841.

Moniuszko w Wilnie napisał muzykę do Opery Twardowski Oskara Milewskiego.

Edward Sobolewski napisał oratorium Zbawiciel w Lipsku 1841.

Edward Wolf, (Juliusz) Fontanna, Chopin Warszawianie Kompozytorowie

(Napoleon) Orda emigrant polski Kompozytor muzyczny i fortepianista.

Chopin Fryderyk.

Album fortepianistów polskich r. 1841 w Paryżu wydane zawiera Mazurek Chopina Fantazyję (na romans Desdemony) z Otella Klenczyńskiego, Samotność medytacya Antoniego Kalskiego - Dwa polonezy Napoleona Ordy, - Rozmyślanie na brzegach morza Sowińskiego, ~~Nocturne~~ Nocturne Wolfa.

Parczewski skrzypek sławny 1841.

(1795 Woroniec

Sr. Zygmuntowski Chevalier des Eperons d'Or: Miserere sławne na 4 głosy con i Ripieni (orkiestra) – Instrumenta podwojne i Violoncello solo. Delettante

Oratorium na S. Wacława Krola i Męczenika z tabulaturą na 5 i na 3 głosy, instrumenta pojedyncze
Leipziger Musik Zeitung VIII Bd. p. 403.
Michał Kleofas Ogiński w listach chwali go jako Koncertystę na wiolonczeli gdy miał 12 lat, w Warszawie za Stanisława Augusta.
Gollumbek pisał oratoria: na S. Stanisława, na Św Jacka, na Św Jana Kantego i na S. Bronisławę

Janina Zwycięztwo Jana III pod Wiedniem na 4 głosy con i ripieni.

bisk. Krak.

Marcin Szyszkowski (r. 1619 fundował
40 wirtuozów śpiewających przed grobem
S. Stanisława, za co dobra Sieciechów w
Lubelskiem zapisał

Lib. ... pro Organo ... Officia totius anni, in festis omnibus Sancta Romana Ecclesia ... quibus Septenis et Octonis vocibus tam vivis, quam instrumentis ... tibus accomodata. His accesserunt aliquot Simphoniae ... Magnificat vocum XII. Autore Nicolao Zielenski ... Organario, et Capellae Magistro ... Alberti Baranowski D. G. Archiepiscopi ...
... tiis apud Jacobum Vincentium 1611. fol.
K. 2. str. i Sign. A–K (po 8 kart) (K ma 6)

Ded. Alberto Baranowski Archiep. gnesn. ... Venetiis Kal. Martii 1611 Nicolaus Zieleński mówi że to drukuje kosztem i ... 2 ... (...)

(55 Motet na ... partia ... i Magnificat ~~...~~
na 2 chory — Sei Tromboni cum Cantori — na 6 g...
jest tu motetto de S. Stanislao, ... de Polonia. —
8 głosów nr 19.

Cert 39 Mot. Offertoria. (Sign. A–F.)

Communiones totius anni quibus in solemnioribus Festis S. Romana Ecclesia uti ... cantantur, ... per unam, duas, tres, quattuor, quinque et sex voces tum Instrumentis Musicalibus et voci, ... quem Itali Organo vocant ... His accesserunt aliquot Simphoniae quatuor, quinque et sex vocum et tres Fantasiae instrumentis musicalibus accomodatae autore Nicolao Zielenski Polono Organario et Capellae Magistro Ill. ... Baranowski. Venetiis apud Jacobum Vincentium 1611. fol.
... K. 1.

66 motetów na końcu str. 7 ...

Partimento de Bassi per l'Organo delle Messe et altri del eccelentissimo Claudio Merulo da Correggio, a otto et dodeci voci. Novament Stampato. In Venetia appresso Angelo Gardano et Fratelli 1609 [illegible] parti [illegible] in Tytule: Claudius Merulus Corrigiensis [illegible] 1604. fol. K. i ftr. 16.

2 Messe [illegible] 8 [illegible] il madrigal di [illegible] a 5 „Cara la vita mia"

1 Messa [illegible] Dominum [illegible] sopra il motetto di [illegible] Gabrieli a 12

Letanie dela Madonna a 8 voci.

Partitura de l'Organo delle Messe a 8 et [illegible] voci di Pietro Cappi Fiorentino. Venetia 1608. fol.

Partimento di Bassi per l'Organo delli [illegible] a 8 voci di [illegible] Antonio [illegible]chi. Venetia 1609. fol.

Per l'Organo Prima parte de Salmi concertati a due et piu chori di Geronimo [illegible] Venetia 1609

[illegible] Opera

1. Recitativo [illegible]

2. Andantino [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

3. Adagio [illegible]

4. [illegible] [illegible] [illegible]

5. Andante Cantabile [illegible]

6. [illegible] solo (Beethoven)

7. Recitativo [illegible] [illegible]
[illegible]

. Allegro moderato solo [illegible]
[illegible]

. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

. Notturno [illegible] solo

. [illegible] [illegible] Allegro — solo

. [illegible] [illegible] moderato — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Die 15 Aprilis [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1786

[illegible]

[illegible] języka [illegible]
w [illegible] wieku [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
w [illegible] [illegible]
autorów Starego i Nowego
Testamentu [illegible]

[illegible] 2 [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Adam [illegible] [illegible]
[illegible] w Krakowie

Muzycy Królewscy. Podług Książki rachunków Krakowskich r. 1549 d. 12 Junii acceptus in servitium Valentinus Bakwark Hungarus Citharedus, Cracoviae, r. 1554 bawił w Wilnie z Królem r. 1554 zwany lutnistą Króla, r. 1551 był z Królem w Piotrkowie r. 1564 był jeszcze w służbie Króla. –
R. 1568 muzycy ... czyli Georgius Jaworiecz Clerika w Kaplicy Król; Dziano ... 1558 – 1569 przyjęty 1550 jako fistulator – Lenart, Bartholomeus Kiecher 1568 – 1583; Dawid harfista 1569; – Mathias Cziemiorka 1583 – Antonius Clabon 1583 – Andreas Kutakowski 1573 – Blasius Kościelski 1583 tubicinatores – Christoph Klabon fistulator 1583 – Stephanus Bauman fistulator 1583 – Stefan Reder fistulator 1565 – Thomas Sadecz cantor 1565 – Thomas Szadek 1565 cantor – Simon Trubiczki fistulator 1565 – Nicolaus Claus fistulator 1560 –
Musici italici ex Antverpia r. 1556 przyjęci: Guido Hoborean Flandrus, Paulus Baninch Antverpiensis + 1560, Arnoldus Veraiter Flandrus + 1560, Philippus Mansart Flandrus
Franciscus Italus lirycen 1550. – Dominicus Italus de Verona a. fista 1545 – Sobek organista 1545.
Georgius Gomolka fistulator 1558 – Joannes Reder fistulator 1558 – Joachim Klepel fistulator 1558
Aldebrandi z Krzypek 1650 – Antoni Farinaci + 1661 – Jacek Różycki 1661 – Piotr Jakubowski 1668.

Żeleński Władysław muzyk ur. 6 Lipca 1837 w Grodkowicach uczeń Giermasza, Franciszka Mireckiego, od 1859 kształcił się w Pradze czeskiej, od 1878 dyrektor Towarzystwa muzycznego w Warszawie

[C]ech muzyków krakowskich w XVI wieku, przez Ernesta Sulimczyka-Świeżawskiego (w Echo muzyczne i teatralne. Rok I. Warszawa 1884 №. 32. 33. 34. 35. 36. 38)

Muzyków cech w Krakowie miał swą ustawę którą potwierdził Zygmunt August r. 1549 (№ 35), Stefan Batory, na sejmie warszawskim w poniedziałek przed S. Marcinem bisk. 1582 potwierdził powyższą ustawę (№ 36) a Zygmunt III d. 8 Marca 1595 potwierdził z dodaniem kilku artykułów. – Muzycy ci grywali na weselach i biesiadach i mieli swą kaplicę u Franciszkanów.

[Ka]pele dworskie do w. XVI w dawnej Polsce przez Ern. Sulimczyka-Świeżawskiego (w Echo muzyczne i teatralne. Rok I. Warszawa 1884. №ro 55. 56. 58. 60. 62. 64. 65)

brak rozbiorn dzieł Elsnera Stefaniego, d[?]tyz. Kurpińskiego

1. Resume de l'histoire de la musique en Pologne. p. 1–44.

Przy wielu dziełach o muzyce w Francji, Anglii, Niemczech, Włoszech autor przedsięwziął wypełnić luki co do Polski

muzyka która wzięła początek na Wschodzie, kwitnęła w Grecji, odnowiona przez S. Ambrożego i Gregorza Wielk r. 650 zakwitła we ~~Europie~~ Włoszech skąd dostała się i do Polski rozchodząc się po Europie

S. Wojciech w Rzymie uczył się śpiewu gregoriańskiego arcybisk. gnieźnień (?) utworzył pieśń Boga Rodzica (i drugi Hospodyne...)

p. 4 autor szuka mylnie początku Polonezu w starożytnej pieśni w złobie leży (lubo ta pieśń w XVII wieku jak widać ze składu i rymowania powstała) – Pieśń: Przez twoje święte zmartwychwstanie

Opuszczony: Sokulski Wojciech +
Sawiczewski Julian
Dzięcki Władysław
Hollmann
Czermak

muzyka narodowa (pieśni i melodie) niezmieniona przeszła do naszych czasów przeto jako pierwiastek właściwej narodowej muzyki zasługuje na badanie (cf Kolberg Oskar)

Sztuka muzyki (künstgemäss der Behandlung der Musik) pojawia się najprzód w klasztorach (najdawniejszych przybytkach gdzie sztuki pielęgnowano)

Tu trzeba rozważyć: (Tonsatz) Kompozycja, Wykonanie (Vortrag) i instrumenta.

Śpiew Kościelny przez ojca Kościelnego S. Ambrożego † 397 z wschodu na zachód zaprowadzony, przez Gregorza Wielk r. ~~[illegible]~~ 604 i następców jego rozszerzony po wszystkich krajach zachodu – w pierwotnej swej wzniosłej prostocie (charakterze) długo się utrzymywał

Do muzyki Kościelnej zrazu śpiew potem organ który chorom towarzyszył, dalej narzędzia dęte dopiero w XVII wieku rzniete wchodzą

Organy były z miechami do tratowania pierwotnie stąd Kalikowanie pojawiają się dopiero powszechniej po Kościołach w XIV wieku (dawniej były osobliwością) Kapellenad[?] ważne Kościelne

Kościelna muzyka poważna upadać od czasu gdy w XVII wieku opera lecącemi melodiami swemi świeckimi w Italiach Europy zaczyna się pojawiać.

Muzyka świecka: rybałci (joculatores) za Kazm. Wielk

Nro W XVI wieku wchodzą pewne rytmy Nro i zasady w muzykę świecką

Lutnia, arfa, skrzypce —

Tańce różne rodzaje goniony cenar, galarda ... odbywały się przy lutni

RECEPTA
Z KLINIKI CHIRURGICZNEJ
AMBULATORYJNEJ.

Kraków dnia 185

R.

Rodzaje pierwotnych oper

1) Sielanki (Villanesca) z chórami n.p. Aminta
2) Intermedia Intermezzi (Rondeaux, Sarabandes) małe operetki krotofile w których 2 osoby — z nich powstała opera
3) Madrigały (symfonie, owertury)
4) Ballety

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

RECEPTA
Z KLINIKI CHIRURGICZNEJ
AMBULATORYJNEJ.

Kraków dnia 185

R.

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

Muzycy

1653 nob. olim Vincentius Lilius cum consor-
te Orgalia reliquit: 1) rev. Franciscum Lilium
canon. sandomir. et tarnov. Capellae
magistrum ecclesiae cathedr. Crac. 2)
nob. Carolum Lilium 3) Catharinam
(+1653 in Martio Cracovia) Liliuszowna
consortem famati Alexandri Alexii
Kubiński civis Cracov.

Acta scabinalia Crac. Ann. 1653
Tom. 29.

1641 Constantia (filia ol. fam. Vincentii
Lilii musici S. R. M.) consors fam.
Martini Loi Mączyński civis et apothe-
carii Crac. (Acta scabin 1641 Tom 27)

1616 nob Christopherus Klaboni Regiomon-
tanus musicus S.R.M. (miał Kamienicę
na ulicy Szpitalnej w Krakowie)
1595 ma Kamienicę (Acta scabin. Tom 23)
Capellae musicae S. R. magister.

Rosalia de Janowice Dzieduszowska (reformatio super Więckowice (córka Kaspra)

1693 Więckowice) ad sessio turrij per Annum

Trybunał nakazał 50,000 zł zapłacić albo wieś Więckowice pod Proszowicami puścić

1659 fer. 5a post fest. S. Viti in Castr. Crac. Infamia super Groth

Stanisław consul Crac. w Kamienici miał sklep Jan Junga

1693 Sąd grodzki nowego Miasta Korczyn fer. 3a post dom. Reminiscere odesłał do Trybunału

1693 sabbato post fest S. Margarethae Trybunał wydał wyrok

R. 1810 utworzono [illegible] Kapitułę mniej. z 29 z 10 Kanoników honorowych Kijowskich.

Mejer Gabriel dyrektor ork. Karmelit
Berdyczow + 1831 z.xa. Michalina
Ziemiot — dyp.
Ignacy Antoni Wolinczelista ur. 1830
w Berdyczowie

Grammatica germanica ex Gottschedianis libris collecta in usum Polonae juventutis. in 8. Varsaviae 1766.
(= katal. źródła pny: Chempré. Hiburga Bergm.)

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia *185*

Upraszà sie APTEKI, aby za Receptą Kliniczna, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzona, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

R.

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia *185*

Upraszà sie APTEKI, aby za Receptą Kliniczna, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzona, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

R.

p. 27 Musique dramatique
Opera za Wład. IV Scacchi; Lapugnani - Zaremski opisuje teatr na dwory
za Augusta II i 3go opery
za Stanisława Aug. opera włoska Paisiello, Cimarosa, Kotti
Lugnani bawił w Polsce
r. 1778 pierwsza Opera polska p. Bogusławskiego i Kamińskiego
Nędza do r. 1794 rozproszyła trupa część z Bogusławskim do Lwowa reszta z Truskolawską została w Warszawie
R. 1803 rodzaj muzyki niemiecki wodewille za przykłady dzieje opery z Bogusławskiego i Gołębiowskiego
~~Kurpi~~ Dyrekcja teatrów
Kurpiński Stefani
R. 1820-1830 Konserwatorium Soliwa prowadzony fabrykami instrumentów fortepianów
1803-1815 reprezentacje amatorów w Warszawie
za Kautenstraucha 1831 regeneracja opery szkoła śpiewu balet

p. 42 Musique militaire

p. 44. Instruments

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

R.

Uprasza sie Apteki, aby za Recepta Kliniczna, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzona, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

R.

Uprasza sie Apteki, aby za Recepta Kliniczna, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzona, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

aby za Recepta Kliniczna, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzona, expedyowały.

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia *185*

R.

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia *185*

R.

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

p. 5 Bracia czescy wydają Kancyonał w Pradze, później w Krakowie Artomiusza r. 1558 ?

" " dotąd póki należy przez Twoje święte Zmartwychwstanie.

p. 6. Autoryzacyja śpiewania mszy świętej w języku macierzyńskim dana przez papieży rozciągała się na wendyckie narody na Bulgarów, Czechów, Rusinów i Polaków ? – język słowiański w Polsce dopiero około XVI w. zaginął ? Śpiewano pieśni nabożne po polsku co dowodzi pieśń o Ś. Krzysztofie z czasów piastowskich ?

p. 6 za Łokietka opat Witowski ułożył po polsku kilka pieśni podług Kadłubka ?
Psałterz Małgorzaty do tych czasów

p. 7. Jan de Kampa Łodzia bisk. pozn. z XVI wieku zostawił kilka pieśni słowa i muzykę ? (ob. Wiśniewski – tylko Długosz wspomina) takich poetów było więcej n.p. Wincenty z Kielc

p. 7. Kancyonał Wacł. Brzozowskiego w Królewcu 1554 ma nuty na kilka głosów. – U Łazarza Andrysowicza w Krak. 1556 wyszedł zbiór pojedynczych pieśni z notami na 4 głosy komponowane przez Wacława Szamotulskiego, Lubelczyka, Trzecieskiego i C. G.
Psałterz Gomółki współczesnego Palestrynie (dla tego pisany bo melodie były obce kalwińskie Gaudimela a tłomaczenie Kochanowskiego nowe. Rybiński chcąc melodie kalwińskie zachować do których lud przywykł przerabiał psalmy;
muzycy Sebast. z Felsztyna, Wacław Szamotulski, Marcin z Lwowa Gomółka, Zieliński, Kikier, Brand. Diomedes Cato, Paligonius
Teorie pisali Kromer Marcin, Brosius, Starowolski, Gorczyn, (Libar Legnicki), Spangenberg

Muzyka świecka kryła się przed Kościołem która później znalazła przybytek w klasztorach – założenie 1542 kaplicy Rorantystów przez Zygm. I
W archiwum Kapituły chowają przywileje fundacyjne tej kaplicy (?) i partytury Mikołaja z Poznania pierwszego kapelmistrza – muzyka 43 śpiewaków kapelle u Jezuitów w Krak. i na zamku
(tu dodać Kontraternie)

Zmiana muzyki przez nastanie opery w XVII w.
msze Elsnera, Kurpinskiego, Kozłowskiego, Wańskiego, Dobrzyńskiego Stefaniego Soliwy. — nowsze nasze oratorium Elsnera
R. 1791 Kratzer tworzy śpiewu szkołę pod protekcyą Wast. Sieraków...
p.12 W Kaplicy zamkowej bogata kollekcya kompozytorów polskich i włoskich z XVI wieku

---

p. 13 Musique de cour ou de salon muzyka i angielska
Królowie protegowali i chowali muzykę — Zbigniew r. 1096 Zad Aldona Jadwiga Jagiełło lubili — Jan Albert miał nadwornego muzyka Henryka Fink — Zygmunt I miał muzykę jak widać z rachunków Kościeleckiego 1511 — Bona sprowadziła muzyków z Włoch — Tańce
p. 15 Nie wiemy czasu wynalezienia Polonezu (w XVIII w. za granicą ochrzczono) początek na za dworze
Po Stefanie Batorym był zbiór instrumentów
Za Zygmunta III muzyka robi wielki progres rocznie kosztowała go 12000 talarów (cf. Marila Zacelli i t.p. Cilli) (żona komponowała)
Panowie polscy mają muzykę Stanisł. Górka wojewoda poz. Zamojski Władysław IV muzykę Jan III w Żółkwi muzykę żona grała na fortepianie
Muzyka instrumentalna robi progres za Sasów za Aug. II grają 3 razy operę włoską — muzyka salonowa
Za Stanisława Aug. opera polska balet Ogiński, Wielhorski, Radziwiłł, K. Lubomirski, Polanowski (Wański) Komorowski, Dutkowski w Rydzynie ma teatr, Radziwiłł w Nieświeżu, Potocki (Holand) w Stanisł. (Dom), Szymon. Ks. Antoni muzykę, Druchi Lubecki, Michał Lubomirski w Dubnie Iliński w Romanowie, Stecki w Międzyrzecu.

---

p. 19: Musique villageoise: Chants populaires (tu nie ma o charakterze i porównaniu źródło muzyki narod.) natomiast loca communia o ważności muzyki gdzie
1. La Polonaise wylicza kompozytorów (charakter muzykalny brak stylu form)
p.24 2. Mazurek lutnisci w XVI wieku wynaleźli w Polsce
3. Krakowiak charakter w różnych stronach pieśni
4. Dumy nieznane była nazwa ob. Ubiory pieśni Dama. i t.p
5. Dainos

N^ro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

R.

Upraszą się Apteki, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

N^ro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

R.

Upraszą się Apteki, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

od str. 59 – 599. (słownik)

1. Anciens instruments de musique chez les Polonais et les Slaves p. 45–58.
(tłomaczone z Gołębiowskiego bez wymienienia z małemi odmianami)
Bandura (nie mówi o włoskim początku angielskim
Bardon rodzaj lutni
Cytra
Dremla
Teorban wynaleziona od włocha Teorbe (co mylne) używana na dworze
Ludwika XIV pięknie na nim grała Ninon de Lenclos
Bałabajka o 2 stronach na kształt gitary
Mandolina (Mandora) (podobno nie używana w Polsce ob. Linde)
Gitara
Harfa (dodać że pedały przypisują Ogińskiemu)
Cymbały Spinet, Pantaleon (dodać w kiedy do Polski)
II Rebeka
Baryton
Skrzypce (aby skrzypce dawniej zwano Gęga jak autor pag. 51 za Gołębiowskim twierdzi
niewiemy – lecz na to miast zowią gusla
Altówka Viola d'amore używana w orkiestrze za Zygmunta I
dopiero w XVI wieku w Polsce (lecz widzieliśmy po kościołach obrazy
gdzie anioły grają) (brak skrzypice serbskie)
Basetla violoncella
Kontrabas, Violon
Instrumenta zarzucone: Kobza
III Symfonalik, regał, pozytywka, organy (p. 52 „Trudno oznaczyć czasu w
p. 52 którym się organy ukazały w Polsce .. ?)
Cynek
Szczygele rodzaj piszczałki wiejskiej (fałsz) (cornet a bouquin)
Piszczele – chalumeau
Surma – Cornet à bouquin – nie była to hoboja
Szałamaie – chalumeau
Dudy Kobza Koza
Dudka – Flet wiejski – Fujara
Gęśle tyle co skrzypce
Grele – gajdy – Kornet – Krzywuła
multanki (Musette – Moldavienne)

Pomort z włoskiego bombare rodzaj flute (u dominika nowo predpa leniem)

Nro Sztort

Schryary

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Taraban, Tutumbas

Kraków dnia Fur 185

Upraszà się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

R. Drafiak

Wros czyli Szypos (nie była to nazwa flety lecz muzyk od szypitka jakiej dotąd na Rusi. Górale używają.

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

Upraszà się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

R.

S. Wojciech ur. 939 autor pieśni Boga rodzica (melodia tej pieśni napisana przez Fr. Lessel pag. 64.

Anna Aldona Gedyminówna żona Kazimierza Wielk. lubiała muzykę (podług Stryjkow.)

p. 103 Brosius Jan nie nazywał się Broski lecz Brożek autor wielu pism i dzieła muzycznego

p. 106 z Brzozowa Walenty nie był muzykiem tylko tłomaczył pieśni z czeskiego, dorabiał do melodyj czeskich psałterzy podobnie jak Rybiński później do Gaudimel. (ob. Jocher kancyonał czy są noty ?)

p. 107. Bukowski Dennis benedyktyn poeta i kompozytor muzykalny + (nie r. 1750) lecz 1742 jak widać z wierszy Kazim. Albrychowicza na jego śmierć wydanych

p. 108 Bulgari pani (dodać noty) tylko z wystąpowała w koncercie we Warszawie 1822.

p. 109. Campi Antonia née Michalowicz ur. 1770 debuta à Lublin 1785 Mozart r. 1787 pisał dla niej rolę Donny Dianny + 30 sept. 1824 koncert w Warszaw. — mylne wszystko

p. 111 Chodkiewicz hrab. kompoz. która (do śpiewów Niemcew.)

p. 112 Chorinski (? –) kompozytor Kurdesza — kto był dodać

opuszczona: Konstancya Czyrenberg córka burmistrza Gdańskiego zwana syreną baltycką sławna śpiewaczka grała wybornie na klawikordzie. Ogier sekretarz franc. ambasady 1635 pisał wiersz na jej pochwałę

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

Uprasza się Apteki, aby za Recepta Kliniczna, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzona, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

R.

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

Uprasza się Apteki, aby za Recepta Kliniczna, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzona, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

R.

Dambrowski Samuel autor luterski + 1625 —— niepotrzebnie p. 139

p. 142. Derej Błażej dominikan poeta (cf. Juszyński) ułożył nabożne pieśni 1645. Ob. więcej nekrolog. wkiedy umarł.

p. 144. Diomedes Caton śpiewak i lutnista ur. w Wenecji – był na dworze Stanisława Kostki a potem na dworze Zygmunta III – Rytmy Stanisława z nótami na lutnię Dyomedesa Katona 1606 nigdy nie wyszły – lecz pieśń dodać tytuł i że śpiew – hymn o św. Kazimierzu (cf. Kańczyński)

p. 146 Długoraj Albert lutnista z końcem XVI wieku – autor przytacza jego włoską villanellę wziętą z Besarda Thesaurus harmonicus ob. p. 575 Wojtaszek bandurzysta Sam. Zborowskiego (Siarski)

p. 148 Dmuszewska z Pięknowskich nie Zofia jak autor pisze lecz Konstancja dodać że od r. 1803 grywała na scenie opery warszawskiej jako pierwsza śpiewaczka do r. 1823 i po r. 1803 została za L. A. Dmuszewskiego umarła nie r. 1807 lecz r. 1854 w Warszawie (Zofia była może i żona obaj Andromeda)

p. 149 Dobski (brak dat)

p. 159 Dorożenko – niewiedzieć dla czego wlazł?

p. 161 Dorville panna wcale nie należy chyba ją wsadził przez grzeczność że w Paryżu po domach polskich śpiewała 1855

p. 162 Drużbacka Elżbieta – po co?

brak Dąbrowski Stanisław organ. 1699.

p. 193. Fischer Volbert wirtuoz na arfie i fortepianie mieszkający we Lwowie około r. 1787 – nie był Polakiem lecz Czechem urodzonym w Tabor. O jego utworach muzykalnych: Ob: Gerbers Lexikon der Tonkünstler st. 417 i Dlabacz: Kunstlerlexicon für Böhmen I. 405

— brak Fiorentini – obutrzymy Fabrowski Stanisław organista 1699

p. 201. Opitz Marcin sekretarz Władysława IV autor tłomacz niemieckiego Libretta Rinucciego: Daphnis 1631 był rodem z Boberfeld a nie Loberfeld) na Szląsku

p. 203 Freyer August dodać Choralbuch p. 209. German (nie ma dat)

p. 206 Gaetano nadworny kapelmistrz i dyrektor opery warszawskiej r. 1782 zwał się drugi raz podobno lecz nie pewnie

pag. 289 się właściwie Lugnani jak widać z ówczesnych librettów.

x stoi Kajetan

p. 221 Gomołka Mikołaj (na 4 głosy 1580) przytacza tu 5 psalmów. (10 psalmów przełożonych przez Jana Landmanna wydał Lichocki Józef Warszawie 1838.) S. Sowiński który strofuje tu uczonych obcych mianowicie Gerber i Forkel iż dali tak mało wiadomości i mylne o muzykach słowiańskich popełnia błąd idąc za podaniem drukowanym w Rozmaitościach. jakoby umarł w Chorawli 5 marca 1609 mając lat 45 – Gomołka umarł w Jazłowcu gdzie jest jego nagrobek i gdzie był kapelmistrzem „quem cum devorat atra mors choraulem – omnes in... ...re mu ściągnie – był rodem z Krakowa

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia *185*

R.

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia *185*

R.

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

Nro

Z K

Krakó

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

ZNÉJ

185

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

R.

Uprasza się Apteki, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

R.

Uprasza się Apteki, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

p. 236 Gorczycki Grzegorz autor tych z których 2 wyjątki przytacza autor ze zbioru Cichockiego + 1734 podług Jos. Mączyńskiego (?) pisał muzykę do Komedyj Franc. z Wiśniowieckich Radziwiłłowej Przejrzane nie mija.

p. 248 Goszczyński Seweryn poeta po co?
opuszczony Głowacki Błażej fabr. organów i fortepianów w Krakowie

p. 269. Jacopetti Jakób z Pistoi i Luparini Józef z Florencyi trzebieńcy (kastraci) byli nadwornymi śpiewakami – lecz nie muzyk kardynała Radziejowskiego w Warszawie 1690

– Jancewicz J. w Warszawie kompoz. wydał 1822 Polonez i rondo z Tankreda na fortep. opuszcz

p. 272 dziesiąty dyrektor śpiewaków w Królewskiej Kaplicy Rorantystów w Krakowie od r. 1630 zwał się xiądz Adam Janecki lecz nie Janicki.

p. 272 Janowski Eljasz regens chori na zamku krak. 1820 był to xiądz Jacek Janowski

p. 281 nie Jazkowski lecz Jackowski znakomity fleutista we Lwowie 1820

— opuszczeni Janiewicz sławny skrzypek rodem z Litwy opuścił Polskę jeszcze za Stanisława Aug. kształcił się w Włoszech i Paryżu, Londy. r. 1829 mieszkał w Edynburgu gdzie tańce polskie wydawał.

— Izycki Władysław autor skrzypek Kometa: symfonię wydał

— Jabłoński Szczepan ur. w Rossyi 1756 biegły organista, dyrygował muzyką wokalną i instrumentalną u Dominikanów we Lwowie, zapisał kilka rzeczy dobrych + 28 kwiet. 1828 w Lwowie

— Jaźwiecki Stanisław kanonik warszawski 1754 przy kościele Ś. Mary w Warszawie ustanowił bractwo muzyków artystów które w owym kościele grywało. Król August III potwierdził 13 grud. 1754 statut tegoż bractwa.

Iliński Janusz Stanisław (syn Józefa Augusta jenerał lejtnanta i senatora ros.) ur. w Romanowie 1795 kawaler ord. S. Włodzim. senator ros. biegły muzyk i kompozytor – autor kilku romansów francuzk.

p. 285 autor podaje wiadomość o orkiestrze i [illegible] operze włoskiej którą hrab. Józef August Iliński utrzymywał w zamku swem Romanowie, z powodu iż mu nazwy mylnie tam pisane, uzupełniamy.

— Kazykowski Joachim brak

ur. 18 Dec. 1812 w Wilnie

p. 308 Kazyński Wiktor (wiadomości o nim mylne — podobnież nie ma wiadomości o jego operach) (cf. Kartka)

p. 311 nagrobek Keychera Bartolom. „Zaphia Spuatowna poni cura. vit" ? cf. Starowolski u S. Michała w Krak.

p. 315 Klukowski (ma być Kluszewski) Jacek starosta bregowski założyciel teatru w Krakowie umarł r. 1841 (?) (ob. Dopisy Kiefreck)

p. 317 Kochanowski Jan poeta + 16 lipca 1613 w Lublinie (?)

p. 318 Kocipiński Antoni muzyk o jego celniejszych utworach Pieśni Staw. Karnawał wenecki, Pieśni do poezyi nic nie mówi i o jego bracie Franciszku (w Tarnowie)

p. 320 Komorowski Ignacy Kompozytor pióśnek + 14 pazdz 1857 w Warsz

p. 321 „Kontski Charles descendant d'une illustre famille polonaise" skrzypek ur. w ~~Warsz~~ Krakowie 1815.
mówiąc o 4 braciach Kontskich który talentem swym smyczkiem exploatuje mianowicie Rosyja – Czytaliśmy broszurę Ivo de Konski, jenerał Kontski znaliśmy poczciwego który niemiał żadnej pretensyi do arystokracyi

p. 342 ow Krafka nauczyciel muzyki za Stanisława Aug. czy nie będzie to Franciszek Krafa muzyk czeski bawiący w Polsce 1770 o którym pisze Dlabacz II. 127.

p. 343. Kratzer Franciszek Xawery dyrektor muzyki Katedr. Krak. 1791 (+ ? 1855 zostawił pamiętniki)

p. 345 Krogulski Józef (był rodem z Tarnowa – portret malował Brodowski jest litogr.

p. 347. Kromer Marcin biskup, historyk i autor dziełka o muzyce umarł nie r. 1689 lecz

p. 353 Kurpiński Karol Umarł d. 18 wrześn. 1857.
— Kuczyński Tymoteusz brak
Kumkowicz – Krakowita brak
Kontska Eugenia brak

N^ro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia *185*

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, **raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.**

R.

N^ro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia *185*

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, **raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.**

R.

p. 361. Lefsel Franc. (w Kiedy umarł ?)
p. 368 mówiąc o Jerzym Libanie z Lignicy – nie ma roku śmierci (cf. Mat. Kowski) dodać tu iż w dziele: De accentuum jest pieśń o S. Stanisławie na 4 głosy – Liban kształcił się w Magdeburgu.
p. 370 Linowski kompozytor kilku mszy ~~zwał się~~ umarł przed kilku laty
p. 371. Lipiński Karol pokazał się także dobrym teoretykiem ~~[illegible]~~ r. pisał rozbiór Kurpińskiego Zamek na Czorsztynie – biografię jego napisał M. Fink
p. 384 Lubowski J. józef (?) biegły fortepianista.. (umarł w Krakowie i rodem) +1855.
— brak Lolly
Lambert
Lang i inni.
p. 385. Luparini Józef z Florencyi musico della camera virtuoso daje bawi jeszcze w Polsce 1698 z Małachowską wojewodziną poznań koncert cf Baszani
Landi ~~p. 388~~ brak Małachowski St. wydał 1820 w Warsz. Rondo pastorale
p. 395 ~~Masilewicz~~ ~~[illegible]~~ mylnie zwany Ziedzem jest jedną osobą z Maxylewiczem Wincentym o którym (p. 396) kapelm. zamk. Krak. Katedr. +1745 d. 24 Stycznia
brak Merula Tarkwiniusz – Nizankowski – pani Marais
p. 438 Ogiński x. Michał Kazimierz hetman. W. lit. wynalazca pedału do harfy, czy umarł w Warszawie 1803 ?
p. 439 Ogiński Michał Kleofas ur. 25 sept 1765 w Guzowie pisał r. 1794 polonezy + 1833 w Florencyi Idib. Octobr. córka Emma za Brzostowskim
p. 441 Ogiński Gabriel ur. 1788 muzyk r. 1831 emigrował + 1843 na Litwie
p. 445 Osiński Ludwik poeta ur. 1775 w Kocku ~~[illegible]~~ profesor + 27 nov. 1838 w Warsz.
(Ostrowski Krystian syn wojewody Antoniego poeta franc. autor opery Jadwiga i oratorium S. Wojciech
p. 450 Pacelli Asprilio ur. w Varciano 1570 od 1603 na dworze Zygm III + 1623 więcej nic
p. 454 Pięknowska Konstancya żona Dmuszewskiego 1821 żyje śpiewaczka na str. 148 zowie ją mylnie Zofią Dmuszewską i mówi że + 1807
Pekel dodać iż się zwał Bartłomiej w przywilejach z r. 1659 zowie się Kapelmistrzem nadwornym i katedry Krak

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

R.

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 1839 185

24

R. 18 15

39

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

Nro

Z K

Krak

raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

ÉJ

5

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia *185*

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną,
raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

R.

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia *185*

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną,
raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

R.

brak: Palinurs Paweł
Pankiewicz Andrzej x. Mszę
Pesentis Alexander
Podleckie śpiewaczki
Praznowski
Pekiel karmelita.

Począwszy tu opis rozstania z braćmi
Opisy jeograficzne p. ~~460~~ 459
zamku Pouance p. 460 w Andegawii

p. 480 śpiewaczka Paulina Rivoli dziś pani Tomaszkiewicz
brak jej siostry Ludwiki Rivoli

p. 489. Marek Scacchi (Rzymianin nadworny Kapelmistrz Władysława IV i Jana Kazimierza autor 2 oper i innych dzieł muzycznych u pana Sowińskiego wymienionych przez Cribum — brakuje dzieła Judicium Cribri

p. 491. Schietzkius (a nie Schritzki Jerzy jak mylnie stoi zostawił 2 dzieła których nie zna.
brak Salamoński
— ~~brakuje~~ Scapita.

p. 493. Serwaczyński Stanisław (skrzypek rodem z Lublina był przez lat kilka dyrektorem orkiestry przy teatrach wiedeńskich i peszteńskich skąd 1842 wrócił do kraju napisał koncert na skrzypce z towarz. fortep. in E mol wykonał w Wiedniu
p. 496 Wacław Sierakowski zakłada szkołę muzyki sprowadza z Czech J. Golombek, Stanisław Lang, Fr. X. Kratzera 1786 kantaty zna tylko na S. Stanisław S. Bronisław i Józef sprzedany p. brak...

p. 503. Scapita Wincenty franciszkan w Warsz kapelmistrz nadw. 1646 — (dzieł brak.)
brak Salamoński baryton w Ameryce
Sękiewska Cecylia fortepianistka w Warsz. 1854.

p. 503 pani Skibińska śpiewaczka r. 1844, jest ta sama osoba co pani Brodowicz pag. 103.

p. 507 Sowiński Krzysztof Dr. teol. i prof. uniw. Krak 1684-1696 dodać
p. 509 siebie ojca i 3 braci wsadził
p. 519 Stecki Antoni czyli Stechi tenorysta w Florencji wystąpował nieraz śpiewie w Krakowie
p. 520 Jan Stefani twórca Krakowiaków 1794 rodem z Pragi — dodać że † 23 lutego 1829 mając 83 lat
rasług. na rozbiorze
brak pani Stolpe z domu Turowskiej śpiewaczki
536 Szlangurska dyrektor orkiestry 1842

brak Corona Schröter
zapałki, w. fabr. fortep. — śpiewaczka — ka dworu ross.

p. 538 o Maryi Szymanowskiej fortepianistce (zmarłej w Petersburgu na cholerę 26 lipca 1831 w wieku 42 zbyt krótka i niedokładna wiadomość szerzej w Romuald. Podberęski, Wiadomość o życiu Maryi Szymanowskiej w Pamiętniku naukowo literackim Wilno 1849 Tom I.

p. 551 Waiselius wypisać cały tytuł Lautenbuch

p. 559 Ignacy Werowski aktor ur. 1733 w Wilnie + 1841 w Warsz. więc żył przeszło 100 lat

nauczycielka (urodz. 1783 ? z Szczep.)
p. 566. Wilczopolska panna (we Lwowie zwie się Letycya napisała Nowy sposób
ob. Dykcyon.

p. 575 Wojtasek bandurzysta sam Zborowskiego jest ten sam co Albert D[illegible]
raj pag. 146

— brak: Witkowski kompozytor wydał w Wiedniu Rondeau in Es. Op. 4 u Haslinger

p. 590 Zamojska hrabina Zofia z Czartoryskich amatorka muzyki i kompozytorka + w Florencyi 183.. (w kiedy?)

p. 599. Bernard Clementine że w Paryżu śpiewała utwory Lowińskiego

— brak Żołkowskiej z domu Ebel

— Żołkowski Alojzy komik gra partie buffo ur. 1815

p. 596 Żyliński Faustyn tenor nie ma dat (wypisać)

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

℞.

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

℞.

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

Nro

Z K

Krakó

Uprasza się APTEKI, aby za Recept

raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

℞.

Upraszа się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, **raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.**

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

℞.

Upraszа się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, **raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.**

brak. Szopowicz Fl. autor 4 mazurków wydanych w Lipsku
u Kistnera
Suchorzewski: Var fac: et agréables Berlin (Simon)

do Lwo

Autorowi szło głównie o to aby był tom jak najgrubszy, aby szeregiem nazwisk zaświecić w oczy łatwowiernym cudzoziemcom. Ocenienie liche. Kto w Koncercie raz wystąpił, kto mazurka amatorny wydał lub wspomniany był w Kurierku znalazł tu miejsce. (Są nawet nazwiska które żadnego prawa do muzyki rościć sobie nie mogą
p. 348 że się ożenił z Francuzką która gra ładnie na fortepianie
112 że jej mąż pisał coś o muzyce
386, kawalerzysta że pomógł Polakowi do Koncertu
Życiorysy poetów, są tu prawnicy, bibliografowie, archeologowie filozofowie, beletryści
jest tu Matka boska Częstochowska, Ostrobramska Poczajowska gdzie opisuje swój wyjazd z Kraju, i podróże za granicą
zupełny brak taktu i sądu krytycznego

Recenzja w Przegląd poznański 1857. T. XXIV. Zeszyt IV str. 583–587.

Bei der

„Administration des Oesterreichischen Morgenblatte

pränumerirt ganzjährig — halbjährig — vierteljährig — mo

und sendet den Abonnementsbetrag von fl. kr.

Name und Charakter:

in:

letzte Post:

☛ Wir bitten um baldige Einsendungen der Pränumerationen, damit d
Zeitungsschleifen angefertigt werden können.

Vetterl'sche Buchdruckerei (A. Renn) in Prag. 1858.

95. 7 Decembris Kapela nadworna z operą
z Drezna przybywa (z intendentem
Sułkowski Koniuszy.) do Warszawy.

verwendete

die eiserne

ch empfehle

Bentall's A

Biddell's L

Biddell's L

Coleman's

"

...ick's Ra

Verkau...

wojewodzina pomorsk...

+ 7 maja

[illegible] Bohunk...

Lasocka z Wendlów śpiewaczka i aktorka + 1822. w Lublinie, młodo.

Zbiór tańców polskich xcia Ogińskiego z portret. Autora. Warszawa 1822 litogr.

Nowicki Franciszek śpiewak i aktor warszawski + 1822 mieszkający 20 lat w Wilnie

Wygrzywalski r. 1822 napisał Operę Wesele na Pocieszce

Kaczkowski Joachim ur. 1790 (1810-1822. Duranowski 1810 skrzyp: ki w Warszawie

Salomea Parys hrabianka wirtuozka na forte pianie i arfie dawała koncerta w Lwowie 1813 i Warszawie 1822

Derka Jan rodem Czech organizator orkiestry w półkach kawaleryi + 1822 w Warszawie mając 30 lat.

Waliński Jerzy (Żorż) tancerz nadworny Stanisł. Aug. żył jeszcze 1822 w Warszawie

Albertini Kapelmistrz nadwor. 1781 kompozyt. oper.

Zygmunt I. utworzył 1543 Kollegium rorantystów
Krolowa Bona sprowadziła lutnistow z Włoch Pesentis
Bekwark, Wacław Szamotulski autor kantat, pieśni; Jan Wirbkovius śpiewak

Zygmunt III miał muzykę nadworną w niej Scacchi; Kaspar Förster
jezuici mają orkiestrę wielką w Krakowie.

Zygmunt August
sławny Kapelmistrz i nadworny Jan Wirbkovius pisał dla niego
Wacław Szamotulski kantaty podczas wesela Króla z Katarzyną
Wolski Jakob sławny nadworny organista † 1571
jezuici przyswoili sobie od opery ~~polsk~~ włoskiej balet (salt)

Władysław IV, prowadził włoskie; balet wybudował teatr
za niego operę wszła do Polski Król widział naprzod 1625 w Florencji na dworze operę
jakoto ~~Santa Ursula~~ La regina S. Orsola dramma tragico di
Andrea Salvadori (musica di Marco da Gagliano)
Saracinelli Ferdinando: La liberazione di Ruggiero dall' isola d'Alcina baletto in musica 1625 z baletu
sekret król Virgil Puccitelli Amor: Psycha (z muzyką Scacchi)
Marco Scacchi " La santa Cecilia dramma in musica. Varsavia 1637 z recytatyw
Le nozze di Amore e di Psiche dramma. Varsovia 1648
— La fama reale overo il principe trionfante Vladislao IV ~~[illegible]~~ dramma per musica. Varsovia per Pietro Elert
— Marte ed amore dramma del signor Michel Angielo per le nozze Vlad. IV. Danzica 1648
Kapelle sławnej Puccitelli: Il ratto d'Ellena dramma musicale representat in Vilna et Varsov. 1638. 4°.
muzycy: Scacchi Marco, Pekel organista, Scapita Vincentio śpiewak, Elert Piotr skrzypek. Fantoni Ludwik rzymianin, Förster Kaspar alto, Galot lutnista, Jacobelli śpiewak

Nro

RECEPTA
Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ
AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

Upraszsa się APTEKI, aby za Receptą kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

R.

Nro

RECEPTA
Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ
AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

Upraszsa się APTEKI, aby za Receptą kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzoną, raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

R.

Opera polska w Warszawie

Kamieński Maciej r. 1778 do opery Fr. Bohomolca Nędza uszczęśliwiona pisze muzykę, instrumentacyja w niej słaba, do orkiestry wchodzą 1 skrzypce i altówka 1 Bas 3 Flety 3 Oboje 3 Waltornie 1 fagot grali w niej bas 1º Kaliński, Sopran 1º Deżnerówna, Sopran 2º Gronowiczówna, Tenor Bogusławski, Bas 2º Harasimowicz – bez chórów – Symfonie (owertury) liche nie piękne proste melodyjne – Dawano tę operę 2 razy

Radziwiłł Karol wojewoda wileń. wraca z Paryża zajmuje swój pałac w Warszawie i teatr Montbruna z Bogusławskim z niego rugnuje – artyści się rozchodzą.

r. 1779 król wybudował nowy teatr – antreprener został Bizetti – dyrektor Ryx dają polskie opery Bednarz (Audinota) Dla miłości zmyślone szaleństwo (Sacchini) Nowa osada (Sacchini) Zośka czyli wiejskie zaloty Szymańskiego (Kamieński) Prostota cnotliwa Bohomolca (Kamieński) Balik gospodarski Zabłockiego (Kamieński) Słowik Witkowskiego (Kamieński) Tradycya załatwiona Zabłockiego (Kamieński) Kantatę 1792 na pomnik Jana III

r. 1781 po półtora rocznem istnieniu Bogusławski odjeżdża do Lwowa reszta aktorów Świeżawski, Hempiński, Bellerowa, Gronowiczowa daje w Warszawie operetki Dwaj strzelcy (Duni) Skąpcy (Gretri) Kowal (Filidor)

r. 1781 Bogusławski wraca ze Lwowa – dyrektorem teatru hr. Mosżyński stolnik kor. dają opery Frascatanka (Paisiello) Szkoła zazdrosnych (Salieri) Włoszka w Londynie (Cimarosa)

Wejnert Antoni ur. 2 czerwca 1751 w Friedland w Czechach był najprzód jako fleusta na dworze Antoniego Lubomirskiego jako nauczyciel muzyki od 1778 fleusta w orkiestrze i w nadwornej Kapeli do r. 1795 poźniej nauczycielem muzyki u Filipa Raczyńskiego nauczył śpiewu do 1830 + 18 czerwca 1850 miał córkę Kamieńskiego za żonę – napisał opery 1781 Skrupuł niepotrzebny, Donnerweter Pierożyńskiego 1787 i Djabeł alchemista Drozdowskiego 1808.

r. 1783 Bogusławski ~~[illegible]~~ antreprenerem dyrektorem Marcin Lubomirski dają Don Juan (Albertinego) Cekina (Piccini) Wiernieczka u dworu (Sacchini)

Scheda d' Associazione.

li 185

Il sottoscritto si associa alla **Biblioteca classica Italiana**, *che uscirà dai torchi della Sezione letterario-artistica del Lloyd Austriaco in Trieste, in dispense di circa 80 pagine in 8.° grande a doppie colonne, al prezzo di carantani 12 ovvero centesimi 60 di Lira Austr. la dispensa, obbligandosi di acquistare*

Copie dell' **opera intiera** *alle condizioni espresse nell' avviso del 10 Novembre 1856, e di pagarne le dispense all' atto della consegna.*

1784 opera włoska w Warszawie pod dyrekcyą Zapa śpiewaczka Bacarolli śpiewak Lamperi

1784 d ... polski teatr ustaje Truskolawski, Świeżawski, Hempinski, Deszmerowa zostają w Warszawie – Owiński udaje się do ~~Nieświeża~~ – inni do Lublina – Bogusławski z Owińskim gra w Nieświeżu Grodnie tworzą małe towarzystwo

1785 teatr włoski w marcu ustaje dyrektorem był Constantini
w Warszawie balet z 60 dzieci (założony w Grodnie przez de Doux)
Opera włoska we wrześniu do grudnia taż sama co r. 1780 soprano Merschesini

1786 Bogusławski zbiera operę w ~~Warszawie~~ Wilnie panną Litanską, Kaczkowskiego tenora z Dubna, pani Jasin ska dają opery
Rys odmawia mu śpiewaków do Warszawy gdzie dają Zazdrości wieśniacze (Sarti) Johanka i Bernardon (Cimarosa) Zazdrośnik na doświadczeniu (Anfossi) Kochanek Zazdrosny (Gretri) Djabła wrzawa Piękna Arsena (Monsigni)
Opera włoska opuszcza w lutym 1787 Warszawę

1787 dają Polacy opery Miłostki nemieszniczę (Cimarosa) Donnerwetter (Wejnerta pierwszy raz) Żołnierz czarnoziejski (Gaetani słowa Zieróżyńskiego pierwszy raz)

1788 Żółta szlafmyca (Zabłockiego) (Gaetani) dawano stare opery i 1789

1789 daje koncerta panna Miklaszewiczowna – d 5. Kwietnia rozjeżdża się teatr polski – Kluszewski otwiera teatr w Krakowie
W Warszawie Kaczkowski panny Miklaszewicz, Litańska dają koncerta
Bogusławski w Wilnie daje opery daje mu swą orkiestrę Sapieha marszałek trybunału Kor.
W maju Guardasoni ma operę włoską w Warszawie daje Axur (Salieri)

1790 Bogusławski d. 14 lutego rozpoczyna operę w Warszawie śpiewaczki Deszmerowa, Pierożyńska, Drozdowska, Rutkowska panny: Iwanskie dwie, Rajmanowna, panowie Mierzyński, Hempiński, Nacewicz, Nowicki, Chodkowski, Szymański, Prominski. daje Wyspa Alcyny, Miłostki nemiesznicze, Zafira, Filozofowie wrzekomi (Paisello) Ogrodniczka zmyślona
Opera nie może sprostać włoskiej

1791 Bogusławski zostaje dyrektorem Nadwornego Teatru 1791 i 1792 nie było opery polskiej tylko komedia

1793 przybywają z Krakowa Kaczkowski, Szczurowski bas, Jasińska ~~...~~ Bogusławski daje 18 Kwietn. opery Zazdrości wieśniacze (Sarti) Frascatanke, Axur (Salieri) Cosa rara (Martini) Krakowiacy i Górale pierwsza narodowa Opera (Stefani) włosi w kwietniu opuszczają Warszawę.

Scheda d' Associazione.

li 185

Il sottoscritto si associa alla ***Biblioteca classica Italiana,*** *che uscirà dai torchi della Sezione letterario-artistica del Lloyd' Austriaco in Trieste, in dispense di circa 80 pagine in 8.° grande a doppie colonne, al prezzo di carantani 12 ovvero centesimi 60 di Lira Austr. la dispensa, obbligandosi di acquistare*

Copie dell' ***opera intiera*** *alle condizioni espresse nell' avviso del 10 Novembre 1856, e di pagarne le dispense all' atto della consegna.*

1787 Opera włoska w przejeździe daje kilkanaście rożnych widowisk tenor Sartorini, tenorystka Berti

1789 Opera włoska w Warszawie pod dyrekcyją Guardasoni; śpiewacy: tenor Baglioni, ~~bufo~~ Campi, basso Bassi – śpiewaczki Lozzi, Miklaszewicz — lecz r. 1790 ustaje

Wpływ oper włoskich na wydoskonalenie polskiej — od 1780 r. przykładem Bogusławskiego rośli Morawski w Wilnie

dawano Vergine del sole (Cimarosa) La contadina di spirito (Paisiello) Una cosa rara (Martini) La modista raggiratrice (Paisiello) Orpheo ed Euridice (Gluck) Andromeda (Bertichini) Pirro (Paisiello), Zenobia (Anfossi) Axur (Salieri) — Kaczyński grywa opery w Mińsku

Kluszewski w Krakowie

1792. Opera włoska w Warszawie pod dyrekcyją p. Pelati. Bogusławski daje opery Anfossego, Salierego, Martinego sprowadza śpiewaczkę Jasińską i śpiewaka bass. Suzurowskiego — Truszkolawski w Poznaniu

1794. Krakowiacy i Górale Stefaniego
rozproszenie opery polskiej która do Lwowa wyjeżdża i tam z Bullą razem do 1799 daje opery

1799 Bogusławski wraca do Warszawy i daje opery

1801 daje Flet czarnoksięski Mozarta w Warszawie
w niej śpiewają panny Petrasch i Karolina Stefani
muzycy Elsner, Stefani

1802 Opera włoska w Warszawie
śpiewaczka Delicati, bassista Bertini
" Dianandi tenor De Santis — r. 1802 krytyka teatru pensx.

1803 Opera włoska ostatni raz w Warszawie taż sama

1803 Teatr w Łazienkach daje operę Cyganie (z muzyką Lessel)

1808 Bogusławski daje opery Helena (Mehul) Kalif Bagdadu (Boieldieu) Lustota (Mehul)

1818 Ustawy Towarzystwa przyjaciół muzyki Kraków d. 22 lut. 1818. 8o st. 20.

Diesen Zettel bitte auszufüllen, abzuschneiden und uns **umgehend** per **Stadtpost** oder per **Gelegenheit zugehen zu lassen.**

Cito! Cito!

An die Buchhandlung von

in

Hiermit bestelle: .... Exemplare

Schultz, Taschenbuch für den Güterverkehr auf Deutschlands-Eisenbahnen.

geb. mit Eisenbahnkarte Preis 20—22½ Sgr.

Ort und Wohnung:

Firma:

Kamieński, Wejnert, Stefani, Elsner Józef Damse (ur. 1788) od 1820 pisze operetki, 844: Kontrabandzista naśladowca) Franciszek Mirecki + 15 grudn. 1852. w Rudnie.

1791 Bogusławski obejmuje stały zarząd teatru warszawskiego

1800 " Elsner sprowadzony
dają: Woziwoda paryski, Lodoiska (Cherubini) Raul si: wobrody (Gretry) Gniewliwy (Mehul) Wieża w Neysztad (Dalayrac) i. t. p. francuskie opery
obok istnieje teatr niemiecki p. Döbbelin

1805 trzecia trupa francuska — balet

1807 Andromeda (opera Elsnera i Osińskiego)
Bogusławski robi wycieczki letnie do Poznania

1809 Opery: Polka, Stary myśliwy, Papirius (Stefaniego) Djabeł alchemista (Wejnerta) Szewc i krawcówna, Urojenie i rzeczywistość, Echo, Śniadanie trzpiotów, Żona podrodze, Leszek biały (Elsnera)

1810 rząd bierze teatr ustanawia dyrekcyją
Kurpiński zostaje dyrektorem orkiestry

1811 . . . pisze nowe opery: Dwie chatki, pałac Lucypera (za wzór służy Mozarta Don Jouan)

1813 Teatr dla wojny lichy, dano: Jan z Paryża (Boieldieu) Szarlatan Kurpińskiego

1814 Rząd trudni się antepryzą dyrektorem Ludwik Osiński a muzyki Elsner i Kurpiński (Bogusławski zupełnie wystepuje z teatru + 23 lipca 1829)
Opery: Jadwiga, Łaska imperatora

1816 Nowe Krakowiaki (Kurpińskiego) Dziadek (tegoż)

1817 Don Juan (Mozart) Jan Kochanowski, Czarowsyst, Zamek na Czorsztynie (Kurpińskiego) Tankred (Rossini) 1818

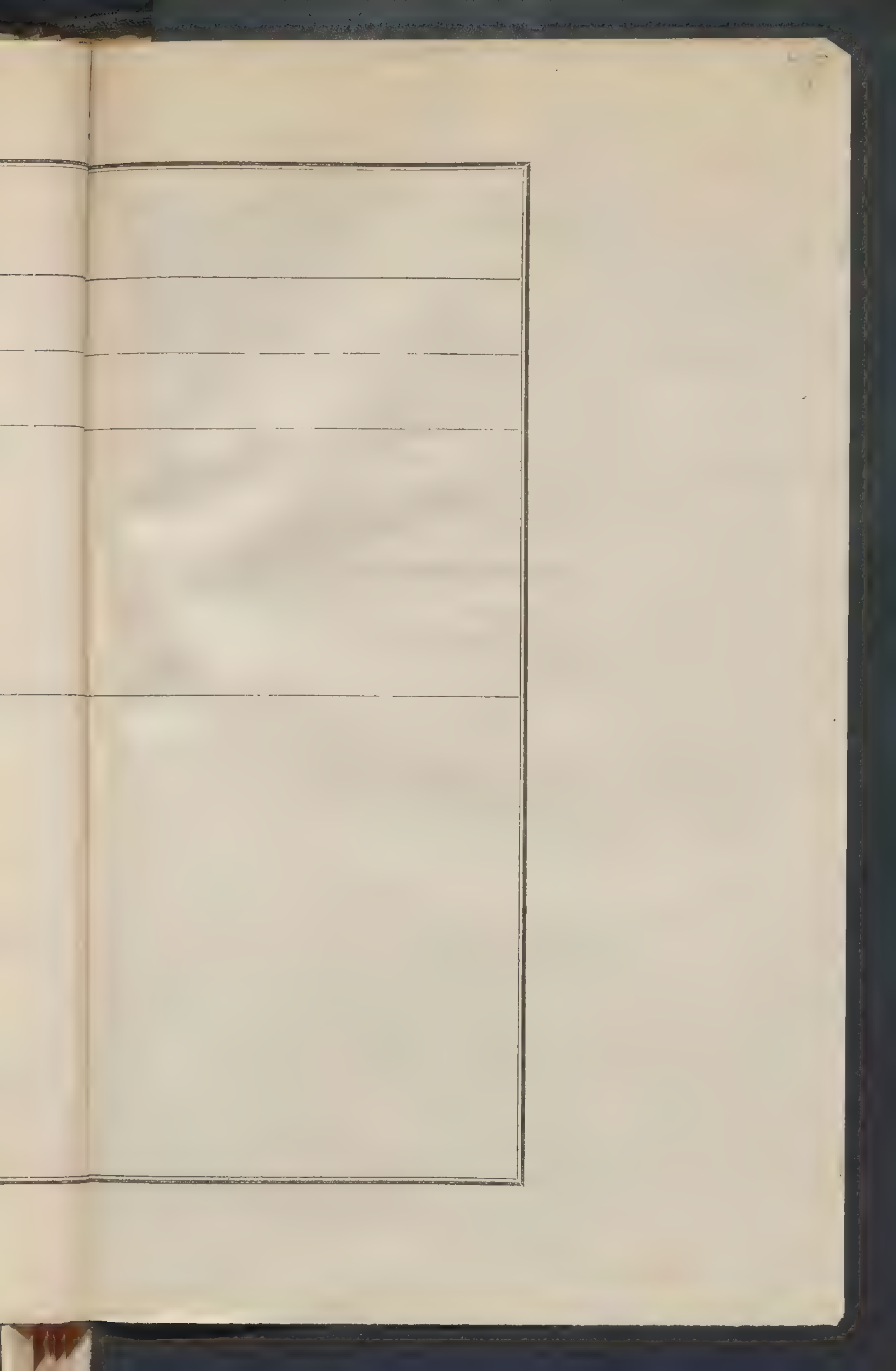
1820 Kalmora, Leśnicy w puszczy Kozienieckiej, Cecylia Piaseczyńska (Kurpińskiego naśladow. Rossiniego
Westalka (Spontini)

Herrn bitte mir die hier unten verzeichneten Werke,

aus dem Verlage von FIRMIN DIDOT FRÈRES IN PARIS, zur Ansicht zu übersenden.

Datum Unterschrift und Wohnung.

TITEL.	VERFASSER.	FORMAT.	ANZAHL DER BÄNDE.	PREIS.

1820 Instytut muzyczny w kościele x. Piarów (Elsner)

1821 Założenie konserwatorium muzycznego: Dyrektor Kurpiński prezes Rożniecki: nauczyciele śpiewu: Wejnert, Kratzer, Żyliński, Soliva sprowadzony z[illegible] instrumentów dętych metal. Baully, drewnianych do tych: Win[illegible] skrzypców Bielawski, wiolonczeli Wagner, fortepianu Stolpe, Piotr Wejnert syn, generalbasu Würfel, kontrapunktu Elsner.

Kompozytorowie: Mirecki Franciszek ur. 1792 w Krakowie uczeń Elsnera pisał Cyganie (kmiecina 1822) Nocleg w Apeninach (Al. Fredry) kopia włoskich. — Józef Stefani najmłodszy syn autora Krakowiaków ur. 1800 uczeń Elsnera autor opery: Lekcja botaniki 1829, Piorun 1856 i wielu komediooper. —

Józef Brzowski autor opery: Hrabia Weseliński 1833 (licha)

Stanisław Moniuszko 1846 Halka

Dobrzyński: Flibustierowie (nie grana jeszcze)

1765 opera włoska z baletem w Warszawie (jest kilka librettów)
kapelmistrz Fischetti; tenor Giovanni Bat. Ristorini
[illegible] i Michaele del Zanca; basso Domenico Defiluppi, i Franc.
Calenzoli - pierwsza śpiewaczka Teresa Torri, Catharina Ristorini
Teresa Cressi.
~~[illegible]~~

R. 1773. Dyrektor Teatru Karol Tomatis sprowadza
operę włoską do Warszawy (krótko istnieje)

1775 po nim baron Kurtz trzyma operę włoską
w Warszawie której śpiewaczka Bernardi
tenor Guardasoni, buffo Bondichi
sprowadza z Wiednia balet pod dyrekcyą
Sacco

1776 Ryx utrzymuje teatr włoski i balet
przy nim sopranista Compagnucci i
śpiewaczka Bonafini
dawano pierwszy raz opery serio(?)

1777 Opera włoska i balet ustaje w Warszawie

1778 Opera francuska w Warszawie pod dyrekcyą
Montbruna dobrego śpiewaka śpiewaczka
w niej Meillard
w r. 1760 koło Łoznania pierwszy raz występuje w teatre.

1778 Wojc. Bogusławski daje pierwszą operetkę — śpiewaczka Truskolewska
polską w Warszawie Nędza uszczęśliwiona
z muzyką Kamieńskiego i inne pomniejsze opery
w Warszawie budują teatr publiczny
Włoska opera w Warszawie pod dyrekcyą p. Gaillard:

1780 p. Bizetti (w r. 1780) dawano opery Pugnaniego
Anneta e Lubino — Śpiewacy tenor Righetti
Luigi, Govani Pasquale de, Brocchi (basso) Giov. Bat.
basso, Boroni Alessandro, Santini a śpiewaczki
Orsini Anna, Allegretti Luigia, Gordini
Teresa, Gibetti Teresa
grają Italiana in Londino, Frascatana Kapelmajster Gaetano (podobno Pugnani?)
upada r. 1781 teatr włoski i polski

1781.

1784 Opera włoska w ~~[illegible]~~ Warszawie ustaje 1785

1785 Opera polska w Warszawie prowadzi do niej
Bogusławski z nowszą śpiewaczki Pierożyńska.
Marunowska i Łazińska (która potem poszła za
Jasińskiego)
wędruje w Dubnie w Lwowie, Grodnie

1786 Opera włoska w Warszawie. Marchesini (soprano śpiewak) rozjeżdża się
Rzecz do opery polskiej sprowadza Bogusławski Sitańską córkę kapelmistrza
[illegible], tenora Kaczkowskiego, pannę Werter-Rutkowską

An die Buchhandlung von

Wollen Sie gefälligst das hierbei folgende Inserat-Schema zur Aufnahme in:

Schultz, Taschenbuch für den Güterverkehr,

an die Verlagsbuchhandlung von Herrn **E. Schotte & Co.** in Berlin senden. Das Inserat soll den Raum von Seite einnehmen; die Zusendung der Berechnung erbitte nach Abdruck.

Ort und Wohnung: *Firma:*

La Passione di nostro Signore Gesu Cristo.
Azzione sacra, esequita alla presenza di S. M.
il Re di Polonia nell' Oratorio di Corte, li
2 Aprile 1784. Varsavia, presso di Pietro
Dufour 1784. – Męka Pana naszego Jezusa
Chrystusa. Oratorium. – 8vo str. 49.
(poezya Piotra Metastasio – muzyka kompo-
zycyi sławnego Giovanni Paisiello kapelmistrza
Króla obu Sycylii i cesarzowej Rossyi. – który
osobiście tą muzykę dyrygował w Warszawie.

Opery polskie oryginalne: Nędza uszczęśliwio-
na (x. Bohomolca, muzyka Kamińskiego) wystawiona
1778 - Zośka (Szymańskiego, muzyka Kamińskiego)
1779 - Prostota cnotliwa (x. Bohomolca, muz. Kamiń-
skiego) 1779 - Nie każdy śpi co chrapi (muzyka Kajetaniego)
1779 = Frajerya załatwiona (Zabłockiego, muz. Kamińskie-
go 1780 - Balik gospodarski (Zabłockiego, muz. Kamińskiego)
1781 - Skrupuł niepotrzebny (muz. Wajnerta) 1782 -
Agatka (Macieja xięcia Radziwiłła, z muz. Danzi 1785) -
Donerwetter (Lierozyńskiego, muzyka Wajnerta) 1787) -
Żółta szlafmyca (Zabłockiego - muzyka Kajetaniego) 1788 -
Krakowiaki (Bogusławskiego muz. Stefaniego) 1794 (do r. 1820
przedstawiono 120 razy - Słowik (Witkowskiego, muz.
Kamińskiego) 1795 - Wdzięczni poddani (Jana Drozdows-
kiego, muz. Stefaniego) 1796 - Drzewo zaczarowane (Jana
Nep. Kamińskiego, muz. Stefaniego) 1797 - Sydney i
Zuma melodrama (Bogusławskiego, muz. Elsnera) 1799 -
Iskahar melodrama (Bogusławskiego, muz. Elsnera) 1800 -
Amazonki (Bogusławskiego, muzyka Elsnera) 1800 - Sułtan
Wampur (przerob. z Kotzebuego przez Bogusławskiego, muz. Elsnera)
1800 - Mieszkańcy Kamkatal (Dmuszewskiego, muzyka Elsnera) 1804
Siedm razy jeden (Dmuszewskiego, muz. Elsnera) 1804 -
Dalsze Opery: Stefaniego: Frozyna 1806 - Rotmistrz Górecki (tekst
Rzekalskiego) 1807. - Polka (tekst Wybickiego) 1807. - Stary myśliwy 1808 -
Papirus 1808 = Opery Elsnera: Stary trzpiot 1805 - Nurzahad melo-
drama 1805 - Wieszczka Ursella 1806 - Sąd Salomona melodrama 1806 -
Andromeda (tekst Osińskiego) 1807. - Trybunał niewidzialny, melodrama
1807 - Mieczysław ślepy melodrama 1807, - Karol wielki i Witykind
(tekst Lubieńskiej) 1807 - Szewc i Krawcówna 1808 - Urojenie i rzeczy-

wistosi - Echo - Śniadanie Strzelców - Żona po drodze - Leszek biały (text Dmuszewskiego) - Rzym oswobodzony - Benefis - Wąwozy Sieramoreny - Kabalista - Król Łokietek (text Dmuszewskiego + Wyszyzanki) 1818 - Jagiełło w Tenczynie (text Chodkiewicza) 1820 - Kurpińskiego. Dwie chatki (text Dmuszewskiego) 1811 - Pałac Lucypera - Oblężenie Gdańska - Ruiny Babilonu 1812 - Marcinowa w Serajo - Szarlatan (text Żółkowskiego) 1813 - Łaska Imperatora - Ogar na puszczy - Jadwiga (text Niemcewicza) 1814 - Alexander i Apelles - Nadgroda - Mała szkoła ojców - Nowe Krakowianki (text Jana Nep. Kamińskiego) 1816 - Dziadek - Ero i Leander - Jan Kochanowski (text Niemcewicza) 1817 - Baterya o jednym żołnierzu - Czaromysł - Zamek na Czorsztynie (text Józefa Krasińskiego) 1819 - Zbigniew (text Niemcewicza) 1819 - Kalmora (text Brodzińskiego) 1820. —

Wejnerta: Skrupuł niepotrzebny 1782 - Donerweter 1787 - Diabeł alchimista 1808 - Goreczkiewicza: Rendez-vous fryzyera 1816. — Demsego: Klarynecik magnetyczny 1820. - Z obcych kompozytorów przedstawiano opery następnych muzyków: Audinot 1779 - Sacchini 1779 - Duni 1779 - Paisiello 1780 - Gretry 1780 - Pergolesi 1780 - Salieri 1782 - Cimarosa 1782 - Mozart (Porwanie z Serajo 1783, Flet czarnoksięski 1802, Don Juan 1817) - Anfossi - od 1800: Cherubini, Méhul, Boildieu, Rossini 1818 (Tancred)

Ob: Spis wszystkich oper granych w polskim języku na teatrach warszawskich od założenia polskiej sceny (1778) do m. Października 1820 r. zebrany przez L. A. Dmuszewskiego (Tygodnik muzyczny pod redakcyą Karola Kurpińskiego. Warszawa 1820. 4º. Nro 26 Dodatek)

Maciej Kamieński ur. 13 październ. 1734 w Oedenburgu - kształcił się w Kapeli Henkla, od r. 1778 dyrygował muzyką w teatrze warszawskim za dyrekcyi Montbruna, + 26 Stycznia 1821 w Warszawie, ożeniony z Anną z Dóbrezów wdową Gelinek. — Antoni Wejnert, Czech, zięć Kamińskiego, od 1782 w Warszawie + 1850 mając 100 lat — Jan Stefani urodz. w Pradze czeskiej 1746

Il trionfo di Clelia dramma per musica da rappresentarsi nel regio teatro di Varsavia il giorno del gloriosissimo nome di S. M. Augusto III Re di Polonia. Varsavia 1762. 8°. str. 96. 1 (w 3 aktach)

poesia del ab. Metastasio
musica del. Gio Adolfo Hasse

Jehan Gero (Gallus) Kapelmistrz na dworze w Ferrara 1541 i w Katedrze w Orvietto.

1645 d. 16 August. Warsavia. Władysław IV prosi Kardynała Pamphili aby fra Gioseppo Amadei z zakonu Serwitów od kilku lat swego Muzyka zostawił przy nim i pozwolił mu przejść do zakonu Łukaków.

Theiner III p. 433.

1818 Maurice Léon i Thierry przybył do Warszawy i panny Adela i Karolina Bizos Pani Kos siostra dyrektora baletu występowała zagr. 1828

p. Zółkowska z domu Ebel pierwszy raz 1808 w Wojewoda w 6 lat zaślubiona Żółkow

Theatrum musicum, longe amplissimum cui (demptis quae vetustate viluerant) authorum praestantiss. tum veterum, tum recentiorum carmina selectissima sunt inserta, maiori quam antehac fide et diligentia in usum publicum comparata. ..... Universa propemodum nunc recenter a peritissimis quibusque translata in Testudinis usum, velut a Julio Caesare Paduano, Melchiore Neusyder Germano, et Sixto Kargl ac nonnullis aliis quorum industria praeceteris hodie celebratur. Lovanii, Excudebat Petrus Phalesius sibi et Joanni [illegible]ellero Bibliopolae Antverpiensi, Anno 1571. fol. Kart I i 123 nieliczb. (Sign. A – Hh 3.). – (Artes 807)

/: Dzieło nieznane i niewymienione w Eitner Robert: Bibliographie der Musik-Sammelwerke des XVI und XVII Jahrhunderts. Berlin 1877. 8vo :/ – Na tytule drzeworyt owczesnej żeńskiej orkiestry czyli koncert na lutni. Na odwrocie tytułu spis kawałków zawartych w zbiorze tym, dalej nuty na lutnię podług tabulatury niemieckiej bez słów. Cały zbiór dzieli się na oddziały: I) Fantasiae (Praeludia 1–21) 30 przez Francesco de Milano, Sixtus Kargl, Melchior. II) Cantiknae vulgares excquisitae tum 4, tum 5 vocum (pieśni francuskie i jedna ~~[illegible]~~ flamandzka bez textu) III) Carmina ex lingua Gallica, Italica, Latina sive Moteti 4, 5 aut 6 vocum (Arie francuskie, włoskie bez textu kompozytorów: Clemens (Jakob) non Papa (1509–1597), Cricquillon (Thomas 1549), Cypriano de Rore (1544–1591), Orlando (di Lasso – Rolande de Lattre (1560–1628), Valentin Bacfart (Gref) którego

*) innego Kompozytora muzyka do tej pieśni f. 28 v. (Polski teat: Pieśń. To radzę każdemu etc. - dopisane)

są 2 arie: a) D'Amour me plains. Vallentin Bacfare, *)
fol. 41 v. 4 - (3 stronnice) i: Che piu foco. Bacfare. fol. 63 (1 stronnica) - prócz tego są tu: Madrigali, Vilanesche. IV) Moteta (pieśni kościelne i hymny łacińskie na 4 lub 5 głosów przez Clemens non Papa, Orlando) f. 79 v. - 96. V) Carmina duobus testudinibus accomodata. (Buruto, La Bataille, Passomezo) /: na 2 lutnie :/ VI Carmina quae tum facilitate tum lepore rapiunt ut sunt Passomezo, Gaillarde, Passomezo de la Bataille, Saltarello, Branles (Tańce na lutnię: a) Passomezo (de la Bataille, la Milanese, il Nobile, la Baranzino, Marck Antonine, il Moderno, Antico) b) Saltarello (con la represa) c) Galliarde (Milanese, Mazocho, il Zacarij, il Barbetino, la Francia, la Imperiale, Antico, del Moderno, de la Bataille) d) Branles (des Burgoignes). VII. La Bataille fol. 113 - 123

Mielczewski M. r. 1659 kompoz. „Deus in nomine tuo" na 3 głosy z towarzyszeniem Basso continuo czyli Organu - w dziele: Havemann Johann: Geistlicher Concerten I Theil. Jehna, gedruckt bei Georg Sengenwalden 1659. fol.

Opera w Polsce początek jej (po=
dobnie jak i redut) za Władysława IV
który jak pisze Jarzemski miał dobraną
muzykę nadworną i teatr umyślnie z
maszyneriami wybudowany. Opery te da=
wano po włosku (podług Albrechta Radziwiłła)
1. Dafnis w drzewo laurowe zamieniona
(Paschalego) premiera 1635. (jest libretto polskie)
2. Idyllium albo akt o porwaniu Heleny
1636 (jest libretto) Il ratto d'Elena
- autor Virgilio Puccitelli. - powtórnie
grana 1638.
3. La S. Cecilia opera w 5 aktach di Virgilio
Puccitelli grana 1636 i 1637 z balletem

II

Za Jana Kazimierza grywano opery z bale=
tami, text pisał Andrzej Morsztyn
1664 otwierają francuzi teatr w Warszawie
1666: L'Andromeda - opera di Virgilio
Puccitelli
1671 Nomilinda

III

Za Jana III
1677 Opera z baletem alegoryczna
1698 Per godere in amor ci vuol constanza.
- opera di Giov. Batista Lampugnani.

IV

Za Augusta II w Krakowie Teodor Konstan=
ty Lubomirski miał operę włoską, ta
wystawiała jak widać z librettów:

w Warszawie dyrektor baron Mordax. (zbudowano 1724 teatr w Warszawie).

Śpiewacy: ~~[illegible]~~ Tomas Ristori, Guicciardi, Berselli, Cornelius, Filip Fantasia

Śpiewaczki: Joanna Werder, Jeri, Prache, Dirasttanzi, Galerati, Sartorini.

Baletnik: Pitro, baletniczka Vulcani

Kapelmistrz Schmid, Kompozytor muzyki André.

1. Venceslao ~~[illegible]~~ opera di Apostolo Zeno 1725.
2. La fede ne tradimenti. 1725.
3. La Maria ne 1726.
4. La Griselda 1727.

Prócz tego była opera włoska Królewska w Warszawie.

V

dyrektorem był Jan. Adolf Hasse „il gran Sassone" 1731–1763

We Lwowie ma operę włoską Wacław Rzewuski.

Za Augusta III była opera król. włoska w Warszawie; dyrektorem orkiestry był Jan Adolf Hasse podczas uroczystości dwor. grano 1. Euristeo 1733.

Śpiewacy: Faustina Hasse, La Catanea, Campioli, Annibali, Rochetti, Pozzi

1. Arminio opera in 3 att. – musika di Giovanni Adolfo Hasse 1761
~~[illegible]~~
1a Olimpiade 1761.
2. Zenobia opera di Metastasio – musica di G.A. Hasse 1761.
3. Il trionfo di Clelia opera di Metastas. musica di G.A. Hasse 1762.
4. Il re pastore. opera 1762.

La Nitteti, dramma per musica Varsav. 3 agosto 1759. 4º

Faustina śpiewaczka r. 1731 przybyła z Wenecji do Drezna – potem poszła za Hassego

1765

Aktory: Śpiewacy Giovan. Battist. Ristorini (tenor) Michele del Zanca (basso) Domenico Ochilupp (basso) Francesco Calenzoli

Śpiewaczki: Teresa Torri, Catterina Ristorini, Teresa Crespi.

Baletnicy: Bartolomeo Cambi, Godard, Constantini, Bertoni, Morini

Baletniczki: Catarina Gattai, Casacci, Teresa Chiara Polzelli, Fenin, Polzelli Maria

1. La fiera di Malmantile opera in 3 atti di Polixeno Fegejo – musica di Fischetti 1765
2. Colombina combatuta da quatri amanti 1768
3. Li Uccellatori; opera in 3 att. – musica di Floriano Gasman 1765
4. Il signor dottore; opera musica di Dom. Fischetti 1766. Varsavia 8º. K. 52.

1773 otworzono nowy teatr dyrektor Karol Thomatis i Kurtz

1780 Spiewacy: Luigi Righetti (tenor) Pasquale de Govani, G. Batista Brocchi (basso), Alessandro Boroni, Santini

Spiewaczki: Anna Orsini, Luigia Allegretti, Teresa Gordini, Teresa Gibetti.

1786 Spiewaczka Banti: spiewak Sartoryni w przejezdzie kilka razy opery włoskich w Warszawie daje.

1789 Spiewacy: Baglioni (tenor) Campi (basso) Bassi (basso)

Spiewaczki: Pozzi, Miklaszewicz

Baletnik Kurtz

1761 w Tartakowie } u Potockich } opery włoskie
1761 w Krystianpolu }
1784 w Sulejmie
1784 w Rozanie u Sapiehów
1784 w Słonimie Ogińskich: balet
1784 w Nieświeżu Radziwiłł kapelmistrz Holland
w Grodnie Tyzenhauz

1. Annetta e Lubino, opera in 3 atti di Giuseppe Badini; musica di Gaetano Pugnani 1780.

2. La Vergine del sole opera in 3 atti; musica di Cimarosa 1789.

3. La contadina di spirito. opera in 2 atti; musica di Paisiello 1789.

4. Una cosa rara, opera in 2 atti; dell' abb. da Ponte; musica di Vincenzio Martini 1789

5. La Modista raggiratrice opera in 3 atti; musica di Giovanni Paisiello. 1789.

6. Orpheo ed Euridice; opera in 3 atti; musica di Christofano Gluck. 1789.

7. Andromeda, opera in 2 atti; musica di Pietro Persichini 1790.

8. Pirro; opera in 3 atti; musica di Giovanni Paisiello. 1790

9. Zenobia di Palmira; opera in 3 atti musica di Pasquale Anfossi. 1791.

10. Debora e Sisara; oratorio eseguito nell oratorio di corte la settimana santa 1791; poesia del Carlo Sernicola; musica del Sor Pietro Guglielmi.

Dramat polski nie wyrosł z narodu jak u Grecyi ani też zaszczepio[ny] z życiem narodu się rozwinął tylko pokazywały się po[je]dyncze próby jak wały na morzu. Już w wspom. pod 1420 zakaza nie kleryce udzielania teatru były to tylko przedstaw. pojedyncze

Najpierw Antona Wincentskiego ludowe wesele z początku XVI wieku gdy jeszcze damy tyczona [illegible] grano ... Ulyssis prudentia in adversis ime. wtedy Dominik w Krakowie z [illegible] wystąpili r. p. 1530 dyjalog ... [illegible] w 108 scenach — Tu należy Zamek, który całki ... stał się tuzana a tragedia Lofrona niewiedzieli wkiedy chociaż jej nie znajdą 1550 — 1578 na weselu Jana Zamojskiego z ... równa grano na umyślnie przysposobionem teatrze w Ujazdowie ... rawa posłow 1603 zakazał Bern: Maciejowski z przyczyny ... 1621 drukowana w Gdańsku Theatrum diabolorum — Komedya ... 1624 Tragedyja uciesna o pijaku. od J. Gar 1638 w Dańsku

Władysław IV Jarosław opisuje Teater w Warszawie nadworny —

Jan Kazimierz Corneila Cyd: Racyna Andromache przez Morsztyna pod Janem III nic niebyło — Pod Augustami grano na dworach francuskie i włoskie opery i balety z tekstem najczęściej Metasta[sia], ... a muzyka pierwszego królewsk. kapelmajstra Hasse. n. p. ... Opera narodowa Aug III gran „Il trionfo di ... „Il re pastore" — w miastach grano tylko w wiel[kie] ... lub na jarmarkach popolsku a za tym można było ... pojedynek Goliata, śmierć Holoferna &c — Jezuici ... dyjalogami łacińskiemi szkolnemi — Konarski pijarsko wprowadził smak lepszy i sam kazał przedstawiać sztuki ...

cuskiego i napisał Epaminondas – Bohomolec zaczął 1775 w 5 tomach pisać za jego ślady. Xżna Urszula Radziwiłłówna odrzuciła francuskie Angielskie i ... które w 1705 ... ry jej grane od najznaczniejszych osób w Nieświeżu na teatr. inni panowie utrzymywali teatry n. p. Hetman Ogiński w Siedlcach, Jeneratowa Brühl w Gejcyynie – Hetman Branicki w Białymstoku, Senator Iliński w Romanowo, Xx Czartoryscy w Puławach.

1765. 19 Lutego otworzono teatr publiczny w Warszawie grano sztuki Bohomolca, Krewnych Czartoryskiej: Zabłocki: Krasicki. (pod zakrytem swego imien. Nowiński) Wybicki – Przyszedł teatr do najwyższej doskonałości pod Bogusławskim który nietylko że był najlepszym Aktorem ale i obfitym pisarzem n. p. Henryk IV na łowach – Niemcewicz Powrót posła – Fredro –

W Warszawie 1833 w marcu nowy wielki teatr na Marywilu, i narodowy i teatr rozmaitości – w Krakowie, Lublinie, Poznaniu i Kaliszu w Lwowie pod Kamińskim ... grał najpierwszy Aktor polski Owsiński + 1779.

Conrad Wallenrod Geschichtliche Erzählung aus Litthauens ... Vorzeit von Adam Mickiewicz übersetzt von Karl August Kannegiesser. Leipzig bey F. A. Brockhaus 1834 für 12 Gr. : 14 Gr.

Bogusławski: Wojciech urodził się w Wielkiej Polsce 1752 porzuciwszy zawód wojskowy r. 1778 wystąpił najpierwszy na scenie r. 1791 został dyrektorem teatru w Warszawie. Po wyrżnięciu Pragi przez Suwarowa wwiózł Bogusławski garderobę książki teatralne do Krakowa gdzie nie grał przyjechał potem do Lwowa tam grał w Jabłonowskiego ogrodzie r. 1799 po niedługim pobycie wrócił znowu do Warszawy (Jeszcze pamiętają niektórzy mieszkańcy jak w błogich nocach między stuwiecznemi lipami aż do świtania przesiedzieli bez znudzenia. Gdy raz dawana była Bogusławskiego sztuka Iskahar Król Guaxarski modlił się do słońca Król Indyjan w tej chwili oświeciły promienie słońca twarz artysty drammatycznego i całą publiczność. A jednak promienie szczęścia nie oświeciły Bogusławskiego. R. 1807 wiodło się dobrze Bogusławskiemu w Warszawie lecz gdy teatru francuzkiego zamiłowanie wzrosło, zmuszony był Bogusławski wyjechać r. 1807 do Poznania a r. 1808 do Białegostoku. R. 1809 za bytności Króla saskiego grywał w Warszawie r. 1811 opuścił dyrekcyję i podał rządowi projekt by sam rząd swym kosztem teatr prowadził i szkołę drammatyczną założył. Lepsze jego sztuki: Krakowiacy a Górale, Spazmy Modne, napisał 80 sztuk teatralnych. – Dzieła drammatyczne Woj. Bogusławskiego Warszawa 1820 tom. 9. jest tu 60 sztuk.

Teatr w Warszawie

R. 1724 przy Saskim pałacu zbudowano teatr z łożami (z muru pruskiego) kosztem Augusta II w którym już r. 1725 dawano widowiska pod dyrekcyją barona Mordax szambelana Król. balety później opery i komedyje. Orkiestra dworska była wyborna. R. 1765 w listopadzie zaczęto dawać widowiska polskie (tamże). R. 1772 gmach ten zepsuty rozebrano, a 1773 otworzono drugi teatr w pałacu Karola Radziwiłła (dziś namiestnikowskim) którego przedsiębiercami byli Karol Thomatys i baron Kurtz artysta teatru wiedeńskiego. R. 1775 dano Księciu Augustowi Sułkowskiemu wojewodzicowi gnieznieńskiemu przywilej na utrzymywanie i wybudowanie teatru i sali redutowej na Nowym Świecie przy pałacu Nowy-Sułków. Przywilej ten sprzedano Franciszkowi Ryxowi pokojowcowi Król. który za wsparciem Króla i Księżny Elżbiety Lubomirskiej r. 1779 podług planu Bonawentury Solarego budowniczego nowy teatr na placu Krasińskim wystawił, który 25 listopada 1779 otwarty został przez Bogusławskiego komedią: Amant Autor i Sługa, oraz opera Bednarz. Teatr ten grożący ruiną rozebrano 1791. — R. 1799 hrabina z Poniatowskich Tyszkiewiczowa otworzyła teatr amatorski a brat jej Józef podobnież w pałacu Radziwiłłów, gdzie grywano sztuki francuskie. R. 1796 Olhorst a 1800 Kübler dawali niemieckie teatra podobnie jak r. 1804 Döbbelin — R. 1810 d. 10 sierpnia założono szkołę dramatyczną — R. 1808 był w pałacu Radziwiłłów teatr francuski pod dyrekcyą pp. Alexandre i Perroix.

Teatr narodowy w Warszawie otwarty 16 lipca 1814 pod antrepryzą Ludwika Osińskiego.

Mirecki Fr. pisał opery: Evandro in Pergamo (w Genui) Duo Forzati (w Lizbonie) Nocleg w Apeninach (w Lizbonie — text Fredry)

1853 w Warszawie Opera
pani Rywacka, Leszkiewicz ...
panna Paulina Rivoli, Repka z Pragi
" Ludwika Rivoli 1840
panna Maria Turowska "
pani Majer 1829 soprano słuszna śpiew
panna Turowska Józefa 1840

aktorki
Leontyna z Łuszkowskich Halpert
Matylda Moroz od r. 1853 za Hipolitem Zielińskim
pani Komorowska
pani Aszpergier z domu Kamińska od 1837 grywała role podrzędne w Warszawie później w Wilnie, Mińsku role naiwne
" Chobrzyńska z Kalenkiewiczów uczennica Konserwator. warsz od 1834–1840 gryw. w dramacie warsz
Balet warsz.
1840 panna Zdunowicz córka aktora
panna Julia Trauna 1841
pani Antonina Wiłucka 1841
" Eugenia Koss "
" Konstancya Turczynowicz "

pani Brodowicz poszła za Skibińskiego aktora w Moskwie dawała lekcie śpiewu śpiewała w Wilnie.
v. Rocznik Tyrolit 1844 p. 103

P. Fourès i J. A. Duclos założyli w Warszawie 1805 operę francuską w pałacu Radziwiłłowskim na Miodowej ulicy. Śpiewaczki były: panie Fourès, Depoix, Alexandre, – tenor panowie: Fourès, Duclos, Alexandre, bassisci: Bernard, Jubelin, dawali oni Komedyje, wodwille i ballety.

Dy

Bo
1818
dyre

182

18

Jau

Dyrekcyje teatru warsz

Bogusławski : Ludwik Osiński
1818
dyrektor opery do r. 1823 Józef Elsner
~~profes~~

1823 dyrektorowie konserwatorium
Elsner i Soliva
uczynie : panna Wołkow

1834 dyrektor opery
Nidecki Tomasz

Faustyn Żyliński tenorysta ur.
1796 na Litwie pierwszy raz 1814
wystąpił w Mińsku w Fraskatanie
od 1815–1823 grał w Wilnie od
1824 w Warszawie nauczyciel
Konserwat. warsz przez 3 lata

Dobrski Julian tenorzysta ur. 1811
przyjęty do konserwat 1824 wystąpił
~~18~~ 1832 pierwszy raz w Cyruliku
Sewilskim w roli Almawiwy
głos obszerny

German tenorysta ur. 1812 wszedł
do konserwat. 1824 od 1837 grał

Lanckoroński tenor r. 1829 wystąpił
pierwszy raz

Wejnert śpiewak uczeń P. Brice

Holpe Aloizy ur. 1829

Rivoli Ludwika r. 1834 pierwszy raz
wystąpiła w operze Czarnoksiężnik

Wołkow Anna uczennica Konserwatorium

Jurowska Józefa pisarkny kontralt
głos giętki dobra deklamacyja
głos obszerny

Jurowska Maria panna pierwszy raz
wystąpiła 1837 miły i wdzięczny głos
rola Alicyi w Robercie Djable

Rivoli Paulina uczennica szkoły śpie
rostać nadobna i skromna, sopran

Balet
r. 1818 przybyli do Warszawy pp. Mauri
Lion ur. 1800 i Thierry z pannami Adela
Karolina Bizos i zaczęli balet
wprowadzono szkołę baletu pod
kierunkiem pana Debray
słynęły wtedy panny: Polichnowsk
Mierzyńska była 1825 w Paryżu,
Antonina Palczewska 1825 "
Mierzyńska występowała w balet
Nina czyli obłąkana z miłości,
Tom i Leontyna, Wesele w Ojcow
R. 1826 P. Maurice objął dyrek
cyję baletu do r. 1834
r. 1831 Rautenstrauch objął dyrek
teatru - utworzono szkołę bal
o 2 klasach, nauczycielką była
panna Polichnowska i p. Turcz
nowicz
od r. 1838 dyrekcyja baletu pan
Grekowski
tancerki panny Balcet, Zawadz
Liosecka

Witwicki Stefan ur.
w Krzemieńcu + 1847 w
Rzymie.

Żołkowski Aloizy syn sławnego Komika r. 1839 miał 24 lat wystąpił d. 27 paźdz. 1833 pierwszy raz w operze Fra-Dja-volo gra partie buffo

Komorowski ~~Józef~~ r. 1839 ma lat 20 najprzód u Chełchowskiego w Warszawie, potem r. 1837 w Wielkim teatrze wystąp. pierwszy raz grał Fra Diavolo

Jasiński Jan ur. 1806 wszedł do szkoły dramat 1822 pierwszy raz wystąpił 1826

Panczykowski Ludwik r. 1827 pierwszy raz wystąpił mając 23 lat doskonalił się w Wiedniu

Karasiński Adam uczeń szkoły dramat. pierwszy raz wystąpił 1828 w trajedji

Rajewski Józef ~~uczeń~~ ur. 1805, szkoły dramat r. 1825 pierwszy raz wystąpił

Halpert Leontyna z domu Ziszkowska r. 1821 225 Kuret pierwszy raz wystąpiła w Trajedyach Horacyusze, Cynna r. 1824 grała Ryxe w Ludgardzie
powierzchowność przyjemna głos dobitny i wyszły, śmiałość w ponższeniach czeniowania deklamacji i uczuć pamięć wyborna
Najpiękniej przedstawiała Dziewicę Orleańską
Tłomaczyła Komedia Malwine

p. 75–96

Szczurowski Jan Nepomucen ur. 1771 w Pinczowie mając lat 16 wystąpił w teatrze ~~[illegible]~~ Kluszewskiego w Krakowie w 6 lat potem w Warszawie – r. 1795 udał się do Lwowa gdzie bawił 5 lat potem w Drezn. wrócił do Warszawy – r. 1837 obchodził 50 letnią rocznicę zawodu sceniczego

Werowski Ignacy ur. w Wilnie 2 sierp. 1783 wystąpił w Warsz. 13 lipca 1815 w roli Otella – a klor

Danowicz Józef ur. 1786 w Łosowolu [illegible] w szkołach w Wilnie mając 22 lat najprzód w Grodnie wystepowat od 1809 w Warszawie

Damse Józef ur. 1788 służył 4 lat wojskowo obrał zawód sceniczny 1814 od r. 1822 główne komiczne w Wodewilach
tłomaczył Chłopa milionowego
muzyki do Wodewilów Mina, Zuzja, Szelby, Jerenia i t.d. muzyki do Baletów Circe, Dwie sułtanki, Geniusz rożany, Flotrowes z zano Kiejski, Powrót z wojny, [illegible] 80 polonezów, kilka [illegible] i 3 operetki

r. 1 ~ Z. Żołkowska z domu Ebel pierwszy raz 1808 wystąpiła w operze Woziwoda paryski w 6 lat potem zaślubiona sławnemu Aloiz. Żołkowskiemu

Jankowska pani z domu Szczepańska od r. 1815 grywa stare Kobiety

Niedzielska Pani grywała najprzód w prowincyonalnych teatrach a r. 1838 w Warszawie grywała w dramatach w Wolnym Strzelcu i w Preciozie

Kostecka Nepomucena córka sławnego Alozego Żołkowskiego wystąpiła 1 raz 1828, jako uczennica szkoły dramat – w dramacie.

Jaszkiewicz Józefa panna od 1832 na teatrze warsz (kształciła się w szkole dramat.) grała role młode naiwne

Werowska ~~Emilia~~ panna opuściła scene 1838 od r. 1826 grywała w dramatach Kucharki powiernice

Dobrzańska Józefa panna r. 1836 wystąpiła w dramacie Jeresie z Genewy po raz 1834 wprzód należała do składu balet.

ofi,
Ojcow
dyrek

dyrek
to bul
a byt
ourn

an

rwadz

Stanisław Jazwiecki kanonik Kollegiaty warszaw. założył jako proboszcz przy kościele nawiedzenia N. P. Maryi bractwo musicorum artistarum. August III przywilejem w Warszawie 10 grudn. 1754 potwierdził to bractwo składające się z muzyków którzy się nie exercytują w bursach uprzywilejowanych. Któremu bractwu wolno było grywać po wszystkich kościołach i domach przy aktach bez przeszkody innych bursistów lub syrbaków lub uzualistów zato musieli grywać w owym kościele za konsolacyą proboszcza.

Aleksand. Wejnert: Starożytności Warszawy 1856. T. IV st. 454 – 461. Ustawy tego bractwa.

August II przywilejem danym w Warszawie d. 25 Września 1699 potwierdza Kongregacyą muzyków w Warszawie, a starszym tejże Kongregacyi mianuje Stanisława Fabrowskiego organistę przy kościele farnym S. Jana w Warszawie.

1810 d. 14 kwietnia wziął rząd teatr warszawski w opiekę ustanowiwszy tak zwaną dyrekcyą teatru narodowego której prezesem był Julian Niemcewicz

Śpiewaczkami opery były: pani Elsner (Karolina z Drozdowskich) główne miała role) + 1852 soprano
panna Pięknowska ~~po~~ Konstancya (później Dmuszewska) + 1854 soprano
pani Drozdowska Petronella (w rolach pomniejszych) + 1812
pani Szczurowska (role pomniejsze w Krakowiakach, Szopie) (kontralt
pani Wagner (d° d° d° d°)
pani Zdanowicz (z Kaczkowskich) w rolach pomniejszych (sopran)

Śpiewacy: Bogusławski Wojciech (bass) Dmuszewski (tenor)
Krzesiński (tenor) Okoński (bass) Szczurowski (bass) Zaleski Łukasz
Lotkowski, Kudlicz (bass) Wolski (bass)

Dyrektorami orkiestry byli Elsner i Kurpiński; dyrektor chórów: Maar + 29 czerwca 1810

Orkiestrę składali Różycka, Stefani Jan (ojciec) i Kazimierz (syn) (skrzypki) Witkowski (altówka) Ludwik (basetla) Fischer (kontrabas) ~~[illegible]~~ Weniger (oboja) ~~[illegible]~~ Niziński (klarnet) Wagner (flet) Czyże (fagot)

Dawano opery: ~~Królowa Golkondy, Drewniana Ofiara Pustota, Dalmanz~~
Krakowiacy, Leszek biały, Frascatanka, Genowefa, Laura
Gitara czarownicza, Flet czarnoxięski, Achilles, Szopka,
Woziwoda, Lodoiska, Oberon król Elfów, Axur, Telemak

dawano 10 nowych oper (r. 1810)

występowali śpiewak włoski pan Todi i pani Pinton
koncerta dawał Duranowski

1811 otwarto szkołę dramatyczną w której uczył śpiewu Soliva a tańca Petinetti. Uczennice tej szkoły były
Brzowska Karolina, Indyczewska Ludwika, Kosrowna Marianna *)
Melcer Ewa, Parys Izabella*, Rutkowska Aniela oraz uczniami
Pilichowski Alexander, Romanowski Ignacy, Włodek Szymon

*) r. 1815 wystąpiły w Kaliszu

Dawano 5 nowych oper między temi Sargino (Paera) Kopciuszek
Pałac Lucypera (pierwsza opera Kurpińskiego) Dwaj Sabaudczykowie
Ida

Występowali w balecie przejezdzający pan Leon i panna Délisle.

1815 opera i dramat polski w Kaliszu: dyrektorowie orkiestry: Witkowski i Sarnowski (napisał operę Ukrainka) a Chunke (autor opery Czaruś w Piekle)
i Bentkowski w Kaliszu — balet dają pp. Morycz

Ort und Wohnung: *Firma:*

An die Buchhandlung von

Wollen Sie gefälligst das hierbei folgende Inserat-Schema zur Aufnahme in:

Schultz, Taschenbuch für den Güterverkehr,

an die Verlagsbuchhandlung von Herrn **E. Schotte & Co.** in Berlin senden. Das Inserat soll den Raum von Seite einnehmen; die Zusendung der Berechnung erbitte nach Abdruck.

Ort und Wohnung: *Firma:*

Diesen Zettel bitte auszufüllen, abzuschneiden und uns **umgehend** per **Stadtpost** oder per **Gelegenheit** zugehen zu lassen.

Cito! Cito!

An die Buchhandlung von

in

Hiermit bestelle: .... Exemplare

Schultz, Taschenbuch für den Güterverkehr auf Deutschlands-Eisenbahnen.

geb. mit **Eisenbahnkarte Preis 20—22½ Sgr.**

Ort und Wohnung:

Firma:

1812 trzymano teatr na akcyje w Warszawie

1818 Teatr narodowy dostaje od rządu subwencyją 50, złp. a dyrek-
torem Osiński prezesem jenerał Rożniecki
rząd albowiem d. 20 sierpnia 1818 nabył teatr na siebie od
akcyonaryuszów

1823 Kurpiński wyjeżdża za granicę dla opery wróciwszy
daje opery Turek we Włoszech, Sroka złodziej, Cyrulik sewilski
Otello, Włoszka w Algierze.

1829 otworzono w Warszawie drugi teatr Rozmaitości

1823 śpiewacy opery Szczurowski, Zdanowicz, Dmuszewski, Pol-
kowski Wejnert, Żyliński, Dobski (uczeń konserwat.), Elsnerowa
Dmuszewska, Aszpergerowa, Mejerowa, i uczennice konserwat.
panny: Stefani, Zimmerman, Müller, Wołkow, Gładkowska
Rywacka

1826 Freischütz, 1827 Dama Biała

1831 Niema z Portici
1837 Robert diabeł. Żydówka Halewego
1843. Rząd bierze na siebie teatr w Krakowie i otwiera operę

1830 Konserwatorium ustaje

1835 Szkoła śpiewu przy teatrze otworzona
nauczyciele: Walenty Kratzer, Józef Stefani, Elsner.

1837 śpiewacy Markowski, Stolpe (basista) German (+ te-
nor) panny Józefa i Maria Turowskie, Paulina Rivo

1840 Kurpiński opuszcza rząd nad operą i szkołą, nowy
dyrektor Tomasz Nidecki (Szkoła śpiewu i opera
upada!) opery: Stradella Marta (Flottow)

1852 Nidecki + dyrektor Opery Dobrzyński

1853 Quattrini nowy dyrektor opery polskiej i włoskiej:

Teatr

Kronika pruska kanonika sambijskiego z r. 1352
(w mscr. w bibliotece Krolewieckiej) wspomina iż na
rynku w Królewcu w Zielone świątki r. 1323
odegrana sztukę teatralną o Św. Katarzynie
i drugą r. 1325 tamże.

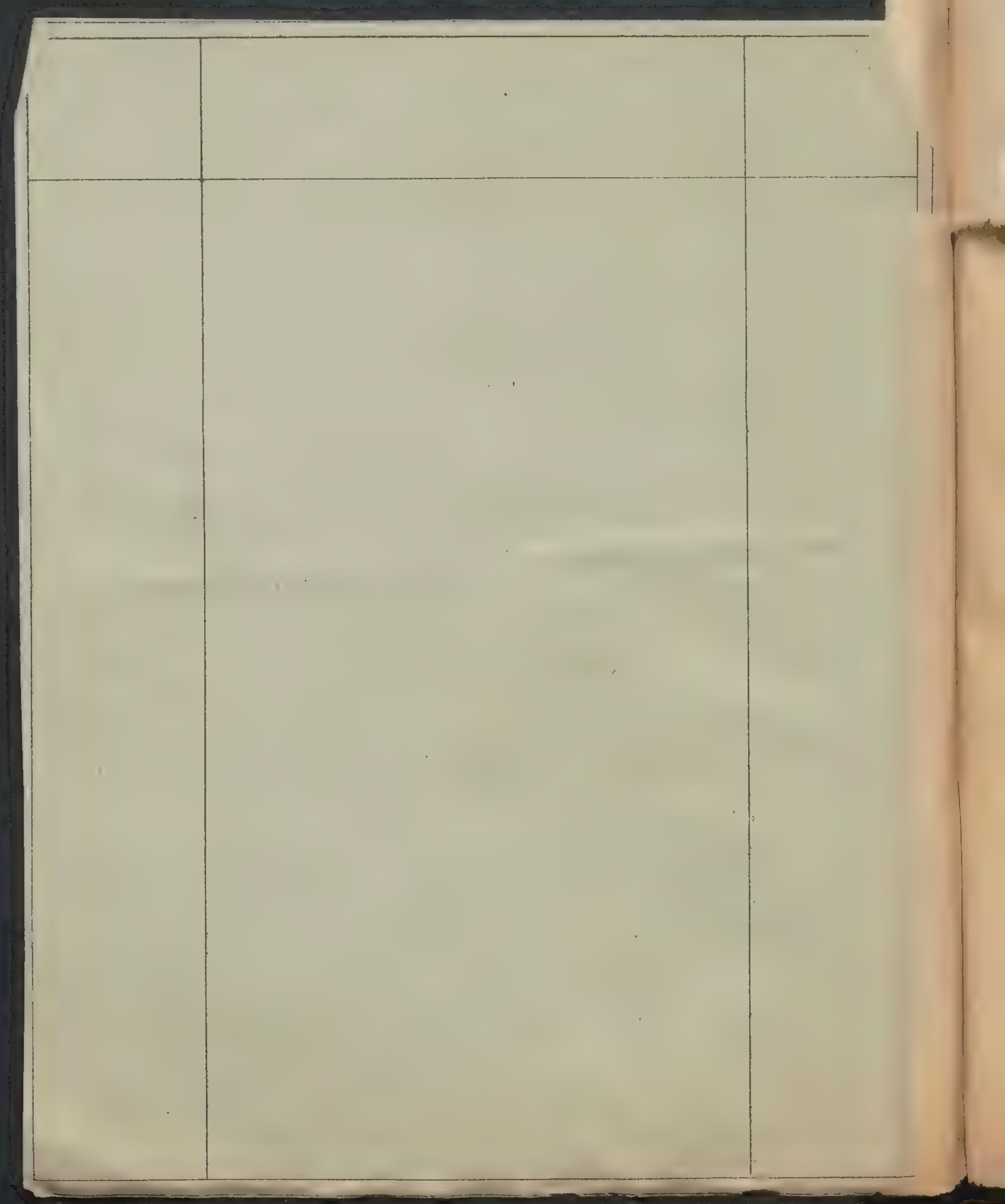
Któr
Któr
Raz
Pok
Kt
Za
Pr
Od
wf

Wie
Xto

I Któraż lepiej objawi to szkoła?
Która rozliczniej przemówi językiem?
Która umownym lepiej zwiąże szykiem
Te sceny ludzkie, te wielkie przygody,
Któremi padły, lub wstały narody?
Któraż pokaże przy najlepszej chęci,
Razem umnictwa popis mez dziewięci,
Pokaże jasno, wyraźnym widokiem?
Która zarazem i ucha i okiem,
Zarazem węzłem wszystkich nitek pięciu,
Przedstawi z wdziękiem prawdę ku pojęciu?
Odda z zachwytem wprzemienne kolory,
Wszelkie urocze geniuszu twory?...
Scena zabawą czczą nie jest dla gminu,
Ani jest wiecha podłego rzemiosła;
Ona ze skały skry bije do czynu,
Maską gmin wabi, aby go podniosła.
Wiek swój pokrzywdza zdaniem zardzewiałem,
Kto czczej zabawy szuka w niej powodu;
Silniej niż dusza rozmawia się z ciałem,
Rozmawia scena ze sercem narodu;
Jeden tam węzeł dwie strony kojarzy,
Co jedna czuje, druga ma na twarzy;
Jedna się w drugą przenosi pochopnie,
Kształtu i nauk wykazuje stopnie.

Z rog Kamińskiego

Osińki, Świeżawski, Truskolaska, Pierożyńska.

R. 1641 odprawiono w Warszawie w zapusty 2 Komedie na dworze; z tych druga Recitativa z śpiewami.
R. 1641 d. 9 paźdz. podczas inwestytury elektora brandebur. dawano w zamku król. w Warszawie Recytatywę o Enejaszu.
1642 d. 23 czerwca Komedia przed Królem w Warszawie
1644 d. 23 stycznia odbyła się Komedia Pantalonika w Warszawie przed Królem
1644 d. 7 febr. w niedzielę Laetare Komedia i recytatywa w pałacu Król.
1646 d. 15 lutego podczas przyjazdu Królowej Marji Ludowiki do Gdańska dano Komedię.
1648 d. 16 kwietn. odprawiła się Komedia Recitativa w Wilnie przed Władysławem IV.
1635 d. 10 grudn. odprawiła się Komedia podczas sejmu o Apollinie i Dafnidzie przemienionej w drzewo laurowe. w Warsz.
1636 d. 4 wrześn. w Warszawie odprawiła się Komedia o Parysie i Helenie
1635 d. 4 maja w Warszawie dawano Recitativę włoska dla posłów moskiewskich i florenckich.
1637 podczas Koronacyj Cecylii Renaty d. 23 Września dawano recytatywę włoską o S. Cecylii z pięknemi dekoracjami i saltem gladiatorów: co kosztowało 15,000 zł. D. 25 Września około 9 godziny wieczór dawano wyścigi zwane bariera albo salty żołnierskie (Karuzel) z wozami posrebrzanemi. Te kosztowały 35,000 zł.
(Pamiętniki Albrychta Radziwiłła)

I Za czasów pogaństwa II od początku Chrześciaństwa z końcem X wieku małe kościołki pierwsze kościoły III od XIV aż do początku XVI wieku smak niemiecko gotycki podług niego kościoły zamki fortece celniejsze kościoły tej epoki, zamki ruiny IV od początku XVI wieku z Królową Boną smak sztuk malowniczych przybiera postać żywszą, rzymskie budownictwo i malarstwo. Od czasów XVIII środka własna szkoła polska Bacciarelli Czechowicz Gucewicz aż dotąd musiała się Polska kontentować obcemi mistrzami teraz mecenasi wysyłają rodaków za granicę rzeźbiarze malarze i mecenasi

Fontana przywiodł pierwszego sztukatora do Morawij Mali go do Welehradu powołać, poszedł do Polski potem Paweł Lagani tym czasie w Welehradzie sztuk. Alterblat – Michał Willmann żył w Szląsku w Leubus – Schüler in Welehrad Manier kräftig, schmutziger Kolorit. Jan Eckstein na koszta Welehradu malował w Burgberg potem w Brnen

Leibitz tu się urodził Samuel Bredetzki senior ewan. zborów w zachodniej Galicyi pastor w Krakowie superindentend w Lwowie

Predigt gehalten nach der schrecklichen in der Stadt Bielitz am 6 Junius 1808 ausgebrochenen Feuersbrunst von Johan Georg Schmitz Pastor zu Bielitz Teschen bei Prochaska 1808

Weltzer Jakob aus Rozwad Prediger: der ungarische Zipser in seiner wahren Gestalt Leipzig b. Kummer 1806 8° p. 112.

Kiszko martin jorochusin Grezda mowca

nieściste chronologiczne opowiadanie brak starowszka zapatrzenie się zbyteczne naszpikowane cytatami ~~zie~~ częste powtarzanie się

August II kochał się w muzyce, miał piękną orkiestrę, dawał włoskie opery w Dreźnie i Warszawie sławny Adolf Hasse il gran Sassone (Orfeusz niemiecki) Pisendel, Heinichen, Zelenka, Jan Seb. Bach byli nadwornemi kapelmistrzami Mizler, Hiller, Naumann, G. Benda

dawano 2 razy w tydzień opery włoskiej – wstęp na nie bezpłatny

żona Augusta II ~~Maria~~ Josefa grała dobrze na klawicymbale

Gio. v. Wolf) Czartoryski kanclerz lit. i Wielhorski mieli nadw. muzykę.

- (Hasse wydał : Il triompho di Clelia 1762
Cleofida oria Allessandro nelle Indie
La conversione di Santo Agostino oratorio 1744

na początku tego wieku muzyki: u Lubomirskich (Kapelm. Roch Waiński (Lipiński)), Starzeńskich, Tarnowskich, Feliks Potanowskiego, Wielhorskiego Czartoryskiego (Lessel)

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 18[illegible]

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzona,
raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

R.

Nro

RECEPTA

Z KLINIKI CHIRURGICZNÉJ

AMBULATORYJNÉJ.

Kraków dnia 185

Uprasza się APTEKI, aby za Receptą Kliniczną, jeżeli nie jest do dalszego użycia potwierdzona,
raz tylko jeden lekarstwa expedyowały.

R.

Anna (Aldona Gedyminowna) żona Kazmierza wielkiego Króla polsk. podlug Stryjkowskiego znała się na muzyce i sama grywała (?)

Aszperger Katarzyna z Rutkowskich (śpiewaczka i artystka dramat. występ. w operze warszawskiej dosyć dobra †1847 we Lwowie †25 września 1835 w Warszawie

Bełczkowska Józefina śpiewaczka rodem z Krakowa uczennica Mireckiego występywała we Włoszech w operach 1844 a od r. 1845 w Krakowie.

Beydale Cecylia panna ułożyła muzykę na fortepian do 2 śpiewów historycznych Niemcewicza †1854 w Paryżu.

Brzoska Karolina uczennica szkoły dramatycznej w Warszawie; r. 1813 otrzymała medal złoty za śpiew. Umarła w kwiecie wieku. Była siostrą pani Kurpińskiej.

Brzowska Jadwiga sławna pianistka w Warszawie córka J. Brzowskiego, dawała koncerta 1842 w Warszawie, a r. 1856 w Belgii i w Paryżu. R. 1857 awanturowała się w Krakowie z młodym Heldem

Bulgari Julia z Leonowiczów pani rodzona na Litwie, kształciła się w śpiewie na dworze senatora Augustyna Glinkiego. R. 1822 występowała śpiewając w koncertach w Warszawie i w Krolewcu, a r. 1824 po powrocie z Londynu dawała koncerta w Kijowie i w Rosyi. Miała głos metalliczny, bardzo rozległy.

Bogusławska Anna córka Bracewicza artysty dramat. występowała za Bogusławskiego dyrekcyi w dramatach i operze pierwszy raz 1821, r. 1823 poszła za Wojciecha Bogusławskiego oficera gwardyi w. p. †1854 w Warszawie mając lat 50.

Bogusławska śpiewaczka, występowała r. 1809 w Wilnie w oratorium Haydena Stworzenie świata.

Bondasiewicz panna śpiewaczka opery warszawskiej gdzie r. 1842 w Zampie występowała; rodem z Krakowa.

Chełchowska — pani, artystka dramatyczna, śpiewała w koncertach w Krakowie r. 1841 i w Wilnie

Chobrzyńska — pani, ~~śpiew~~ aktorka teatru Rozmaitości ~~śpiewaczka opery~~ w Warszawie 1842 i 1845 odznaczała się śpiewem.

Chodkiewiczowa — hrabina biegła pianistka 1818; ułożyła muzykę do jednego z śpiewów historycznych Niemcewicza: O hetmanie Chodkiewiczu.

Chodowiecka — ~~panna~~ śpiewaczka opery w Warszawie 1857.

Chodźko Maria Eugenia z Kontskich nauczycielka muzyki w Paryżu, siostra wirtuozów

Constantini Livia zwana La Polacchina śpiewaczka wirtuozka w Warszawie na dworze Augusta III r. 1744. (Ciampi: Notizie p. 57)

Cescinis — pani z rodu polskiego siostrzenica majora Turskiego w Poznaniu kształciła się w śpiewie w Wenecyi. Zwiedziwszy Paryż, Londyn, Berlin; r. 1838 dała się słyszeć pięknym śpiewem w prywatnych salonach poznańskich. Chwalona umarła wkrótce. (Tygodnik literacki poznań.)

Crespi Ludwika pani z domu Prosperi śpiewaczka i pryma donna teatru nadwornego włoskiego w Warszawie r. 1720. (Ciampi Notizie p. 59)

R. 1789 była jeszcze śpiewaczką teatru królews=kiego w Warszawie, ~~[illegible]~~ panna Mikla=szewicz gdzie także był śpiewakiem jej przyszły mąż pani Campi (basista)

*) „elle commençait au sol grave et allait jus=qu'au fa suraigu." (Biographie des music. par F. J. Fetis) to jest od niskiego g do wysokie=go f przeszło 3 oktawy!

*) Lubo to pisze Fetis wszelako mylne bo Mozart tę rolę napisał dla p. Teresy Saporiti

W Wiednia wystąpiła po raz pierwszy 13 czerw: ca 1801 w operze Alexander w roli Kiasy Kro=lowej Indyi; później odgrywała po mistrzowsku role Donny Anny, Konstazy i Królowej nocy w operach Mozarta. — Później śpiewała na przemian raz w teatrze an der Wieden — raz w nadwornym teatrze opery — jako śpiewaczka brawurowych aryj.
Odbyła 2 podróże artystyczne pierwszą 1817 i drugą 1822 w której pomimo że już miała 49 lat i 17 dzieci nader świetne zbierała oklaski

<u>Campi</u> Antonina z Miklasiewiczów (inni piszą mylnie z Michałowiczów) sławna śpiewaczka urodzona 1773 w Lublinie d. 10 grudnia z ojca Miklasiewicza artysty muzycznego. Mając lat ~~17~~ 15 była już nadworną śpiewaczką Króla Stanisława Augusta w Warszawie, [illegible] wiąc w Pradze przy teatrze została r. 179[illegible] z drugiego [illegible] Gaetano Campi ~~[illegible]~~ śpiewaka. Pomimo [illegible] sławionego pożycia małżeńskiego, gdyż z m[illegible]żem swym miała 17 dzieci między temi czte[illegible]ry razy bliźnięta a raz nawet trojnięta [illegible] pani Campi przez lat 34 była niezr[illegible] naną mistrzynią śpiewu. Głos jej (*) giętki i czysty bardzo wysoko ponad trzecią oktawę: [illegible]le zaś śpiewała o oktawę wyżej. Znawcy p[illegible] nawali jej wyższość w śpiewie nad panną [illegible] talami, już to z powodu iż miała rozleg[illegible]lejszą i głębszą znajomość muzyki, już [illegible] dla tego iż mimo tylu fizycznych przeci[illegible]ności głos jej tak długo nieskażoną [illegible] czystość ~~[illegible]~~ dochował. ~~Zważał ją~~ Mozart [illegible] i miał dla niej umyślnie rolę Donny Anny [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] zyć:*) podobnież i Rossyni znalazł w niej [illegible] najlepszą oddawczynię swych utworów muzy[illegible]nych, do czego jej niesłychana łatwość w wyk[illegible] szaniu, bogactwo fiorytur i trafna koloratura [illegible] w śpiewie pomagały. Wystąpiwszy r. 1801 w Wiedniu w operach: Alexander, Flet czarnoksięski, Don Juan otrzymała posadę przy teatrze opery nadwornej i później godność śpiewaczki pokojowej cesarskiej. Roku 1820 odwiedziła swój kraj ojczysty i z wielkiem uwielbieniem dała się słyszeć we Lwowie i w Warszawie gdzie śpiewając w Koncercie po polsku pokazała iż pomimo tak długiego pobytu za granicą mowy ojczystej jeszcze nie zapomniała. Cesarz rossyjski Alexander I uczcił jej talenta ~~[illegible]~~ bogatym pierścieniem brylantowym

z wielkiem powodzeniem śpiewała w koncertach w Londynie, Dreznie, Frakfurcie, Lipsku i w innych stolicach europejskich. Zapadłszy na gorączkę zapalną w podróży, umarła d. 30 września 1824 (a podług innych 1821) w Monachium z wielkim żalem wszystkich miłośników śpiewu.

Crespi Teresa śpiewaczka teatru włoskiego w Warszawie r. 1765.

Czabon Elżbieta z domu Pohl-Beisteiner śpiewaczka opery niemieckiej we Lwowie; występywała w Kaliszu, r. 1848 w Warszawie, założyła szkołę śpiewu w Płocku 1850.

Czetwertyńska Maria xiężna z domu Platerówna znakomita piannistka, umarła w Florencyi 15 czerwca 1825 mając 38 lat.

Czetwertyńska Janina xiężniczka, znakomita śpiewaczka soprano, kształciła się we Włoszech, żyje w Warszawie (córka Kazimierzowej Czetwertyńskiej)

Denhoff Anna Eufemia, z domu Radziwiłłów. żona Stanisława Denhoffa starosty wieluńskiego marła 1644; trzymała muzykę nadworną, którą ukazała ~~[illegible]~~ grać świetowe rzeczy.

~~[illegible]~~

Dmuszewska Konstancyja z Pięknowskich ~~[illegible]~~ od r. 1803 aż do 1823 była pierwszą śpiewaczką opery warszawskiej; po r. 1807 poszła za Ludwika Adama Dmuszewskiego autora-artystę dramatycznego. Umarła w Warszawie 1854. (~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~)

Dobrzyńska Joanna z domu Müller śpiewaczka opery warszawskiej, występowała 1841 w Lunatyczce później została nauczycielką w warszawskiej szkole dramatycznej, poszła za Ignacego Feliksa Dobrzyńskiego dyrektora muzyki. Uczennica w śpiewie Maturzyńskiego i byłego Konserwatorium warszaw.

Umarła pewnie d. 1 październ. 1822 w Monachium (Ob: Allgemeine Theaterzeitung red. von Ad. Bäuerle 1841. No. 214 w której syn Jakób Campi prostuje mylne daty co do matki.)

Czapiewska panna śpiewaczka uczennica Konserwatorium warszawskiego 1825.

Czirenberg Konstancyja córka gdańskiego burmistrza Jana Czirenberg, słynęła r. 1635 w Gdańsku z swych wdzięków, śpiewu w którym się równała artystkom włoskim i grze na klawikordzie. Ogier Karol sekretarz francuskiej legacyi bawiący w ówczas w Gdańsku, który daje o niej wiadomość (w Ephemerides) zowie ją Syreną baltycką i wiersz łaciński na jej pochwałę umieszcza.

Dembowska Konstancyja z domu Narbutówna, ułożyła do Śpiewu historycznego Żółkiewski (przez Niemcewicza) 1818 — rysowała także.

uczennica Elsnera; r. 1803 pierwszy raz występowała w operze Telemak (za Bogusławskiego) później w Kurpińskiego operze Jadwiga. Portret jej malował Jan Gładysz r. 1821 w Warszawie

Dmuszewska Zofia śpiewaczka teatru warszawskiego; r. 1807 występowała w operze Elsnera Andromeda. Umarła w kwiecie wieku r. 1807.

Drozdowska Petronella Alexandra artystka dramatyczna i śpiewaczka. Urodzona na Litwie r. 1767 mając 17 lat podczas pobytu aktorów warszawskich w Grodzie r. 1784 wstąpiła do teatru, grywała amantki, subretki i występowała w operze. Umarła 18.. d. 4 listop. w Warszawie (córka jej Karolina wydana za Józefa Elsnera

Elsner Karolina, z domu Drozdowska urodzona 1785 od r. 1802 była śpiewaczką opery warszawskiej. Zaślubiona Józefowi Elsnerowi dyrektorowi muzyki, r. 1821 opuściła teatr i żyła w osadzie Elsnerówka pod Warszawą, gdzie umarła 1852.

Fechner Paulina pianistka od r. 18.. w Warszawie, wydała wiele kompozycyj muzykalnych.

Filipowiczowa Elżbieta - Minelli, z domu Mayer urodzona w Rastadt 1794 ~~[illegible]~~ uczennica sławnego Szpohra na skrzypcach do wysokiej doskonałości doszła i dawała koncerta po miastach europejskich pod imieniem pani Minelli. Później poszła powtórnie za mąż za M. Filipowicza szlachcica litewskiego, osiadła z nim w Polsce i przebywała w domu hrab. Starzeńskiego. Wypadki r. 1831 w które mąż jej był zawikłany, zmusiły ją do szukania przytułku za granicą wraz z mężem, bawiła najprzód przez 2 lata w Drezdzie, gdzie z wielkiem powodzeniem występowała w kilku koncertach na skrzypcach. R. 1835 przeniosła się do Londynu gdzie umarła d. 4 maja 18.. mając wzięcie u dworu i u szlachty angielskiej. Wydała: 1) Fantasia on polish airs for the violon witch un accompagnement for the Piano-Forte, dedicated to Louis Spohr, his Pupil

London (chez) Co Ms. 2) W rękopisie zostawiła:
Varsovienne (warjacyje na skrzypce) - In:
troduction et Rondo sur thèmes polonais
(na skrzypce) - Divertimento, Scherzoso sur
les thèmes polonais (na skrzypce) - Rondo
alla Polacca (na skrzypce) - Variazioni ca:
priziosi (na skrzypce) - Trois valses (na
skrzypce altówkę i fortepian)

Frank pani [żona sławnego doktora medycyny [z domu Gergardi
professora uniwersytetu wileńskiego Józefa
Franka, rodem z Wiednia, śpiewaczka miała tad:
ny głos. Hajdn pisząc swe oratorium Stworzenie
świata, rolę anioła Gabriela umyślnie dla pani
Frank napisał, którą też r. 1809 przy wysta:
wieniu tegoż Oratorium w Wilnie odśpiewała
mistrzowsku. R. 1811 występowała w
Wilnie w operze polskiej Salierego Angiolina
[...]nej na cel dobroczynny.

Frzyńska Maria śpiewaczka (mezzosopra:
n) kontraltystka opery warszawskiej 1847-
1855.

Fryben Karolina śpiewaczka, uczennica
[...]ireckiego w Krakowie, kształciła się we
Włoszech, skąd wróciwszy dawała koncert w
Krakowie 1856.

Fursti Anna Maria urodzona w Rzymie śpie:
waczka nadworna w Dreznie i w Warszawie 1724.

~~[illegible]~~

[...]lińska Józefina córka jenerała rossyjskie=
go Rostanowicza kształciła się w grze na forte:
pianie w Moskwie mając lat 14 i w śpiewie w
Berlinie u Spontyniego, wróciwszy do Litwy dawa:
ła koncerta w Witebsku 1851 i w Petersburgu
na cele dobroczynne.

Gabowska Klementyna hrabina urodzona w
[...]rańskiem r. 1771 znakomita fortepianistka i kom:
pozytorka, żyła od 1813-1830 w Paryżu, gdzie

dawała koncerta. Wydała: Sonates pour piano oeuvr. 1. et 2. – Variations sur l'air: „Na-guons la tristesse" – Deux Polonaises – G... de Polonaise.

<u>Grabowska</u> Anna hrabina z domu h... bianka de Béthisy, wydana w Paryżu za Wiktora hrabiego Grabowskiego, grała pię... nie na fortepianie i śpiewała ładnie (sop... W salonach jej w Paryżu widywano od r. 1835 najsłynniejszych artystów i dyletantów. Umarła r. 1850 w Paryżu, zostawiwszy sy... Karola

<u>Grabowska</u> Konstancyja z Gładkowskich śpiewaczka dobra i kontraltystka opery warszawskiej uczennica byłego konserwatorium warszawskiego i solistka; urodzona d. 24 lipca w mazowieckiem, r. 1830 [illegible] występywała (pianistka) w Warszawie. R. 1832 poszła za kupca warszawskiego Józefa Grabowskiego. (p. ...

<u>Grabowska</u> Katarzyna śpiewaczka ... Kaliszu 1856.

<u>Gronowicz</u> pani, śpiewaczka występywała w Warszawie w operze Macieja Kamińskiego: Nędza uszczęśliwiona r. 1778.

<u>Grodzicka</u> Julia hrabianka córka senatora ... słynęła jako amatorka śpiewu i grała pię... nie na fortepianie. Słynna z swej piękności i talentów w Krakowie 1821.

<u>Gruszczyńska</u> pani śpiewaczka opery warszawskiej, (soprano) ma głos metaliczny i piękny, uczennica Kratuszyńskiego kształciła się we Włoszech i występowała w Warszawie r. 1855 w Napoju miłosnym.

<u>Hasse</u> Faustyna z domu Bordoni sławna śpiewaczka nadworna Augusta III w Warszawie. Urodzona w Wenecyi r. 1700, występywała naprzód w Wiedniu a potem w Dreźnie gdzie r. 1731 poszła za sławnego kapelmistrza nadwornego Jana Adolfa Hasse. Występowała jeszcze we włoskich operach w Warszawie r. 1753.

Janiszewska Wiktoryja śpiewaczka opery polskiej w Warszawie uczennica Konserwatorium warszaw. i Karola Soliwy. Występowała r. 1830 w Semiramidzie Rossiniego.

Jasińska Magdalena z domu de Lzańska pierwsza śpiewaczka opery polskiej r. 1785 w Warszawie; najprzód występowała 1784 na teatrze Karola Radziwiłła w Nieświeżu; r. 1785 występowała w Frascatance w Warszawie potem w operach: Szkoła zazdrosnych Saliera, Cosa rara, Król Teodor, Azur i t. p. Głos miała świeży i giętki. Zostawszy żoną tenorzysty Jasińskiego umarła w ~~Krakowie~~ Warszawie r. 1800 ... grywała (Bogusławski: Dzieła dramat. T. III Żywot jej i portret- Wójcicki: Cmentarz T. III # 23)

...dzkowska śpiewaczka amatorka w Warszawie 1856

Iwańska panna była śpiewaczką nadwornego teatru w Nieświeżu, r. 1786 śpiewała w Grodnie, później zaangażował ją wraz z młodszą siostrą do teatru swego w Wilnie Wojciech Bogusławski r. 1786.

Kazorowska śpiewaczka w muzyce nadwornej Króla Jana III Sobieskiego.

Kamińska z domu Kochanowska dobra fortepianistka w Warszawie r. 1813 występywała w koncercie na cel dobroczynny.

Kaplińska Zofia śpiewaczka występowała w koncercie w Warszawie 1848, w Krakowie i Petersburga.

Kochanowska Franciszka ułożyła muzykę do jednego z Śpiewów historycznych Niemcewicza r. 1818.

Janiewicz Felicyja panna starsza córka sławnego skrzypka Feliksa Janiewicza (zmarłego r. 1830 w Edymburgu) urodzona w Liverpool z matki Angielki dobra fortepianistka w Anglii równie jak i jej młodsza siostra Paulina Janiewicz grająca wybornie na arfie.

(urodz. na Podlasiu 1770; r. 1780 była na dworze Karola Radziwiłła gdzie ją poznał Wojciech Bogusławski i użył do śpiewu. Występowała najprzód w Szkole zazdrosnych. R. 1786 poszła za Jasińskiego. Od r. 1787 bawiła w Warszawie. R. 1788 opuścił ją mąż lekkomyślny, udała się więc do teatru w Krakowie powróciwszy do Warszawy występowała w operze Azur. R. 1794 wyjechała do Lwowa z Bogusławskim gdzie występywała w dramatach; r. 1799 wróciła do Warszawy.

Kalergi pani z domu Nesselrode śpiewa pięknie

Konarska Paulina występywała jako śpiewaczka w koncercie w Warszawie 18..

Kossowska śpiewaczka przy teatrze Wojciecha Bogusławskiego.

Kowalewska Wiktoria, kompozytorka walca: Piękne dni maja. Warszawa (Senne-wald) 1837. (piękny)

Kozieradzka Emilia śpiewaczka uczennica warszawskiej szkoły śpiewu, umarła 1847 w Warszawie.

Królikowska Ludwika dobra fortepianistka uczennica Wojc. Sowińskiego urodzona we Francyi z rodziców polskich.

Krosnowska Maria Ludwika francuzka z domu Hervé żona hrab. Adolfa Krosnowskiego podpułkownika gra pięknie na fortepianie i na arfie, na którem to instrumencie pobierała naukę od sławnego Labarre w Paryżu.

Kurcinsz Estella z domu Mozdzeńska aktorka i śpiewaczka opery warszawskiej; r. 1844 zaślubiona Stanisławowi Kurcyuszowi.

Kurpińska Zofia z domu Brzo... śpiewaczka opery polskiej w Warszawie grała w rolach naiwnych, subretek. Od r. 1815 została żoną sławnego kompozytora i dyrektora orkiestry Karola Kurpińskiego. W r. 1842 pożegnała teatr i żyje spokojnie F

Laurenti Antonia z Bononii zwana także La Coralli nadworna śpiewaczka króla Augusta III

Leskiewicz Józefa z domu Turowska śpiewaczka opery polskiej w Warszawie, kontraaltystka (mezzo-soprano). Będąc panną z wielkiem powodzeniem występywała w Włoszce w Algierze 1837, Cyruliku Sewilskim, Kopciuszku. Zwiedziwszy Paryż r. 1841 poszła za Leskiewicza urzędnika w Warszawie.

F Pierwszy raz wystąpiła w Warszawie d. 27 stycznia 1815 w roli Emeliny w operze Weigla Familia szwajcarska (grywała także i w dramacie przytem role subretek): dobrze ukształcona, przyjemnej postawy, głosu miłego podobała się publiczności. Zwykle drugie role w operach grała.

[...]esniewska Ludwika śpiewaczka (so-
prano) z Warszawy gdzie r. 1847 występo-
wała. Później grywała w operze w Wiedniu
w Wenecyi w teatrze Fenice r. 1856 oraz
w Krakowie w operze niemieckiej.

[L]ubomirska Zofia księżna marszałkowa
w. kor. z Opalińskich w XVII w. była biegłą w
arytmetyce i w muzyce (Niesiecki)

[M]acińska Konstancyja z domu Szturm
śpiewaczka żyjąca.

[M]agdziecka śpiewaczka i aktorka w
Warszawie 1852

[M]ałachowska Klementyna hrabina
z domu xiężniczka Sanguszkówna, protek-
torka sztuk pięknych; grała dobrze na for-
tepianie. Założyła kościół S. Karola Bo-
romeusza w Warszawie. Umarła w Paryżu 1841.

[M]alhomme Zofia panna, dobra forte-
pianistka, dawała koncerta w Warszawie
[...], była w Francyi.

[M]aryja Kazimira królowa polska z
domu (de la Grange-d'Arquien) żona króla
[Ja]na III, grała dobrze na fortepianie. Cesarzowa
[żo]na Leopolda II) przysłała jej w darze fortepian
[1]686. — Umarła w Blois 1716

[M]aryja Józefa królowa polska żona Au-
gusta III grała pięknie i śpiewała może u
[Jez]uitów w Warszawie 1730–1760.

[M]ayer Barbara pani śpiewaczka opery war-
szawskiej występowała 1823 w Flecie czarnoksięskim
[Mo]zarta, w Jamie z Paryża p. Boieldieu, Śro-
[...]dzie, Rossiniego, Otello, Kopciuszek Rossi-
[ni]. Szarlatan Kurpińskiego. Urodzona na Litwie,
[...]bawiła w Wilnie, gdzie cierpiała pomieszanie zmysłów

Majeranowska Honorata z domu
Hofmann, śpiewaczka opery w Krakowie
1845, w Rydze, Wrocławiu i Ołomuńcu: ucze-
nica Franc. Mireckiego (soprano)

Maillard śpiewaczka opery francuskiej
w Warszawie uczennica Montbruna r. 1778 –
występowała w operze: Dwaj strzelcy i mle-
czarka w Warszawie 1778 później była śpie-
waczką teatru wielkiej opery w Paryżu.

właściwie Anna Mejer z domu Pacewicz uro-
dzona w gubernii witebskiej w Saryi; kształciła
się w klasztorze Szarytek w Krasławiu, pobierała nau-
kę śpiewu od pani Elsner i u pani Frank. W Wilnie
wystąpiła najprzód w Flecie zaczarowanym. Kurpiński
sprowadził ją do Warszawy. Po r. [illegible] 1831 wróciła do
Wilna gdzie + 1855. (Jan ze Śliwina Przechadzki po
Wilnie. str. 192)

Miecznikowska Izabella śpiewaczka w Warszawie, doskonaliła się w Francyi i we Włoszech.

Naimska Johanna z domu Orłowska znakomita fortepianistka, amatorka w Warszawie

Nakwaska śpiewaczka i aktorka opery warszawskiej 1852.

Nannini Franciszka zwana la Polacchina śpiewaczka opery włoskiej w Warszawie 1774.

Niewiarowska Julia pianistka dawała koncert w Warszawie 1848.

Ostrowska Paulina, fortepianistka znakomita warszawska uczennica J. Nowakowskiego, dawała r. 1857 koncerta.

Parczewska Natalia pani fortepianistka i kompozytorka, córka sławnego wirtuoza Karola Lipińskiego, r. 1849 poszła za Konstantego Parczewskiego skrzypka: lecz owdowiała 8 kwietnia 1855 w Paryżu. Wydała: 1) Deux mazoures Op. 1; 2) Mazurek sur le Perruquier de la Régence Op. 2. Paris chez Richault.

Paris Salomea panna kompozytorka ułożyła muzykę do śpiewów historycznych Niemcewicza: Kazimierz W., Zygmunt I. i Konstanty xiążę Ostrogski.

Petrasch Zofia śpiewaczka opery polskiej w Warszawie; słynna z piękności wystąpowała r. 1802 w Święto Braminów, Ofiara przerwana. Uczennica Elsnera w śpiewie. Zmarła bardzo młodo.

Pierożyńska Franciszka aktorka i śpie=
waczka opery polskiej w Warszawie urodzo:
na tamże r. 1764. R. 1786 grywała w nadwor:
nym teatrze w Nieświeżu, później zaangażo:
wana przez Bogusławskiego w Warszawie.
Była siostrą rodzoną pani Truskolawskiej.

Płodowska - Pfeifer śpiewaczka opery w
Warszawie kształciła się w Niemczech i we Wło:
szech.

Polanowska Teofila pani pianistka w Paryżu
dzieła naukę muzyki. Wydała: Mélodie pour
piano (dedyk. Adamowi x. Czartoryskiemu) Op. 14.
Deux polkas Op. 15 — Polonaise brillante
(ded. xiężn. Sapieżynie) — L'Aurore, valse brillant
Op. 18

Polanowska Cezaryna panna (córka
Teofili) śpiewa ładnie w Paryżu, uczennica
pani Coppa.

Potocka hrabina Sewerynowa grała pięk:
nie na fortepianie i występywała w teatrach
amatorskich w Warszawie.

Potocka Laura hrabina ułożyła muzykę
do śpiewu historycznego: Władysław Łokietek
nej Niemcewicza 1818

Potocka Delfina hrabina z domu Koma=
rowna amatorka muzyki w Paryżu posia:
dająca piękny głos (soprano) wielka przyjaciół:
ka Chopina.

Poniatowska amatorka muzyki w Warsza=
wie, żona lekarza gra pięknie na fortepianie

Pozzi Anna sławna śpiewaczka opery włos:
kiej w Warszawie, gdzie też w kwiecie wieku
umarła. Antoni Carpacio poeta wenecki
wydał r. 1720 w Warszawie sonet włoski na jej
pochwałę.

Rivoli Ludwika panna śpiewaczka opery polskiej w Warszawie 1840 wystąpiła pierwszy raz w operze Czaromysł 1834.

Rutkowska Maria z domu Werter śpiewaczka opery polskiej występowała już r. 1783 w Frascatance, około r. 1811 poszła za tenorzystę Rutkowskiego. W końcu żyła we Lwowie gdzie zmarła r. 1852 mając 66 lat.

Schröter Korona sławna śpiewaczka i artystka dramatyczna teatru nadwornego w Gotha r. 1778; urodziła się w Warszawie 1758 chwalona od Göthego zmarła młodo w Ilmenau (Portret jej sztychowany i żywot w Leipziger Allgemeine Moden-Zeitung 1855 Nro 33)

Stefani Karolina panna, śpiewaczka najstarsza córka kompozytora Jana Stefani wystąpiła r. 1802 w Flecie czarnoxięskim. Umarła r. 1803 w Warszawie mając lat 19.

Quatrini pani z domu Morris (córka baletmistrza Maurice Pion) urodzona w Warszawie, śpiewaczka opery polskiej w Warszawie, występowała 1841 w Janie z Paryża i Don Juanie. Żona nauczyciela śpiewu.

Reszke Emilia z domu Ufniarska amatorka muzyki śpiewa ładnie w Warszawie, kształciła się we Włoszech.

Reutt panna (córka profesora muzyki w skrzypcach w Wilnie) śpiewaczka r. 1811 występowała w operze Angiolina Salierego w Wilnie.

Rostkowska Balbina aktorka teatru warszawskiego r. 1844 poszła za Bonawenturę Kudlicza reżysera.

Rywacka Ludwika pani (śpiewaczka opery warszawskiej 1837 dawała we Lwowie lekcye śpiewu, od r. 1844 znowu grywa w Warszawie. głos nader silny i rozległy.

Sitańska śpiewaczka opery polskiej w Warszawie, pobierała początki śpiewu od ojca swego który był nadwornym kapelmistrzem Tyzenhauza na Litwie; r. 1786 należała do trupy Wojciecha Bogusławskiego, obdarzona wdziękami i pięknym głosem miała wielkie powodzenie. R. [illegible] śpiewała w Kantacie na otwarcie pomnika Jana III w Łazienkach, do której Kantaty M. Kamieński muzykę dorobił.

Skibińska śpiewaczka opery polskiej w Warszawie; rozwódka po lekarzu Brodowiczu poszła za aktora Skibińskiego, występywała w Wilnie i w Moskwie dawała lekcje śpiewu. R. 1844 grała w Warszawie rolę Rozyny w Cyruliku sewilskim i występowała w Lunatyczce.

Śliwińska pani aktorka i śpiewaczka w Warszawie, grywała w wodewillach prócz tego w operach Nina i Łucyi z Lammermoor Donizettiego

Średulanka panna grała w Warszawie na fortepianie w koncercie Jawurka 1825.

Starzewska Wanda panna śpiewaczka 1842 we Lwowie, córka Starzewskiego aktora i Rutkowskiej żony jego.

Stolpe pani z domu Turowska Maria śpiewaczka opery warszawskiej po r. 1840 poszła za mąż.

Szarewicz K. śpiewaczka opery polskiej w Warszawie za czasów Bogusławskiego, śpiewała i w Wilnie. W dzienniku muzykalnym Flora jest jej utworu piosnka Żal do kochanki.

Szmidkoff Ewa ~~[illegible]~~ panna śpiewaczka teatru w Moskwie, córka dyrektora teatru Wilhelma Szmidkoff. Mając piękny głos (mezzo-soprano) kontraltowy występowała najprzód 1848. w Wilnie w Fra Diavolo jako Zerlina. R. 1849 zamówiona do Moskwy.

Szuszkiewicz Aniela panna, aktorka występowała w komediach, wodewillach i baletach w Krakowie i we Lwowie.

Szymanowska Maria z Wołowskich żona Józefa Szymanowskiego sławna fortepianistka siostra znanego doktora Wołowskiego zmarłego w Paryżu urodziła się r. 1789. Kształciła się w grze pod J. Fieldem w Moskwie. Od r. 1815 słynęła w Warszawie gdzie dawała koncerta również jak w Lipsku, Berlinie, Hamburgu, Paryżu, Londynie. Osiadłszy w Petersburgu gdzie została pierwszą pianistką dworu rossyjskiego i gdzie umarła d. 26 lipca 1831 na cholerę mając dopiero 42 lat. Z dzieci jej poszła córka Celina za znanego poetę Adama Mickiewicza. Gra jej była nader wdzięczną i wyrazistą z prawdziwą lekkością i uczuciem odgrywała kompozycje Hummla, Fielda i swoje które jej sławę muzyczną ustaliły. Dzieła muzykalne przez nią wydane: Etudes pour le piano. Leipzig (Breitkopf),

Szczurowska Joanna (z Gamalskich) pani aktorka dramatyczna i śpiewaczka występowała w pomniejszych operach (Fraszka — Krakowiany) r. 1810–1812 w Warszawie, żona sławnego śpiewaka operzysty Jana Nepom. Szczurowskiego. Umarła w Warszawie 23 września 1851 mając 75 lat.

– Cotillon, en forme de rondeau. Hamburg (Christiani) – Variations sur une romance. sen (Simon) – Thema z waryjacjami na fortepian z akompaniamentem skrzypców lub flety 1822 (dedyk. xiężnie Łowicz) – Muzyka do śpiewów historycznych Niemcewicza: Jan Olbracht, Gliński i Jadwiga – Mazurki – Le Murmure śpiew z akompan. fortepian – Muzyka do poezyj Mickiewicza: Wilia, Świtezianka, Alpuhara – Marsze polskie – Wariacyje. (Ob: Wiadomość o życiu Maryi Szymanowskiej przez Romualda Podbereskiego w tegoż Pamiętnik naukowo-literack. Tom I 1849)

Tomaszkiewicz Paulina z domu Riv śpiewaczka opery polskiej w Warszawie uczennica Konserwatorium warszawskiego i Kurpińskiego; od r. 1842 występowała w Warszawie. Bawiła także i w Ostend

Truskolaska Agnieszka Maria z domu Marianowska sławna śpiewaczka; urodzona r. 1755 mając lat 18 wstąpiła do teatru pols równocześnie za mąż. Występowała w operze i piękny głos i w dramacie w rolach tragicznych w Warszawie. Od r. 1794 dawała lekcyje śpiewu (Córka jej jest znana śpiewaczka pani Ledóchowska). R. 1797 owdowiała Truskolaska i sama prowadziła dyrekcyją teatru w Warszawie; r. 1803 opuściła

Trzcińska śpiewaczka opery polskiej w Warszawie 1846, uczennicą tamtejszej szkoły śpiewu.

Wagner pani aktorka dramatyczna i śpiewaczka pomniejszych ról w Warszawie 1810-1812

Waszkowska śpiewaczka opery polskiej w Warszawie 1847

Weinert panna córka znanego kompozytora polskiego Antoniego Weinert (+ 1850) występowała z śpiewem w koncertach warszawskich r. 1825.

rowska śpiewaczka opery polskiej w Warsza-
ie 1837 występowała w Rossiniego: Italiana in
lgieri.

~~...~~

inen Anna z Warszawy młoda śpiewacz-
ka występowała w koncercie w Paryżu r. 1856.

itkow Anna, panna śpiewaczka opery pols-
kiej w Warszawie. Urodzona r. 1811 koło Grodna
Litwie kształciła się w Konserwatorium warszaws-
kim i pod Karolem Soliwą. R. 1830 występowała
raz pierwszy w roli Fiorelli opery Turek we Wło-
szech Rossiniego, w Cyruliku sewilskim i w Fra
avolo z wielkiem powodzeniem.

ojciulewicz Julia panna, śpiewaczka; r. 1809
dała się słyszeć w Wilnie w oratorium Haydena
tworzenie świata

irtembergska Księżna Maria z Książąt
artoryskich ur. 1768 + 1854 (Ob: Autorki)

akrzewska Barbara z domu Sierakowska
śpiewaczka komiczna teatru xiążęcego Sułkowskich
Rydzynie potem w Warszawie; przy końcu zeszł-
ego wieku poszła za Józefa Zakrzewskiego kapel-
mistrza lubelskiego.

akrzewska panna (krewna Truskolawskiej)
śpiewaczka opery polskiej w Warszawie, wystę-
powała r. 1800 w operze Millera: Święto Braminów.
Roku 1803 poszła za mąż.

amojska Zofia hrabina z Książąt Czarto-
ryskich, amatorka muzyki; śpiewała ładnie
łożyła muzykę do śpiewu historycznego Jan
mojski przez Niemcewicza r. 1816. R. 1815 była
prezydentką towarzystwa muzykalnego w Warsza-
wie. Umarła w Florencyi r. 183.

anowicz pani śpiewaczka opery polskiej w
rszawie 1802 -1812 córka tenorzysty Kaczkowskiego
żona aktora Józefa Zdanowicza występowała w rolach
pierwszych.

Żyłycki Władysław autor sonaty

Sokulski Ant. + 1850

Réminiscences d'Ernani. Leipzig

Souvenirs à mes Elèves. Cah. 1–6 Lpz
(traduktyje oper – fantazyje) d.

Caprice-Etude (in E) Wien

Morceau de salon (in As) Leipzig b. Kistner.

Hofmeister Adolf: Handbuch der musikalischen Literatur I Ergänzungband vom 1844 bis 1851. Leipzig 1852. 4°

C. F. Whistling's Handbuch der musikalischen Literatur Dritte Auflage bis zum Jahre 1844. Leipzig 1844. 4°
2 tomy

Lwów

p. Kaminska role tragiczne poważne matek w dramatach

Starzewska role tragicznych kochanek

Rudkiewiczowa role naiwne kochanki

panna Zamecka Petronella z teatr. warszaw od 1840 w wodewilach w Wilnie

panna Majer uczennica szkoły dramat. war. szaw grywała r. 1840 we Lwowie

Wilno

Gorska Izabella grywała pierwsze role w Wilnie 1836 tragiczne role

panny Alexandra i Wanda Malinowskie

" Aszperger 1840

pani Brodowicz od 1838 śpiewaczka

panna antonina Frozer aktorka ~~1840~~ † 1839 (w Wilnie d. 8 marca

panny Izabella i Felicya Grabskie 1840

pani Ebebach role matek

pani Bourdzyńska

pani Aszperger (panna Kaminska) wdzięku wiele

panna Teresa Fischer corka aktora wilensk

panna Izakowicz naiwne

Teatr wspaniały Ogińskich w Słonimie r. 1784. w Nieświeżu także gdzie dano operę z baletem i orkiestra
xiążąt Radziwiłłów dawała koncert. R. 1785 w Humaniu na przyjazd Potockiego i Branickiego uczniowie Bazylianie
dawali dramat: Karność wojskowa R. 178[illegible] dawano nową Operę w Warszawie odznaczała się śpiewaczka Banti

Teatra w Polsce: [illegible] w Lublinie (pod dyrekcyą Karola Królikowskiego) w Kutnie, Łęczycy, (pod dyr. Felixa Stobińskiego) w Praszniszu (pod dyr. Okonskiego)

1784 dawano w teatrze warsz. tańcu, na teatrze grywali tego roku w Warszawie aktorzy Włoscy.

1784 w Julemnie grała sama Potocka wojewodzina komedyje po francusku i polsku była tam opera włoska

szkoły bazyliańskie w Ostrogu podczas imienin Króla wyprawiły komedyją i tragedyją

1784 byli w Warszawie powrozoliczny, Kortyzany,

1784 w przytomności Króla [illegible] Rozany na Litwie u Sanichowda dana była mała opera L'Arbre enchanté i balet la Clemence de
... Titus oraz koncert.

Dob

Dessczyński J. Concerto brill et non diffic. Op. 25
in F. Lpzg. Hofmeist. 3 Thlr. 10 Sg
Dobrzyński J. F. Rondo alla Polacca (Concert)
Op. 6 in Es. Lpzg
— Var. de Concert (Masurek favor) av. 2 V. A.
Fl. Violincel. et B. Op. 12 in C. Lpzig 1 Rth 15 Sgr.

Nowakowski Jos. gr. Quintuor pour Fortep.
Vol. A. Violincel. et Bas. Op. 17 in Es
Lpzig Kistner. 3 Thlr.
Dessczyński: Quatuor Lpzig Hofmeiste 1 Thlr 5 Sg.
Krogulski Jos. V. Quatuor Op. in D. Lpz. Hofmeister
1 Rthlr. 10 Sgr.
Dobrzyński J. F. Grand Trio Op. 17 in A m.
Lpz. Breitkopf 2 Rthr
— — — Intr. et Variat Theme orig.
Op. 9 in D. Lepzig Hofmeist 26 Sgr.
Janicki Polonaise Op. 4 Posen Simon na skrzypce i fort
fort. i skrzyp. na
Lipiński Karol Duetów 30.
Nowakowski Duo na skrzyp. i ~~wiolin~~ fortep.
Op. 18 in A. Lpz
~~Ogiński Intr. et Var.~~
Piwnicki J. 6 Polon. conc. na skrzypce i fortep.
Warschau
Sołtyk 6 Vals et Intr. av. Pianofort. Warschau 7½ Sg
Serwaczyński H. Polonaise av. Pianof.
in E mol. Wien

Nowiński nie zna zwyczajów handlu

Szymanowska Cotillon en forme de Rondeau
Hamburg Steinmetz 10 Sgr.
12 Exercices Leipzig Breitkopf (Livr. 1.2)
(Kistner) 1 Thlr 20 Sgr.
Fantaisie Nro 5 in F. Lpz Breitkopf
17 1/2 Sgr.
Le Murmure Nocturne (in As) Lpz. (Kistner) 10 Ngr.
Var. sur une Romance Berlin (Simon) 10 Sgr.

Sucherzewski Var. fac. et agréables. Berlin
(Simon) 10 ngr.

Szopowicz Fl. 4 Mazourkas Op. 1 in F. D. As
Lpzig (Kistner) 5 Sgr.

Odział. ach Tausig Al. Teichman Char~~l~~-

Witkowski Rondeau Op. 4 in Es. Wien
Haslinger 45 Kr.

mit
Symptome d. Geistesstörung
sind als wesentlich zu betrachten

Delirien in der Krankheit
An die Buchhandlung von
gehören zu den Halluzinationen u.
Illusionen hinzuzurechnen sind

Genuß von

neurosen akute fieber krankheiten
Wollen Sie gefälligst das hierbei folg
Delirien im Wundfieber Schultz, Taschenbu
an die Verlagsbuchhandlung von Herrn E
Epileptischen Raum von Seite einnehmen; die Zusen
Epilepsie

Salpeter
Ort und Wohnung:
189
136 Tobt
1) zellen [illegible]

Esquirol
339 Epil
269 [illegible]

noty Gnatkowski. Wł Medurowicz, Nowomiejski, Sietnicki 3.
Tymolski J. Ustyanowicz J.

scirà dai torchi della
gine in 8.° grande a
spensa, obbligandosi di

1856, e di pagarne

Muzyka w Polsce:

lectiones matutinales prophetias nec non epistolas et evangelia
Modus regulariter accentuandi. Cracov. (Haller) 1518
8º. k. 8. in aedibus Johannis Haller

Sebastianus de Felstyn: Opusculum utriusque musicae tam choralis quam etiam figuralis. 1519

Opusculum musicae compilatum noviter pro institutione adolescentium in cantu simplici seu gregoriano per Sebastianum presbyterum de Felstyn (b. m. i r.) 4º. k. 19.
(u Unglera – na końcu winieta z pogonią).

De accentuum ecclesiasticarum exquisita ratione (per M. Gregorium Libanum Lignicensem) Cracoviae (ap. Mat. Scharffenberg) s. a. 8º. k. 54. 1.
(ded. Gamratowi bisk.)
(jest tu pieśń o ś. Stanisławie Ortus de Polonia na 4 głosy)

Epitome utriusque musices practicae Stephani Monetarii Cremniciani. Cracoviae (Ungler) s. a. 4º. ded. Thursoni (ta sama winieta co na Felsztyńskim)

Quaestiones musicae per Johannem Spangenbergium Herdessianum collectae. Crac. (s. a) 8º. k. 26. (teorya nauki śpiewu kościeln.) (niedostatecznie 2a ed. ?)
2a ed. 8º k. 35. Cracoviae (ap. vid. Flor. Ungler) 1546. (nienotowana edycja)

Martini Gallinii Prossoviensis epistola. Cracov. (Vietor) 1535. 8º. k. 28 (przeciw muzyce)

Psalmy Dawidowe Gomołki. Kraków 1580

(St. Grochowskiego) Pieśń o ś. Stanisławie z nutami Diomedesa Katona (na 4 głosy) Kraków (Skalski) 1607.

Musica choralis in universit. Cracov. Cracoviis (typ. Univers.) 1748. 4o k. 16.
Rudimenta musicae choralis. Cracov. (typ. episc.) 1761.
(?) Brosciusz Joan: Erothemata musices 1649. (?)
Cromer Mart: Musica figurativa.

Kompozycye Sebast z Felsztyna,
Msza x. Andrzeja Lankiewicza
Msze x. Bartłomieja Pekel karmelity potem prebendarza kaplicy rorantystów
Msze x. Gorczyckiego na 4 głosy, organy i 2 skrzypce
Msza x. Zieleniewicza 1724
Msze Dankowskiego z końca XVIII w.
Oratorium na S. Wacław przez Mikołaja Zygmuntowskiego r. 1758. (na 5 i na 3 głosy instrumenta pojedyncze,
Miserere (z polskim textem) Mikołaja Zygmuntowskiego na 4 głosy z orkiestrą, instrumenta podwojne i Violoncello solo (było exekwowane w kościele P. Maryi d. 15 Kwietnia 1786 pod dyrekcyą Felixa Lang)
/: Ten Zygmuntowski był wirtuozem na wiolonczeli mając niespełna 7 lat – następnie był dyrektorem muzyki u Xięcia Sapiehy Kanclerza w. X. Lit. – bawił czas jakiś w Neapolu – i był Kawalerem Złotej ostrogi :/
Msza załobna za duszę Tadeusza Czackiego exekwowana 1813 w kościele liceum Krzemienieckiego (kompozycyi Wacława Rzewuskiego) partytura.

Lubowski J. 1) Fantaisie sur des thèmes slaves 2) La Gondole, morceau de salon 3) Grande mazourka 4) Six etudes caracteristiques 5) nocturne 6) Etude.

[...]iewiarowska J. 1) Mazourka
2) Frey Obertasy.
3) Chant d'Amour

Theatrum Musicum longe amplissimum autorum praestantiss. ... Translata in testudinis usum a Julio Caesare Paduano, Melchiore Neusyder Germano et Sixto Kargl. Lovanii excud. Petrus Phalesius 1571. fol.

Artes No. 807.

Mu
ter

Lodi

Ra

Farm

Gor

Musica coralis domini Sebastiani presby-
teri de Felsztyn Art. Bacal.

Podręczniki do śpiewu choralnego kośc.

Raszek Wacław: Kancyonał. Warsza-
wa w drukarni Placheckiego 1825.

Jarmusiewicz Jan: Choral gregoryański.
Wiedeń 1840.

Gorczykiewicz Wincenty: Śpiewy cho-
ralne Kościoła rzym. Katol. Lipsk
Breitkopf 1848.

Zięłarski: Muzyka Kościelna.

Mazurowski ks. Józef w Pelplinie ~~Śpiewnik~~ Melodye
pieśni kościelnych 1870

Grabowski: Śpiewnik

Surzyński Józef x.: Directorium
chori. Wybór Antyfon, psalmów,
hymnów, wierszy i responsoryów
(do śpiewu i na organy). Poznań (Leit
geber) 1885 – 1886. 4to

T. I (Commune et Proprium de tempore) st. 273.
T. II (Commune et Proprium Sanctorum) st. 475.

Surzyński J.: Śpiewnik Kościelny G. I. II

Klonowski

Surzyński J. : Monumenta musices sacrae in Polonia. Poznań. Zesz. I. II. III.

Spangenberg Joannes (Herdessianus):

1) Quaestiones musicae in usum Scholae Northusianae collectae. (Cracoviae) apud Viduam Floriani Ungleri 1546. 8vo Kart. 35. (Sign. A–E.) (przedruk z edycji Witemberskiej przez Georg Rhau 1536)

— — Cracoviae 3mpl. per Hieronymum Scharffenbergum 1550. 8o K. 32 (Sign. A–G.)

— — Cracoviae in off. Hieronymi Scharffenberg 1554. 8vo K. 32.

— — Cracoviae typis Matthiae Garivoli 1584. 8vo

— — Cracoviae (b. r.) 8o K. 26 (tytuł w obwódce z smokiem z dewizą: Salus vita jak się zdaje Macieja Wierzbięty lub A. Rodeckiego) druk kursywą (Sign. A–F6)

2) Computus ecclesiasticus in usum studiosorum. (b. m. i r.) 1539. 8vo (Sign. A–Hiij)

— — Cracoviae, in aedibus Hieronymi Victoris 1543 8o K. 46.

— — Cracoviae, typis Hieronymi Victoris 1546. 8o K. 45.

— — Cracoviae, typis Mathiae Scharffenbergii 1546. 8o K. 35. (Sign. A–H.)

— — Cracoviae, Matthias Scharffenbergus 1547. 8vo K. 44.

— — Cracoviae, apud Hieronymum Scharffenberg 1550. 8o K. 44.

— — Cracoviae, Hieronymus Scharffenbergus 1552. 8o K. 43 (Sign. A–H)

./.

— —(Computus). Cracoviae Lazarus Andreae excudebat 1554. 8vo K. 35

— — Cracoviae per Matthaeum Siebeneycherum 1559. 8vo K. 64. cupli razej 44 Sign. A – H.

— — Cracoviae apud Matthaeum Siebeneyche 1568. 8vo K. 41. (Sign. A – H.)

— — Cracoviae apud Matthaeum Siebeneyche 1572. 8vo K. 41.

3) Dialectica. Cracoviae in off. Matthiae Scharfenbergii 1547. 8vo K. 53.

— — in off. Hieron. Scharffenbergi 1548. 8vo K. 53 i 3.

Erotemata de Dialectica sive Arte disserendi. Cracoviae in off. Scharffenberg. 1541. 8vo K. 53.

4) Erotemata Rhetoricae sive bene dicendi scientia. Cracoviae in off. Scharffenbergiana 1561. 8vo K. 2[illegible]

— Rhetorica. Cracoviae (1550) 8vo K. 32. 3.

5) Trivii erotemata hoc est Grammaticae, Dialecticae Rhetoricae Quaestiones in puerorum usum congestae. Cracoviae in off. Hieron. Scharffenbergi 1552. 8vo K. 62. 2.

6) Supputationis ecclesiasticae rudimenta. Cracoviae in edibus Hieron. Vietoris 1543. 8vo

Modlitwa gdy dzyatki spać idą („Już sye zmyerzka nadchodzi noc.") W Krakowie u Łazarza Andrysowica. b. r. (na 4 głosy – na końcu S/W.) 8º K. 4.

Pyośń nowa która w sobie zamyka modlithwę ku Panu Bogu, aby w tym zamieszaniu Kościoła swego bronić raczył. („Krzyczym k Tobie wieczny miły.") W Krakowye Lazarz Andrysowic wybiał. b. r. (na 4 głosy) 8º K. 4.

Napis nad grobem zacney Krolowey Barbary Radziwiłowny, niegdy będącey Krolowy Polskiey. („Co chcesz minąć postój mało.") W Krakowie Matheusz Zybeneycher 1558. 8º K. 4. (na 4 głosy)

Przyczyna gniewu pańskiego. M. R. („Ach wszechmogący Panie, czemuż takie srogości.") W Krakowie drukowano u Mattheusza Siebeneychera. b. r. 8º K. 4. (na 4 głosy)

Wyeczna pamiątka a prawie osobliwy dar Boży. Gdy kto stateczny w swoim wezwaniu. („Jan swięthy on zacny człowiek.") W Krakowie przez Mattheusza Siebeneychera 1561. 8º K. 4. (na 4 głosy – początkowe litery każdej strofy tworzą: „Jan Dziki Lutenista Gdański. Christina żona jego.")

Pieśń i prośba człowieka Krześciańskiego, ab[...]
go Pan Bóg w Krzyżu wedle powołania ieg[...]
żywiącego, obiecanymi Dobry czesnymi y
wiecznymi, cieszyć raczył. „Ja na tobie
święte obietnice". W Krakowie, Drukowano prz[...]
Matthеusza Siebeneychera R. P. 1546. 8vo K. 4
(- na 4 głosy: Cantus, Alt, Tenor, Bass)
- początkowe litery tworzą „Jan Krzystopor[...]
ski; Kastelan wieluński")

(autograf. Urszula i Kazimiera Przyborowski
1880 w Warszawie à 60 R.)

(Psalm XIII Dixit insipiens in corde suo.
- Rzekł niemądry w sercu swoim). Wybijan[...]
w Krakowye przez Łazarza Andrysowica. (b. r.
4o Kart 3 (pierwszej karty początkowej brak). Są tylk[...]
głosy: Tenor, Altus, Bassus i Text. - (Sign Aij -
A4) brak głosu Discantus. —

[...]elodi[...]
Gom[...]
druk[...]
K. 2[...]

[...]abula[...]
na[...]

ij-

Melodiae na Psalterz Polski przez Mikołaia Gomółkę uczynione. W Krakowie w drukarni Lazarzowej 1580. 4º (Cimel)
K. 2 niel. i 167

Tabulatura Muzyki albo Zaprawa muzykalna ... z rożnych autorow napisana ..... przez Jana Alexandra Gorczyna. W Krakowie, u Piątkowskiego R. 1647. 8º. (Cimel.)

Ded. Szymonowi Starowolskiemu Kantorowi tarnowsk. (h. Leliwa) ... J. A. Gorczyn.

Rozmowa Pasterzow Przy Narodzeniu Chrystusowem. Banek: A spis Bartek... Cimel
4º K. 6. (z nutami - teatr)

Theatrum musicum longe amplissimum Universa translata in testudinis usum. Lovanii excudebat Petrus Phalesius 1571. fol.
(Bacfart) Artes obce 807.

Melodiae | Ná Psálterz Polski, przez | Mikołáiá Gomółkę | vczynione. | (drzeworyt: ręka z pochodnią i z dewizami.) || W Krákowie | W Drukárni Lázárzowey: Roku Páńskiego | 1580. 4to K. 2 (tytuł i dedyk.) Kart 1–167 (ostatnia strona verso vacat tylko napis: Koniec Melodiy.

Sign *ij (2 kart) A – Tt i Vv (dwie kart)

Ded. Piotrowi Myszkowskiemu bisk. Krak. ...
.... Ja też snopek pierworodny ... (wierszem)

De hoc opere Melodiarum Nicolai Gomolcae Andreae Tricesii Epigramma (14 wierszy łacin.)

Psalmów 150 z tych Psalmy 45ty i 142 mają podwojną melodyję. – Do Psalmu 71 nie ma melodyi tylko powiedziano że melodyja ta sama co Psalmu 31go.

Każda melodia każdego psalmu jest na 4 głosy: Cantus. Altus, Tenor, Bassus.

Mikołaj Gomołka kapelmistrz Jazłowieckich umarł d. 5 Marca 1609 w Jazłowcu, gdzie jego nagrobek, mając lat 45 – podług tego miałby r. 1580 lat 15, co niemożliwe – zdaje się iż jest błąd na nagrobku „aetatis XLV°" zamiast LXV więc by się urodził 1515 mając przy śmierci 65 lat – warszawscy literaci piszą że się urodził 1535 (?) więc miałby 45 lat.

Melodiae | Ná Psałterz Polski, przez | Mikołáiá Gomółke | vczynione. |

W Krakowie | W Drukarni Łázarzowey. | Roku Páńskiego | 1580. |

kart 2 (tytuł - druga karta: Jego Mści X. Piotrowi Myszkowskiemu bisk. Krak. - wierszem gdzie mowi: że te melodie są Tak - aniego uczynione ... nie dla włochow, dla Polakow, dla naszych prostych domakow. - De hoc opere melodiarum Nicolai Gomolcae Andreae Fricii Epigramma. (gdzie mowi że Gomołka do tłomaczenia Kochanow.) Kiego dorabiał melodye.

str. 1-167 Melodie Psalmow Przekładania J. Kochanowskiego na 4 głosy: Cantus, Altus, Tenor, Bassus jest 150 psalmow.

Psałterz Dawida, teraz nowo na piosneczki po polsku przełożony. Kraków druk. u Mathysa Wierzbięty 1558.

ded. Łukaszowi [illegible] grabi z Gorki woje: wodzie brzesk.... Jak sLVze Bnicz k (Jakob Lubliczyk)

(wierszem - z notami na i głos)

Psalmy Dawidowe przekładania X. Macieja Rybińskiego na melodye Psalmów francuskich urobione. Gdańsk druk. Jendrzej Hunefeldt 1616. 8º. ded. Hernestowi Krokowskiemu str. 394 i Katechizm

(wierszem przerabiał Kochanowskiego z notami na i głos)

— — przekładania X. Macieja Rybińskiego na melodye Psalmów francuskich za argumentami X. Jana Turnowskiego uczyniony. W Rakowie 1624. 8º. str. 383. i K. 3 (z notami - ded. Seniorom Zboru Ewangelickiego Krakowskiego)

Kancyonał to jest Księgi Psalmów... Gdańsk druk. Andrzej Hünfeld 1646. 4º str. 580. : modlitwy (Rybińskiego wydał Turnovius)

Psalmy króla Dawida, rożnego przekładania... Kancyonał to jest Księgi Psalmów. Królewiec pruski druk Jan Henryk Hartung 1742. 8º. str. 630. K. 9.

Psalmy krola Dawida ... Lesni przełoż-
ne .... drukował Sebastian. Sternack
(i Kochanowskiego)

Katechizm .. z Psalmami i piosnkami.
Wilno, ~~[illegible]~~ u Jakuba Markowica
1600. 8o. k. 16 / ark 34 i rejestr
(Kalwinski wileński – inne tłomaczenie wierszem)

Pieniasz Franciszek.

Psal
Da
Psal
imie

Psalmy | Krola y Proroka | Swiętego Dawida | Roznego Przekładania. |

Psalm. LXVI. v. 2. 4. Wykrzykaj Bogu... imieniowi twemu.

tytułu głownego brak. k. 1

Przedmowa do Zborow Ewangelickich w Koronie Polskiej i W. X. Lit....
(kart 7.) Superatendentowie...
Macieja Rybinskiego

Psalmy k. 1
str. 3 - 580

Rejestr Psalmow i Pieśni kart 9
Mm. iij - Nn iij

~~Die mit einem Sternchen (+) bezeichneten Werke befinden sich in der k. Krakauer Universitäts-Bibliothek und können auch auswärts auf die Frist von 6 Wochen ausgeliehen werden, wenn solche schriftlich durch irgend eine k. k. österr. Universität oder ~~ste~~ k. k. Lehranstalt verlangt werden.~~

1000
500
200
10
15
5
1730

Psałterz w rękopisie 8vo ded. Zygmuntowi I listów 226 i K. z rejestr. (przed Wróblem)

Psałterz Dawidów, bez początku 8vo listów 220, rejestru K. 6.

Żołtarz Dawidów przez Mistrza Valantego Wróbla z Poznania na [illegible] złożony. Cracoviae ex off. Ungleriana 1539. 24 Maii 8vo ded. Piotrowi Kmicie

— — Cracoviae in off. Matthiae Scharffenberger 1539. 8vo ded. Magistris S. Theol. Professoribus Studii gener. [illegible]... Andreas Glaber z Kobylina [illegible]

— — Kraków u Jeronima Wietora 1540. 8vo ded. wdowie Bonarowej z Kośc[iel]a... Wietor.

— — Kraków, w druk. Mikołaja Scharffenbergera 1567. 8vo ded Stanisławowi [illegible] z Błoszowie

(obacz o Wróblu: Pamiętnik relig. mor. 1849 Tom 17.

Psalmy Dawidowe przekładania X. Macieja Rybinskiego. We Gdansku, Drukował Andrzyi Hünefeldt. (1632) 8º. k. 1 (tytuł sztychow.) str. 1–95 (Psalmy Dawidowe na Melodie Francuskie uczynione (z melodiami na jeden głos punktowanemi Cl. Gaudimela kompozycyi) str. 1 (Rejestr). Kart 32. (Hymny albo Pieśni duchowne zwyczaine a niektore z Niemieckich przetłumaczone – jest tych pieśni 158 bez melodyi, roźnych autorów, między innemi Psalm XCI Kto się w opiekę poda (który to Psalm na str. 61 w tłomaczeniu Rybinskiego się zaczyna: Kto opiekę Najwyższego) – Rozmyślajmy dziś wierny Chrześcianie – Wesoły nam dzień nastał – Chrystus Pan zmartwychwstał – Przez twoje święte Zmartwychwstenie – w końcu: Summa nauki chrześciańskiej (proza) – Upomnienia ludziom wszelkiego stanu służące (proza) – Całe dzieło Sign. A – K. (Kart 81) bez roku – zwykle jest przy końcu: Biblia święta We Gdańsku w drukarni Andrzeja Hunefelda 1632. 8º.: (Rybinski widać tłomaczył psalmy z niemieck. przekładu Lobwassera do melodyi Gaudimela zastosowanych.)

Psalmen Davids durch D. Ambrosium Lobwasser. Dantzig, bey Andreas Schimmel 1648. 24mo (Sign. A – Vb.)): z melodiami na 1 głos Gaudimela – lecz nie punktowanemi :)

Właściwy tytuł:
Kancyonał t. j. Księgi Psalmów, Hymnów i Pieśni duchownych... za zgodą wszystkich zborów ewangielickich Koronnych, W. Xięstwa Lit. i Państw do nich należących, z dawniejszych Kancyonałów; Psałterzów i Katechizmów zebrane; a teraz znowu przedrukowane. We Gdańsku drukował Andr. Hünefeld 1646. 4to

[: Psalmy Dawidowe przekładania X. Macieja Rybińskiego. We Gdańsku drukował Andrzey Hünefeld 1646. :] 4to pag. 3–580 tytułu brak. przy psalmach też same melodie co w edycyi z r. 1632 lubo są i niektóre odmienne tłomaczenia przydane. od str. 273–548, idą: Hymny albo Pieśni duchowne w liczbie 287 rownież z melodiami na 1 głos, pieśni tych nierównie więcej niż w edycyi z r. 1632 gdzie do Pieśni niema melodyi

Modlitwy publiczne każdemu czasowi y potrzebam pospolitym służące, za zgodną uchwałą Zborów ewangelickich Koronnych i Wielkiego Xięstwa Litewskiego.... wydane. We Gdańsku, drukował Andrzey Hünefeld 1646. 4to K. 1 str. 138 (Końca brak)

(Powyższy Kancyonał obejmuje: Tytuł – Przedmowę – Przedmowa druga do Kantorów – Wiersze: Rej zaczął Sauromatom i. t. d. przez J(ana) T(urnowiusa) Dra Teol. – Psalmy Dawida pag 3–272 tłomaczenia Jana Rybińskiego, przy niektórych dodane także dawniejsze tłomaczenie Reja lub Kochanowskiego, jednak bez wyrażenia tłomaczy – Himny albo Pieśni (w liczbie 287) pag. 273–548 – Rejestr. 549–580. – Jest to Kancyonał najrzadszy dla Zborów reformowanych czyli Kalwińskich. Pierwsza edycyja wyszła: Kancyonał. W Gdańsku druk. Andrz. Hünefeld ~~1626~~ 1628. 12o (z melodyjami) – W Gdańsku druk. A. Hünefeld 1636. 4to – W Gdańsku druk. A. Hünefeld 1639. 8o – W Gdańsku 1647. 12o – W Gdańsku u Chrystiana Mannsklapa, druk. w Toruniu Joh. Coepselius 1676. 12o – W Gdańsku u Sim. Reinigera 1706. 12o (Obacz: Olof. Poln. Liedergeschichte – i tegoż Beyträge pag. 326)

Kancyonały luterskie 1) Seklucyana: Pieśni chrześciańskie. Królewiec u Daubmanna 1559 (?) 8º Exemplarz bez tytułu i pierwszej karty przedmowy, jest w Elblągu (St. Marienbibliothek) i poczyna się Katechizmem Lutra, dalej Tablica domowa, Pasterstwo domowe, dalej Pieśni z melodiami (nótami) z których ostatnia Benedicamus Domino; bez paginatury obejmuje 244 pieśni i 179 melodyj. 2) Artomiusa Kancyonał wydany 1601 z przedmową d. 15 Novembr. 1601 obejmuje 326 pieśni i 214 melodyj; brakuje w nim tablicy domowej (jest w Elblągu) — druga edycyja 1601 z dodatkiem na 1 arkuszu 7 nowych pieśni i 2 melodyj (jest w Elblągu) — trzecia edycya z r. 1620 ma dodanych nowych 45 pieśni i 10 melodyj — czwarta z r. 1640 druk. w Gdańsku u Andr. Hünefelda ma (edr. 1601) 407 pieśni z melod. — piąta 1646 z melodiami. W tym Kancyonale są i niektóre psalmy tłomaczenia Jana Kochanowskiego z melodiami Mikołaja Gomółki o którym G. Döring (Choralkunde in drei Büchern. Danzig Verlag von Th. Bertling 1865. 8º) str. 451 pisze:

„Nicolaus Gomolka ist durch Betonung derselben „(Kochanowski'scher Psalmen) zu einem bedeutenden Rufe „gelangt. Nicht dass wir in seinen Melodieen eigenthüm„liche Schönheiten in höchster Potenz erblicken, aber er „hat in ihnen den slavischen Charakter mit seinem stark „elegischen Anfluge mehr aufrecht erhalten als Freitag „(Adam 1598–1621 prof. w Toruniu) und die meisten der späteren „Tonsetzer. Nur selten entfernt er sich von den alten Kirchen„tönen. Seine Rhytmik ist beweglich, liebt den Punkt hinter „der Note und schmückt sich zuweilen auch da mit Melismen,

wo sie nicht als Ausfluss einer freudigen Stimmung
betrachtet werden können. Dagegen treten bei ihm auch
Vereinfachungen der Melodien ein, wo sie nicht erwar-
tet werden.... Gomolka dieser bedeutendste nationale
Tonsetzer für den slawischen geistlichen Gesang."
Kancyonały kalwińskie (reformowanych) w których
do psalmów użyto melodyj Klaudiusza Goudimel z r. 1565
(+1572) zastosowanych, do textu franc. Teodora Bezy i przero-
bionego z niego textu niemieck. Dr Ambrożego Lobwasser
(Prof. praw. ur. w Schneeberg 1515 + 1585 w Królewcu) (z pdrk. Rybińskiego) – Kate-
chizm Krzysztofa Kraińskiego z pieśniami 1604. –
Kancyonał t. j. księgi psalmów, hymnów i pieśni duchow-
nych 1638 Gdańsk (w którego skład weszły i pieśni
Artominsza z dodatkami nowemi)
Późniejsze kancyonały luterskie polskie (drukowane:
w Królewcu 1671 (wyd. Jan Malina) – w Toruniu 1672 (wyd.
Jan Giwerius) – w Brzegu 1673 (wyd. Jan Herden i Jan
Herbinius) – w Gdańsku 1678 – w Królewcu 1684 (wyd. Fryd.
Mortzfeld) – w Gdańsku 1702 (wyd. Melchior Preis) – w Kró-
lewcu 1708 (wyd. J. J. Gräber) – w Wrocławiu 1719 (Postylla
domowa, wyd. G. H. Asig) – w Gdańsku 1723 (wyd. Jan
Moneta) – w Brzegu 1723 (wyd. Chrystian Rohrmann)
– w Elblągu 1727 (wydał M. Speccovius) – w Brzegu 1727 (wyd.
Rohrmann) i 1731 – w Elblągu 1729 (przedruk z edycyj 1727) –
w Gdańsku 1728 (przedruk edyc. z r. 1723) – w Toruniu 1728 (druk. własi-
wie w Lipsku – wyd. Dziarmo) – w Królewcu 1732 (wyd. Sam.
Tschepe) – w Gdańsku r. 1737 – w Królewcu 1741 (Kancyonał
pruski – wyd. Naziański; obejmuje 735 pieśni) i tamże 1792
(obejm. 904 pieśni) – w Królewcu reformowanych kanc. 1742 (prze-
druk Gdańskiego z r. 1684 i 1706.) – w Brzegu (wyd Chryst. Bockshamer
od 1776 do 1859 jest 20 edycyj 572 pieśni) – w Brzegu 1776 wyd.
x. Dan. Nagto) – w Lesznie 1782 – w Brzegu 1804 (wyd. Chuć) i 1838 –

– w Gdańsku 1803
Zierniokring wyd. Ch.
Mrongovius i tenże
tamże: Nowy Śpiewo-
wiąg 1810, pieśni 481)
– w Królewcu (Śpiewnik
dla reform. wyd. Wład.
Natowski) 1810.

(Kaliwiński - rzadki)

Kancyonał t. j. Księgi Psalmow, Hymnow y Pieśni duchownych... za zgodą wszystkich Zborow Ewangelickich Koronnych y W. X. Lit.... z dawnieyszych Kancyonałow, Psałterzów i Katechizmów zebrane.... a teraz znowu przedrukowane. We Gdańsku drukował Andrzey Hünefeld 1646. 4to

K. 8 (tytuł główny - Przedmowa do Zborow ewang. w Koronie i W. X. Lit - Rej zaczął Samrom... przez J. T. D. Theol. - wiersze przez Jana Turnowskiego)

str. ~~1-500~~ 1-548 (Psalmy Krola i Proroka Swiętego Dawida rożnego przekładania - Himny albo pieśni ~~duchowne - z notami) Sign. A - PPv~~ (Sign. A - Mmiij.)

9 (Rejestr Psalmów i pieśni) (Sign. Mmiij - Nniij)

str. 549 - 580 (Przydatek Hymnow swiętych (Sign. Oo - PPv.)

Modlitwy publiczne każdemu czasowi i potrzebam pospolitym służące, za zgodną uchwałą Zborow ewangelickich i W. X. Lit.... wydane. We Gdańsku druk. Andrzey Hünefeld 1646 4to ./.

str. 138 (Końca brak)

Loez № 2474

Cantional to jest Piesni Krzesciań:
skie Ku chwale Boga w Trojcy
świętey jedynego i pociesze wier:
nych jego porządnie wydane. W
Toruniu drukował Franciscus
Schnellboltz R. P. 1638. 8ᵒ.

K. i tytuł sztych.
K. 6 tytuł druk. Przedmowa — mówi
że to druga edycya pomnożona — Rejestr
— Wiersz Tarinski
str 1—792 i str. 15 Zwierciadło duchowne
K. 11 Rejestr piesni

jest tu piesni i psalmow 493 — przy wielu
melodye na i głos — (niektorych
psalmów nie ma

Piesni — Psalmy (nie wszystkiej) Pasterstwo
domowe w ktorym się zamyka Katechizm
— Nabożenstwo poranne — Modlitwy

Przedmowę podpisali: Słudzy Boży i Pas:
terze Kościoła Ewangelickiego w Toruniu.

(ma to być ostatnia Edycya Artomiusza — pierwsze
wyszło 1589)

melodie odmienne od Gomołki i od Kancyonała Reimgera
- niektóre psalmy tłumaczenia Ko: chanowskiego

De accẽtuu ecclesiasticorũ exquisita ratione per Lectionaliũ, Epistolari et Evangelico, Libellus omnibus sacris iniciatis, Vicariisque et Ecclesiae Ministris, non minus utilis quam necessarius. 8° (8 ark) (1539)

(in fine)

Impressum Cracoviae per Matthiam Scharffenbergk impensis eius propriis (?)

ded. Petro Gamrato episc. crac. M. G. L. presbyter

(fol. E 7 verso)

Epistola Ma. Georgij Legnicensis ad lectores de nonnullis abusibus circa cantum et officium divinum. (tu pisze że lat 22 był rektorem szkoły i kantorem kościoła P. Maryi w Krakowie

Precatio ad d. Stanislaum quam a. 1501 in adventu nostro Cracoviam composuimus et quaternariis numeris donavimus

(verso) Melodia hujus: Gaude mater Polonia

Orig.: Polonia Di... Stanislaus studia legit puerilia, studiosa mente...

Discantus Tenor Altus Contratenor

4 strony

Kształcił się w Magdeburgu r. 1501 przybył do Krakowa

ts-Einladung.

---

hurun.

üdischen Geistes und jüdischen Lebens,

neinde und Schule

;gegeben von

phael Hirsch,

:onsgesellschaft in Frankfurt am Main.

617.

bis 1. Oct. 1856.)

Aufmerksamkeit aller Freunde jüdisch-religiöser In-
der „Förderung des jüdischen Geistes und

geistigen Gehalt der jüdisch-religiösen Institutionen
jeden Zeit darzulegen, durch Schilderungen und
tlichen Zustände der jüdischen Gegenwart zu veran-
ände und der ihnen zu Grund liegenden Ursachen,
gestaltung, den Weg zu einem gedeihlichen Fortschritt
: und Schule anzubahnen.
gewährt durch die Mittheilung von Tagesereignissen
fortlaufende Kunde der jüdischen Zeitgeschichte und
Ankündigungen bestimmt.
auf ihre bisherige Leistung und die ihr gewordene

De accentuum ecclesiasticorum exquisita ratione scilicet Lectionali, Epistolari et evangelico Libellus, omnibus sacris iniciatis, Vicarijs et Ecclesiae Ministris, non minus utilis quam necessarius (na końcu:) Impressum Cracoviae per Matthiam Scharffenberg impensis ejus proprijs. (b. r.) 8vo ded. Petro Gamrato ep. Crac. ... M. G. L. presbyter. (1539) (Sign. A. H.) na końcu pieśń Praecatio ad divum Stanislaum quam (a. 1501) (in adventu nostro Cracoviam composuimus („Ortus de Polonia Stanislaus studia"... na 4 głosy pieśń: Discantus. Altus Tenor - Contratenor
Sztuki 19 umel.

Questiones musicae in usum scholae Northusianae per Joannem Spangenberg collectae. (na końcu) Apud viduam Floriani Unglerij 1546. 8vo (Sign A - E) (przedruk z Georg Rhau typogr. Vitembergen. A 1536) (Sztuki 81 umel.)

Quaestiones Musicae in usum scholae Northusianae per Joannem Spangenbergium Herdess. collectae. Cracoviae (b. r.) 8vo (Sign. A - F.) (druk Wierzbięty z znakiem: Salus vitae) (Sztuki 80 umel.)

pithoma utriusque musices practice Stephani Monetari Cremniciani, recenter in florentissi: ma Cracov[illegible]: ad emolumentum plerique harmo: nice virtutis tyronibus quam exactissime contextum. (na końcu:) Impressum Cracovie per Florianum Unglerium in domo Reverendissimi patris dni Erasmi Epi Plocensis. (b. r.) 4to. K. 24 (Sign. A – F. wydanie wspaniałe 3 kolorami) (drzeworyt na tytule ten sam co w Szamotulskim) ded. gen. Georgio Thurzoni ...' Stephanus Monetarii Cremnicensis. Cracovie ex edibus domini Floriani Ung[illegible], calcographi 14 Kalen. Janu. – Exhortatio ad lectorem Valentini Ecki, Philyripolitani wiersz) (około r. 1512.)

Opusculum compilatum nouiter per dnm Sebastianu presbiteru de Felstin. Pro institutione adolescentu in Cantu simplici seu Gregoriano 4º K. 19. (na tytule drzeworyt śpiewających 6 gr. nich: „In gottes namen faren wir seiner." na końcu winieta z kwiatu w środku Pogoni: „Finit musica Coralis domini Sebastiani presbiteri de Felstin Arcium liberalium Baccalarij."
(druk około 1515 w Krakowie) (Sztuki 13 (Sygn. A–D.) im.

Opusculu Musices nouiter cogestu per hōrādu Sebastianu Felstinen. Arciu Baccalariu pro institutiōe adolescentu in cantu simplici Gregoriano. 4to K. 27 b. m. i r. (Sign. a–g)
(druga edycya zupełnie przerobiona i pomnożona drzeworyt na tytule ten sam co w pierwszej edycyi – około 1525) (Sztuki 137 im.

Modus regulariter accentuandi lectiones Matutinales, prophetias nec non epistolas et evangelia. (na końcu:) Impressum Cracouie in edibus dni Joannis Haller Anno Christi 1518. 4to K. 8. (dr. italiką) (Szt. 154 im.)
— (toż – na końcu:) Impressum Cracoviae in aedibus Hieronymi Vietoris 1525. 4to K. 7 (druk kursyw.
(Sztuki 13 im.)

Guido von Arezzo

Bonnatus

1544
80
1464

544

Nabożne pieśni które przy gromadnym odprawowaniu Rożańcu tak Błogosławioney Panny Maryey jak też Nayświętszego Imienia Jezus śpiewane być mogą. Wydane przez Br. Błażeia Dereia Kapłana Zakonu Kaznodzieyskiego. W Krak. u Stanis. Bertutowica 1645. 4º Kart 18.

Ded. Maciejowi Wojenskiemu Akad. Krak. Prof. Rajcy.. Fr. Blasius Derey Ord. Praed.

Pieśń

(O cudownym obrazie P. Maryey Gidelskiej
(z muzyką Fran. L.)
na 4 głosy

Pieśń o S. Dominiku (z muzyką Franc. Lil.) na 4 głosy

Pieśń o S. Jacku (z muz. Franc. Lil) na 4 głosy

Pieśń o S. Katarzynie Senenskiej (na 4 głosy)

Pieśni Katholickie nowo reformowane y z polskich na łacińskie a z łacińskich na polskie przełożone, niektóre też nowo złożone. Cantiones catholicae nunc recens reformatae et ex Polonicis latinae, ex Latinis polonicae factae, nonnullae noviter compositae Opera S. S. I. Cracoviae in officina Francisci Caesarii (b. r.) K 2. str. 172 i Regestr k. 2. aprobate podpis Erasmus Kretkowski Praep. et Offic. gener. Crac. i Gabriel Morenza S. T. Dr.

dr

Nowa Krolewska Polska i Niemiecka Grammatyka Nakładem Jana Tobiasza Kellera Bibliopoli Poznańskiego i Warszawskiego R. 1699. – Die neue Königliche Pohlnische und Deutsche Grammatic Verlegt durch Johann Tobias Keller Posnischen und Warschauischen Buchhändler 1699. 8o. K. 2. str. 248. 87 i.k./16.

od str. 10 – 61 jest 443 przysłow.

./. druga edycya podobno z r. [illegible] 1695 w Drukarni Fr. Cezarego. 4o. str. 173 i regestr ma na str. 154 dodaną pieśń o B. Janie Kantym.

Nabożne Pieśni które przy gromadnym odprawowaniu Rożańców, tak Błogosławioney Panny Maryey, iako też Nayświętszego Imięnia Jezus śpiewane być mogą. Wydane przez Br. Błażeia Dereia Kapłana Zakonu Kaznodzieyskiego. Z dozwoleniem Starszych. W Krak. u Stanis. Bertutowica 1645. 4to Kart 18. (Sign. A – E.)

Ded. Maciejowi Woienskiemu sławnej Akademiej Krakows-kiej Professorowi, Nauki lekarskiej Doktorowi, te-goż miasta Koronnego Rajcy..... Fr. Blasius Derey Ord. Praedic. (wierszem)

zawiera 11 pieśni wraz z modlitwami krótkiemi, z tych 4 opatrzone są notami muzycznemi na 4 głosy: Cantus (Głos dla pospólstwa), Altus, Tenor, Bassus – jakoto:

1) Pieśń o cudownym Obrazie Błogosławionej Panny Ma-ryey w Gidlach. – Nóta Fran. L. (Franciszka Lilius) „Bądź uwielbiony Boże prawy...."

2) Pieśń o S. Dominiku. – Nóta Franc. Lil. „O je-dyny w Troiey Boże...."

3) Pieśń o S. Jacku. – Nóta Franc. Lil. „Święty Jacynte z pałacu Boskiego....."

4) Pieśń o S. Katarzynie Seneńskiey. – Nóta. – (może Dereja).. „Wielmożny Rządźco wszech rzeczy..."

Canzoni alla napolitana a tre voci.
Milano apresso Francesco Moscheni
1562 (22 pieśni)

Canzoni napolitane a tre voci
di Gioseppe Caimo Milanese
Milano Apresso Cesare Pozzo 1566
Libro primo (22 pieśni)

Villotte alla napoletana a tre voci
di Pompilio Venturi. Venetia
apresso di Antonio Gardano 1569
Libro I (22 pieśni)
Libro II 20 pieśni początku brak
Libro III 1567 Kompozycje
Libro VI. 1570. (23 pieśni)
Andrea Gabrieli

~~Lbiór ryun Anamukil.~~

2.13.

4/he
2

104

Arkes 5 Of.

Erothemata Musices. Cracoviae 1649
(są tu 2 wiersze Joannis Brosčii Acad. Crac.
Prof. Canonici Crac. i Biezanovii
Acad. Crac. Prof.)

Rudimenta musicae choralis. Cracoviae
in typogr. Seminarii episcopalis Academi:
ci 1761. 4to: ded. Cajetano Sołtyk
episcopo Cracov.... Professores Seminarii
Academico-dioecesani:

Kompozycije muzyczne kościelne: (1867)

Dobrzyński I. F.: Pieśni pojedyncze z tow. organu

Freyer A. Preludia, Pieśni: Veni Creator i Salve regina na 4 głosy

Hertz M. Zdrowaś Maria, na alt

Kontski Ant. Ave Maria

Lubomirski K. Ave Maria na 2 głosy

Lodwigowski E. J. Zdrowaś Maria na 4 głosy

Moniuszko St.: Msza na 3 głosy, Pieśni, Nieszpory, Antyfony

Nowakowski J. Hymny na 4 głosy

Piotrowski J. X. Msza Requiem na 3 głosy

Stephani J. Veni Creator i Te Deum na 3 głosy

Studziński Karol. Modlitwy do L. Maryi

Złotaszewski J. d^{to}.

Chorał czyli dostateczny Zbiór melodii do przeszło 700 pieśni Katolickich w języku polskim. – Choralbuch oder ausreichende Melodiensamlung zu mehr als 700 Katholischen Kirchenlieder in polnischer Sprache, Vierstimmig zum Spielen auf der Orgel und zum Singen eingerichtet von Joseph Nachbar Lehrer zu Paradies, herausgegeben von Bern. Bogedain Regierungs-Geistlicher und Schulrath zu Oppeln. Oppeln (bei Albert Moeser) 1856. 2 Thlr. 10 Sgr.

Dostateczny Śpiewnik kościelny i domowy przez Karola Liekoszewskiego. Niemieckie-Piekary,

Echo muzyczne 1880. 1881. 1882.
Alexander Poliński
Melodiae sacrae 5–12 vocum quatuor
celeberrimorum musices moderatorum
Regis Sigismundi III nec non
aliquot aliorum praesentis Capellae
praestantium musicorum. Opera
et studio Vincentii Lilli Romani
eiusdem florentissimae capellae
regiae musici hinc inde collectae.
Cracoviae in officina Lazari,
Basilius Skalski 1604.

Bohn Emil: Bibliographie der Musik-Druckwerke bis 1700 welche in der Stadt-Bibliothek, der Bibliothek des akademischen Instituts für Kirchenmusik und der Kön. Universitätsbibliothek zu Breslau aufbewahrt werden. Berlin, A. Cohn 1883. 8º. Ṗr. VIII. 450.

itner

John

bi

B

Robert
itner: Bibliographie der Musik-Samelwerke des XVI u XVII Jahrhund. Berlin 1877. 8.

Bohn Emil: Bibliographie der Musik-Druckwerke bis 1700 welche in Breslau aufbewahrt werden. Berlin 1883. 8°.

835. — Nachschösslinge. Frkf. a. M. 1664. 20 *Lieder m. musik. Not.* 25 s.

836. **Schütze, F. W.**, prakt. Orgelschule. qu. fol. Leips. 1838. (5 th.) 1 th.

856. **Zelter.** La Conversione di Sant Agostino Oratorio posto in musica dal. Signor Giov. Ad. Hasse, Maestro di Capello di sua Maesta il Re di Polonia nell'anno 1744. 2 vol. fol. Hfrzb. **Eigenh. Manuscr. Zelters.** 113 *pag.* 8 th.

Wasielewski Geschichte der Instrumentalmusik
im 16 Jahrhundert 1878.
linie i Klucze wynalazł Hucbald
Guido de Arezzo + 1037. (linie 2) (nóty znamów)

= Violinschlüssel
= Discant Schlüssel
alt. Mezzosopran, Tenor Schlüssel
: Bariton- Bassschlüssel

Ludovico Viadana w XVII wieku akompaniament Bassowy (Basso continuo)

◊ = O 1 | ½ | ¼ | ⅛ | 1/16

griechische Neumennotirung (entstand aus
Accentzeichen

lateinische Buchstabennotirung
(älter)

Notirung auf Linien ~ Ʃ ʃ ergänzte:
XIII wiek

Walter Odington r. 1220

𝄢 = F Schlüssel

albo = C Schlüssel

G G 𝄞 = G Schlüssel

Riemann Hugo Dr. Studien zur Geschichte der Notenschrift. Habilitationschrift. Leipzig (Breitkopf) 1878. 8vo pgg. 316 u XII Tafeln lith.

— Scala: g, a, h, c, d, e, f.

Die rhythmischen Zeichen der Tabulaturen:

- [dot] Punkt = längste Note (Brevis) =
- | Strich = Hälfte derselben (Semibrevis) =
- Fahne = vierter Theil (Minima) =
- Doppelfahne = achter Theil (Semiminima) =
- Tripelfahne = Sechzehnter Theil (Fusa) = (Chroma)
- = Semichroma =

—#### statt [four flags]

statt FFFF

Lambillotte: Antiphonaire de St. Gregoire. Brüssel 1867.

Coussemaker: Scr. — Gerbert Script. — Forkel — Kiesewetter — Fétis — Lambillotte — Ambros

Notker Balbulus + 912
Hucbaldus de St. Amando + 932
Guido de Arezzo + 1037
Hermannus Contractus + 1054
Joannes Cotto XI–XII saeculum
Joannes de Garlandia XII–XIII saec.
Franco de Colonia XII–XIII
Walter Odington 1240
Johannes de Muris XIV saec.
Glareanus + 1563
G. Zarlino + 1590

Histoire des instruments de musique
au moyen age par E. de Coussemaker
Paris 1859. 4°. St. 300; 200 drzeworyt 20-30 frs
Giedicki (v. Didron)

Instruments a cordes: Violon - Viola di gamba, Violoncelle
- Gigue - Rebec, Rubèbe - Monocorde - Symphonie, Vielle
" a cordes pincées: Harpe, Psalterion, Citare -
Guitare - Luth - Théorbe - Mandore, Mandoline - Calichon -
Pandore - Cistre - Canon - Micanon - Tympanon
" " a cordes et a claviers: - Clavicimbale, Clavecin - Clavi=
corde - Claviciterium - Dulce-melos Doucemelle, - Manicordion -
Epinette - Virginale
II " " a vent et a clavier: Orgue Orgue portatif - Positif - Régale
" " a vent en bois: Flute - Flageolet - Chalumeau, Clarinette - Hautbois -
Douçaine - Bombarde
" " a vent en metal: Cors - Trompes - Trompettes - Buisine - Greile -
Saquebute - Guimbarde.

" autres instruments a vent: Muse - Musette - Corne =
muse - Chevrette - Cornet - Olifant
III Instruments à percussion
a) en bois: 1. Tambour - Bedon - Naquaires, Timbales - Tam=
bourin - Cistre - Castagnettes
b) en metal: Cymbales - Triangle - Tymbre Schlachter
Sonette - Carillon.
muzyka
a) religijna b) cywilna

Abraham Schadaei Promptuarium musicum sacras harmonias sive motetas quinque, sex, septem et octo vocum e diversis iisque clarissimis hujus et superioris aetatis autor. collectas exhibens. Argentina apud Rieger 1611–17. 4º Pars I–IV jest 384 pieśni między temi i A. Pacelli

Pacelli A. Psalmi et motetti. Francofurti 1607. 4º
— — Psalmi Motetta et Magnificat quatuor vocum Francof. 1608. 4º
— — Cantiones sacrae quinque ~~vocum~~ sex octo, decem et duodecim vocum. Francofurti ad Moenum 1604. 4º

Pacellus A. Sacrae cantiones quae vulgo motectae appellantur octonis vocibus concinendae Fracofurti 1606

Pacelli A. Cantiones sacrae quinque sex, septem et viginti vocum Francofurti ad Moenum 1608. 4º

Selectae cantiones excellentissimorum autorum octonis vocibus concinendae a Fabio Constantino Romano Urbevetanae Cathedralis Musicae praefecto in lucem editae. Romae ex typogr Zanetti 1614 4º jest 28 pieśni autorów różnych między temi: Asp. Pacelli p. 22: „Factum est silentium" (na 8 głos. z organami)

Florilegii musici Portensis sacras harmonias sive motettas 5, 6, 7, 8, 10 vocum e diversis iisque praestantissimis aetatis nostrae autoribus collectas editore M. Erhardio Bodenschatzio gymnasii Portensis cantore. Lipsiae 1618–1621. 4º 2 zeszyty między autorami i Pacelli „II Nº 108: Exurgat Deus et dissipentur (8 głos). II Nº 122 Tres sunt qui testimonium (8 głos)

Cozzolani Chiara Margherita zakonnica bene-dyktynka klasztoru S. Radegundy w Mediolanie 1620–1650 sławna kompozytorka religijnych pieśni, motet i mszy.

Smieszkowic Laurentius

Ad Urbanum VIII Pont. O. M. De An:
nalium ecclesiasticorum post Baronium
Bzoviana Continuatione Prosfonesis

Brevis |=| = lub.
Semibrevis ◇ = |,
Minima ♁ = ↾,
Semiminima ♦ = Ϝ,
Fusa ꞁ = Ϝ,
Semifusa ꞁ = Ϝ.

Ligatury n. p.

= 4/8

Zahlentabulatur der Italiener
…uchstabentabulatur der Franzosen, Niederländer
Dentschen
…apitta Vincenzio urodzony w Valenca nad
rzeką Po w Mediolańskiem.

efano

La Nitteti dramma per musica da rappresentarsi nel regio teatro di Varsavia il giorno del gloriosissimo nome di S. M. Augusto terzo re di Polonia. Varsavia 3 Agosto 1759. 4to str. 3.63.1 str. 16 (Intermezzo dwa)

j. Opera w 3 aktach ~~poesia~~ muzyka del Sign. Giovanni Adolfo Hasse primo maestro di Capella d. S. M. – poesia del abbate Pietro Metastasio – 2 histor. egipsk.

Tragedya przykład zdrożney edukacyi na Enoresie Tymandra Króla Ateńskiego synie wyrazaiąca przez nayszlachetnieyszą szkoły Grammatyki młodz w Kollegium Nowodworskim Akad. Krak. w publicz: ney scenie r. 1757 miesiąca Lutego pokazana. Kraków w druk. Akadem. 4to K. 6. treść w 3 akt. arye, himny - w intermediach: Salt Satyrski, Marsowy

Ju
de
Ve
a

Judicium Paridis Jacobi Philomusi Locher de pomo aureo inter tres Deas, Palladem, Junonem Venerem De triplici vita contemplativa, activa et ac voluptaria. (Herb Orełz S Przymany pręg 2 lwy) b.m.i r. 8° Kart 19.

wierszem poezja Argumentum huius Spectaculi

(Kandler: Biographie des Johan Peter Aloysius Palestrina, aus dem Italier. v. Baini, übers. v. Kandler. Leipzig 1834.)

Josquin des Près (Jodocus [illegible]) [illegible] ur. w Saint-Quentin [illegible] r. 1449 Kantor kapicy papiez[illegible] [illegible] 1515 [illegible]

Dominico Giovanni 1553–1575 Kompozyt. (ave maria 5 voc.)

[illegible], Psalmi
Dominico [illegible]

Dominicus [illegible] (Finot) 1539– [illegible] 1547

[illegible]
mutety
madrigal

[illegible] de [illegible] + 1565 [illegible]

[illegible] Janequin
Clementis Janequin

Jannequin Clement 1529 – 1574
pieśni świeckie na kilka głosów

[illegible]
Joannis Pyennet
(Pionnier Jean)

Giovanni Francesco Anerio Romano Kapelmistrz papieski w Rzymie 1604–1637
Romano
(Felice Anerio [illegible] XVI w.) Kapelmistrz papieski 1586 – 1621.

V. Constantini Porte

Constanzo Porta z Kremony [illegible]
w [illegible]

Psalmi, muteti
Cipriani Jakketh
Jacob (Giaches, Jachet, Jaquet) van Berchem
Muteti Adriani Jakieth

Jacob van Bergem
Jachet van Berghem
Jachetto de Mantua – bawił [illegible] w Mantui i we [illegible] 1539–154[illegible]
1541 organista u S. Marka w Wenecji

Frescobaldi Girolamo organista u S. Piotra w Rzymie 1628-1634

Adriani

...laert ur. w Brugge 1490 + 1563 ... II króla węg... a od r. 1527 w Wenecji przy ... i tam gdzie umarł. Komponował ... chorach (Antyfony)

... Hemerinon

... tessy

Lupachini ... Lupacchino Bernardino 1555-1561 pisał Solfeggie na 2 głosy, Duetty (Bicinia) pieśni świeckie

Villaneski

na wielki język
" mały "

Helisaei

La bataglia (drukowane)

uczeń Josquina
Clemensa Jannequin ... des Suisses à la journée de Marignan 1545 ... w Antwerpii druk. ... 1554 ... Batalia na 4 głosy: początek: Escoutez tous gentilz)

Frescobaldi Girolamo organista in S. Pietro di Roma 1628-1634.

plesth (w Kompaturze)

... notwane, (Partesy)

Tabulatura do lutni na język

Partesy greckie

Exclamatie, ...

Psalterium figuraliter notowane

Liber 15 Missarum electarum per excellentissimos musicos

Liber Quindecim Missarum a praestantissimis Musicis compositarum edidit Johannes Petreius. Norimbergae 1539. 4º poprzeczn. msze na 4głosy Josquina, Brumel, Ockekem)

Kantionale

Jakóba z Kieri . . . . Jakóba z Kieri z Flandryi, ... nik, ...

Praestantissimorum divinae Musicae Autorum. Missae 10, 4 vocum

Praestantissimorum divinae musices autorum missae 10, 4, 5 et 6 vocum. Lovanii 1570. edidit Petrus Phalesius fol. (msze Orlando di Lassus, Clemens non papa, Criquillon, Turnhout) (rzadkie)

Gradual Cracovien.

Tedeum na wielkie mod.

Musica Glariani . . . . Glareanus zwiet z Glarus w ...
Musicae epitome sive compendium ex Glareani Dodecachordo. Basileae per Henricum Petri 1559. 8º

Thesaurus partes 6 (Thesaurus musicus continens selectissimas 8, 7, 6, 5 et 4 vocum Harmonias edid. Joannes Montanus. Noribergae 1564. 4º poprzeczn. Tomi 5.)

Missa Got ist man 5 voc. Gott ist mein Licht (Motetta na 4 głosy) w Clem. Steph. v. Buchaw. Psalm, Mo:teten u. Geistliche Lieder. Nürnberg 1568.

Officia, Lamentacye, Exklamacye Wacławowe

Wacław z Szamotuł ...
Król

= Sequentiae

Missae 6
Gomberti

Nicolaus Gombert Brugensis 1540 ... Karola V ... sławny kompozytor ... wiele lat 1529

Dominici

Magnificat ... Vitarefk.
Orlandi

Magnificat octo tonorum VI. V. et IV vocum per Orlandum de Lasso. Noribergae 1567. 4º 6 zeszytów (8 razy magnificat)
Livre de chansons nouvelles d'Orlando de Lassus Paris 1571. 4º 5 zesz.

Orlandus de Lassus ur w Mons (1520) + 1594 ... de Lattre - Orlandus Lassus, Kapelmistrz w Rzymie, od 1548 na dworze Alberta ... Bawarskiego ...

Ob: Eitner's Chronol. Verzeichniss der gedruckten Werke Orland. de Lassus w Monatshefte für Musikgeschichte r. 3. 1874. V. i VI.

... Magri de Bolonia

Madrigal
Jacobo Corfini

Corfini czyli Corsini Jacomo 1585-1590

Partessy
Francisci Londariti

Londariti Francesco r. 1566 (pieśni na 4-5-6 głosów

Missae
Vincentio Ruffo

Vincenzo Ruffo w XVI w. ... kontrapunktysta we Włoszech

Tricinia
Tricinia tum veterum tum recentiorum in arte musica symphonistarum. Wittembergae apud Georgium Rhau 1542. 4º

Variarum linguarum Tricinia a praestantissimis musicis composita Noribergae ap. Joannem Montanum 1560.

... 1573 - ... 1602 ... dworu ... w ...

Rosa
Antonii Scandelin

Claudio Goudimel muzyk muzyki w Rzymie ... był ... + 1572 d. 24 ... Psaumes ... 4 parties par Claude Goudimel

... potem był ... - + 1595

W XV wieku zaczęła się muzyka powstała we Wło-
szech rozszerzać w Europie i wszystko rozwijać. Znale-
ziony wielogłosowy układ (Tonsatz) dla pieśni
i dla muzyki instrumentalnej.

Muzykę dzielono na wokalną i instrumentalną.
Ostatnią na kościelną, wojenną, nadworną
która to ostatnia znów dzieliła się na muzykę
tańcową i koncertową.

Do muzyki koncertowej i tańcowej należały w XVI
wieku: śpiewny Kobzeczek, duża lutnia, mniejsza lutnia
(Kwintern) grana na sposób gitary, i liczbą stron
różniąca się oraz strojami. Stron bywało 16 i 20.
Harfa, Skrzypce, Rebeka (Rybebe) rodzaj
wiolonczeli, Sztorty, Pomorty, piszczałki ~~tem~~ różniące
się długością lub szerokością koło munsztuka za-
cięcia albo otworu głosowego. Puzon był podobny
dzisiejszemu
Przy wojsku był: Dobosz, trębacz, szyposz.

Deutschlands Kunstverein

für den Stich in Schwarz-Kunst-Manier.

Wohl nie hat ein Unternehmen seit so kurzem Bestehen eine so weite Verbreitung, namentlich in der höheren Gesellschaft gefunden, als oben genannter Kunstverein; nicht nur in unserem Vaterlande, sondern überall, wo nur irgend ein Sinn für Kunst vorhanden ist, haben sich Mitglieder gemeldet. Dadurch aufgemuntert und um die Gunst aller Kunstfreunde ferner zu erhalten, werden wir kein Opfer scheuen, immer Grösseres und Schöneres zu liefern.

Wir geben hier ein Verzeichniss unserer bis jetzt gelieferten fünf Kunstblätter:

1. **Komm Hans.**
2. **Das verirrte Kind.**
3. **Geh Hänschen,** Pendant zu „Komm Hans."
4. **Das letzte Kleinod.**
5. **Der Savyardenknabe.**

Diesem wird folgen im Herbst d. J.:

6. **Bitte Bitte,** Pendant zum „Verirrten Kind."

Und dann halbjährig:

7. **Das Fischermädchen,** Pendant zum „Savoyardenknaben."
8. **Abendstunde.**
9. , Pendant zur „Abendstunde."
10. ein in mehr als doppelter Grösse des „Komm Hans" ausgeführtes Vereinsblatt

1636 Viol, Cornetto, Trombone, Trombone grosso – Clavicembalo – Organo – Clarin

1628 3 Viol. 1 Violone o Chitarrone.

16.. Fagot – Chitarra alla Sapnola [Chitarrone, Clavecimbalo = Violini, Viole, Flauti, Cornetti o Fifari, Trombetta, Tromboni, Fagoti.

1623 Ripieni: Cant. Alt. et Viol overo Cornetto. – Tenor et Trombone – Basso. et Trombone overo Fagot.

Soprano e Trombone overo Violeta

1600: Balletti varie sorte: Casciarde, Tordiglione, Passo e mezzo, Pavaniglia, Canario, Gagliardo d' Italia, Spagna e Francia

1636 ; Violino, Cornetto, Dolzaina, Viola da Brazzo, Basso da Brazzo, Fagotto, Trombone. Tromboni grossi, Flautini

1662. Viola da braccio, Viola da gamba, Flauto – Teorba – Violetta – Tympani.

Basso continuo = Organy

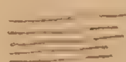
1648 Positiv, Clavicimbel, Spinet, Theorbe, Harfe, Laute; Bandoer, Viole di Gamba (do akompaniamentu spiewu)

Zakres głosów

Alto
Soprano (Dyszkant) } żeńskie

Basso } męzkie
Tenore

Mezzo Soprano (między Alto i Soprano) } żeńskie

Kontra Alto (między Alto i Tenore)

Lutnia (po włosk. liuto, po franc. luthe, po niem. Laute, po łacin. testudo) instrument muzyczny podobny do dzisiejszej gitary, z sklepionym tułowem i długą szyją podzieloną na gryfy, zwykle o 6 stronach. Lutnia miała zupełnie odmienną tabulaturę od zwyczajnych nót muzycznych dzisiejszych, na 6 liniach. Lutnia była instrumentem muzycznym nader rozpowszechnionym; używana była nawet w orkiestrze, jako akompaniament do śpiewu i recitatiwów. Z nastaniem udoskonalonych fortepianów lutnia w reszcie wieku wyszła zupełnie z użycia.

Lutnia miała 2 systemata stron jeden do grania drugi do odbrzmiewania

Tabulatura = system pisania nót muzykalnych.

Nuty: cała, półnuta, ćwierćnuta czyli ćwierciowa ( ), osemka ( ) :rozwiązana:/, szesnastka ( )

Palestryna = uczeń Gudimela Niderlandczyka

Głosy:

Bas	sięga	od F (wielkiego)	do $\bar{c}$	lub $\bar{e}$ (jednokr.)	
Baryton	"	" A lub B	" $\bar{f}$	" $\bar{g}$	
Tenor	"	" c (małego)	" $\bar{g}$	" $\bar{a}$	
Alt (Kontralt)	"	" g lub a	" $\bar{\bar{c}}$	" $\bar{\bar{d}}$	
Mezzo soprano	"	" a lub b	" $\bar{\bar{e}}$	" $\bar{\bar{f}}$	
Sopran	"	" $\bar{c}$ lub $\bar{e}$	" $\bar{\bar{g}}$	, $\bar{\bar{a}}$ ..	(Cantus) (Dyszkant)

Klucze: skrzypcowy i basowy
Narzędzia muzyczne: strónowe
Gitara ma pudło, szyję opatrzoną buntami (gryfami),

Drogiego i Kochanego Pana najserdeczniej
proszę o łaskawe przybycie do mnie dziś około
5ej Mam wszystkie nuty z kaplicy Roranckiej
posegregowane autorami - lub treścią
zanim je wyniosę na kapitular radbym
aby je Pan Kochany obejrzał sobie -

Wtorek X. J. Polkowski

X. Ignacy Polkowski.

Teatr w Polsce r. 1523. (Szyjotna Krakowska, 8al. … II str. 142.)

Rys historyczny przedstawień teatralnych mianowicie w języku polskim na Litwie p. 179–183. Wizerunki i roztrząsania naukowe Poczet nowy drugi Nr 16 Wilno 1840 Całego zbioru tom 52. — Nr 17 Wilno 1840 Całego zbioru t. 53 str. 140–145 — Nr 19 Wilno 1840 " " t. 55 str. 85–110. — Nr 18 Wilno 1841. " " t. 54 str. 97–125.

O pierwiastkowej drammatyce w Polsce przez Ludwika Osińskiego (w Sybilli Nadwiślańskiej Nr 1 str 5.) i w Rozmaitości. lwowsk. 1821 str 84–204. Teatr polski do czasów Konarskiego etc. Pamiętnik naukowy dalszy tom. Zwierz. Pan Pangracy dotych czas jest ulubioną figurą teatru gminnego w Neapolu Don Pangrazio jako głupca prostodusznego prawie w każdej śmiesznej sztuce.

Teatr starożytny w Polsce Kazimierza Władysława Wójcickiego. W Warszawie nakł. Gustawa Sennewalda 1841. 12° T.I str. 334. T. II str. 378 (przypisane Józefowi i Klarze z Magnuszewskich Reinschmitom)

Obraz starożytnego teatru porządkiem lat ułożony (mniej może potrzebny gdyż całe dzieło chronologicznie ułożone jest to tylko zapełnienie papieru str. 3–38. Zaczyna Wójcicki od r. 1194 wspominając dyjalog grany przed panami dla utulenia żałoby po śmierci Kazimierza Sprawiedliwego i ciągnie aż do r. 1761 Zbiór ten jakikolwiek autor mówi iż mozolnie z dawnych rękopismów broszur zabrudzonych i starych szpargałów sklejony, wielce jeszcze jest niedokładny jak się to czytelnik sam naocznie przekonać może. Na str. 8 wspomina iż około r. 1632 na przedkosci teatra tymsposobem po dworach pokazywano iż dwaj [illegible] Pankracy i Czecha (figlarze czyli szpaczkarze (jak ich Świato wa rozkosz z r. 1630 nazywa) z wymyślnym walkiem figle płatali. Pod panem Kazimierzem rozpatruje autor wiadomość o ciastkach czyli dzop: kach wyjętą z J. Konopki: (Pieśni ludu Krakowskiego. Kraków 1840) mówiąc że to był także rodzaj dyjalogów (ale nie dodał dla gminu) str 17. Kończy ten ustęp autor z inwektywą niesłuszną na Ludwika Osińskiego (autora o sztuce drammatycznej [illegible] w Polsce rozprawy umieszczonej w Sybilli z r. 1821.) który śmiał wyrzec że teatru publicznego wcale nie było. Uczynił to wszystko Wójcicki dla wyniesienia siebie iż pierwszy tak to sam mówi (str 38) o przedmiocie nowym i nietkniętym. Niemniej to przytem i chłosta H. Juszyńskiego autora: Dykcyonarza poetów polskich.

I Początkowe pomniki Zaczyna świadectwem W. A. Maciejowskiego iż teatr znany był w Polsce i w najdawniejszych czasach i rozpoczyna szereg przedstawień teatralnych w Polsce: r. 1194. Dyjalog po śmierci Kazimierza Sprawiedliwego w którym występują na scenę Wesołość, Smutek, wolność, roztropność i Sprawiedliwość żałujące zmarłego króla. Lecz jest to raczej poemat [illegible] dyalogiczny utworu samego poetycznego Kadłubka, o którym słusznie wątpić wypada aby kiedyś był przedstawiany. Grecioż myśla tu Łukaszewicz i Wiszniewski i T. I przedstawiany widowiska teatralne w Polsce i maski około r. 1200 zagęszczające się widowiska teatralne w Polsce i maski monstra larvarum) na kościołach. Skarży się na nie papież Innocenty III w liście do Henryka arcybiskupa gnieźnieńskiego że i duchowni w nich udział mają. Były to właściwie religijne misteryja które pono stały w Francyi za czasów Krucyjat i do nas z duchowieństwem weszły. Były to starożytne obchody a nawet dziwaczne jak n.p. [illegible] Biczowników. r. 1296 podług Długosza przedstawiano [illegible] koniec zgardy żony Przemysława drammatycznie ale nie na publicznym

Dyjalogi jezuickie były to bujnie rosnące dzikie chwasty i osty, pomiędzy którymi przytłumiona biedna poezyja drammatyczna poezyja zmarnieć i zginąć musiała. Jeśli coś większy niż tejże radać mogło to pewnie owe jezuickie ramoty które jej więcej zaszkodziły a niżeli wprowadzane z zagranicy wzory. Uboga Thalia polska wypłoszona gonionem jezuickich młodzi ukryta się albo wioskach albo w mniejszych miasteczkach (z swem koturnem gdzie jeszcze w niej życia wesoły mieszczanin lub rolnik lubował. Nawet owe duchowne dyjalogi przedtym przy kościołach wyprawiane więcej miały oryginalności i wartości aniżeli ostre i bez życia ramoty jezuitów które się od Zygmunta III powszechnemi stały i które dopiero Konarski [illegible] [illegible] nie wzięły poczęt. Biedna Talia [illegible] rzadka przebywała jeszcze u żaków na miejskich miastach i nędznie rozpoczęła jej za kantor rozkazywał ją spektatorom się Stanisława Augusta dom miejskiego my w średnich wiekach był odmiennego. Rozkład drammatyczny w średnich wiekach był odmienniejszy od greckich dramm i rzymskich atellan. Dzielono sztuki na sprawy akta pomiędzy którymi były osobne intermedyja (inter mezzo) czasami pobocznie do sztuki należące a czasem zupełnie przy niej obce zastępowały one miejsce muzyki lub owertur dzisiejszych aby się widz nie unudził. Sztuki te zwano dyjalogami nieprzerywano do nich jednosti miejsca ani czasu. Czasem osoba występując na scenę od razu swem charakterze widzów obznajamiała. Prolog wzięty z komedyj rzymskich zapowiadał częstokroć treść sztuki.

Dyjalogi grywano w mieście albo przed wakacyjami (w kollegiach jezuickich)

W przedstawieniach szk. jezuickich Herod był ubierany po polsku w żupanie i kontuszu dla powagi z orderami.

Jezuici przestrzegali tego mocno aby w ich dyjalogach niebyło miłostek, satyry na kogoś. Ustawy jezuickie nakazywały aby tylko po łacinie grywano. Materyje do drammatu obierano wprzód rektor trudny nowat. Kobiet do grania nieprzypuszczano, chyba gdy były z zacnych domów i to niewiele i oddzielnie od mężczyzn występowały na scenę. (Kraszewski Wilno IV str 267)

Przytacza ten list Bzowski Annales hist eccles p. 144 i Naruszewicz Historia, Warszawa 1783. T. IV p. 158. Lecz ta skarga nie tyczy się samej Polski tylko lecz całego Chrześcijaństwa.

Statuta provincialia totius provinciae Gnesnensis 4º synod ~~[illegible]~~ kaliski z r. 1420 zakazuje klerykom ~~[illegible]~~ choreis, et publicis spectaculis non intersint.")

Dyjalogi wyprawiali mnichy w klasztorach, najczęściej przez żaków swoich plebani z organistami swemi przy farach. Jezuici przez uczniów (Siarczyński)

na str. 65 T.I wspomina z rękopismu Erazma Otwinowskiego że po śmierci Jana III w Warszawie wystawiano dyjalog w którym królestwo polskie płakało zgonu Jana III, ziemia Węgierska i Niemiec wschodzili

teatrze (p. 4) którego w owczas nie było i kto wie czy w obec Przemysława. wspomniał już o tem P. Wojcicki w swych pieśniach nazywając także owe teatra z prostą dumami

Bielicki (?) w kazaniach str. (328) mówi że Elżbieta Królowa polska noty i dnie trawiła nieprzyzwoicie na długich komediach (może biesiadach bo niewiem czy ten wyraz pisarza z XVII wieku może oznaczać drammata) (p. 43)

Nawiasem wspomina tu p. Wojcicki o (trefnisiach) na weselach mieszczan krakowskich zwanych w wilkierzu miasta krakowa Rimarii (byli to trefnisie tyle co u Rusinów dawne skoromochy u francuzów Ribauds, rybałtowie, figury dotąd jeszcze w weselach niektórych klass niższych przychodzące jak n.p. u żydów tak zwany figlarz ob. Du Cange Glossar.) nie umie sobie P. Wojcicki wytłomaczyć tego wyrazu rimarii o którym wspomina R. Grabowski. Starożytności polskie T.I str. 100 Mowi dalej p. Wojcicki w krótkości o kolędowaniu, babskiem cabrze szopce czyli jasełkach z których podług niego miał ~~[illegible]~~ powstać drammat chrześcijański, cytuje Fr. Siarczyńskiego (Czasopism) twierdzącego że pątnicy z miejsc świętych zaprowadzili do nas pobożne widowiska

r. 1420 ~~[illegible]~~ ustawy synodu gnieźnieńskiego zakazują duchownym uczęszczać na tańce widowiska publiczne (spectaculis publicis) & bractwo francuzkie które podług Siarczyńskiego były naśladownictwa męki pańskiej. Łukasz Piotrowski, szlachcic łukowski, które to miejsce P. Wojcicki T.I str. 9 str. 58 i T.II str. 32 ciągle powtarza zrobił sztuczną maszyneryją do swego dyjalogu o czem wspomina Rzączyński ponos. Kapituła rzymska uchwałą 1685–1686 zakazała dyjalogi po kościołach przedstawiać jednak takie zamiłowanie było iż gdy 1746 Dominikanie niechcieli na dyjalog pozwolić kościoła Sapieha marszałek trybunału lubelskiego zawieszwszy sądy uszedł na to swej kapeli grali Trybunalscy – naśladowano więc J.B. Radoszkowski muzeum domowe r. 1830. – naśladowano wjazd Chrystusa do Jeruzalem do ostatniego czasu a r. 1736 marszałek trybunału publicznie nosił krzyż w wielki czwartek (Ob: Wład. Żółtowskiego: Osobliwa sprawa w poniżeniu się panów świata) Drugi przykład nierównie dawniejszym wiem o komedyi o którym mowi Kajnadzja – nadmienia Wojcicki o teatrach królów polskich których pierwsze ślad r. 1516 w sztuce ~~[illegible]~~ Ulissis prudentia i r. 1522 ~~[illegible]~~ krótka Judicium Paridis (wspomniane już wyżej p. 4,5 i p. 61 powtore) krótka charakterystyka sztuk polskich. Na teatrach królewskich przedstawiano zdarzenia mitologiczne lub z dziejów dawnych albo świętych: to podczas wielkich uroczystości obok naszkar szczwań i.t.d. Teatr polski służył za zwierciadło opinii i wyszydzenie tego co opinię obrażać mogło. Wyszydzano teatrem okrucieństwo Przemysława (wspomniane tu już raz (p. 4. 43 i 64) na dworze xięcia pruskiego wyszydzony został system Kopernika (Chromiński o litteraturze polskiej) Herbest Jan napisał trajedyją o mszy Ochina (Jana Herbesta z Nowego Miasta trajedyja o mszy Bernarda Ochina (Ochini) (?) z Seny. W Lingowie w druk. Danielowej 1560. 8º K. 374) Zobacz o nim Lelewel bibliograf. księg dwoje. Poźniej wyśmiewano w teatrach polskich wady cywilnego życia, pijaństwa, rozpusty, grabieży, swawoli, i małpowanie obcych obyczajów

II <u>Ubiory, dekoracyje</u> <u>Maszyneryja teatralna</u>. Przedstawiano na smen-
tarzach o kostiumy nie zbyt się troskano garderoba wiejska: zleuchectwa dost-
arczała do tego dziwacznych przedmiotów acz kolwiek mniej może ślów-
nych (rozdział ten ciekawy i lepiej napisany). Teatra były w namiotach lub
szałaszach z drzewin dyjalogi szkolne w klassach. Przytoczone miejsca
z Jagodyńskiego Ruggiera (możnaby dodać i Zaremskiego) świadczą o zbyt-
ku z jakim na teatrach królewskich sztuki przedstawiano. Przedstawia-
nie Cecylii dyjalogu r. 1637 podług Albrechta Radziwiłła kosztowała do
5000 złt. Przytoczona Maszyneryja Piotrowskiego po raz trzeci. Zaś ex
pod r. 1664 opisuje teatrum którego w Warszawie konno można było
patrzeć. Jan Kazimierz miał teatr w którym dawano Cyda Morsztyna.
Teatr w Dobrkowie r. 1755 był ozdobiony 12 herbami, kapela, strzelano
z dział puszczano ognie sztuczne – Ciekawy wypis z rusko-polskiego
Dyjalogu: Bajki Kozackie z Kostyrem i Żołnierzem (było to interme-
dium udzielony przez J. Kraszewskiego w Wędrówkach T. II) o kostiumach
uczyły aktorów umieszczane przy niektórych sztukach informacyje. Po
szkołach i kollegiach były umyślnie teatra ciągle przeznaczone sale
(s. 82 to fałsz) z dekoracyjami. W kościele wychodzili aktorzy z zakrystyi
a w refektarzu z sieni (Cf wypis z Komonieckiego. Też o rozkładzie polskich
dyjalogów o intermediach gdzie?)
III) <u>Balet</u> (<u>Salt</u>) Pierwszy ślad wspomina Zaremski Adam muzyk
za Władysława IV – R. 1637 po dyjalogu S. Cecylia dany był według
Albrychta Radziwiłła salt gladiatorów i w parę dni pozniej balet
żołnierski który kosztował do 35000 złp. (mówi tenże: Dnia 25 września
około wieczor bariera albo salty żołnierskie odprawowały się – Lecz
był to prędzej karussel niż balet ogółem salt od baletu trzeba roz-
różnić jnak Wojcicki niewiedział co salt znaczy) W szkołach jezuickich
dawano salty chłopców bez uczestnictwa panien. Wspomina Wojcicki
sławny balet z anegrammami w Leszczyńskiej szkoły dany na przyby-
cie Stanisława Leszczyńskiego (Wojcicki pomieszał balet tanicc :
karussele do czego można maszkary dołożyć.
IV) <u>Znakomitsze figury</u>: Klecha sługa kościelny zarozumiały z
swej nauki zwykła jego nazwa Albertus – Kantor dumniejszy i po-
ważniejszy od Klechy – Pani Kleszczyna – Kucharka plebańska – Sołtys
mądry chłop – djabły – śmierć – czarownice stare baby (kostera dworak?)
– bachus z satyrami – pątnicy – hajducy żołnierstwo – szlachta zwyk-
le głupia która się rozumu uczy – własności cnoty: sława cnota
rozkosz, wiara – Śmierć, djabły, anioły.

cf: Theatre français du moyen age depuis le XI siecle jusqu'au XIV siecle publie par M. de Montmerque. Paris chez Firmin Didot. 8° (10 fr.)
i tom.
Tieck's Altdeutsches Theater.
Mone: Deutsche Schauspiele des Mittelalters.

1500 dyjalog u Dominikanów w Krakowie na wcieki tydzień
trwał przez dni 4 scen 108 Wyjątki z tego dyjalogu o męce
pańskiej Wizerunki naukowe Nr 18 nowy drugi poczet całego
zbioru T. 54 r. 1841 str. 107–111)

<u>Teatr za Zygmunta I, Zygmunta Augusta, Henryka</u> <u>Walezego i Stefana Batorego od r. 1506 – 1586 T I p. 103–185.</u>

Dzieła dramatyczne: cytując wprzód wiersze Krzysztofa Okunia mówiącego że podczas zaślubin Zygmunta Augusta z Elżbietą były komedyje, gonitwy, bitwy oraz wiersze z drugiej broszury Cyliga
Wojcicki same dzieła teatralne:
wspomniany wstępie dyjalog o Ścięciu S. Jana r. <u>1513</u> przepisany w ręKopisie u Juszyńskiego (T. I) mówi że r. 1516 (p. 4) ustala się teatr dworski na zamku krakowskim. Dalsze dzieła teatralne są:

Na weselu Zygmunta Aug. z Katarzyną Ks. Mantuańską 1553 arcyksiążę rakuski Ferdynand przyniósł siostrze mumszanc (maskarade) – Podobny wspomniany mumszanc na weselu Gryzeldy Batorówny z Janem Zamojskim opisuje Bielski. Mas-
karada owa wyjechała w Krakowie z domu pod baranami.

1516 Ulyssis prudentia in adversis. Acta haec sunt cum scenico apparatu in aula regia in praesentia regis et reginae. Impressum Cracoviae 1516. 4º (ob: Orzechowski Opis wesela Zygm.

1522. Judicium Paridis de pomo aureo inter tres deas: Palladem Junonem Venerem de triplici hominum vita contemplativa activa ac voluptaria. Cracoviae apud Florianum (1522 autor Stanisław z Łowicza treść z Fulgencyjusza wzięta, sztuka przedstawiana na zamku krakowskim w lutym 1522 w obec króla przez młodzież uczącą się z bursy Jeruzalem. 4º k. 14 (wiadomość udzielona w Dzienniku Warszawsk. T. I 1825 przez M. Podczaszyńskiego – kobiety przedstawiała młodzież.

1533 Dyjalog dominikański w którym było 108 osób wystawiano go przez 4 dni od Kwietniej niedzieli. Treść o męce pańskiej (Juszyński T. II.

1545. Żywot Józepha z pokolenia żydowskiego, syna Jakobowego rozdzielony w rozmowach person 1545 (Mikołaja Reja z Nagłowic w 12 sprawach) in 12º (Sign A 2 Q. 2) Wybijano u Heleny Floryanowej (lecz wątpić aby ta krotofila była wystawiona bo jedynie dla czytania tylko pisał. Utwór słaby jak wszystkie Reja wiersze bez życia dramatycznego, rozwlekły, płaski.

1550 Tragedya
(Ofrona ~~komedyja~~ Sebastyana Łęczycanina (której T. Czacki mylnie nazwę Pameli nadał) wyszła 1550 in 8º str. 30. Wiadomość którą niedostatecznie z Alojz. Osińskiego O życiu T. Czackiego 1817. Sama ziążka była w Porycku.

1553. Rozmowy polskie łacińskim językiem przeplatane rytmem ośmiorzecznem złożone. Pierwsza o niektórych pospolitszych ceremoniach kościelnych jako jest, post, popielec, święcona woda, świec palenie, umarłym zwonienie. Na ostatku zmianka o czyscu. o Lutrze niebo szczyku. Wtóra rozmowa o klątwie i odzieniu Wybijano w Krakowie 1553. (Sign A 2 M 3) Autorem ich Wit Korczewski (Corcenheim) grywane, są to krótkie satyryczne rozmowy wystawiające z prosta owoczesne moczje religijne. O nim mówi Chledowski – wierszokleta – naśladował Ochina

1578 Jana Kochanowskiego: Odprawa posłów greckich grana w Ujazdowie d. 12 Stycznia 1578 przy zaślubinach Jana Zamojskiego z Krystyną Radziwiłłówną. Zdanie o tej sztuce przytacza Wojcicki Osińskiego. Osnowa prosto z Homera. (pierwsza to tragedyja i prawdziwy drammat polski. Widać że Kochanowski miał zamiar napisać drugą tragedyją Alcestej

Wyjątki I z Józefa Reja p. 132 – 159 II z Rozmów polskich Wita Korczewskiego p. 159 – 185. Na str. 169 nieobjaśnione słowo między osobami p. 179 Wyznania kleryka wiejskiego p. 173 obraz obowiązków Wyżrykusz Czarnowity

~~[illegible]~~ 1558 Bernardina Okina z Seni męża bardzo uczonego i zacnego O zwierzchności papieskiej nad wszystkim światem krześcijańskim. Tragedia krotochwilna nauki krześcijańskiej bardzo potrzebnej papieskie fałsze okazującej i burzącej pełna. (W Szamotułach 1558) 8º k. 152. przyp. Mikoł. Radziwiłłowi Kanc. lit. przez drukarza Ostafieja Trepke jest tu 8 rozmów; osoby: Lucyfer, Belzebub, Bonifacy III i sekretarz cesarski, lud rzymski papież i opinia mnieja rostrucharz, Lepidus komornik, Chrystus, Michał i Gabriel Rada duchowna, rada świecka

1560 Tragedia o mszy Bernarda Ochina z Senny. W Linczowie w druk Danielowej 1560. 8º k. 374. jest to ~~[illegible]~~ to ~~[illegible]~~ przekład z włoskiego które Sebastian Castalio przełożył na łacińskie: Bernardini Ochini Senensis Dialogi triginta in duobus libros divisi quorum primus est de Messia continetque dialogos XVIII secundus est de rebus variis, tum potissimum de Trinitate. (Basileae 1563. Ochin poświęcił tom II Mikoł. Radziwiłłowi Kanclerzowi i marszałk. lit. tłumaczone na różne języki (palone) per Petrum Zetnarum albo może przekład z: ~~Quinque declamationes sacrae ex lingua Italica a Coelio Horatio Curione in latinum versus. Basileae~~ 1550. po polsku: Bernardyna Ochina z Seny: Trajedya o mszej z kthorej każdy snadnie wyrozumieć może początek i wszelaką jej sprawę. Druk w Linczowie w druk Danielowej 1560. 8º ark. 45 i kart 12 wydawca Paweł Fiszmanin z Korsyki, przekład z włoskiego.

Teatr za Zygmunta III (1587 – 1632)

Na str. 188 mówi Wójcicki przytaczając Heidensteina że na dworze Zygmunta II grano: „O jednej u Niemojewskiego ślad został że miała napis: Labirynt" widać że z cytat wyłuje Heidenstein mówi że Niemojewski przedstawiał Labirynt pewnie Tezeusza który wiódł Minotaura!?! Sztuka drammatyczna rośnie bujnie pomimo że się w niej Zygmunt III nie kochał lubiąc złotnictwo robiąc pątyny monstrancyje oraz mitujac muzykę – Od Zygmunta III datujem dobę zarucenia łaźni (p. 189) od tegoż Króla datujemy dobę najpiękniejszego wzrostu sztuki drammatycznej.

Dyjalogi w szkołach Jezuickich i innych oraz różnowierców powstałe były to, rozmowy ćwiczenia się w deklamacyi.

1587 Zephtes Tragoedia Jana Zawickiego W Krakowie w drukar-
ni Łazarzowej roku 1587 in 4°. Mówi o nim W. A. Maciejowski
tutajsz 218 że jest kopia greckich tragedyi „Stojąc wyżej od naśladowań takichże w Europie zachodniej od czasu Rzymian próbowanych
przewyższa nawet moim zdaniem Kornela tragedyje które z chorów
ogołociwszy greko-francuskie tragiczne dramata wszystkiem mowy
jedynie okrasił wszystko. W sztuce która pozostawił Zawicki znajduje:
my to wszystko co u Greków, oryginalność wyjąwszy. Prolog poprze:
dza ów drammat a sprawy jego czyli akta przedzielają chory. Koniec jej
taki sam jaki najczęściej w greckich tragedyjach znajdujemy. Posła:
niec jednej z głównych osób do sztuki wchodzących opowiada głównego
zdarzenia rozwiązanie i na tym kończy całą sztukę. — Sztuka ta jest
ozdobą teatru polskiego w XV. XVI wieku. Nic piękniejszego nad nią
wskazać nie może drammatyczna poezyja nasza aż do wieku XIX.
Pod względem poezyi uderzają w niej chóry, w których liryka więcej
tkliwa i czuła a niżeli górna." Pomysł wziął Zawicki z pisma
św. wątek usnut już to podług własnego rozkładu już podług
powieści greckiej ofiarowania Ifigenii w Aulidzie. (wierszem. widać
z tej sztuki że prolog mówił Anioł.) W bibliot: Ossolińskich

1589 Troas z Seneki (trajedyja) Łukasza Górnickiego. W
Krakowie u Łazarza 1589. in 4° (o niej tylko nawiasem z Juszyńskiego)
wątpi Wojcicki aby była wystawiana. str 75.

1597 Czysty Józef Drama przełożona z łacińskiego Szymona
Szymonowicza. W Krakowie w druk. Łazarzowej 1597. 4° (w bibl.
Ossolińskiego Juszyński & Turowski)

1603 Bernat Maciejowski bisk. krak. zakazał dyjalogów w Kościele
iż się różnowiercy z nich naśmiewali lecz mimo tego trwały one aż do
Stanisława Augusta. Grywano dyjalogi o Bożem Ciele, o Epifanii
o S. Katarzynie o pięciu Pannach Ewanielicznych: t. p. (Juszyński)

1604. Trajedyja o polskim Scylurusie, i trzech synach koron-
nych ojczyzny polskiej żołnierzu, rozkoszniku i filozofie, których
imię Herkules, Parys, Dyogenes: złożona przez Jana Jurkows-
kiego Pilz: Bac. W Krakowie w druk. Mikoł. Szarffenbergera
1604. 4° kart 18 Pierwszy to dyjalog świecki pod względem
poezyi niepospolity. Jest to pierwiastek drammatu polskiego któ-
rego celem było odwieść od zbytków a do cnót pobudzić. Można go słusz-
nie nazwać narodowym gdyż w nim widzimy żywo pochwytane obrazy
ówczesnego zbytku i rozwiązłych obyczajów. Pod osobą Scylurusa ukrył
Jurkowski ojca ojczyzny. Pod Herkulesem żołnierstwo pod Parysem
zbyteczniki rozwiązłe a pod Dyjogenesem mędrców rzeczy. Okrasiwszy
całą sztukę allegoria mitologiczna i narodowemi djabłami śmiercią anio-
łem wystawił ją w 4 częściach z intermedyjami. Treść tego drammatu
dobrze skreślona I p. 189-193. Cechuje ten drammat poezyja niepos-
polita. Użyto prowincyonalizmów. Intermedyjum ostatnie gdzie Szlachcic Orczy-
kowski sztuka nauczyciela do swych dzieci z całą drammatycznością
rozwinięte i wyjawszy barwę wczesną dałoby się może i do nas zastosować
gdyż pełne prawdy. Widać piękny pomysł lecz nie podług zasad dramma-
tyki rozwinięty i dla tego oryginalny; sztuka ta przetoż często była
przedstawiana i może jedno z pierwszych miejsc w poezyi za Zygmunta
III zając. Szkoda że ją w całości Wojcicki nie udzielił. Dzieło Woj-
cickiego pisane z dorywczych artykułów składa się nie połączonych
ściśle z sobą i nie ułożonych w jeden system at wszelakoż ważne
zawiera elementa i materyjały.

Myli się Maciejowski bo, za nim potem późniejsze odkrycie przeko-
nało że Zajedyja Zephtes jest tłomaczona z łacińskiego
Georgii Buchanani Jephte!. —

1612 Dialog albo rozmowa grzesznego człowieka z Anioły
i z inszemi osobami o męce Chrystusa Pana która ma być od-
prawowana przed jego najświętszym grobem w Wielki Pią-
tek, przez Marcina Paszkowskiego. Kraków w druk. dzied.
Jakuba Sybeneychera 1612. 4° k. 10 (wierszem - wchodzi 14
osób na scenę - dialog duchowny) (nieznany)

Pod tę epokę mylnie P. Wojcicki kładzie p. 7 T. I. „Labirynt komedyja
niemojewskiego grana na weselu Zygmunta III" (?) lecz to nie teatr tylko maszkary Niemojewskiego

1597 Komedya o dziedzie w stan małżeński wstępującym przez
Adama Paxillusa teraz nowo złożona. W Krakowie u Woj-
ciecha Kobylińskiego R. P. 1597. 4° ark. 3. (wierszem) jedyny
exemplarz jest w Pradze czeskiej.

1597 Planta Potiajny (bibl. akad)

1612 Pielgrzym wielkonocny abo rozmowa podróżnych z Jeruza-
lem do Emaus Jana Dominicusa Wosnickiego. W Krakowie r. 1612.
4° (k. 4) wierszem Osoby Cleophas, Lukas, Pielgrzym Chorus. Dedykacyja
Stanisławowi Gawrońskiemu podżupkowi Wielickiemu. Mnie się
zdaje że to plagiat z Miaskowskiego. Jest coś podobnego przed tego
jeszcze wydane. (niewspomn. w spisie)

1614 Uroczysta kwietnej niedziele procesyja przy której z wiel-
kiem nabożeństwem prawowierni Boży, serdeczną uprzejmość ku zba-
wicielowi swemu oświadczać teraz powinni żeby z palmami
potem zabiegli Chrystusowi panu z świętymi w niebie tryumfującem.
przez M. Mateusza Buczkowskiego uczyniona. W drukarni Woje.
Kobylińskiego 1614. 4° (k. 16) Było to widowisko odmienne od
dyjalogów wyprawiane po parafiach, oddawna w zwyczaju będące
Salwator jechał na ośle przy czem były deklamacyje, chóry śpiewane
po łacińskich śpiewach kościelnych, chłopcy z palmami. Procesyja ta
wierszem. Była to łapka Jezuitów król lubił podobne tryumfy.
a Rostkowski świadczy iż gdy po wzięciu Smoleńska Zygmunt III przyjął
do Wilna wyprawili mu Jezuici widowisko które opanowanie tego miasta
od wojsk polskich obraz przedstawiało

T. I p. 208. „Nieznany ale z napisu ma tu miejsce Komedyja Cyceja-
nowska 1624 wydana w której z rycerzy junaków szydzi." Niewie-
dzieć czy to Siarczyński mówi mógł być Wojcicki wyświecił przytacz-
cza iż w gawędach mówił o tej komedyi Rybałtowskiej szerzej.

1615 Mors Jesu Christi (dyjalog Jana Rukiewicza gram.
w Wilnie r. 1615 - drukowany) Łukaszewicz.

1617 Epitome Comoedia Henric. (bibl. Ossol)

1615 Dyjalog o obronie Ukrainy i pobudka z przestrogą dla zabieże:
nia inkursyjom tatarskim przez persony rozmawiające. W Dobromilu
1815. 4º (Juszyński I 168 i Wójcicki) autor Wojciech Kicki.

1616 Szołtys z Klechą, do którego jest przydane intermedium. Kra:
Ków dr. Maciej Jędrzejowczyk 1616. 4º K. 10
(autor anonim Sebastian Skarga jezuita - wystawione w
Pułtusku r. 1590) (nieznane)
wyszło Wespoznieś 1646.

(wychodzi tu Kościół Św. Anioł, Dyoklecyjan. cnotowie. Stanowie)
(histrionel)

1623 Summa actiey colegium poznańskiego Soc. Iesu na
przyjazd Królestwa Ichmość do Poznania 1623 w Poznaniu
w drukarni Jana Wolraba roku pańskiego 1623. (tylko treść
w części I prolog, troje pacholąt, Polska, Geniusz polski, chór z
muzyką; w części II Nalewajko i Michajło wodzowie kozaków,
rebellia inflantska, Szujscy, Turcy i Tatarzy, Polska i religia
chór; w części III intermedyjum: Żołnierz z teologiem; hetmani
Zamojski, Żółkiewski, Chodkiewicz, Intermedium i epilog
do króla. (Broszura ta przedrukowana w 2 części Wspomnień
Wielkopolski Raczyńskiego str XXV - XXVIII

1624. Komedya rybałtowska nowa drukowana z poprawą
roku 1624. 4º (2½ ark) wierszem wyszydza Konfederacyą
tow. Osoby, Klecha Kantor dzwonnik Konfederat, gospodarz
dziad bełba, diabeł: i. d. druga edycyja wyszła 1615. 4º K. 9.

1626 Piastus, e rive oppidano princeps Poloniae creatus,
ex historiarum monumentis actu scenico repraesentatus.
Anno Christi 1626. 8º sig D.4. (w bibl. Raczyńskich w
Poznaniu)

1616. Summarium tragoediae Eustachianae in gratiam Eustachii
Wołowicz episc. viln. datae a juventute academica vilnensi (?)
Soc. Jes. 14 Novemb. 1616 Vilnae in typografeo Academico
S. J. 4º K. 4 (treść dramatu w 5 aktach o Eustachiuszu z
czasów Trajana i Adriana - do którego 63 osób wchodziło)

1628 Wybawienie Ruggiera z wyspy Alcyny gwoli N. Władysławowi
Zygmuntowi Królewiczowi polskiemu - z woli Xiężny Florenckiej
w pałacu nazwanym Villa Imperiale przy Florencyi podczas mięso:
pustu w r. 1625 Komedyja z tańcami i muzyką po włosku reprezentowa:
na a teraz na polskie przez S. S. Jagodzińskiego który tam był praefectus
spectator przetłumaczone. W Krakowie w druk. Cezarego 1628. 4º ark 4½
autor tego melodramatu Sarcinelli) Wójcicki unosi się nad słodyczą języka
w tej sztuce ganiąc Szymanowskiego

1618. Żałosnego a mężnego z światem pożegnania JMC. Katarzyny
Xiężny Koreckiej małżonki Samuela Xiężęcia na Korcu Wize:
runek z swemi osobliwemi przy żałobie pociechami dyjalogiem
wystawiony przez Piotra Górczyna. 1618 w Krakowie (Bazy:
lianski druk. 4º K. 18. w trzech rozprawach z chorami pokłe
rych następują treny. pod względem poezyi piękny Osoby Juno
Merkuryjusz Kloto, Lachezis Atropos śmierć, Xiężna. Wójcicki myśli
że ten dyjalog nie był grany nigdy.

1619 Trajedyja Genesius to jest o Świętym Genezyjuszu męczenni
dla łacniejszego pojęcia tych którzy łacińskiej słuchać i na nię
patrzyć będą w krótką summę zebrana i na polski język przetł
żona. W Poznaniu w druk. Jana Wolraba 1619 4º Jest to prog
dyjalogu w 5 aktach wystawionego w Poznaniu w szkołach jezu
kich przy rozdawaniu nagrody! (I. 107) (K. 4 w bibl. Ossol
I p. 4)

1621 Teatrum Diabolorum drammat Tauriński (?) w 3 aktach
przedstawiający ich szczęście upadek i zasadzki na dusze: Celem jego
była poprawa obyczajów. Autor Jan Borawski pastor brodnicki
(I. 198; I p. 8 (więcej ponad
krótka z cytat czerpana wiadomość
Lelewel w Xięgach bibliograficznych.

1622 Mięsopust abo Tragicomoedia na dni mięsopustne, na
dla stanów rozmaitych zabawy podana 1622. 4º Celem
było ohydzenie pijaństwa Farsa bez głównego zamierzonego rozw
du jednak obrazy żywe z życia ludu średniej klasy prawdziwa
krotofila (Jasnowski swarek) dla rozweselenia się wśród wiach
Farsów podobnych mieli Niemcy wiele w średnim wieku. Obraz ni
baśniy wierszy, ładki dowcip wyszydzenie pedanteryi uczonej Dyjalog
ten w 7 sprawach, których każda ma kilka części. Exemplarz warto
przedruku w bibliotece jest Ossolińskich skąd go sam już raz przepisał
Bachusku z Sylenami przychodzi do szynkowni w której widzimy
Łapikufla, kostere, Sofiste, pielgrzyma, ojciusta kaczmarz

Cudowne Wesele czyli Hymeneusz czarodziejski komedyja
w 8 scenach napisana przez Antoniego Wieniewskiego mieszczanina
Krakowskiego (Wiadomość niedołężna udziela o niej Juszyński zdaje
się że treść jej był i podan ludu z napstrzonemi nazwami mitologicz
nemi

1627 Summa procesyi Wileńskiej o czworakim bankiecie który
Chrystus Pan i twórca świata z niewysławionej hojności swojej wys
tawił ruczył stworzeniu swemu. Od akademików Soc. Jes na 4 części
rozdzielony 1627 (K. 2) Były to maszkary na wozach jadące
które pozoł miały mieć zmysł allegoryczny jechał Nabuchodonozor.
Sława, Opatrzność boska, Otto cesarz, Objawienia S. Jana (było to naśladowa
nie rzymskich tryjumfów i średniowiekowych maszkar niezgrabne)
Jest to nowy rodzaj widowisk pod nazwą procesyje.

1631 Summa procesyi na wniesienie kości świętych od Akademików
Soc. Jes. sporządzonej 1631. (str. 2.) Jechały religija, Rzym, z rycerza
mi, Święci

1632. Wizerunk obrony Królestwa polskiego przez B. Stanisława
Kostkę Soc. Jesu patrona korony polskiej z rewelacyi jednej pobożnej
żej która jest authentikowana w procesie kaliskim przed komissarzem
stolice apostolskiej urzędownie czynionym wyjęty. Od młodzi szlacheckiej w
Kollegium lubelskiem Soc. Jes w dzień S. Apostołów Symona i Judy r. p.
1632 na theatrum wystawiony (w 3 aktach) Osoby Anioł stróż

państwa tureckiego ... Św. Hetman polski. Zoz ojciec. pijanic
męzobójca senatory (jest to tylko treść proza byłą przytem chory.) Turki z Bojuz
Turkami ... nad ...

1633 Processyja Wileńska w święto Bożego ciała 1633 od akademików Soc. Jesu wystawiona — jechali konno aniołowie, jazda polska. Hiszpan Graf niemiecki, Elektorowe

następują wyjątki I. z Jeftes p. 217–24. szkoda że nie udzielił całego II) z tragedyi o Sylwestrze p. 243–271. Wartałacata przedruku p. 248 nie objaśnione: tańce: moszraggi, Kaprele, gałardy (galardy?) ala kant ... z Kryzmanami ... dzień idzie mu a la gramento, a p. 268 nie objaśnione żeńskie stroje: z ruchem fortugaty, ogoniste inderak z krezami kształt wenecki, florenckie birety, i upstrzone kiderle z pufstatami z ferety. !!! III) z dyjalogu Gorczyna o śmierci X. Koreckiej p. 273–287. IV) z Mięsopustu tragicomoedia 1622 p. 283–300 wartał przedruku V) z Kwietnej niedziele processyja Bużkowskiego p. 303–310 VI) Treść z Wizerunku Obrony król polsk. Stanisława Koffki 1632 p. 313–318. = Dalej następują przypisy do Tomu I p. 322–334. 1) przypis że u Słowian w wieku były igrzyska że w Grechach były jak to widzimy w Mathyjarzu (z Maciejowskiego) 2) że w Czechach w XIII i XIV był dyjalog Grob Boży. 3) Opis bibliograficzny Reja Żywotu Józefa 4) Opis bibliograficzny dyjalogów Korczewskiego który mówi w przedmowie (w librarii) będzie gospoda wasza, w kąciku podle Warwasa p. 326 Wojcicki objaśnia to: "Tytuł broszury owoczesnej dziś bardzo rzadkiej" niewiedząc że to wyraźne świadectwo o istnieniu Rejowego Warwasa o którym tylko Trzecieski wspomina ~ życiu Reja. 5) wiadomości i dedykacyja Jeftesa z dodaniem że w bibl. Ossolińskich exemplarz 6) Osoby z Sylwestra 7) Wiadomości o Mięsopuście z r. 1622 że z biblioteki Ossolińskich wypisy z wiadomości i wyjątek z poematu Charites Słowieńskie Jana Żaw...kiego.

1623 Na przesławny przyjazd Najjaśniejszego Zygmunta III Króla polskiego i szwedzkiego Zygmunt I. Król polski w Kaliskiem Kollegium Societatis Jesu wystawiony, w Kaliszu, w drukarni Alberta Gedelińsza, typografa arcybiskupiego, w roku 1623 w miesiącu Sierpniu. (w 3 aktach przedstawione było zwycięztwo Zygmunta I nad Iwanem Celadynem wodzem moskiewskim 1514 występowało w tej sztuce 112 osób których imiona są popisane najwięcej synów szlachty; osoby działające były bóstwa i cnoty mitologiczne Król Zygmunt I z dworem, starzy Królowie polscy, Apollo, hetmani polscy, żołnierze polscy, moskiewscy, wodzowie moskiewscy. Treść ta przedrukowana w Raczyńskiego Wspomnienia wielko polskie T. II str. XXVIII–XXXV.

Po wzięciu Smoleńska gdy Zygmunt III przybył do Wilna wystawiono w szkołach jezuickich po objedzie dramat Zdobycia Smoleńska (Rostowski p. 240)

T. II.

Teatr za Władysława IV. (1632–1648)

Teatr za króla, za tego króla, w który będąc za młodu w obcych krajach napatrzywszy się tamże do woli widowisk one w kraju swym miewał. Był na dworze jego świetny teatr w którym dawano opery i balety jak świadczy wyjątek z Jaremskiego (p. 11) były tam i loże dawano balety. Virgilius Puccitelli nadworny poeta dworski włoski pisał treści do dramm a muzyka była dobrana (n. p. Asprilli Pacelli, Dionedelcato. ob. Ciampi) Przytacza tu Wójcicki wybawienie Ruggiera które nie do tej epoki należy. Jaremski opisuje teatr królewski na którym grano opery włoskie

1633 Szkolna mizeryja w dyjalog zebrana w której się zamyka ja wszystkie uciechy i rozkosze szkolne także pokazuje jakie wzgardy tych nauk 1633. 4º (Chóry, pleban, klecha, kantor) Dyjalog mierny wierszem malujący niedolę klechów i niedostatki szkółek owoczesnych. —

1635 Dafnis przemieniona w drzewo bobkowe apollogabo baśń Owidiuszowa która była reprezentowana muzyką na kształt komedyi przed obecnością Króla i Senatorów w Warszawie roku 1635. w Warszawie w druk. Jana Trelpińskiego 1635. 4º (k. 4) jest to afisz teatru w XVII sieneuh; a lisz napisany prozą: była ta sztuka po włosku wystawiona (T. I p 11) Kto wie?! Autorem był Jeremiasz Lachati później ułomany tę sztukę większem samuel z Krzyp... Twardowski. — (Scena 8 odmienna w Twardowskiego scena 9 odmienna Twardowski. — (Scena 8 odmienna równiez 13, 14 i 15 na której kończy Twardowski Scena 12 odmienne równiez i 13, 14 i 15 na której kończy Twardowski widać że to było raczej recytacja w strofach porządnych z wystawą teatralną

1637 Sumaryusz historyej o S. Cecyliej wierszem włoskim opisanej wespół z intermedyjami poetyckiemi którą odprawowano muzyką

Teatr pojawia się i w Kijowie. Seminaryści tamże w obecności metropolity Piotra Mohiły (1633–1647) przedstawiali drammata święte drukowane w polskim języku. Maturzyści i Rektor seminaryum Kijowskiego Prokopowicz naśladowali dyjalogi w języku cerkiewnym te studenci w wakacyjach po rożnych miastach ruskich grywali. R. 1671 za Alexego Michajłowicza pojawia się balet z chórami. Dramma ta święte Słowian, nie ruskie były wymłone z Polocka przedstawiano w klasztorze w Moskwie. (Grec)

Za Władysława IV istniał teatr nadworny na którym według pamiętników Albr. Stan. Radziwiła dawano: d. 4 Maja 1635 wieczór odprawowała się recytatywa (Komedio-opera) włoska w przytomności posłów moskiewskich. — D. 10 Grudnia 1636 po południu komedia włoska o Appolinie i Dafnidzie w drzewo laurowe zamienionej (podobno autor Łachali? ułomany Twardowski?) D. 4 Września 1636 Komedia włoska o Lanfie: Helenie. — D. 23 Września Komedia włoska recytatywa o S. Cecylii z saltem (baletem) gladiatorów. (podobno Puccitelli?)

1636 Idyllium albo akt o porwaniu Heleny przed N. Władysławem IV Królem polsk. i przed JW. Króla hiszpańskiego posłem w zamku wileńskim w śpiewaniu przez muzykę JKM wystawiony r. 1636. mense Augusto die.. 4º ark 1. (treść włoskiej sztuki o której pod r. 1638)

1637 Academia racov (w bibl. Ossol.)

Puccitelli był sekretarzem polskiego posła w Wiedniu Franciszka barona Biboni był r. 1638 w Polsce.

Sztuka grana 23 Septembra. wystawa kosztowała do 15,000 złp. (10875 flC.m)

Frasz - Komedyja o pijanym który rozumiał iż jest Królem przez J. G. (może Jan Gawiński?) wydaniu sku 1638. 4o. (Załuski bibl. poet. pol. p. 21. Bent I 511.)

Zob. Wizerunki P. 13 na rok 1840.

Przedrukowany str. 263-308 w Biblioteka starożytna pisarzy polskich wydał K. Wł. Wójcicki Warszawa (nakł. Orgelbranda) 1844. Tom V

na weselu Władysława IV króla polsk. i Cecyliej z domu Rakuskiego 1637 4o (K. 8) oryginał: La S. Cecilia dramma musicale de Virgilio Puccitelli in 4o po włosku wierszem 15 ark. drukowany ponoś (w Warszawie 1637) (J. D. p. 66) W 5 aktach. Osoby: Słońce, Faeton, Klimena, Pluto, Cerera, Jazon, Tytan, Santal etc. bez związku w 5 akcie widać dopiero S. Cecylia święta w pałacu ... machiura Tyrana. wystawa była ze zbytkiem i przepychem głośnym po operze dano balet Gladiatorowie (Gabinet medalów Raczyńskiego 1838. 4o. Sztuka tej granej in vestatili theatro mowi Everhard Wassenberg: Gestorum Vladislai IV pars I. Gedani 1640. 4o. p. 251.

1637 Z chłopa król komedyja dworska której argument podaje masz w facecyj pierwszej facecyj polskich o pijanicy co cesarzem był. Od Piotra Baryki napisana i na dworze JM Pana R. L. wyprowadzona. W Krakowie wdruk. Mac. Andrzejowczyka 1624 4o (ark. 4) Pierwotnie podczas wesela na dworze szlachcica sie odprawiała grana. później często była powtarzana a nawet za Augusta III. Sztukę tę uważa Wójcicki słusznie za nerle sztuki drammatycznej za Władysława IV miała 3 akty z intermedyjum w którym ciurami uczestniczy żywot obozowy. Osoby: Myśliwiec, Lisowski w prologu, a w sztuce Rotmistrz, Brzuchowski, sołtys.

— Dziewosłęb dworski Niesopustny ucieszny napisana przez Macka Pochlebce g'woli zabawom uczciwym pacholikom młodym (4o) w Sprawach pod względem poezyi niższa od sztuki Barryki. Grana była na dworze szlacheckim na zaręczynach dziewki szlacheckiej. Osoby: Pamfilus, Marszałek, Śpiewak, Galant, Sługa, Djabły, Śmierć, Pochlebca, Doktor, Wiara, Anioł.

1638. Il ratto d'Ellena. Dramma musicale di Virgilio Puccitelli Segretario della Maestà di Polonia e Suezia. Rappresentato in Vilna, e di nuovo in Varsavia Nel Carnevale del 1638. Druk w Warszawie u Jana Trelpińskiego 4o (ark. 13) W 26 scenach. Sztuka ta była już dawniej grana jak widać z polskiego afisza.

1638 Krótkie opisanie Akcyey z dziejów kościelnych i kronik polskich wybranej o chwalebnym męczeństwie S. Stanisława biskupa krak. którą podczas generalnych sądów trybunalskich szlachetna młódź Collegium Lubelskiego Soc. Jesu na scenę podała w r. 1638 dnia .. Maja w Lublinie. 4o (K. 14) Programmat ten polski napisał Ignacy Brodowski. Sama sztuka w 5 aktach z 4 intermedyjami była łacińskie (Cytuje tu znowu Wójcicki Luk. Jana Piotrowskiego J. II p. 32 sławnego maszynisty który także pisał dyjalogi dla zabawy Władysława IV) Osoby były: Polska Europa Afryka Ameryka, Bolesław śmiały, Wsewolod Xiążę ruski, Stanisław, Piotrawina, Pluto (intermedyja z precież jeszcze oddychał figlami narodowemi) I były najlepsze może w całej sztuce.

1640 Bachanalia czyli dyjalogi z intermedyjami, na teatrach szkolnych w jedno opuszczone zebrane 1640. 4o (ważne wiad. mówi z Juszyńskiego. Były tam dyjalogi Guślarze, Albertus Rotmistrz, Pielgrzym i Zotnica. Snać sztuki te na wiejskich grywano teatrach szkolnych.

1644 Bacchus orbis dominus ipsis Bacchanaliorum feriis comicae ipsa pueritia adusque senectam et tumulum deductus. Varsaviae (wdowy) Piotra Elerta 1644. 4o K. 2 Program po polsku i łacinie było w 4 aktach przedstawiali żaki szkolne w Warszawie. Jest to śmieszny żywot Bacchusa. (K. 4.) w bibl. Ossol.

1646 w Gdańsku d. 5 lutego na przyjazd Ludowiki Gonzagi grano operę wielką włoską Virgiliusza Puccitelli. Było na niej przeszło 3000 osób wystawa i koszty wynosiły do 100000 talarów. Sztuka była allegoryczna w 3 aktach. Po niej dano balet 5 orłów z Kupidynkami na powietrzu latających. Wynalazek i machiny były Augustyjana Logi i Bartłomieja Bolzoni inżynierów króla Władysława IV. (Laboureur podróż P. de Guebriant skąd ta wiadomość)

1646 Komedyja Sołtys z Klechą do którego jest przydane intermedyjum temuż podobne. W Krakowie w druk. Waleriana Piątkowskie go 1646. 4º (ark. 3) (tenże tytuł tak samo niepotrzebnie wypisany w przypisie 8 str. 357. T. II. i str. 129.) Grana na teatrach przenośnych satyra na szlachtę rozpijaną pijaństwem W. 2 częściach z 1 intermedium wierszem Osoby: Sołtys Klecha, Pan, Doktor, Chłopy. mierne

? – Dyjalog mięsopustny albo krótka a przyjemna rozmowa wiernych dwu towarzyszów Nizusa i Euryjala którzy męstwo swoje w dziełach wojennych w nieprzeżyte wieki pamięcią zabaw swoich ad posteritatem podali [illegible] (ark. 3) mierne wierszem. Osoby Nizus Memnon, Alkon, Euryjalus, Epikurus, Kruziel, Dyjogenes w 2 aktach (Wojcicki z listu J. Łukaszewicza daje treść.

następują wyjątki p. 35–51½ Ruggiera II) z Dafnis treść p. 51–63 III) Summaryj o S. Cecylij p. 63–72 – IV) z Baryki Chłopa Król. p. 73–98 wyjątki V) Wyjątki z Dziewosłąb dworski mięsopustny p. 99–118 VI) Wyjątki z Szkolnej Mizeryj p. 119–126 – VII) Wyjątki z Komedyi o Sołtysie 1646 p. 127–140 VIII) Treść o S. Stanisławie 1638 p. 141–154. IX) krótki wyjątek z Dyjalogu o Euryjalu: Nizie p. 155–162 = Przypis ze Wizerunków że za Augusta III Baryki komedię przedstawiano.

Teatr za Jana Kazimierza (1648–1668)

Sztuka drammatyczna wśród wojen upada. – Morsztyn z Cydem rozpoczyna szereg nieszczęśliwych tłomaczeń z francuskiego – Dyjalogi giną

1650 Chozroes albo długo szczęśliwe okrucieństwo na widoki sprawiedliwej pomsty synowskiem umorzone okrucieństwem. Dane na scenę publiczną w Kollegium Poznańskiem Soc. Jes. R. P. 1650. Treść z intermedyjami 5 akty Osoby S. Anastazius Chozroes, Siroes Heretius, scena w Persyi. Wiadomość w Józ. Łukaszewicza Obraz Poznania T. 126)

1650 Komedyja Rybałtowska drukowana 1650. Jest to druga edycyja pierwsza wyszła 1615 Osoby magister, kantor, konfederat dziad, baba, klecha wieśniak. język płynny czysty wiersz płynny szkoda że Wojcicki nie udzielił tylko krótką wiadomość o tej sztuce w 3 sprawach T. II p. 185.

1655 Uciechy lepsze i pożyteczniejsze a niżeli z Bachusem i z Wenerą przez P. M. P. W. gdy sobie podczas morowego powietrza smutną z głowy melancholię wybijał. W mięsopusty zmyślone i napisane w Krakowie R. P. 1655. 4º (ark. 2) są tu 2 dyjalogi Przypomina jeszcze dawne dyjalogi Chłopięi, Pan, Fis, Golci, Chlebecki, w drugiej Gospodarz, Kuchar i t. d.

1661 Zaćmienie słońca przy śmierci Jezusowej śmiertelnemi zagaszone cieniami do osobliwego męki Chrystusowej rozmyślania w Kościele Krośnieńskim Soc. Jesu w dzień wielkopiątkowy żałobnie na theatrum wydane i ofiarowane 1661 r. d. 15 kwietnia W Krakowie u Fr. Cezarego 4º (K. 2) Treść tylko, Apollo Muzy, Chrystus na krzyżu i t. p brednie

obacz 1616.

Sebastiana Skargi Soc. Jes.

1648 w szkole leszczyńskiej (równowiekow) grano dyjalogi Komeniusza łacińskie: Dyogenes cynicus redivivus. Abrahamus patriarcha (drukowane J. Łukaszewicz)

1650 Exitus hilarium Tytus bibl. Ossol.

(Komedia rybałtowska nowo drukowana z przydatkiem roku 1624. 4º 2½ ark.) Bent I 511.

1654 przedstawiały damy pokojowe Król. w Warszawie balet jako to Nimfy leśne: Izabella Klara de Mailly i Anna Schoenfeldt 2) Pasterki: Katarzyna Dönhoffowa i Konstancyja Piotrowska 3) Żniwiarki: Maria d'Arquien i Katarzyna de Gordon 4) Winiarki: Urszula Wybranowska, Helena Wodzińska i Johanna Las:

~~[illegible]~~ Ossol. Kowska. (Poezyje Zbign. Morsztyna)

Amyntas komedya pasterska Torquata Tassa, n. złożona wierszem przez Andrzeja Morsztyna wydane z rękopisu bibl. berlińsk. p. Nowakowskiego Berlin 1840. około 1654

1661. Daphnis w drzewo bobkowe przemieniła się [illegible] wierszem przez Samuela z S. Twardowskiego. Kraków u Wd. Siekielowica 1661. 4º (tłomaczenie z włoskiego Jeremiasza Paschali – opera)
Druga edycyja Kraków w druk Akad. 1702. 4º

...eatr: Psyche z Lucyana, Apulejusza, Marina. Cid albo Roderik Komedia hiszpańska. Hippolit jedna z tragedij Seneki. Andromacha tragedya z francuzkiego przetłumaczona. 4º str. 360 i VI. ~~[struck]~~ bez m.d.i r. Psyche i Cyda przekładał Andrzej Morsztyn podskarbi W. Kor. a Hippolita i Andromache synowiec jego Kasztelan Czerski wojewoda potem mazowiecki.

1664 Virgilio Puccitelli: L'Andromeda. Favola drammatica rapresentata in musica alla real presenza delle loro M.tà di Polonia et Suezia. In Vilna 1664. 12º.

1669 Eleutheria (w bibl. Ossol.)

1670 Ludi litterarii in nuptiis Michaelis regis Pol. nec non Eleonorae Archiduxissae Austriacae ab Universitate Vilnensi vario ingenio et spectaculorum genere dati. Vilnae 1670. fol (?)

1671. Komedia o Moryndzie (bibl. Ossol.)

Tragedya o Podagrze którą po greku przed przyjściem na świat Pana Chrystusa napisał Lucyanus poeta, na łaciński język od Erazma Smida Wittemberczyka wyttłumaczona, a z tego na polski. 1680. 4º ark 1½ (tłomacz wierszem Jan Alan Bardziński dominikan)

1680 Tragedia o Podagrze (bibl. Ossol.)

1685 Imago victoriae Joannis III (bibl. Ossol.) ponoś ten balet dawany podczas koronacyi 1676 pisał Stanisław Morsztyn Chorąży Krak. (Ustępki w dziejach Zbigniewa Morsztyna 1844)

1683 Vilna a Gedimino M. Duce condita a. 1321 cujus felices ortus ludis metagymnasticis in scena exhibiti a. 1683 a Juventute Academica Vilnae. 4º k. 1. (aut Venceslaus Narmunt) Wiz.

1688 Pacis foedera hospitali super mensa ducali sanguine Volstini a Magni Ducis dito conscripta et morte consignata a Leone Vlodimiriae principe ludis anteciseralibus in scenam data a Oratoria facultate Acad. Viln. S. J. 1688 mense Febr. Vilnae 4º str. 86 (autor L. Gralewski) Wiz.

wystawiali Aktorowie Kollegium Krosińskiego podczas sejmu grane było a Cyd w tłomaczeniu Andrzeja Morsztyna, dipsku 4º 4 str. 60 z tłomaczeniem tragedji Andromacha (z Seneki) które nigdy granemi ... Tomasz Osiński Cyda wojcicki przytacza z tłomaczenia Morsztyna.

Publiczny teatr w Warszawie. Za pierwszej niemieckiego zabicie) szlachta z ... kich aktorów (Pamiętniki Jana Chryzostoma Paska 1836 ... ninstr 213)

1664 na wyprawie wojennej Akademia w Wilnie dawała dyjalog na przyjazd Króla (Panowanie Jana Kazimierza wyd. Edw. Kr. Raczyńskiego T. II str 281)

Wyjątki: 1) z ucieczek lepszych 1656 p. 191–204. II) Chorągiew ... p. 213

Teatr za Michała króla 1668–1673

1669 Pogrzeb żywego pijaństwa abo Zeno Constantinopolski Cesarz pychą, okrucieństwem, zbytkiem niesławny żywym ale pijanym będąc w grób schowany r. 492 historyja od Prokopiusza Evagriusza Nicephora, Zonary i inszych wypisana na scenę przez szlachetną młodź Rhetoryki w Collegium Thoruńskiem Soc. Jes. A. 1669. (4º K. ... nie dołożono że po łacinie grano T. II p. 221. (w 3 aktach z chorami: internedyjami

1671 Wspaniałość nieba ziemskiego od mądrości boskiej w przedniych konceptach przeznaczona przy niepokalanym matki boskiej poczęciu przez łaskę pierworodną sprowadzona. Podumbra szczęśliwych ... przez łaskę pierworodną ... Przy dorocznym ... siły mocarzów doczesnego majestatu Króla Salomona. ... nabożeństwie Congregacyi Niepokalanego poczęcia za szczęśliwego ... cyi JMP. Jana Zaleskiego praefekta tejże Congregacyi i JMP. Assistentów JP. Jana Markiewicza i JMP. Jakuba Gronkowskiego przez śpiewanie wydana w Kościele SS. Apostołów Piotra i Pawła ... 1671. W Krakowie w druk. Krzysz. Schedla 4º k. 2 (w 9 scenach ... mądrość Łaska boska: i. t. p. allegoryczne figury

Teatr za Jana III (r. 1673–1696)

1677 Zebranie krótkie Komedyi która się odprawowała przed Król Jmcią w przewodnią niedzielę w zamku krakowskim ... leśtwem J. M. w przewodnią niedzielę w zamku krakowskim wśród ... tosłiej izbie r. 1676 (Pluto furyje: t. d. alegoryja ... bibliotek. ... Komedyi tylko wierszem przytoczona z rękopisu 1677 ... Starożytności histor. ... Dzierzkowskiego) = (ob. Ambr. Grabowski: Starożytności histor. ...)

1686 (?) Wizerunek dobrotliwej miłości boskiej zguby grzesznych ... go niechący w żywocie i pokucie s. Mary Magdaleny jawno grzesznice przy chwalebnej jej uroczystości aktem publicznym reprezentowany 4º (k. 2) b. m. i r. wystawiony w Wieliczce d. 22 dzi... r. 1686 (autor tejże sztuki był Jan Wawrzyniec Solarski akademik krakowskiej i filozofii bakałarz senior szkoły w Wieliczce. w 5 aktach)

1686 ? Abrys statecznej cierpliwości w żywocie s. Katarzyny ... inscenizacji aktem publicznym wystawiony 4º (k. 4) b. m. i r. autor tenże Solarski dedykacya Franciszkowi Żnedborowskiemu burmistrzowi wielickiemu w 9 aktach z scenami: i internedyjami

1688 ... w Koś... repre... zdrad...

1689 ... wysta... nie ... w Sa...

1696 ... znaczn... S. Jer... zenta... geniu... Kości...

1696 ... Sendo... ment... nadwo... kiem... Kiemn... skien... przy fo... szkot... R. P. ... jest t... doleśta...

1696 Sm... skiego ... przez ... Laure... Rozmieszc... daje przest... Sło...now... Teatr z...

1700 Dep... cel pod ... kościele... ... ... 1700 d. ... interm...

1700 Wiz... wielic... towany...

1702 In... dzony To... wynalez... szczeliw... Krakow... R. P. 17...

1716 Świ... jednorod... balle d...

w 3 aktach z chórami (przedstawiali Retorowie Kollegium Krośnieńskiego Soc. Jes.)

1661. W teatrze zamku warszawskiego podczas sejmu grana była trajedyja Piotra Kornela Cyd w tłomaczeniu Andrzeja Morsztyna wydana dopiero 1752 w Dyszku 4º K. 1360 z tłomaczeniem tragedyi Andromaki (Racyna): Hippolita (z Seneki) które nigdy grane nie były. W 150 lat później tłomaczył Osiński Cyda. Wójcicki przytacza T. II p. 172-182 wyjątki z tłomaczeń Morsztyna.

1664 Francuzi otwierają publiczny teatr w Warszawie. Za pierwszy wystawą (jakiegoś Cesarza niemieckiego pobicie) szlachta z tuków wystrzelała prawie wszystkich aktorów (Pamiętniki Jana Chryzostoma Paska 1836 w Poznaniu str. 213)

1667 po wyprawie wojennej Akademia w Wilnie dawała dyjalog na przyjazd Króla (Panowanie Jana Kazimierza wyd. Edw. hr. Raczyńskiego T. II str. 281)

Wyjątki: I) z uciech lepszych 1656 p. 191-204. II) Chojroes treść p. 205-213

Teatr za Michała króla 1668-1673

1669 Pogrzeb żywego pijaństwa albo Zeno Constantinopolski Cesarz pychą, okrucieństwem, zbytkiem niesławny żywym ale pijanym będąc w grób schowany r. 492 historyja od Prokopiusza Evagriusza Nicephora, Zonary i innych wypisaną na scenę przez szlachetną młodź Rhetoryki w Collegium Thoruńskiem Soc. Jes. A. 1669. [illegible] (4º K.) nie dołożono że po łacinie grano T. II p. 221. (w 3 aktach z chórami i intermedyjami

1671 Wspaniałość nieba ziemskiego od mądrości Boskiej w przedwiecznych konceptach przeznaczona przy niepokalanym Matki Boskiej poczęciu przez łaskę pierworodną sporządzona. Pod umbrą szczęśliwych figur mocarzów złoconego majestatu Króla Salomona. Przy dorocznym nabożeństwie Congregacyi Niepokalanego poczęcia za szczególną dyrekcyją JMP. Jana Zaleskiego praefekta tejże Congregacyi i JMP. Jakuba Gronkowskiego Assystentów JP. Jana Markiewicza i JMP. Jakuba Gronkowskiego, Apostołów Piotra i Pawła przez śpiewanie wydana w Kościele SS. Apostołów Piotra i Pawła przez śpiewanie wydana w druk Krzyszt. Schedla 4º K. 2 (w 9 scenach 1671. W Krakowie w druk Krzyszt. Schedla 4º K. 2 (w 9 scenach i. t. p. allegoryczne figury Mądrość Łaska boska i. t. p. allegoryczne figury

Teatr za Jana III (r. 1673-1696)

1677 Zebranie krótkie Komedyi która się odprawowała przed Królestwem JM w przewodnią niedzielę w zamku krakowskim w stołowej izbie r. 1676 (Pluto furyje i. t. d. alegoryja treści komedyi tylko wierszem przyłożona z rękopisu 1677 bibliotek. Dzierzkowskiego) = (ob. Ambr. Grabowsk.: Starożytności histor. I

1686(?) Wizerunek dobrotliwej miłości boskiej zguby grzesznego niechący w żywocie i pokucie S. Maryi Magdaleny jawno grzesznice przy chwalebnej jej uroczystości aktem publicznym reprezentowany 4º (K. 2) b. m. i r. wystawiony w Wieliczce d. 22 lipca r. 1686 (autor sztuki był Jan Wawrzyniec Solarski akademii Krakowskiej i filozofii bakałarz senior szkoły w Wieliczce. w aktach)

1686? Abrys stateczniej cierpliwości w żywocie S. Katarzyny przez imczeniczki aktem publicznym wystawiony 4º (K. 4) b. m. i r. autor tenże Solarski dedykacyja Franciszkowi Przedborowskiemu burmistrzowi wielickiemu w 9 aktach z scenami i 1 intermedyum

1666 Virgilio Puccitelli: L'Andromeda. Favola drammatica rapresentata in musica alla real presenza delle MM. MM. tà di Polonia et Suezia. In Vilna 1664. 12º.

[illegible] 1669 Eleutheria (w bibl. Ossol.)

1670 Ludi litterarii in nuptiis Michaelis regis Pol. nec non Eleonorae Archiducissae Austriacae ab Universitate Vilnensi vario ingenio et spectaculorum genere dati Vilna 1670. fol (?)

1671. Komedia o Morylindzie (bibl. Ossol.)

Tragedya o Podagrze która po grecku przed przyjściem na świat Pana Chrystusa napisał Lucyanus poeta, na łaciński język od Erazma Smida Wittemberczyka wytłumaczona, a z tego na polski. 1680. 4º ark 1½ (tłomacz wierszem Jan Alan Bardziński dominikan)

1680 Tragedia o Podagrze (Bibl. Ossol.)

1685 Imago victoriae Joannis III (Bibl. Ossol.)

ponoś ten balet dawany podczas Koronacyi 1676 pisał Stanisław Morsztyn Chorąży Krak. (Wzmianki w Poezye Zbigniewa Morsztyna 1844)

1683 Vilna a Gedimino M. Duce condita a. 1321 cujus felices ortus ludis metagymnasticis in scena exhibiti a. 1683 a juventute Academica. Vilnae. 4º K. 1. (aut Venceslaus Narmunt) Wiz.

1688 Pacis foedera hospitali super mensa ducali sanguine Volsteni ci Magni Ducis Litv. conscripta et morte obsignata a Leone Vlodimiriae principe ludis anteaneralibus in scenam data a Oratoria facultate Acad. Viln. S. J. 1688 mense Febr. Vilnae 4º str. 86 (autor P. Gralewski) Wiz.

1688 Nowy raj drzewem żywota zasadzony na publicznej scenie w kościele toruńskim Soc. Jes. przy wielkopiątkowem nabożeństwie reprezentowany 1688 r. d. 16 Kwietnia 4º K. 2) program: Wążco zdradził Adama natura ludzka, miłość boska, Szczęście.

1689 O Ibrahimie, Selimie, Roxolanie tragedyja [illegible] komiczna wystawiona w dzień 1689 w Gimnazyum Leszczyńskim w Lesznie. Program bez tytułu drukowany w Lesznie u Mich. Buk. fol. (K. 3) w 5 aktach

1696 Trojaka korona mężnemu niebieskiej kawaleryi Hektorowi znacznemu tryumfatorowi wielkiemu prowincyi pruskiej patronowi S. Jerzemu w Kościele proboszczowskim Brodnicy przez sceny prezentowana d. 4 Maja 1696 4º K. 4 scen 26 korona polska genius pruski S. Wojciech, Chrobry, programmatu autor Kazimierz Kosiński proboszcz Brodnicy S. Jerzego.

1696 Brama Grzymała: Laudana albo Wolności JO. Województwu Sendomierskiemu jako pierwszemu wolności polskiej asylo, Fulmentana JO Józefowi Karolowi Lubomirskiemu marszałkowi nadwornemu, Starości Sendomirskiemu Kopotomickiemu, Zatorskiemu: Tryumfalna WŁ. Kasprowi Theodorowi Siemianowskiemu porucznikowi: Collina albo honoru Krajnikowi wieluńskiemu, Palestyńska Podstarościemu na ten czas Sendomirskiemu przy solennej inauguracyi na ten grodzki urząd od szlachetnej młodzi szkół Collegii Gostomiani Soc. Jes otworzona i poświęcona R. P. 1696. w Styczniu 4º K. 4. w 5 akt. z intermedyjami jest tu Europa, wolności, zjazd w Wiślicy, neptun, Rzymianie Mars Bolesław I Kazimierz Sprawiedliwy

1696 Smutne starożytności teatrum to jest tragedyje Seneki Rzymskiego na polski język dla pospolitego przetłumaczone pożytku przez Jana Alana Bardzińskiego Z. K. w Toruniu nakł. J. Chr. Laurera r. 1696. 8º str 532 i K. 6 [niebyły grane język zepsuty.

Po śmierci Jana III wystawiono w Warszawie sztukę w której ziemia węgierska daje przestrogę aby się z Niemcami nie łączyć (Pamiętniki Erazma Otwinowskiego w rękop ?)

Teatr za Augusta II (1696–1733)

Wojna z Karolem XII potłumiła przez czas niejaki dyjalogi.

1700 Depozyt łaski i miłości Boskiej nieoszacowany S. Jan Chrzciciel pod znacznem imieniem [illegible] JW X. Jana Lolnarowskiego plebana kościeleckiego na powinszowanie patrona drogiego i tryumfalny aplauz i od studentów szkoły S. Jana solenną tragiczną rozmową i piórem życzliwem w krakowskim trzonie [illegible] prezentowany R. P. 1700 d. 27 Czerwca Permissu Ill. Rectoris fol. K. 3 aktów 5 z intermedyjami o S. Janie Chrzcicielu. (w bibl: Ossol)

1700 Wizerunek męki pańskiej aktami i scenami w kościele wielickim farnym przy audyencyej zacnych gości reprezentowany 8 [illegible] Kwietnia 1700 4º str 6. w 3 aktach

1702 Snwazor niebieskiego trybunału rygorem sprawiedliwości osądzony łaskawością miłosierdzia windykowany nie bez dziwnej od miłości wynalezionej Boga przez Boga człowieka satysfakcyi podczas Quadragesimalnych dni na widok publiczny w szkole P. Maryi w rynku krakowskim przez młodz szlachetną Akademii Krakowskiej wystawiony R. P. 1702 d. 2 Kwietnia (Bojaź Spes, Nemesis Misericordia ?) 4º K. 4 (w bibl Ossol)

1716 Święto wolności po uwolnieniu zaprzepaszczonej natury ludzkiej przez jednorodnego Syna Boskiego zaśmiconemu światu ustanowione pod figurą Palluxa w oratoryjum szkoły nowodworskiej publiczną deklamacyją

1689 Dramaticus Janus (bibl Ossol)

1690 Capua olim litvano Annibali Casimiro Skirgelonii Kijoviensium et Trocensium Duci innovata anteciniralibus feriis in theatrali Umbria reproducta a palaestra Univ. Viln. S. J. 1690. V Calend Martias fol. K. 2. wiz.

1695 Balthasar extra Babilonem in Vandalia marchio Durlaensis in sacrilega Deo dicati calici profanatione radivivus ab Juventute Acad. Viln. S. J. in umbra theatrali Bachiophilis calicesexplentibus reproductus. A. 1695. f. K. 2.

1691. Pergodere in Amor ci vuol constanza; dramma Varsovia 1698. (z powodu zaślubin Jakuba Sobieskiego z księżną neuburską. – autor Jan Chrzciciel Lampugnani sekretarz nuncyatury – (d. 28 marca 1698.

[Poledykowane Ludwice z Lopiów Czartoryskiej).

1698 Aetas aurea w bibl. Ossol.

[illegible]

1700 Miłosierny uczynek litującego się Boga nad przestępnym człowiekiem wyrażony w Teokracie xiążęcia tebańskim własnego syna ręką zabitym reprezentowany dnia wielkopiątkowego przy Kościele Nikodema Św. w Wilnie przez akademików wileńskich 1700 d. 9 Kwietnia

1702 Znak zwycięzki przez rany Ukrzyżowanego Boga odniesiony po Alfonsie Portugalii królu tryumfujący przez akademików wileńskich dnia wielkopiątkowego przy Kościele S. Nikodema w Wilnie 1702 d. 14 Kwietnia. opuszczony w stępie

1701 Krzyż okrutny (w bibl Ossol)

1714 Publica Sarmatiae felic. in Scanderbego (bibl. Ossol)

1709 Conviva dolus ad geniales Bacchi mensas tristi mortis nervo tractatus in Abdulgano Sindae principe doloso a Nemesi divina propositus anteciniralí drammate a Palestra Acad Viln S. J. repraesentatus 1709. d. 9 Februar. f. K. 2. (aut Władysław Danielski) wiz

1723 Modus humanae salutis (bibl. Ossol)

1726 Grandia monumenta (bibl. Ossol.

1731. Leonides (bibl. Ossol.)

1715 Maeror in mero affuso sanguine temperatus olim Persiae Regne a monarcha Aba propinatus ab juventute in Viln. S. J. Acad. ante uniersali dramate adumbratus 1715. 2 Mart. f. K. 2 (autor Boguslaw Gizbert S. J.) wiżer.

i przez tłomaczenia Kornela, Rasyna, Krebillona

1716 Alexander super mensas debellatus in Alexandro rege Scolice exhibitus a Juventute in Acad. Viln. S. J. ludis antecinesalibus in theatrum deductus 1716 d. 22 Febr. f. K. 2. wiz.

1726 La Mariane drama per musica da recitarsi per ordine Altezza il S.r Principe Th. Const. Lubomirski. Cracoviae 1726. 16o. str. 61 (autor Lalli Dominik) w bibl. Sieniawsk.

1736 Messis tropheorum bibl. Ossol.

1738 Cor Jesu po pol w bibl. Ossol.

1725 Venceslao drama per musica da recitarsi per ordine di S. A. il Signor Teodoro Constantino Lubomirski – generale di campo maresciallo luogotenente In Cracovia 1725 presso Giacomo Matyaszkiewicz. 1725. 8o. str. 60. (autor Signor Apostolo Zeno)

1746 Jaworskiego Stanisława S. J. Jonatan trajedyja wierszem nierymowym. W Lublinie u Jezuit. 1750. 4o. str. 08. (u mnie) Kalisz 1746 (Estr.) ob. Hasło

174. Alexander ad Indos [illegible] dramma ab illustr. convictoribus colleg. Varsav. cleric. regul. theatr. actum (przekład z włoskiego Metastazia) i Somnium Scipionis ab illustr. Convictoribus classis minoris ejusdem collegii italice habitum feriis baccanalibus.

1750 Sołtyka Ignacego S. J. Trajedya o Mikadorze Królu Łuzytanii wierszem nierymowym. W Lublinie u Jez. 1750. 4o. str. 68.

1749 Herakliusz (w bibl. Ossol.)

1749 Majestas afserta (bibl. Ossol.)

1750 Sołtyka Ignacego jezuity Tragedyja o Mikadorze Królu Łuzytanii wierszem nierymowym. W Lublinie 1750 u Jezuit. 4o. 68 str.

1750 Josue dux. (bibl. Oss.)

1752. Sedecyasz tragedyja w stylu Łacińskim cięższa polskim wierszem przez Michała Kieżysz jezuitę grana kilka razy w Kollegium Jezuickim w Warszawie wydana tamże art. 20. in 4o. 1752.

1753 Idea felicitatis (bibl. Ossol.)

1754. Leo trajedyja bibl. Ossol.

1754 Seila Metastazego bibl. Ossol.

1754. Komedye i Tragedye przednio dowcipnym wynalazkiem. W Poznaniu 1754 wydane przez Jana Lobog Frycepińskiego podpułkownika ordynacyi Radziwiłłowskiej; sztuk tych 16 grane były w Nieświeżu u Radziwiłłów od 1746 – do 1752. Autorka Urszula z Wiel. Radziwiłłowa żona M. Wojewo. Będzie to przedruk dawniejszego dyjalogu znajdującego się w bibl: hrab: Dzia[...]ńskiego w Kurniku: Historyja o chwalebnem Zmartwychwstaniu Pańskiem ze czterech S. Ewanielistow zebrana a wierszykami spisana przez Xiędza Mikołaja z Wilkowiecka zakonnika Częstochowskiego sign. L 3. (moje w XV wieku wyszło osób działających wiele, b. m. r. (nie wspomniany w spisie) w bibl. Ossol. 8o. 7653 X. P.

odprawione r. 1716 d. 7 Kwietnia w Krakowie 4o (K. 2)
Pollux, Aurelius dyspius D.r, Anioły modlące się

Teatr za Augusta III (1733–1763)

Królem ma wyborną orkiestrę pod dyrekcyją Haasego, dawa opery włoskie śpiewacy sławni ukazują się teatra stałe dyjalogi ustają porządne sztuki na wzór francuskich występują Konarski zaprowadza reformę w teatrze. Król miał w Saxonii wyborną operę która z nim i do Warszawy jeździła (śpiewaków z owego czasu wymienia Ciampi i Dlabacz) Do utworzenia teatru w Polsce przyczyniła się także wiele żona Augusta III (która ten smak z Wiednia zaszczepiła) I prywatni na swoich dworach mają opery n. p. Brühl w D[...]

1736. Theatrum życia ludzkiego w historycznych exhibicyjach w Kaliszu na widok publiczny przez X. P. K. wystawione W Kaliszu w drukarni Jezuickiej 1736. 4o (str. 360) Autor Piotr Kwiatkowski jezuita umieścił tu 21 exhibicyj czyli treści drammatów które są wierszem pisane i w akty i sceny podzielone (Ob. Juszyński I [...] Stanisław przez Epaminondas trajedyja w 5 aktach nie drukowana)

1743 Konarski, Piar zaprowadza reformę teatrów (za nim w ślad idzie Bohomolec) przez urządzenie teatrów szkolnych wy[...] grały tylko w Z. Jarycie dyjalogi jezuici zostają przy dyjalogach) pisał traged. Epaminondas niewydana

1744 Nieszczęśliwa fortuna w Światopełku Morawów Królu pierwszym Chrześcianie do świątobliwszego życia i wzgardy świata pobudka trajedyja na sali szkół Karnkowskich i Kaliskich na widok publiczny podana od szkoły Krakowskiej młodzi na końcu roku szkolnego d. 29. 30 lipca i 1 dnia 1744. fol. (K. 4. Program po polsku i łacinie treść z Eneasza Sylviusza hist. czesk. w 5 aktach z 3 intermedyjami i salterem kon[...] (karuselem)

1748 Zejsadyr trajedyja Jana Bielskiego Jezuity w Kaliszu 1748 w druk Coll. S. Jes. 1747. 8o. (5 ark.) ???

1748 Tytus Japończyk tragedia od krasomowskiej młodzi na publicznej sali szkół poznańskich Soc. Jes. na widok dana r. 1748 d. 27 lutego. W Poznaniu w druk. Coll. Soc. Jes. 4o. (str. 56) najpro[...] ramota Jana Bielskiego jezuity nierymowym wierszem w Lublinie u Jezuitów 1750. 4o. str. 68.

1750 August pierwszy monarcha Krymian tragedya przy powitaniu Prandoty Trzcińskiego Kasztelana rawskiego na widok dana od młodzi ćwiczącej się w naukach krasomowczych i historycznych na publicznej sali szkolnej Kollegium Rawskiego (Soc. Jes.) 1750 dnia Czerwca. W Warszawie w druk. Kolleg. Soc. Jes. (fol. K. 7) Program aktów 5 z 5 intermedyjami ale już nie narodowemi tylko geniusza które honorom każą.

1751. Publiusza Kornelego Scypiona, Stylikona i Temistoklesa tragedyje (?) W Wilnie w druk. Jezuick. 1751 (tłomaczył wierszem z X. Kl[...] jezuity Zapaciński Ignacy Stanisław. Ob. Juszyński I 262) 4o. str. 72. 75 i

1755 Miłości skuteczna gdzie stateczna w Dobrkowie na publicznym teatrum wierszem ścienicznym porządkiem reprezentowana. W Krakowie u Dyaszewskiego r. 1755. 4o. autor Szafrański Wojciech tego drammatu wierszem Juszyński II 225. (w bibl. Ossol.) (K. 47)

1757 Historyja o pańskiem chwalebnem zmartwychwstaniu na [...] nym dyjalogu Częstochowskim wyrażona 1755 (4o. K. 48 jest to dyjalog dawny i ciekawy do którego przydane Intermedyjum: Dy[...] log na Kwietnią niedzielę. Tutaj się po rękopisach długo Dyjalog aż do [...] ...dowski ze złoty dat ... wać był pewnie w Częstochowie ...

1754 Eutropiusz tragedia wierszem przez Tomasza Boguszę Soc. Jes. Jezuity Wilno 1754. 4º 12 ark.

1757 wszystkie Komedyje Franc. Bohomolca w 5 tomach grywane w Kollegiach Jezuickich. – w Lublinie [illegible] we Lwowie i w Warszawie 1757–1775. tomów 5

1761. Miłość ojczyzny z sprawiedliwością złączona w rewolucyi rzymskiego państwa podczas zamiany monarchii w arystokratyczne rządy przez najszlachetniejszą młodź akademii w publicznej scenie pracą Andrzeja Sleykowskiego pokazana w Krakowie 20 Kwietnia 1761. (4º K. 2) Programm drammatu o Tarkwiniuszu przy czem był także salt śmiertelny i salt arlekiński.

Dyjalogi za panowania Stanisława Augusta gina po zniesieniu zakonu Jezuitów i pod natłokiem tłomaczeń i nasladowań sztuk francuskich Intermedyja (z włosk. intermezzo) czyli między aktowe wstępy szła: cały na swej oryginalności i rzadko były pokazywane równając się więcej na szym tableau.

J. Łukaszewicz nadesłał Wojcickiemu rękopism in fol. bez początku i końca 140 arkuszy obejmujący repetorium tragedyj i komedyj łacińskich i polskich granych dr. 1753 (od młodzi krasomowczej szkoły w sali Kollegium Poznańskiego Soc. Jesu. Polskie są następujące: 1) Niewinność zwyciężca potwarzy czyli Leo V cesarz trajedyja w 5 aktach wierszem nierymowym z intermedyjami grana 1753 d. 3 lutego. 2) Protazyusz Król Arymy tragedia wierszem nierymowym 3) Mizopon Komedyja Karola Porrée Soc. Jes. (Jest tylko w rękopisie treść scen wypisana) 4) Satyryn tragedia (japońska w 5 aktach z intermedyjami nierymowym wierszem) 5) Roman cesarz wschodni (w 5 akt. z intermedyjami wierszem nierymowym) 6) Syngareda paszkwilant Komedyja grana 1758 d. 18 lutego w 3 aktach zamiast intermedyj chóry. Treść z czasów Karola Wielkiego utwór liche 7) Święty Ludwik w więzach tragedyja (nie cała) Oprócz drammatów był jeszcze u Jezuitów zabawa drammatyczna: Sąd prawny rodzaj dysputy sądowej (których wiele rękopisów się znachodzi)

Ustęp Trajedyja Rokoszowa wierszem niegrana satyra w dyjalogach na rokosz Zebrzydowskiego. Podobnej treści dyjalog na Maryją Kazimirę i królewicza Jakuba. Wiadomość o 2 dyjalogach nieznanych Wośnickiego i Mikołaja z Wilkowiecka p. 337 – 341.

Przypisy do Tomu II 1) Wiadomość bibliograficzna o Wybawieniu Ruggiera którego exemplarz w bibliotece Ossolińskich we Lwowie 2) Wiadomość o dziele: Grosz S. J. Jagodyńskiego w Krakowie w druk. Franc. Cezarego R. P. 1620. 4º (Sig A 2 C 3) i o Maszkary mięsopustne i powszechne przy tem Kłoda popielcowa z Parnasu S. S. J. Jagodyńskiego b. r. i m. 4º Sign A 2. A 3. (Widać że już maszki były powszechne w zapustach na które się i Miaskowski już żali.) 3) Wiadomość o edycyjach: Dafnis w drzewo bobkowe przemieniła się napisana wierszem przez Samuela z Skrzypnej Twardowskiego edyc: w Lublinie Konrada 1638 druga w Krakowie u Wojc. Siekielowicza 1661. 4º trzecia w Krakowie w druk. Akad. 1702. 4º ark. 11 (z wyjątkami) 4) Wiadomość o dziele Baryki z Chłopa król 5) Wiad: o dziele: Facecyae polskie (krótka) z której treści czerpał Barryka i autor Komedyi Sołtysa, Klecha 6) Wiadomość o Szkolnej Mizeryi 7) Wiad: o Komedyi Sołtysa, Klecha 8) Wiad. o Uciesze błazne i pożyteczności z r. 1655 w których Kożan autor obiecuje dać jeszcze później wielkie treść (będzie to ponoś Poślny obiad o której Wójcicki a) Wiadomość o dwu dyjalogach znanych

1759 Qualis vita Caligula (bib. Ossol.)

1760 Dziwak Komedia (bibl. Ossol.)

1754 Załuskiego Józefa Jędrzeja: tragedye wierszem: Kazimierz św. Królewicz polski i Witenes druk w Zbiorze rytmów jego 1754. 4º Tom IIgi

1762 Il Ciro (bibl. Ossol.)

1762 Le triomphe de Clélie, opéra qui sera représenté au théâtre royal de Varsovie pour célébrer le glorieux jour de nom de sa Maj: Auguste III roi de Pologne Electeur de Saxe. druk. w Warszawie u Mich. Groella 1762 po francusku i niemiecku poezyja Metastasia muzyka Jana Adolfa Hassego nadwornego kapelmistrza.

1764 Constans Placidus (bibl. Ossol.)

1766 Exemplum providentiae w bibl. Ossol.

Teatr staje się zabawą światową

1770 Głos pochwalny nieba i ziemi rymotworskim pieniem najwyższej i najświętszej stolicy mądrości przy radosnym świętowaniu od poetów włodzimierskich z wotami serc ofiarowany. Roku 1770. d. 25 Martii 8º str. 36 (Parnas. Apollo. Virgilius Juvenalis, Arion, Architas, Terentius, Apelles i t. p. wizerunki t. 54. (autor dyjalogu X. Tymoteusz Szczurowski bazylian włodzimierski) wierszem o Matce Boskiej

1771 Widok mądrości w obrazach od Pogan wyśmiany od Leona Izaurynka cesarza zdeptany od Jana Damascena wystawiony – w szkołach włodzimierskich odnowiony i otarty 1771. 8º str. 58 rymem tragedyja Tymoteusza Szczurowskiego bazyliana włodzimierskiego. Dyjalog grany (Wizerunki t. 54) (w 5 aktach)

1788 Mahomet prorok traged. Woltera w 5 ak. Wilno 8ᵒ (przekł. Kapitana Debouht.)

niewymienione w spisie

1795 Wszystko się skończyło na projekcie komed. w 2. ak. p. Winc. Jan Marewicza. Wilno

1780. Anneta e Lubino opera comica tradotta dal francese d'all Avvocato Giuseppe Badini. La Musica e del Sgr. Gaetano Pugnani Sopra Intendente della Musica e capella da S. M. il re di Sardegna. Rappresentato nell' teatro di Varsavia. Varsavia dal. L. Dufour. 1780. 8ᵒ. str. 72.

1766. Il signor Dottore dramma giocoso per musica da rappresentarsi nel regio teatro di S. M. il Re di Polonia. Varsavia 1766. 8ᵒ. str. 52 (muzyka Sig. Dom. Fischietti)

1762 Il re pastore dramma per musica da rappresentarsi nel regio teatro di Varsavia. Varsavia 7 Ottobre 1762. 8ᵒ. str. 76.

1762 Il trionfo di Clelia dramma per musica da rappresentarsi nel regio teatro di Varsavia. Varsavia 1762. 8ᵒ. str. 96. (autor Metastasio kompozytor Gio. Adolfo Hasse.

1761. Zenobia dramma per musica da rappresentarsi nel regio teatro di Varsavia. Varsavia 1761. Pietro Mich. Groell. 8ᵒ. str. 56. autor Metastasio kompozytor Hasse)

w rękopisie z XVII wieku, których treść J. I. Kraszewski wypisał w: nie Wędrówki literackie T. II 1839: Comedyja o niepłodności Anny i z chijmem mężem jej wierszem w 5 aktach z 2 intermedyjami (ta przedrukowana w Atheneum) i druga: Komedia o Abrahamie w 3 aktach

10) Wyjątek z rozprawy Ludwika Osińskiego: O pierwiastkowej dramatyce w Polsce w Sybilli z r. 1821. Kończy Afisz aktorów polskich z przedstawienia Komedyi Bielawskiego Natręty reprezentowanej d. 26 Listopada 1765. — Spis pisarzy drammatycznych (alfabetyczny) wspomnianych w tym dziele w którym widzimy Zaremskiego z roku 1640 z podziwieniem — Spis przedmiotów.

Aże do zniesienia Jezuitów 1821 w Witebsku, Mohilewie, Połocku grywano dyjalogi

Teatr w Nieświeżu był za Stan. Augusta Radziwiłłów miał wtedy nadwornego kapelmistrza Hollanda
" w Białymstoku hetmana Branickiego grywano po francuzku
" w Różanie na Litwie aż do 1791 był tu i balet Wizerunki t. 53.
" w Zelwie istnieje dla przejeżdżających trup
" w Świsłoczy referendarza Tyszkiewicza publiczny 1814.
" w Leszczenicach (gub. Mińskiej) teatr amatorski 1828
" Mińsku teatr stały polski 1840 (Każyński dyrektor od 1814)
" w Zaborzu amatorski do r. 1812
" w Werkach pod Wilnem
" widowiska sceniczne dały w Witkomierzu, Oszmianie, Troki, Lidzie, Brześciu. Wizerunki t. 54.
" w Wilnie do 1801 Morawski od 1805 Każyński mianej
" " Grodnie od r. 1804 pod dyrekcyją pani Deszner.

Dzieła drammatyczne Wojc. Bogusławskiego Tomow miało być XI w 8ᵒ W drukarni N. Glücksberga w Warszawie 1821. T. I portret Wojc. Bogusławskiego i Kazimierza Owsińskiego. wstęp i dzieje teatru narodowego - Wiadomości o życiu Kazimierza Owsińskiego T. II) Wiadomość o życiu Agnieszki Truskolaskiej z portretem T. III) Wiadomość o życiu Tomasza Truskolaskiego (z portret) T. IV) Część druga dziejów teatru narodowego, Wiadomość o życiu Barbary Ciesakowskiej z jej portretem T. V) Wiadomość o życiu Karola Świerzawskiego (z port.) T. VI) Wiadomość o życiu Salomei Deszner (z portretem)

Za Stanisława Augusta był w Warszawie dyrektorem teatru Karol de Tomatis dworzanin Króla, w żonie jego Król się kochał.

Maciej Kamieński pierwszy Kompozytor oper polskich: Nędza uszczęśliwiona (z text. Bohomolca) Zośka czyli wiejskie zaloty, Cnotliwa prostota, Balik gospodarski; Słowik, Tradycya załatwiona; urodził się 13 pazdz. 1734 † 26 styczn. 1821.

1704 Zwycięztwo zwyciężonej niewinności z niewinnym na wszystkim krzyża tronie Chrystusem tryumfującej w Krzysztofie ośmioletnim młodzieniaszku, od młodzi akad. wileńskiej przy kościele S. Nikodema żałosna tragedia reprezentowane 1704 d. 21 marca.

1704. Wet za wet chrześciańskie to jest miłości za miłość ukrzyżowanemu Chrystusowi na krzyżu od Lewnangi wyświadczona przez akademików wileńskich dnia wielkopiątkowego w wieczór reprezentowana w kościele S. Jana 1704 d. 21 marca.

1705. Męztwo w dziecinnym wieku albo Pergentinus i Laurentinus niedorosłe pacholęta dla Chrystusa mężnie polegające przez akademików wileńskich dnia wielkopiątkowego przy kościele S. Nikodema reprezentowane 1705 kwietnia d. 10.

1719 Jullius Sarmata illustr. Comes Petrus Dunin palat: calissi. crusvic. vratisl. capitaneus e rostris in ducalem Oginsciorum portam periodo perorans et anteuncrali teatr a Coll. Dunino-Potociani Uniechowsianique S. J. juventut in scenam propositus 1719. Cal. Martii. Vilnae typ. Acad. f. K. 3.

1725 Caesar ex utroque divinus amor in gemellorum fratium cordibus divisum exercens imperium theatrales ad umbras a oratoria juventute in Acad. Viln. S. J. repositus 1725. d. 24 Mart f. K. 2. (autor Władysł. Kossowski S. J.

1722 Stella e crucis firmamento empyrium ascendens cae: lum Dominicus Catzo in regno Firoximensi amore ma: gis quam morte Christo commoriens in cruce spectatoris pupillae theatrali astrolabio demonstratus ab Palaestra Ora: toria Acad. Viln. S. J. A. 1722. Quinto Calend. Aprilis. fol. k. 2. autor P. L. A. M. Wiz.

1723. Flaminia inversae Romae amoris scilicet divini (triumphantium) inter flammas Christi ~~[illegible]~~ indigitata athletarum Pauli Ig: natii et Xaverii ad scenicos ignes lugubri stilo (a Oratoria Pa: laestra Vilnen S. J. 1723. 13º Calend. Aprilis f. k. 2. autor P. Mich. Berzanski.

1724 Hercules Aonio verior Ausoniae erepta clava et vita divus Gallicanus martir a Juliano geminatis laureis cumulatus inter lugubres Golgothei Ferias trophaei ad tragi: cas umbras deductas a Palaestra Unio. Viln. S. J. 1724 Sexto Idus Aprilis (fol. k 2) autor P. Szpungianski. Wiz

1724 Figura immensi amoris Christus Salvator in metello Quirino pro eliberandis de captivitate cog: natis spontaneam eligente mortis sententiam scenico apparatu demonstratus. Cracoviae typ. univ. 1724. fol. k. 6 (treść drammatu w 3 aktach po polsk.: po łaun. przedstawianego w szkołach pinczowskich w kwietniu - autor Stanisł. Manczyński prof.)

1725 Cithara in luctum versa Montignio Hornensi comiti feralis inter hilares carnisprivii ferias tragico eventu a juventute oratoria Acad. Viln. S. J. in ante[illegible] drammate reanimata. 1725. f. K. 2. autor P. L. Kossowski Wn.

1728 Regni sacra fames olim inter venenata dapum bellaria in Edelpho Anglorum regis filio per Leonellum Clarentiae ducem exsatiata nunc inter carnisprivii ferias ab juventute Unio. Viln S. J. actu anteuinerali in scenam data 1727. 22 Febr. fol. K. 2. Wiz.

1728 Rhodus intra lares Chalecciorum domus splendidissima ad theatrales umbras cum Demetrio Chalecki thesaur. M. D. L. geminisque ejus natis scenico apparatu ludis metagymnasticis ~~[illegible]~~ remonstrata ab juventute Unio. Viln S. J. 1728 Calend. Aug. Viln. typ. Acad. Kart 18.

1729 Aurea libertas praetextatae aetatis, custode remoto inter profusa hilaria dissoluta olim in Edgaro Scotiae principe absoluto vitiorum dominio subjecta vindice demum Nemesi ferreis vinculis limitata et fame edomita a Palaestritis Unio. Viln S. J. ludis antecineralibus in scenam reproducta. A. 1729. f. K. 2. Vilna.

1729 Jupiter alite tectus Romuleae gentis assertor Tarquinius Priscus Imperatoriae aquila alis inumbratus ad dapiles liberi Patris mensas tector fraude dolos detegens, patefactus a juventute Athenaei Novogrod S. J. A. 1729. Vilnae typ Unio. f. K. 16. Wiz.

1729 Fulmen belli hostes patriae in ictu oculi feriens Tartarorum copias noctem Polono polo minantes ad Tartara deturbans, Jacobus Niezabytowski debellator hostium triumphans nunc theatrales umbras serenans juventuti Unio. S. J. metagymnastici dramatis metam designatis. 1729. Kal Aug. Viln. typ. Univ. f. K. 14. Wiz.

1731 Leonidas sub allegoria verus Christus salvator pro generis humani salute mortem Crucis subiens scenico apparatu per scholae gramatices Universitatis Crac. juventutem in oratorio Classium Novoduorscianarum praesentatus 1731 d. 20 Martii. typis Universit. Cracov. 4º K. 6. (Treść po polsku i po łacinie w 3 aktach dramatu pno Alberta Biegacewicza D^{ra} fil. profes. gramat.

1743. Thesaurus orbis lechici in annulari orbita ad opes occidentalis imperii devoluta; absconditus, Joannes comes Skarbek ad Henricum Caesarem legatus gloriae et honorum splendoribus indicatus ad theatrales ignes exhibitus a juventute Chodkieviciano ducalis Athenei Crosensis (w Krożach) S. J. 1743 d. 31 Julii Vilnae typ. Acad. f. K. 4. (Wiz)

1750 Cato Uticensis tragoedia acta ab equestri ~~ordine~~ juventute collegii Varsav. Cler. reg. Theatinorum 1750. Varsav. typ. Coll. Soc. Jes. 4º str. 55.

1756 Aspectus sapientiae a Telemaco Ulyssis filio per nobiliss. scholae grammatices juventutem intra Novoduorscianas classes theatrali spectaculo declaratus. 1756. Cracoviae typ. univ. fol. K. 12. (Treść po pol. i po łacin. dramatu w 3 aktach z pieśniami. = W akcie 1^{m} Salt pasterski = w akcie 2^{m} salt chorągwiany i salt stołkowy – po każdej scenie komedie z Moliera przedstawiano – Autor Kanty Nepom. Sucharzewski prof.)

1754. Timon le Misantrope comedie representée l'an 1754 par Mr. les jeunes cavaliers du Collége des Nobles à Vilna de la Compagnie de Jesu. Vilna.

1754. Eutropiusz tragedyja wierszem przez Tom. Bogusza S.J. prof. poët. Wilno. 4° (12 ark)

1754 Poena sceleris comes in persona Cambysis Persarum regis . . sub tempus hilarium Bacchi per. Nob. juventutem Scholae Grammatices in Novodvorscianis Classibus solenis apparatu representata 1754. d. 14 Febr. 4°. K. 4. (treść po polsk. i łac)

1755 Apollonius (trajedya polskim wierszem przez Jana Bielskiego Jezuity) Poznan w druk Colleg. S. Jes. 1755. 4° (7 ark)

1768: Colombina combatuta da quatre amanti con Puli: cinella possessore della magia del gran mago Caracoli ambro. Taką komedią z baletem dawali Włosi w Warszawie; początek było godzinie 5tej; Cena miejsc: i plac 6 złp.; 2 plac 4 złp.; 3 plac 2 złp.

1770: Głos pochwalny nieba i ziemi . . . . .

1770. Przewodnicza mądrość pod zmysloną mentora osobą Telemaka do ojczyzny doprowadzająca przez młodz akademii chełmińskiej pokazana 1770 d. 29. 30. 31 Lipca. W Chełmnie. 1770. fol. K. 8 (treść dramatu w 3 akt. po polsk. i łacińsk. z pieśniami – autor Jan Kanty Józef Romuald Grodzki profes.)

1752 Cicero tragoedia acta a juventute gymn. Basilian. Zyrovicensis ludis metagymnasticis A. 1752. Vilnae typ. fratr. Min. Convent. 4° (autor Samuel Nowicki Bazylian)

1753. Regulus trajedya wierszem przez Wojc. Mścis[z]ewskiego Soc. Jes. Lublin 1753. fol.

1754 tegoż. S. Aloizy dramma prozą W Sandomierzu 1754 fol. 12 ark.

1755 Próżność nad próżnościami albo Tomasz Poundus trajedya od młodzi w szkołach Nieświes: kich S.J. wystawiona. 1755. W Nieświeżu w druk. Jezuit. 4° (5 ark)

1758 Wacław Rzewuski. Żołkiewski Trajedya W Warsz. u Piarów 1758. 4° 5 ark.

1758 tegoż Władysław pod Warną trajedya w zabawki wierszem polskim przez Józefa Rzewuskiego. Warszawa 1760. 4°

Opery polskie

1778 Nędza uszczęśliwiona opera Franc. Bohomolca z muzyką P. Kamińskiego

1784 Szymanskiego S. Zośka czyli wiejskie zaloty z muzyką Kamińskiego 1784. W[arsz]

Kniaźnina: Cyganie, Troiste Wesele

Stefani (Krakowiany i Gorale)

Elsner (Leszek biały, mieszkańce wyspy Kamkatal Dmuszewskiego – Echo Żółkalskiego)

Kurpiński (Pałac Lucypera Żółkowskiego

1761 w Jarta Kowie w dzień imienin wojewodziny Kijowskiej (S. Anny) grane było intermedium włoskie a w Krystianpolu podczas imienin wojewody Kijowskiej 1761 dawano operellę i balet.

Około r. 17[…] Kowie a[…] Kosztem […]

R. 1779 d[…] (na d[…] któr[…] Krej[…] pias[…]

1770 Mace[…] nej sal[…]

1771 Cyr[…] przez[…] aktac[…] prof[…]

1775 Sa[…]

Około r. 1750 iże Lubomirski wojewoda Krakowski w Krakowie a ~~Reel~~ Rzewuski hetman w. Kor. we Lwowie kosztem niesłychanym opery włoskie utrzymywali.

R. 1779 d. 11 Marca założono kamień w Warszawie (na długiej ulicy) na teatr publiczny pierwszy który się budował kosztem Xiężny Lubomirskiej marszałkowej W. Kor. i Ryxa starosty piaseczyńskiego.

1770 Macedoniusz tragedyja od kawalerów akad. Wileń. na publicznej sali wyprawiona 1770 d. 4 lipca. Wilno. 4º.

Alexis

1771 Cyrus z pierwou przerwany od poety trajedyja przez Akademików Wiln. S. J. wyprawiona 1771 (w 5 aktach wierszem nierymowym autor Konst. Beniosławski prof. poetyki) k. 26. Kraszewski Wilno IV [redacted]

1775 Sacco kompozycyj baletów w Warszawie

R. 1724 zaczęto murować w Warszawie Operhaus koło pałacu saskiego z muru pruskiego z lożami i parterem na ulicy Królewskiej. R. 1725 dawano już widowiska pod dyrekcyą barona Mordax szambelana król. Kapelmistrzem był Schmid, kompozytorem muzyki Andre. Celniejsi aktorowie włoscy: Thomas Ristori, Joanna Werder, Filip Fantasia. Operzyści: Guicciardi, Berselli, Korneliusz. Śpiewaczki: Jesi, Prache, Durastanti, Galerati. – Aktorowie francuscy: Romainville, Clavel, Rottier i żony ich. – Podczas sejmów sprowadzano śpiewaków i tancerzy z Drezna; sławny baletnik w nim Pitro i pani Vulcani. Za Stanisława Augusta dawano tu sztuki polskie i francuskie. Gmach ten rozebrano 1772. – Pierwszy balet dany 1725 przez Francuza pod imiem Prozerpina.

Za Augusta II sławna śpiewaczka była w Oratoriach pamiętna Sartorini, a za Stanisława Augusta bawił kilka miesięcy w Warszawie Paesiello. dawał Oratorium: Męka pana naszego Jezusa Chrystusa Oratorium śpiewane w zamku przez kapellę dworską po polsku i po włosku. Warsz. u P. Dufour. 8º 1788.

Jan Stefani kompozytor oper polskich ur. w Czechach mając lat 20 był kapelmistrzem austr. pułku Kińskich 1779 Andrzej Poniatowski posłał go z Wiednia do kapeli nadwornej w Warszawie, od r. 1796 był dyrektorem opery w teatrze Warszaw. a później w kościele metropolitalnym † r. 23 lipca 1829 w Warszawie mając przeszło 87 lat napisał przeszło 200 tańców polskich i muzyk kościelnych, pisał opery: Wdzięczni poddani panu [illegible] 1796 – Drzewo zaczarowane 1798 – Frozyna 1806 – Rotmistrz Górecki 1807 – Polka 1807 – Stary myśliwy 1808 – Papirius 1808 – Krakowiacy i Górale. (zostawił 4 dzieci)

Elsner sprowadzony z Wrocławia pisał muzykę do melodramy Bogusławskiego: Iskahar Król Guaxary.

1787 dawano w Warszawie ballet Zbieg czyli Zaszczytności Króla układu układu P. Pik pierwszego tancerza Jego Królewskiej Mości – Baletnicy byli Panowie: Pik, Kurtz, Casselli, Le Doux Holnicki, Kuchalski Waliński. Panie: Rossi: Kurtz, Panna: Lekarska.

R. 1788 na pamiątkę postawienia posągu Jana III w Łazienkach śpiewano Sielankę kantatę d. 14 Września śpiewali: Pan Kaczkowski. Pani Jasińska, panny Sitańska i Rudnicka.

Urodzony w Poznańskiem (matka Linowska z domu) pobierał nauki w Komiksie w Liarow w Warszawie, Sołtyk bisk. Krak. wziął go za pazia, ten potem wstąpił do Gwardyj litewskim, a do teatru 178

W ostatnich latach r. 1841 były w Polsce teatra stałe: w Warszawie 2 rządowe, we Lwowie (pod dyrekcyją Jana Nep. Kamińskiego) stanowy, w Krakowie pod dyrekcyją Kluszewskiego, Mieroszewskiego, a później panny Teresy Palczewskiej (która najwięcej szkoła sobą aktorów młodych wykształciła): Chęciowskiego. Teatra ruchowe wędrujące były: w Suwałkach pod dyrekcyją Izabelli Górskiej, w Lublinie pod dyr. Łopiotka Krakowianina, w Radomiu pod dyr. Okońskiego, Łopiotka, w Kielcach pod dyr. Słobińskiego, i Chęciowskiej, w Piotrkowie pod dyr. Raszewskiego, w Łęczycy pod dyr. Łozińskiego, w Lipnie pod dyr. Nowińskiego, w Siedlcach pod dyr. Mośzyńskiego i Krajewskiego, w Częstochowie pod dyr. Raszewskiego, w Wieluniu pod dyr. Słobińskiego, w Zgierzu pod dyr. Kłyszczyńskiej, w Ciechocinku i Włocławku pod dyrek. Nowińskiego, w Hrubieszowie i Zamościu pod dyr. Okońskiego, w Łowiczu pod dyr. Holtzmanna. — w Białej w Poznaniu i Gnieźnie pod dyr. Łozińskiego.

D. 23 Lipca 1829. przeżywszy lat 75.

R. 1778 Wojciech Bogusławski (występuje po raz pierwszy na scenie polskiej: Fałszywe (niewierności) zaufanie komedyi z franc. tłomaczenia Wojny Szambelana który Bogusławskiego wspierał przy założeniu sceny polskiej w Warszawie gdzie był przedsiębiercą teatru francuskiego Montbrun i pisze pierwszą komedyję swą: Amant Autor i Sługa. R. 1780 przedsiębierca Bizetti gdy po zerwał umowy z aktorami udał się Bogusławski do Lwowa; gdy mu się tu z teatrem nie powodziło wrócił 1782 do Warszawy gdzie był teatru rządcą Książe[?] hrabia Mośzyński. R. 1783 gdy przedsiębiorcą Książe Marcin Lubomirski był został Bogusławski dyrektorem teatru Warszawskiego i wtedy zaprowadzono balet, w krótce sam Bogusławski z Kompozytorem Kurtzem został przedsiębiercą. R. 1784 dawał widowiska w Grodnie 1785 w Wilnie r. 1787 w Dubnie Lwowie i Grodnie. R. 1790 w Warszawie znowu otworzył narodowy teatr polski. R. 1794 wyjechał do Lwowa gdzie go przedsiębierca Bulla do dawania widowisk namówił. R. 1796 wsparty od Kazimierza hrab. Rzewuskiego wybudował letni Amfiteatr w ogrodzie Jabłonowskich. Grał we Lwowie do 1799 gdzie straciwszy wszystko wrócił do Warszawy i przez 9 miesięcy sztuk dawał potem w Poznaniu, Kaliszu; za rządu pruskiego dawał znowu sztuki w Warszawie. 1807 w Poznaniu w Warszawie 1808 w Białymstoku 1809 w Warszawie w Krakowie 1810 założył szkołę dramatyczną w Warszawie. R. 1814 zszedł z sceny + 1829. Napisał do 80 sztuk i Dzieje teatru narodowego. Uczniem znakomitym jego szkoły dramatycznej był Szymon Włodek + 1834 w Płocku mając lat 34 wystąpił pierwszy raz 1814 w Komedii Woltera Syn marnotrawny. — Marcin Szymanowski ur. 1775 w Poznaniu — wystąpił 1797 w [illegible] operetce Wdzięczni poddani panu + 1830 w Warszawie (Ob. jego nekrolog Kurjer Warsz. 1830 No 226) — Andrzej ~~Rutkowski~~ + 1830 w Warszawie, wstąpił na scenę r. 1783 był dyrektorem teatrów w Połocku, Mińsku, Witebsku = Jakób Hempiński ur. w powiecie Kościańskim r. 1749 nauki odbył w Wschowie wystąpił 1 raz w 1774 w Komedyi Małżeństwo z Kalendarza Dr. 1799 usunął się od teatru + 11 Września 1829 w Warszawie (Ob. jego Nekrolog Kur. Warsz. 1829 No 244)

1827 x. A. Załęski Benedyktyn odkrył po Jezuitach w Puł:
tuskim klasztorze rękopism w którym się mieściły następują:
ce dyjalogi: 1) O Najśw. Sakramencie grany d. 17 Czerwca 1521
po łacinie przed biskupem płockim Erazmem Ciołek. Osoby: Wia=
ra, rozum, zmysły, wszechmocność boska i t. d. 2) Dyalog łaciń:
ski na nowitanie biskupa płockiego Piotra Wolskiego Osoby: Ena:
torowie, posły autor Martinus Lavicus 3) Dyalog łaciński dla
przyjęcia biskupa Wolskiego Osób 3: Bynajmiae! mowca i grekoryli
poeta 4) Dyalog łaciń. o rozdawaniu nagród deklamowany
w czasie rozpoczęcia szkół 14 kwietn. w Pułtusku Osoby: zwycięstwo
nadzieja, sprawiedliwość, woźny, chory – z notami 5) Dya
log polski o drzewie żywota grany w Pułtusku podczas Bo=
żego ciała wierszem 3 arkusze) autor Martinus Lasius: Osoby
Jezus, S. Michał Cherubin, Adam, Ewa, 2 czartów, Henoch, Eliasz
S. Jan. 6) Achab tragedya łacińska grana 1578 przed roz=
poczęciem szkół w 5 aktach z chorami (i notami przez Wiktorya
Hiszpana) arkuszy 19. – 7) Tragedya Jehu (z pisma S. Księgi IV
Królów) w 5 aktach z chorami przez Franciszka Bencyusza jezui=
tę po łacin. 8) Dyalog o Bachusie łaciński przez Marcina Lwow=
czyka grany 1579 podczas zapust w Pułtusku; dwie osób wierszem.
9) Chrystolaus komedia w 2 aktach po łacinie 1579 podczas
rozpoczęcia szkół w 2 aktach. dodany śpiew polski 10) Dyalog
o Ablu i Kainie wierszem polskim na uroczystość Bożego ciała.
1579. 11) Człowiek wahający się w wyborze stanu dyjalog
1579 wierszem łacińskim w 4 aktach: Osoby: Mars, Minerwa, A=
pollo, Młodzieniec i 3 czartów 12) Melchisedech dyjalog
wierszem polskim na Boże ciało 1580 z pisma św. w 2 aktach.
13) Dyalog o rozdawaniu nagród łaciński 14) Petrisus
dyjalog łaciński wierszem o prowadzeniu młodzieży 1581. 15)
dyjalog łaciński na powrót z poselstwa rzymskiego biskupa
Dunina Wolskiego 1582. 16) Dyjalog łac. na przyjęcie Andrzeja
Batorego Kardynała w Pułtusku 1585, Osoby mitologiczne. 17)
Dyalog łaciński przed rozdawaniem nagród 1597 naśladowany
z Plauta w 4 aktach, treści i chory wierszem polskim 18) Rozmo
wa polskim wierszem między woźnicą, klechą i balwierzem 19)
drama łacińskie: Filotokusi Telegonus w 5 aktach (12 arkuszy)
z chorami polskiemi 20) Jefte tragedya łacińska w 5 aktach
1599 wstęp, treść i chóry po polsku. 21) Intermedium rozmo:
wa 2 satyrów wierszem polskim 1599 22) Intermedium wierszem
polskim: Młodzieniec i Zabawy 23) Dyalog łaciński od Janie
Damasceńskim 1600 na przyjęcie nuncyjusza Klaudyjusza Ran:
goni 24) Komedyja o S. Alexym w 5 aktach 1600 r. wstęp treści
i chory wierszem polskim 25) Drama wierszem polskim o rajsa. Sa:
kramencie 1602 26) Dyalog polskim wierszem: Pierwsi rodzice w
Raju i ich upadek 27) Oblężenie Samaryi (z pisma św. Król. IV rozdz.
6 i 7) Tragedya wierszem łaciń. w 5 akt. 28) Dyalog wierszem polskim
o wężu miedzianym 1608. 29) Dyalog o przeniesieniu Arki (Księ II. Kró=
lów) wierszem polskim w 2 aktach (2½ arkusza) podczas Bożego ciała 1609.

30) Dyjalog wierszem polskim w 4 aktach o wykrzczeniu żyda Izaaka… cesarza Konstantyna. 31) Dawid dyjalog wierszem polskim 32) Mifiboset… log (z pisma Św. Księg. Król. II rozdz. 9) polski w 4 aktach z chorami p… czas Bożego ciała. 33) Heli drama wierszem polskim podczas Boż… ciała 1623 w 4 aktach z chorami.

/: Wiadomość o tym rękopisie jest w dziele Biblioteka starożyt… pisarzy polskich wydał K. Wł. Wójcicki – Warszawa 1844 Tom… str. 295–347.

718 Areopagus diis terrestribus severianus terrestri nimi-
um in solio Lyçaeo Venceslao imperatori nec non tetris Larvatorum
ejus in solo salus severus a Principibus olim Imperii in principiom
(?) reformormationem formatus nunc a Eloquentia in Colleg. Grodnen.
Soc. Jes. auditoribus ante cinerali drammate exhibitus A. 1718
d. 26. Febr. fol. (ark. 1.) Wizer. 55.

720 Calix memoriae e Cranio Sventoslai Kijoviensium ducis
oblivioso Masrico licentiosius indulgentibus Bacchiophilis dram-
matico apparatu ad cautela propinatus a — oratoria facultatis
juventute Collegii Isajkoviano-Grodnensis Soc. Jes. Anno potantis
nos calice salutaris dei hominis 1688 Salutis vero 1720. IV
Idus februarii fol (ark 1) Wizer. t. 55.

723 Naufragium in sicco Sigerici prius immersi ad extinguendam
sitim vino, demum non tenui fati filo appensi, in cratere
Bacchiophilis naufragantibus ad perpendendum in tragico eventu
a Oratoria Juventute Collegii Bathoreano-Polocensis Soc: Jesu
propositum A. 1723 Febr. fol (ark 1) Wizer t. 55.

726 Fulmen tonantis Cristalli extra vitreum persici Solis
hodianem ad mensam Lunae vibratum ac post fractionem paucis
fragilem istam Cognati libero patri Vitollii Ducis Venetiarum
ad solidam sanctae frugis perennitatem in ictu oculi feriens
nunc vero 2. Martii feria sub theatralem aspectum ante-
ineralibus ignibus reaccensum a — juventute Orator: Coll. Grodnens.
S. J. A. 1726. fol. (ark 1.) Wiz. t. 55.

732 Sacra fames inter profanas dapes a divis martyribus Joanne, An-
tonio et Eustachio usque ad consummationem vitae tolerata ad triduanam
Carnisprivii mensas in scenico apparatu opposita ab Oratoria juventute Acad.
Viln. S. J. 1732. f. K. 2. (autor P. Obrąpalski) Wizer

1737 Mors mensae bacchanalis immortalis Mariae laesa Ma-
jestas in caput debacchanti Mediolanensi Comiti Albano inter-
va in facie Palaemoni urbis ducali Aquileia triduo Liberi patris
festo libero regno in cautelam ludo anteuinerali ostensa a juventu-
te athenaei Radiviliani Nesvisiensis Soc. Jes. 1737 d. 2 Mar-
tii fol. (ark 1) (Wiz. t. 55)

W Wizerunkach Nauk. Nowych T. 54 wspomniane: Dyjalog
częstochowski czyli historye o zmartwychwstaniu pańskim.
septies ab authore exhibita semper placuit in 4to b. m. i r.
(wyjątki)

1730 Pupilla Polonica cor moestissimi parentis Ziemomisli
principis Lechiae graviter feriens in Mieczislao I filio unico
orbato lumine inter laeta conviviorum tripudia ad impositionem
ethico more nominis arcana illustrata Sarmatiam lumine
fidei catholicae serenans ab oratoria juventute Collegii Bathore-
ani Soc. Jesu ad theatrales ignes anteineralis situs tragico-comi-
ca scena in spectaculum inducta A. 1730. XII Kalendas Martii
fol. ark. 1. (w Połocku autor P. Adam Deboli S. J.) Wiz. t. 55.

1731 Violentia violenta Bacchi sacra inter conviviales ludos
vanaeque praelis elisa Falernis prelice pro Christo subeunti
Christiana Maxentio juveni in odium fidei a truce Licinio
rege Thraciae instaurata ad Martyris gloriam et Bacchi
odium a studiosa juventute Collegii Novogrodnensis Soc. Jes.
sub conviviales Lydi ferias Antiacrati Dramate proposita.
Anno. 1731. fol K. 1 (autor P. Wilkinowitz) Wizer. t. 55
(w Nowogródku)

1733 Turbator Chori olim inter choreas festivosque
choraulas ad tactum dextera Altissimi serio ludentis
flebiliter ac thorissone intonans, nunc quoque ad temperan-
da hilaria eorum qui choros ducendo nun impiis in circuitu
ambulant; in theatralem circum pro ludis anteineralibus a
juventute rhetorica Collegii Pinscensis Soc. Jes. inductus A. 1733
fol (ark 1) Autor P. Nicolaus Trzebicki S. J. Wizer. t. 55

1732 Osculum mortis inter pocula in labio calicis: olim Solimanno Turcarum imperatori datum; nunc ad hilaria Carnis-privii ferias drammatico actu reproductum a juventute solutae eloquentiae in Regio Bathoreano Polocensi Athenaeo Soc. Jes. A. 1732 d. 23 Februarii fol. Ark 1) Wiz.

1733 Luxus in feria desinens olim in aula Londinensi exhibitus nunc pro actu antecinerali in scenam reassumptus a Oratoria Juventute Univ. Viln. S. J. 1733. 16 Calend. Martii (fol. K. 2) Vilnae (aut. Mart. Brzozowski) Wizerunki

– Ars lucis et umbrae truncata pro imaginibus manu D. Joannis Damasceni aestivo post gymnasmate in scenam data a Poeticae facultatis auditoribus in Acad. Viln. S. J. 1733. Kalend. Aug. Vilnae (f. K. 2) Wizerunki

1736 Legatus a latere principum; angelus autor Emerico sancto Hungariae principi familiaris Celsissimo Hieronymo Radziwiłł – Comite Angelo ab exteris reduci in scena propositus a scholastica juventute Athenaei Slucensis A. 1736 fol. (ark 1) Wizer. SS.

1737 Scena post triste Deo et angelis spectaculum – in adolescente Jupone in melius mutata actu antecinerali a Oratoria Palestra Acad. Viln. S. J. inter theatrales ludos repraesentata. 1737. d. 2 Martii Vilnae. fol. K. 1 (Wizerunki)

1765 Artaxar tragedyja ojczystym wierszem w szkołach witebskich Sch. Piar. reprezentowana 1765. Wilno dr. X. X. Piarów 4º K. 43 (autor X. J. Kossel S. P.) Wizerunki

1766. Przykład opatrznosci boskiej na osobach Leopolda Hrabi de Ra.n i syna jego Henryka potym rzymskiego cesarza na sali akademii Chełmińskiej przez młodz. za staraniem X. Jana Kant. Maruchowicza professora 1766 d. 8 9. 10. Lipca pokazany. W Chełmnie fol. (K. 11.)

1766 Tragedya pod zaszczytem imienia WW Ich M. Panów Michała i Katarzyny z Tedwenów Morykonich – od młodzi szkół pobożnych Witkomierskich poezyjny uczącej się wyprawiona R. P. 1766 M-ca Julii 6. W Wilnie w druk. XX. Schol. Piar. 4º str. 64. (Jest to tragedyja życia Króla Juguthy przez X. Jerzego Zbikowskiego S. P. Professora poeseos wierszem wystawiona przez młodz uczącą się) Wiz SS.
[illegible]

1769 Alexy Drama albo więc Pasterka JW. P. P. Michałowi Kazimierzowi Kniaziowi z Kozielska Ogińskiemu Hetmanowi Wielkiemu W. X. L. Staroście Kalwaryjskiemu uszpolskiemu etc. etc. Kwoli uszanowania wielkiej uroczystości imienin – od szkół Słonimskich Soc. Jesu wyprawiona i przypisana R. 1769. 4 marca. (4º K. 13) Wiz SS.

i choroba epidemiczna tiphus, wojsko oblężone zmniejszyły z 27 do 11 tysięcy. Część miasta, zwana *spichlerz*, zgorzała zupełnie w skutek bombardowania; pożar wszczęty jednéj nocy, zrządzony przez rzucane bomby i race kongrewskie, uczynił kilkanaście milionów szkody, tak w budynkach, jak w towarach na składach. Traktat paryzki 1815. przyłączył znowu Gdańsk do monarchii pruskiéj, w któréj ręku dotąd zostaje.

J. Sł.

Obraz starożytnego teatru, porządkiem lat ułożony.

(Przez K. Wł. Wojcickiego.)

Rok 1194. *Kaźimierz Sprawiedliwy.*

Dyjalog grany przed panami żałosnymi ze śmierci tego monarchy.

Rok 1200. *Leszek Biały.*

Zagęszczają się widowiska teatralne w Polsce. Wyprawiają je po kościołach, występują na scenę maski, mają w nich udział duchowni. Papież Innocenty III. gromi te nadużycia.

Rok 1296. *Przemysław.*

Na publicznym teatrze, wystawiono sztukę dramatyczną w obec Przemysława o śmierci Luidgardy, i śpiewano mu na hańbę, jakim ją sposobem zamordował.

Rok 1420. *Jagiełło.*

Mnożą się publiczne teatralne widowiska. Ustawy synodu z roku 1420. zakazują na nie uczęszczać duchownym.

Rok 1513. *Zygmunt I.*

Odegrano dyjalog pobożny o ścięciu świętego Jana.

Rok 1516. *Zygmunt I.*

Ustala się teatr dworski na zamku krakowskim. W tym roku odegrano dramat łaciński: „Ulyssis prudentia in adversis,“ w obecności Zygmunta I. i jego małżonki.

Rok 1522. *Zygmunt I.*

Wystawiono sztukę dramatyczną po łacinie „Sąd Parysa“ (Judicium Paridis de pomo aureo). Najznakomitsza młodzież szlachecka występowała w rolach przyjętych. Wchodzące boginie przedstawiali młodzieńcy. Sztukę tę napisał Stanisław z Łowicza. Na wystawie był obecny Zygmunt I. i Bona z licznym dworem.

Rok 1533. *Zygmunt I.*

Dyjalog dominikański. Wystawa jego zajmowała dni cztery. Zaczynał się w niedzielę, a kończył we środę po południu. Wchodziło na scenę 108 osób.

księżnéj koreckiéj, Piotra Gorczyna; w 3ch scenach, z chórami.

Rok 1622. Tragikomedya „Mięsopust na dni mięsopustne," w 3ch aktach. Wystawiana na teatrach.

Tegoż roku. „Cudowne wesele, czyli Himeneusz czarodziejski," Antoniego Wiśniewskiego, w 8miu scenach.

Rok 1615. Dyalog „O obronie Ukrainy" Wojciecha Kickiego.

Rok 1619. Tragedya „Genesius," wystawiona w szkołach jezuickich w Poznaniu.

Rok 1621. „Theatrum Diabolorum" Jana Borowskiego, po łacinie, w 3ch aktach.

Rok 1632. „Wizerunek obrony królestwa polskiego," w kollegium lubelskiém na teatrum wystawiony.

W 16tym wieku wyprawiano po dworach szlachty dyalogi na prędce. Dwóch figlarzy, zwykle Pankracy i Czechaczek zwani, kłócąc się niby, z trzaskiem do komnaty wchodzili. Nadbiegał trzeci, zwany wymyślny Walek, czyli młodzieniaszek udający chłopa, który, co mu jeno do głowy przyszło, wymyślał na owych figlarzy. I ten Walek między nimi najwięcéj bawił, bo mówi: „Światowa roskosz z roku 1630." (1)

(1) Światowa roskosz z ochmistrzem swoim i ze dwunastą służebnych panien swoich nowo drukowana 1630.

męczenników; główną myśl obracając na wrażenia (efekt) teatralne. Ztąd burze morskie, pioruny, ognie, obłoki, główniejsze role grają, niż osoby wprowadzone. Bawiły się tylko oczy widzów i uszy melodyą, tańcami i dekoracyami.

Rok 1633. „Szkólna mizerya," dyalog żaków.

Rok 1635. „Dafnis przemieniona w drzewo bobkowe," opera ze śpiewami po włosku, wystawiona w Warszawie na sejmie w obec dworu i senatorów. Tłumaczona wierszem polskim przez Samuela z Skrzypny Twardowskiego.

Rok 1637. „O świętéj Cecylii," opera włoska, grana w Warszawie w teatrze zamkowym w czasie wesela Władysława IV. z Cecylią Rakuską. Wystawa ze zbytkiem i przepychem głośnym w całéj Europie. Po operze dano balet „Gladiatorowie."

Rok 1637. „Z chłopa król," komedya dworska Piotra Baryki. Wystawiona we dworze szlachcica Sieradzkiego.

Puzytelli.

Rok 1638. „O chwalebném męczeństwie Ś. Stanisława," trajedya w 5ciu aktach, po łacinie z intermediami odegrana w czasie sądów trybunalskich w Lublinie przez młodzież kollegium jezuickiego.

(2) Karmieni szpakami, t. j. dowcipnisie, przebiegli.

Co od niego i klucze do nieba zabrała.
Na głos ptasząt, na łąki rozkwitłe kobierce,
I na słodkie nadobnych dziewcząt przymilenia,
Jak grób jestem posępny, i dziki jak skała.

43.

Ten słowik, co się kwilić i narzekać zdaje,
Może swe opłakuje dzieci, lub kochankę,
Może dla miłéj nuci czułą zalecankę,
I napełnia słodyczą i nieba i gaje.
Całą noc ze mną razem płakać nie przestaje,
Jego pieśń moich cierpień gorzką czyni wzmiankę;
Sam winienem, że boleść serce moje kraje,
Bom nie wierzył, by mogła śmierć zgubić niebiankę.
Któż się kiedy spodziewał tak smutnego końca,
Że te dwa piękne światła jaśniejsze od słońca,
Jedna chwila wgarsteczkę czarnéj ziemi zmienia.
Dziś widzę, na co wskazał los mię na te bole,
Abym żyjąc i płacząc poznał z doświadczenia,
Że zmienna wszelka roskosz na ziemskim padole.

60.

Idźcie rymy posępne do twardéj opoki,
Która sobą grób Laury, skarb najdroższy gniecie,
A z nieba wam odpowie, kiedy ją wezwiecie,
Choć leżą w miejscu ciemném i nizkiém jéj zwłoki.
Powiedźcie, że mi przykro żyć już na tym świecie
I brnąć przez ten burzliwy ocean głęboki,
Że idę po jéj drodze, wstępuję wjéj kroki,
I zbieram rozsypane od niéj wspomnień kwiecie.
I aby świat ją poznał i pokochał stale,
Wysławiałem ją żywą i umarłą chwalę.
Lecz żywą, bo ma zawsze nieśmiertelność w dziale.
Oby na moje przyjście, co wkrótce nastanie,
Zechciała być gotową, wyszła na spotkanie,
Wezwała i zawiodła w niebieskie mieszkanie.

75.

Duchy błogosławione, wybrani i święci,
Obywatele niebios, skrzydlaci anieli,
Gdy Laura do nich weszła, w około stanęli,
Czcią wielką i zdumieniem niesłychaném zdjęci.
Wreszcie po chwili mówić do siebie zaczęli,
„Jakże wielka uroda, jakże serca nęci,
„Wszak jeszcześmy w niebiosach za naszéj pamięci,
„Takiéj piękności ziemskiéj nigdy nie widzieli."
A ona z téj odmiany pomieszkania rada,
Które bardziéj jéj cnocie i wdziękom przypada:
Często jednak spojrzenie poséła za siebie,
I patrzy, czy nie idę, czeka na przybycie.
Dla tego tylko myślę o niéj i o niebie,
I czekam hasła śmierci, by opuścić życie.

Ignacy Kefaliński.

M y ś l i.

O przyjaźń bardzo trudno na świecie; jeżeli jednak znajdują się ludzie, co mi nie życzą źle, tych nazywam przyjaciółmi.

Zwyczajem jest ludzi prawie powszechnym dawać coś za coś, bardzo rzadko coś za nic, a najczęściéj nic za coś.

Ażeby być szczęśliwym, są na to dwa sposoby: mieć pieniądze i czyste sumienie, lub kochać wzajemnie, gdyż za pieniądze można kupić wszystkie roskoszy życia, oprócz serca, a serca za żadne znowu skarby dostać nie można. Obiedwie te rzeczy mają swoje zalety, i znajdują swoich amatorów.

Kobieta, żyjąca przez całe życie bez męża i dzieci, podobna jest do topoli, która nie wydaje ani kwiatu, ani owocu; w lecie nie udziela chłodnego cienia, a w zimie nie daje nawet drzewa do opału, lub na pożyteczne sprzęty. — Kobieta zaś, matka i żona, jest jak jabłoń ogrodowa, z początku kwitnie, jak róża, w lecie miło spoczywać pod jéj cieniem, a późniéj słodkie i pożyteczne są jéj owoce, które wydaje, nim sama uschnie i zginie.

Sumienie, jest to sąd, potępienie i kara samego siebie.

Życie jest snem dotykalnym; przyjemność jego zależy od łoża, w którym nas ręka losu kołysze.

Dla czego lękamy się śmierci? — Jedni mówią, że z obawy kary i sądu; — mnie się zaś zdaje, że to jest dla tego, ponieważ lepsze jest jaje w ręku, niż żórawie w powietrzu.

Głębokich badań filozoficznych nie lubię; gdyż nie na to jesteśmy na świecie, ażeby dużo wiedzieć, ale ażeby wiele robić.

Wszystko mi jedno, czyli ziemia koło słońca, czy słońce około ziemi się obraca, byle tylko rano wschodziło a w wieczór zachodziło.

Najlepszym dowodem nieśmiertelności naszego bytu, jest wewnętrzne uczucie, i wyobrażenie o nieśmiertelności i nieskończoności.

Każda rzecz zrobiona według pewnych zasad i praw, jest dziełem rozumnéj istoty; świat fizyczny ma swoje zasady i prawa niezgłębione przez ludzi, jest więc dziełem wyższéj istoty jak człowiek; tę istotę nazywamy Bogiem.

Szczęście na tym świecie było dawniéj jak prosty obrazek, skreślony ręką prostoty: ubogi pasterz przesełał go swoim wnukom, a oni pojmowali go, uwielbiali i cieszyli się nim. Lecz dzisiaj ludzie zrobili z niego obraz wielki, kosztowny; ileż tam potrzeba sztuki, kolorów, odcieni, a nadewszystko złota.

I dla kogoż poświęcić potrzeba i byt i szczęście na tém świecie? Dla matki, dla wszystkich i dla kochanki; dla przyjaciela wtenczas, gdybym niemiał ani matki, ani kochanki.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Nakładem i drukiem Ernesta Günthera w Lesznie. (Redaktor: *J. Łukaszewicz.*)

Tegoż roku. „Dziewosłąb dworski, mięsopustny, ucieszny,“ wyprawiony we dworze szlacheckim na zaręczynach dziewki szlacheckiéj.

Rok 1640. W tym roku wydano dzieło „Bachanalia,“ czyli zbiór mięsopustnych dyalogów polskich, które wielkie rzucają światło tak na sztukę ówczesną dramatyczną, jako i życie domowe wewnętrzne.

Rok 1644. Dyalog żaków: „O Bachusie,“ w którym tego bożka, co go sadzali naśi ojcowie na beczkach starego węgrzyna, żywot pijacki i śmierć wystawiono na teatrze żaków w Warszawie.

Rok 1646. W Gdańsku opera wielka wystawiona, któréj treść napisał Wirgiliusz Puzytelli, wraz z baletem z pięciu orłów, na powietrzu tańczących, na każdym z nich siedział Kupidynek.

Tegoż roku. „Komedya sołtysa z klechą,“ wystawiana na teatrach przenośnych.

Tu należą pobożne dyalogi i processye więcéj teatralne, które wyprawiali Jezuici za Zygmunta III. i Władysława IV. Tu należy jako pisarz dramatów i osobliwy mechanik Łukasz Piotrowski, szlachcic Łukowski, który pisał sztuki, i na wynalezionych przez siebie skrzydłach unosił się w powietrzu, a grając role Anioła, przylatywał, i odlatywał z teatru w Krakowie przez ulic kilka.

(Dokończenie nastąpi.)

Franciszek Petrarka.

(Dokończenie.)

213.

O! śnie okropny, o! straszne widziadło,
A więc przed czasem ściętyś piękny kłosie,
A więc to światło niebieskie przepadło,
Co mię cieszyło w złym i dobrym losie.
  Czemuż zkądinąd o takim odgłosie,
  Lub od niéj saméj wiedzieć nie wypadło?
  Bógby cię wstrzymał śmierci straszny ciosie;
  Pewno me smutne widzenie nie zgadło.
O piękna twarzy! spodziewam się jeszcze,
Że twoim słodkim wdziękiem wzrok napieszczę;
O! mój żywiole, o wieku zaszczycie!
  Lecz, jeśli prawdę mówią sny złowieszcze,
  Jeśli już w rajskie wzleciała pobycie,
  Boże! nie zwlekaj odebrać mi życie.

Po śmierci Laury.

Życie prędko ubiega i chwilki nie stanie,
Śmierć goni orlém skrzydłem za zdobyczą swoją,
Teraźniejszość i przeszłość smutkiem życie poją,
A przyszłość łzy gotuje i ciągłe wzdychanie.
  Dręczy mię przypomnienie i oczekiwanie,
  Ze mną, przede mną, za mną utrapienia stoją;
  Gdybym nie był okryty świętéj wiary zbroją,
  Jużbym uciekł i rzucił to zgryzot mieszkanie.
Lecz, jak tu daléj płynąć, gdy cała żegluga
Żadnéj biednemu sercu pociechy nie wleje;
Widzę, zrywa się wicher, powstaje szaruga,
  Omdlał znużony sternik pod pracy nawałem,
  Pękły liny, prysnęły i maszty i reje,
  I zgasły piękne gwiazdy, na które patrzałem.

5.

Czyż jaka, duszo smętna, pociecha się zyska,
Że znikłe gonisz myślą szczęścia twego chwile,
Które już czas pogrzebał w przeszłości mogile,
Na co podsycasz płomień twojego ogniska?
  Duszo tych słów i wejrzeń czarujących mile,
  Któreto wszystkie pamięć na tobie wyciska,
  Próżno i późno szukasz na téj ziemskiéj bryle,
  Już uleciały w nieba, dawne swe siedliska.
Ach, nie odnawiaj rany sztyletem wspomnienia,
Rzuć tę myśl, zwodzi ciebie chytra i nieszczéra,
Weź tę, co do dobrego wiedzie przeznaczenia.
  Szukaj nieba, bo ziemia szczęścia nie zawiera,
  Czyż ta piękność dla ciebie w piekło się nie zmienia,
  Gdy żywa i umarła pokój ci odbiera.

11.

Gdzie różnym głosem kwilą drobnych ptaszął stada,
Gdzie wietrzyk ciepły liście łagodnie kołysze,
Gdzie strumień słodko szemrząc po kamykach spada,
Gdzie na brzegu zielonym chłodne z drzew zacisze;
  Tam w dumaniach miłośnych usiadam i piszę;
  A ta, co z nieba wyszła, a w ziemi przepada,
  Staje mi w oczach żywa, widzę ją i słyszę,
  Jak na moje westchnienia czule odpowiada:
„Ach na co, rzecze do mnie, przez te niepokoje
„Niszczysz jeszcze przed czasem i zdrowie i siły?
„Na co lejesz obfite łez rzęsistych zdroje?
  „Nie płacz, bo ja wstępując do zimnéj mogiły,
  „Na wieczne zamieniłam krótkie życie moje,
  „I na wieczną się jasność oczy otworzyły.“

24.

Te z zapałem przeze mnie wysławiané oczy,
Te ramiona i rączki i nóżki i lice,
Co mnie tak unosiły w nadziemskie granice,
Że świat ginął przede mną przez ich wdzięk uroczy,
  I te złote pierścienie prześlicznych warkoczy,
  I śmiechu anielskiego słodkie błyskawice,
  Co ten świat przemieniały w rajskie okolice,
  Wszystko się w garstkę ziemi teraz przeistoczy.
Ach, że żyć jeszcze muszę, gniewa mnie i boli,
I żyć w ciemności smutnéj bez téj pięknéj zorzy,
Którą mi przyświecała w dobréj i złéj doli.
  Już żadna pieśń miłosna więcéj się nie tworzy,
  Już w piersiach święty ogień zgasł wieszczego ducha,
  I lutnia w moim płaczu rozkazu nie słucha.

31.

Gdzie to prześliczne czoło, co jedném skinieniem
Zwracało moje serce wedle swojéj woli,
Gdzie te dwie piękne gwiazdy, co z pod dwóch półkoli
Oświecały mój żywot swym słodkim promieniem?
  Gdzie mądrość i moc duszy w złéj i dobréj doli?
  Gdzie skromna, słodka mowa, ze słodszém westchnieniem?
  Gdzie wdzięki, co mię długo trzymały w niewoli?
  Ach, dziś swobodny, płaczę za dawném więzieniem.
Gdzie to święte, anielskie, prześliczne oblicze,
Co wszystkie moje znało myśli tajemnicze,
Co dawało ochłodę méj strapionéj duszy?
  Gdzie ta, co moje życie miała w swoich ręku?
  Ach, jak światu ubyło bez niéj wiele wdzięku,
  A mych oczu złez rzewnych nic już nie osuszy.

42.

Zefir wrócił, z nim wraca i jego rodzina
Śliczne kwiecie, murawa i ładna pogoda:
Już słowik z jaskułeczką swoje pienia wszczyna,
A nad ziemią panuje piękna wiosna młoda.
  Łąki się uśmiechnęły, po nich igra trzoda,
  Rozjaśniała się niebios błękitna kraina:
  Miłości pełna ziemia, powietrze i woda,
  Wszelkie stworzenie znowu kochać się zaczyna.
Do mnie samego większe wróciły westchnienia,
Na wszelką w świecie roskosz ta zamknęła serce,

kiego; i tego dnia różnie różni meditabantur, ale potém dies subsequentes harmonicam animorum unionem inter se differentium przyniosły.

Tegoż dnia w wieczór injunxit Jmć. pan marszałek wielki koronny, aby ciało wyprowadzono z pałacu do zamku Króla Jmci. prywatnie, quod subsecutum o godzinie dziesiątéj w nocy.

3tia *Februarii*. Confluxerunt wszyscy Ichmć. praesentes do księcia Jmci. Prymasa, tak senatorowie, jako i posłowie; tam odebrawszy dolendam denuntiationem de fatis Króla Jmci., Ichmć. posłowie zakończyli cursum izby swojéj poselskiéj, modo, qui videatur w dyaryuszu sejmowym. Chcieli widzieć depositionem ciała królewskiego, ale że jeszcze decor congruus nie był wygotowany, więc tylko prywatnie unusquisq. z posłów Ichmciów. wizytowali demortuum cadaver. Po którém zakończeniu i wizytowaniu Ichmć. Posłowie w następujących dniach porozjeżdżali się od propria.

Względem zaś ułożonych sancitorum pro publico przez Jaśnie Oświeconego książęcia Jegomci. Prymasa i prześwietny Senat: Videatur o tém sub eadem die conclusum.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Dzisiejsze wojsko egipskie.

W roku 1815. powziął Mehmed Ali pierwszą myśl, wojsko swoje na sposób europejski urządzić. Zamiar ten swój objawił po powrocie z Arabii, którą pod rządy Sułtana podbijał, a zkąd go po powrocie Napoleona do Francyi, odwołano. Z początku wielkie znalazł trudności i opór w wojsku naprzeciw nowym urządzeniom, niczém się przecież nieugięty charakter od raz powziętego planu odwieść niedozwolił. Wojskowi francuzcy i włoscy, których do Egiptu stósunki polityczne sprowadziły, byli mu wielką pomocą. Pomiędzy tymi odznaczył się P. Selves (dziś Soliman Basza), były adjutant marszałka Neja. Jemu oddał Mehmed 1000 Mameluków młodych, aby ich z bronią europejską i zwrotami wojennemi obeznał. Zwolna tylko postępowano w nowych ćwiczeniach, i dla uniknienia wszelkich podejrzeń, przeznaczył Mehmed Assouan, nad wodospadami Nilu, na miejsce pobytu dla nowego żołnierza. Cztery wielkie gmachy urządzono na mieszkania dla nich, P. Selves bowiem potrzebował najmniéj trzech lat czasu, aby ich z sztuką wojowania, w Europie używaną, obeznać. Regularność w ruchu, milczenie, jakie przy wszystkich ćwiczeniach i zwrotach, musiano zachować, a nadewszystko uciążliwy dla dumy muzułmańskiéj obowiązek ślepego posłuszeństwa na rozkazy naczelnika i uległość Chrześcianinowi, niepodobały się rozkiełznanéj i nieporządnéj młodzieży, tak, iż po kilka razy na życie wodza swego spiski knowali, lubo zawsze napróżno.

Gdy zaś pierwszy ten oddział tak był wyćwiczony, iż w pole mógłby był wyruszyć, zgromadził Mehmed z Kordofanu i Sennaru do 30,000 Negrów, których przez Benekal, niedaleko Monofalu, do Egiptu górnego ściągnięto. W czasie ich pochodu opuścili Mamelucy Assouan i udali się do Benesalu, gdzie z zebranego ludu w roku 1823., w Styczniu, sześć utworzono pułków, w których umieszczono Mameluków, obeznanych z używaniem broni europejskiéj, jako officerów. Powstała epidemiczna choroba, wyniszczyła te pierwsze lepszego wojska zawiązki, dla tego Mehmed, idąc za radą konsula francuzkiego, zaciągi wojska na sposób w Francyi używany, urządzić postanowił. Od tego czasu zwrócił Basza szczególną swoję uwagę na utworzenie piechoty, na któréj mu zupełnie zbywało. Założył więc w Dumiecie szkołę dla 400 młodzieńców, aby się kształcili i obeznawali z tém wszystkiém, co dla pieszego żołnierza potrzeba. O podobnym zakładzie dla jazdy pomyślał dopiero po powrocie z wyprawy swojéj naprzeciw Morei. W Giseh, w starożytnym zamku Murad-Beja, powstał na rozkaz Baszy nowy zakład wojskowy, gdzie młodych Egipcyan i Turków w sztuce wojennéj, w rysunkach i administracyi wojskowéj ćwiczono. Założycielem i rządzcą zakładu tego dla 260 młodzieży, trzy eskadry tworzącéj, był pułkownik Variu, były adjutant marszałka Gouvion-Saint-Cyr. Szkołę dla artyleryi urządzono w Torrah, w któréj, pod przewodnictwem pułkownika portugalskiego Seguerr, 400 młodzieńców potrzebne pobierało nauki.

Całe dzisiejsze urządzenie wojska egipskiego jest na sposób francuzki; pułki, karność wojskowa, pochody, muzyka nawet jest taka, jak we Francyi. Sama tylko komenda jest w tureckim języku. Wojsko Mehmeta Ali składało się w ostatnich czasach z 5 parków artylleryi, 58 półków piechoty, 15 półków jazdy, jednego saperów, dwóch batalionów inżynierów, jednéj kompanii minierów, 20 kompanij weteranów i 20 pułków gwardyi narodowéj, w ogóle 178,000 ludzi. Dołączywszy do tego jazdę nieregularną, rekrutów i żołnierzy morskich, wynosi siła zbrojna Egiptu 257,000 ludzi.

Obrazek dołączony przedstawia jeźdźców egipskich. Ostatnia figura jest żołnierz nieregularny z Syryi, w ubiorze arabskim, zamiast burki odziany płaszczem, *abbaże* zwany. Drugi jeździec jest tak nazwany *Cavas*, dla utrzymania porządku po miastach garnizujący, z trzciną w srebro oprawną w ręku, jako znakiem ich godności. Kulbaka na koniu syryjska, na głowie turban, gatunek stroju zaniechanego po większéj części już pomiędzy ludem egipskim. Na ładownicy zwykle napis wyjęty z koranu, zalecający posłuszeństwo i uszanowanie dla władzy. Trzeci jeździec, to gatunek kiryssyerów, gar-

nizujących w Balbek. Kirys, okrywający pierśi i plecy, ze stali; suknie haftowane srebrem, siodło kożuchem czarnym obite, przykrycie głowy stalowe; zamiast w innych pułkach jazdy używanego krzywego oręża, pałasz prosty do rąbania i kłucia. *O.*

Obraz starożytnego teatru, porządkiem lat ułożony.

(Dokończenie.)

Jan Każimierz.

Jak dawniéj, tak i teraz trwają jasełka, czyli szopka, rodzaj teatru marionetek, a które były także gatunkiem dyjalogów.

„Dziś,“ mówi J. Konopka, (1) „dwa są rodzaje szopki, jedna miastowa, druga wiejska. W mieście prowadzą jasełka rozmową przez usta ukrytego żaka, na wśi nieme śpiewają przy nich kolędy, a muzyka, złożona ze skrzypców i basów, w krakowskiém towarzyszy całéj wystawie. Osóbkami temi podrygują przed złożonym na sianie Jezusem; osieł z wołem stoją przy żłobie, a Józef, z śiwą brodą, i Marya, odbierają hołd przewijających się taneczników. Z bocznéj wieżyczki wychodzi najprzód zawieśisty Polonus; wąs konopiaty plączę się w zardzewiałą karabelę; poważna towarzyszka w czepcu, lepsze przypominającym czasy, kroczy ku niemu, a po ukłonie wzajemnym, przetańczywszy polskiego, ustępują miejsca smagłemu Ukraińcowi, który przysiudem ubawiwszy widzów, krzepko wyskakuje ze swoją sudaryntą. Kusy Niemczyk, w opiętych pluderkach, i tłusta Niemkinia ledwie że się pokażą, gdy wpada huczny Kopiniak, i grubą palicą machając, cofa tłumy patrzących, łatwo bowiem wciekawy nos dostać się może od niego. Pokazuje się za nim mały, lecz krępy Krakowiak, karazya granatowa obszyta kółkami, pas długi kowany, buty wysokie i czapka czerwona z pawiem piórkiem, na prawe ucho zbakierowane, w ręku kij sękaty, stanowią ubiór i obronę jego. Wyprawiwszy do domu swoję Kasię, chwyta za bary Kopiniaka, który mu w tańcu psoty wyrabiał. Krwawy i nieobyczajny bój w obliczu nowonarodzonego gościa, pachołek, przedziwnie z miną na pół głupią oddany, rozpędza.

„Wysmukły Góral, obdarty Cygan z niedźwiedziem i wędrujący robotnik, poskakawszy, odchodzą; i oto napuszysty król Heród z przewrotnym zausznikiem swoim żydem, wolno wtacza się na scenę, i grożąc berłem całemu światu, w końcu łeb hardy oddaje wychudłéj śmierci, która zuchwalstwo jego kosą poskramia. Żydek tegoż losu doznaje, a płaczliwa Rebeka, gdy żal swój rozwodzi, djabeł porywa ją wraz z ciałem męża do piekła. Daléj czarownica masło robi, djabeł jéj śmietanę wypija; nareszcie dziadek stary, z torbeczką na pieniądze, uprośiwszy się śmierci, zamyka cały orszak jasełkowy.“ Szopkę pokazują od Śgo. Szczepana do dnia N. P. Maryi Gromicznéj, to jest: od końca Grudnia do 2. Lutego. (2)

Rok 1661. W teatrze zamku warszawskiego, w czasie sejmu, w obecności króla Jana Każimierza i Maryi Ludowiki Gonzagi, wystawiono trajedye Piotra Kornella „Cyd,“ tłómaczenie Andrzeja Morsztyna. Tenże tłómaczy „Andromakę, Masyna i Hipolita,“ trajedye z Seneki, które granemi nie były.

Rok 1664. Francuzi otwierają publiczny teatr w Warszawie, tak urządzony, że szlachta z koni przypatrywać się mogła. Zamknięty został w prędce, bo za pierwszą wystawą wystrzelała z łuków szlachta prawie wszystkich aktorów.

Rok 1650. Odegrana „komedya Rybałtowska.“

Tegoż roku. „Chozroes,“ tragedya w 3ch aktach, wystawiona w kollegium Jezuitów w Poznaniu.

Rok 1655. „Uciechy lepsze i pożyteczniejsze, aniżeli z Bachusem i Wenerą,“ dwa dyalogi.

Rok 1661. „Zaćmienie słońca,“ dyalog pobożny o śmierci Chrystusa Pana, odegrany w samym kościele krosnieńskim.

Michał Korybut.

Rok 1669. Jezuici w kollegium swojém w Toruniu wystawiają trajedyą „Pogrzeb żywego pijaństwa,“ w 3ch aktach.

Rok 1671. W kościele Ś. Piotra i Pawła w Krakowie dyalog pobożny w śpiewach: „Wspaniałość nieba ziemskiego,“ w 9ciu scenach.

Jan III. Sobieski.

Rok 1677. Na zamku krakowskim dworzanie wystawiają komedyę mytologiczną w obec Jana III., Maryi Każimiry, panów senatorów i dworu całego.

Rok 1686. Andrzéj Solarski, senior szkoły w Wieliczce, wystawia w témże mieście dwa dyalogi, które sam napisał. Jeden z nich miał aż 9 aktów.

Rok 1688. „Nowy raj, drzewem żywota zasadzony,“ dyalog pobożny, wystawiony w Toruniu.

Rok 1689. W szkołach Leszczyńskich w Lesznie wystawiono trajedye „o Ibrahimie i Solimanie“ w 5ciu aktach.

Rok 1696. „Trojaka korona świętemu Jerzemu,“ dyalog, napisany przez Każimierza Kosińskiego, proboszcza w Brodnicy, i tamże w kościele wystawiony.

---

(1) Pieśni ludu krak. Kraków 1840.

(2) Jakie lud krakowski śpiewa pieśni przy szopce, znajdzie ciekawy czytelnik w pięknym i ważnym zbiorze pieśni ludu krak. P. J. Konopki.

Dzisiejsze wojsko egipskie.

Rok 1696. „Brama Grzymała,“ dramat przez Jezuitów prowincyi mazowieckiéj napisany i wystawiony w ich kollegium w Gostyniu, w pięciu aktach; oprócz intermediów, prologu i epilogu.

Tegoż roku. W tymże roku ostatnim żywota Jana III. Sobieskiego, Jan Alan Bardziński, Dominikan, wydał tłómaczenie trajedyi Seneki, które miejsca na żadnym nieznalazły teatrze; dyalog o Niemcach.

August II.

Wojna z Karolem XII. i zawieruchy w narodzie, ztłumiły teatra nietylko dworskie i przenośne, ale i po kollegiach. Mała bardzo liczba doszła z tych czasów sztuk dramatycznych.

Rok 1700. „Depozyt łask i miłości Boskiéj,“ trajedya o Ś. Janie wystawiona w Krakowie 1700., d. 27. Czerwca w Krakowie.

Rok 1702. Dyalog „Inwazor niebieskiego trybunału,“ wystawiony w szkole Panny Maryi, w rynku krakowskim, przez młódź szlachetną przesławnéj Akademii krakowskiéj drugiego Kwietnia 1702.

Rok 1716. „Święta wolność po uwolnieniu skrępowanéj natury ludzkiéj przez jednorodzonego syna Boskiego,“ dyalog deklamowany w szkole nowodworskiéj 7. Kwietnia, gdzie obok Kastora i Poluxa Jezus wchodzi.

August III.

„Kochał się ten król wielce w orkiestrze, czyli w kapeli, do któréj dobierano wirtuozów, śpiewaczki i śpiewaków, w całéj Europie najsławniejszych. Ta orkiestra grała często królowi na jego pokojach w dni galowe, po kościołach, w których się król na nabożeństwie znajdował, i na operach, dobierając do siebie na wspomnione opery kapele różnych panów, mianowicie Wielhorskiego, kuchmistrza litewskiego; i księcia Czartoryskiego, kanclerza W. Lit.; tak, iż liczba muzykantów, grających operę, przenosiła sto osób. Te opery wielkie odprawiały się dwa razy w tydzień, we wtorek i piątek. A lubo dla wielkiego kosztu wodmianie, jednę operę grano przez pół roku, po staremu król bywał na każdéj punktualnie, nie tęschniąc sobie w widoku jednéj półrocznéj reprezentacyi; siedział w loży nieporuszenie przez trzy godziny, a czasem i dłużéj trwającéj opery, i gdy widział operhausa (teatr opery) nienapełnionego spektatorem, dziwował się niegustowi polskiemu, iż się nieubiega do widzenia rzeczy, tak wiele delektującéj oko i ucho,

darmo, to jest: bezpłatnie, któréj widzenie w innych krajach, lud najpospolitszy opłacać nie żałuje. Trzeba bowiem wiedzieć, iż te opery zawsze darmo dawane, były; podczas sejmu lub innych zjazdów, za biletami dla dystyngwowańszych osób; prócz sejmów i zjazdów, bez biletów dla wszystkich jakiegokolwiek gatunku ludzi.“ (Wypis z rękopismu And. Kitowicza.)

Rok 1736. Kwiatkowski Piotr, Jezuita, wydał: „Teatrum życia ludzkiego,“ dyalogi w deklamacyach.

Rok 1743. Stanisław Konarski, on mąż, co z tylu względów zasługuje na cześć i sławę, przy założeniu konwiktu warszawskiego urządził i teatr dla młodzi szlacheckiéj, na którym od roku 1743. grywano. Konarski na nieszczęście w szlachetnéj dążności grubo pobłądził, bo własnemi tłómaczeniami: Kornela, Rasyna, Krebilona, smak do sztuk francuzkich w młodém pokoleniu zaszczepił, i niechcący mnożył nasiona złego, które Marya Ludowika Gonzaga, żona Władysława IV. i Jana Kazimierza, pierwsza rzuciła na naszą rolę. Przykład tak znakomitego męża, gwiazdy jasnéj swego wieku, musiał pociągnąć naśladowców. A wolałbym, szczerze mówię, żeby daléj szły liche dyalogi, jak liche tłómaczenia: bo kiedy umysły stanęły na dobie rozwagi, myślałyby o sztukach dramatycznych swoich, gdy tym czasem smak do nieszczęsnéj francuzczyzny zabił wszelką oryginalność. Z żalem przychodzi patrzeć, jak nasze późniejsze talenta a niepospolite, tą modą wykrzywione, zmarnowały zdolność swoję, i nie godnego w téj gałęzi literatury niezostawiły. Niepodzielam mimo to zdania tych, co dziś jeremiady rozwodzą, rzucając przekleństwa na pisarzy, którzy do upłynionego należą wieku. Oni chcieli dobrze usłużyć literaturze; cóż winni, że oddychali zaraźliwém powietrzem, które w nich przerobiło czucie, ztłumiło rozum polski. Czyż my synowie XIX. wieku mamy bezcześcić pamięć tych, co w swoich czasach budzili szlachetny zapał, żarzyli ogień dusz młodych. Sam zapamiętam, z jakiemi uczuciami w pierwszéj młodości mojéj, z jak szczeremi łzami wracałem z wystawy Barbary Felińskiego, Bolesława Śmiałego i Glińskiego Fr. Węzyka, Przemysława L. Kropińskiego, a nawet z Zołkiewskiego pod Cecorą.(3) Wielcy artyści: Bogusławski, Szymanowski, Kudlicz, Werowski, Zuczkowska (dziś p. Halpert), Leduchowska i Piasecki, na jakich scena nasza długo czekać musi, zdobili swemi talentami teatr, i podnośili wartość każdéj sztuki.

Przysłowie z XVI. wieku naszych ojców mówi: „Przeszłéj rzeczy nie żałuj.“ I dobrze powiedziało. Przeszła doba niedołężnéj literatury naszéj, ślepego naśladownictwa, jeżeli nie inną korzyść, przynajmniéj naukę pokoleniom zostawi; naukę smutną, bacząc, ile naszych potężnych talentów w naśladownictwie znikczemniało, co niemieli ufności we własne siły. Znużyli w końcu cierpliwość narodu, wzbudzili prawy niesmak, i, dzięki Bogu! przyspieszyli budzenie z długiego snu zniewieściałości.

Ci, co klątwą wiek przeszły obarczyli, łajali ślepe naśladowanie francuzczyzny w literaturze; było to złe wielkie, ale wylęgło się z czegoś gorszego. Naśladowaliśmy najprzód literaturę łacińską, która nic oryginalnego w sobie nie mieści; było to złe jeszcze najmniejsze, bo naród ten umarł i pogrzebion bez zmartwychwstania, nic więc chciwy Polak naśladownictwa nie schwytał z zepsutych obyczajów nikczemnego narodu. Ale kiedyśmy poczęli stósunki swoje z Francyą, poczęliśmy łamać swój język, uczyć się ich mowy, szermować nią na swojéj ziemi, przywdziewać krój kusy sukni, a z nią ginęła powaga, szczerość, gościnność i szlachetność. Lekkość francuzka, wróg polskiéj karabeli, wyjechała nam na czoła, osiadła na języku, a kusy Polak cieszył się, że małpuje dobrze, chociaż nań prawy Francuz z litością bliską pogardy spoglądał. Dopiero, gdy znikła podgolona czupryna pod peruką z lokami, gdy miasto korda z porcelanową rękojeścią, szpadka u boku miejsce zajęła, a kontusz i żupan obcięto na fraki; doskonale aż do niepoznania przestrojony mieszkaniec staréj Lechii, pomyślał, że trzeba coś dla swojéj literatury uczynić. Cóż mógł w swojéj ślepoci lepszego zrobić, jak z ubóstwionego narodu tłumaczyć dzieła, którego naśladować miał za najwyższe dobro. Naśladownictwo więc francuzczyzny w literaturze naszéj, było ostatnimi szczeblami zepsucia, bo pierwszymi téj przeklętéj drabiny były znikczemniałe obyczaje, zniewieściałość i pogarda wszystkiego, co własne.

Takie naśladownictwo dopiero w całéj rozciągłości francuzczyzny pojmuję i rozumiem. I taka powinna na kartach dziejów naszych być zapisaną.

Rok 1744. Trajedya „o Swatokopiuszu, Morawów królu,“ z intermediami i tańcami, na sali w szkołach karnkowskich w 5ciu aktach wystawiona.

Rok 1748. Jan Bielski dwie trajedye napisał i wydał, a które wiele razy w kollegium poznańskiém przez młodzież wystawiano: 1, Zejfadyn, 2, Tytus Japończyk.

Rok 1750. Jezuici, w kollegium rawskiém, wystawili trajedyę w 5ciu aktach z pięcią intermediami, pod napisem: „August I., monarcha Rzymian.“

Rok 1751. Ignacy Łopaciński wydał tłómaczenia: „Publiusza Kornelego, Scypiona, Stylichona i Temistoklesa trajedye.“

Rok 1755. Szafrański Wojciech napisał

(3) Trajedya ta, jedna z najlichszych, ściągała natłok widzów; w pierwszych kilku wystawach tłumy ciekawych wysadziły orkiestrę teatralną.

dramat: „Miłość skuteczna, gdzie stateczna," wystawiony na teatrze w Dobrkowie z przepychem.

Tegoż roku. Jezuici w Poznaniu ciągle dają widowiska komedyi i trajedyi, czego ślad w rękopiśmie ich kollegium zostaje.

Rok 1757. Dyalog częstochowski „o zmartwychwstaniu pańskiém."

Tegoż roku. W tymże roku Franciszek Bohomolec ogłosił swoje komedye; wszystkie niemal tłómaczone z francuzkiego i łacińskiego języka, albo naśladowane. Grywano je po kollegiach jezuickich.

Rok 1761. „Miłość ojczyzny," tragedya, przez młodzież akademii krakowskiéj wystawiona.

Intermedya (włoskie intermezza), czyli między, aktowe ustępy, które raz miały związek z samą sztuką, a częściéj zupełnie oddzielną stanowiące całość, upadają. Dyalogi pobożne po śmierci Augusta III. migają czasem jak błędne ogniki, lecz wkrótce giną po zniesieniu zakonu Jezuitów, pod natłokiem tłumaczeń i naśladowania sztuk francuzkich.

Tu kres badaniom moim. — Zebrane wiadomości, które podaję, służyć mają raz jako wskrzeszenie historycznych pamiątek, które zbyt długo w grobie zapomnienia leżały; drugi raz, aby dając wyobrażenie, jaką drogą szła i kształciła się samorodna sztuka dramatyczna polska, mogły obecne materyały pobudzić nasze talenta do stworzenia dramatu oryginalnego. Dawne rękopisma, broszury zbrudzone, słowem wszystkie „stare szpargały," jak pospolicie nazywamy, uratowane szczątki starożytnéj literatury naszéj, na cóżby się przydały, gdyby one nie dawały nam nauki, dostarczały obrazów do przeszłych wieków, do zarysów historyi literatury, dziejów narodu jeszcze zamroczonych, i do wyświecenia wizerunków domowego żywota przodków.

W roku 1820. Ludwik Osiński z katedry mówił o sztuce dramatycznéj w Polsce.(4) Napomknąwszy „o odprawie posłów" Jana Kochanowskiego, przeskoczył do Bohomolca, Rzewuskiego, a ztąd lekko biegał po czasach Stanisława Augusta, nietroszcząc się bynajmniéj, czy były w XV. i XVI. wieku u nas jakowe dramata. Wyrzekł nawet z całą powagą, że teatru publicznego wcale niebyło. Piękny to był widok, spojrzawszy w okół sali uniwersytetu; patrząc nietylko na młodzież téj pamiętnéj szkoły, ale na liczne zgromadzenie niewiast, wojskowych i siwizną ubielone głowy obywateli. A w katedrze w togę przybrany, siedział ten ulubieniec wszystkich, a z ust jego płynął ten głos harmonijny, brzmiący, którym umiał rzeczy czcze i jałowe tyle ozdobić, krasić, i wabnymi zrobić.

W onéj dobie wydany „Dykcyonarz poetów" H. Juszyńskiego (w r. 1820.), wyświecił nie mało co do dyalogów pobożnych, wszakże nic nie wiedział o sztukach, które są ozdobą i najpiękniejszymi pomnikami starożytnego teatru. Przedmiot więc sam został jako zawsze nowy i nietknięty; badania niniejsze lubo rozjaśniają go wiele, nie są tak uzupełnione, jakbym sobie życzył; aleć nie łatwo sięgać po materyały rozrzucone zbyt daleko. Mniemam, iż co czytającym ziomkom składam, ma swoję wartość, i nie jednę stronnicę historyi literatury naszéj zapełnić może. *K. Wł. Wojcicki.*

(4) Rozprawa ta umieszczona w Sybilli 1821.

Myśli.

(Dalszy ciąg.)

Miłość jest melodyą dwóch dusz; smutna czy wesoła, kończy się z młodością; późniéj przeradza się w spokojną harmonią, którą nazywamy przyjaźnią; jéj doskonałość zależy od doskonałości tych, którzy tworzą tę dziwną muzykę naszego życia.

I dla czegoż lękać się cierpień? Wszakże cierpienie stworzyło pierwszy obrazek nadziei, przyszłości; człowiek, tworząc go, wyzwał i zwalczył rozpacz.

Ileż to kobiet, które pięknością ciała, duszy i serca, wszystkich zachwycają, dostaje się w posiadanie ludzi bez uczucia, nikczemnych i podłych; ileż to piękności, coby mogły uszczęśliwiać wielu ludzi sercem i głową, stają się nierządnicami! — Lecz cóż w tém dziwnego, wszak często najpiękniejsze kwiaty zjadają osły, a najlepsze owoce małpy.

Małżeństwo, które łączy interes, robi kontrakt przed notaryuszem; ci zaś, których połącza wzajemna miłość, przed Bogiem.

Dla czegóż się nie kochać w młodości? — W tym wieku idziemy tam, gdzie nas serce prowadzi; w średnim zaś wieku, gdzie nam interes i rachuba najlepszą wskazują drogę; w starości żyjemy wspomnieniami i myślimy o Bogu.

Gdyby mi kazano rozgatunkować ludzi, jak się rozróżniają zwierzęta, podzieliłbym ich na ssące, latające i ryby; do pierwszych policzyłbym wielką gromadę żydów i kupców; wszak oni ciągle wysysują złoto i srebro z całego ogółu. Do drugich umieściłbym wszystkich poetów i wielkich ludzi, którzy się wzbili, jak rodzaj orłów, nad cały motłoch; do ostatnich należałaby bardzo liczna gromada spekulantów, ludzi interesu, procentowiczów, i ci, których majątek stanowi szczęście i roskosz; albo oni nie są tak źimni i obojętni dla ludzkości, jak karpie, które całe życie przesiadują w błocie, szukając tam jedynie pożywienia.

Nie kochaj dwa razy, mój synu, mówiła mi matka; ani wierz téj, która już dawniéj kochała; ona albowiem utraciwszy przedmiot swojéj pierwszéj i prawdziwéj miłości, wszędzie go szuka, i w każdym młodzieńcu znajduje pierwszego

Oracz z okolic Libanu.

kochanka, chociaż w drobnéj cząstce, chociaż w najsłabszém podobieństwie, w najlekszym odcieniu; chwyta go, uśmiecha się do niego, lecz serce, którego nic nie potrafi oszukać, ostrzega ją, i mówi do niéj: „to nie on, chódź daléj!" a biedna dziewczyna porzuca go, biegnie daléj, ażeby się znowu mylić i zawodzić. Ty możesz być podobnym do niego z mowy, ów z postawy, inny z wejrzenia, ten z myśli lub postępowania; w każdym znajduje cząstkę ubóstwionego przez siebie w pierwszéj chwili ideału; lecz jéj całości potrzeba, któréj ona stanowi połowę, a niepodobna jéj znaleść; jednakowoż kochać jest poezyą i muzyką jéj serca, ona jéj słucha przez całe życie, przy niéj zasypia i budzi się; jest nakoniec potrzebą jéj duszy, dla tego kocha odtąd wielu, lecz każdego na chwilę, bo dla cząstki swojego ideału młodości, oddaje cząstkę tylko swojego serca; całość należy do pierwszego kochanka, czyli on żyje jeszcze lub nie. Nareszcie konieczność rzuca ją w ręce obojętnego dla niéj człowieka; kobieta musi spełnić swoje powołanie na ziemi; to powołanie jest jéj godnością i zaszczytem, bo cóż na świecie słodszego jak kochanka? cóż droższego jak żona? a cóż wznioślejszego i świętszego jak matka? —

(Dokończenie nastąpi.)

Oracz z okolic Libanu.

Lasy cedrowe Libanu, tyle razy wspominane w księgach Pisma ś., zaledwie dziś w trzystu i to skarłowaciałych drzewach pozostały, w okolicy ogołoconéj prawie zupełnie z roślinnego życia, na pięć mil od Balbeku, na północno-zachodniéj stronie góry Gebel Makmel. Kraina ta straciła całkiem pierwotne swoje piękności; nagie i białe skały przedstawiają się zewsząd oku wędrownika, litującego się nad biedą i niedołężnością krain tych mieszkańców. Uprawa roli w dziecinnym jest tutaj jeszcze stanie. Łopata i rodzaj pługa, przez Arabów *meharrat* zwanego, stanowią całe narzędzia, do uprawy ziemi używane. Do pługa, którym, jak obrazek przedstawia, rólnik ziemię w płytkie kraje skiby, zaprzągają zazwyczaj wielbłąda lub osła, rzadko kiedy muła. Ziemia licho uprawna, niewynagradza przeto prac około siebie podejmowanych; przy niektórych tylko klasztorach Libanu widzisz szczupłe ogrody i winnice, i tu ówdzie płaszczyzny okryte zbożem, zaledwie wystarczającém na wyżywienie zakonników i zwiedzających ich zacisza podróżnych.

W rękopisach Biblioteki Uniwersyt. [illegible] dawnym zapisane (Biblioteki [illegible]):
Plauta: Potrojny przez Piotra Ciekliń[s]kiego. Zamość w druk. akad. Marc. Łęskiego 1597. 4° Sign. 2. H. 64

Potrojny z Plauta Piotra Cieklińskiego (Uniwersytetu z [illegible]) [illegible] Zamościu W Drukarni Akademiey, Marcin Łęski Roku CIↃIↃXCVII (1597) in 4° kart nie liczb: 4 a liczbow. 91 str. przypisanie wierszem rymowym Mikołajowi Firlejowi z Dąbrowice Wojew. Krakowsk. potem 8 wierszów: Mikołajowi [illegible] i komu znowu 8 wierszy Tenże: (miał na celu wyszydzenie w Polsce marnotrawstwa, który Ateny i Rzym zgubiło.) Do Plauta Jan Ostroróg podczaszy koronny 10 w. Plaut odział giermek zwlokłszy się z swej togi zzuł swe (koturny i [illegible]) la wziął kowane boty na nogi i mówił po polsku – Potrojny o sobie J. Szczęsnego Herborta: Za Potrojnym Symon Simonides – Tenże – Andrzeja Trzecieskiego o Potrojnym „Zaleca pożytecznie, karząc złe przymioty – [illegible] gościniec niemylny do cnoty." – O Comikach dawnych Polskich i teraźniejszym [illegible]. – Potrojny z Plauta: Osoby Sędziszowski starzec (Megaronides) Dobrochowski starzec (Callicles) Szczęsny syn Złotogrodzkiego (Lysiteles) Złotogrodzki starzec (Philto) Pangracy syn Skarbkowy (Lesbonicus) Wojtowic sługa (Stasimus) Filokierd [illegible] [illegible] Skarbek starzec (Charmides) Piercyk (Sycophanta) (w stroju francuskim)

Lasterlido
Amyntal.
Über [illegible]: Comoedie (Schlegel [illegible])

rozpoznał mój jaszczurkę wprowadził
Phillokerda

ormiański drammat S. Rypsyme
żydowski Purym (tylko nazwy?)

Argument:
Skarbek jadąc precz, w domu we Lwowie zakopał
Skarb, zwierzył go i zlecił rząd przyjacielowi
Swemu Dobrochowskiemu: w jego niebytności
Gdy nowina, jakoby zeszł miał z świata, przyszła
Syn jego zło[t]rowany potracał wszystko:
Na koniec i dom przedał. Tom ten Dobrochowski
Kupił u niego z onym skarbem zakopanym.
Była i panna siostra utratnika tego,
Tej za mąż chciano, ale posagu nie było.
Dobrochowski na posag, skarbu ruszyć musiał.
Lecz aby tym bezpieczniej i bez podejrzenia
Mógł dać: naprawił tego, jakoby od Skarbka
Pieniądze z Francyej przyniósł: w tym sam Skarbek
Przyjedzie i kursztuje z onym dobrym nosem.
Dobrochowski odnosi dank czyteka dobrego.

Prolog: Rozpusta z Nędzą
Coby ta Comoedia w sobie zawierała?
Philemo ją po Grecku napisał i przezwał
Thesauron językiem swym. Tę do starorzymskiej
Mowy Plautus przeniósłszy Trinummum mianował.
A ten co ją do rzeczy i do czasów naszych
Teraźniejszych stosował, nazwał ją Potrojnym
Sprawa ta: pod zjazd szlachty na roczech we Lwowie
Toczy się. Za samego naprzód Philemona
Była w Athenach: Plautus Atheny do Rzymu
Przeniósł i na niewielkim placu był postawił
U nas także to miasto malowane Lwowem
Niechaj będzie; cóż i sam własny Lwów Poeta
Z murami radby z podgór wyniósł i przestawił
Tam kędy Bulko leżu, by mógł temu sprostać.

Za Potrojnym Symon Simonides

Jeśli tu kogo karta która zarumieni,
Wszak się nikogo własnym nazwiskiem nie mieni:
Tylko się przetrząsają różne obyczaje,
Złym przygana a dobrym pochwała się daje.
Kto się przedtym nie splugawił, tu się nie umaże:
Zwierciadło kto blizny nie ma, nie ukaże.
Gniewać się nie masz miejsca: sam się winnym czyni.
Kto się gniewa, chociaż go Poeta nie wini.
Większe ma ładno i tym znaczniej się odkrywa,
Kto in [illegible] szczeruje, sam się w ręcy ustawa.

Tenże.

Z Philemona Plautus bierze,
Cieklińskiemu w tejże mierze
Daje z swego, i tak płaci
Co wziął, a sam nic nie traci.
Jowiszem mu tym przybyło,
Bo co tylko Rzymskim było
Uszam jawno: teraz wiedzą
Co nad Baltyckim morzem siedzą.
Tak więc ogień nie ustawa,
Choć z siebie zapalić dawa,
I słońca na niebie z staje.
Choć promieniami życz nosi daje.

Lochet T. I str 30 to mówi:

223 Trinumus Plauta. Tłomaczenie Daniela Czeklińskiego 4º. Zob Noty.

nie przytacza nawet miejsca wydania w nocie mówi „jeden znany exemplarz tłomaczenia tego znajduje się w Bibliotece Uniwersytetu lwowskiego czego mi dał skazówkę Mikołaj Malinowski: podczas podroży mojej do Galicyi w r. 1870 do widzenia tego ciekawego zabytku zachęcił. Oprzedziłem Malinowskiemu żałuję że go nie mam pod ręką.

Mikołaj Konai z Hodyszkowa w dziele:
Knyha o korehowanij a rajskanii sprawedlnosti w Pradze 1847. Łoboski wydawca w przedmowie do swego dzieła mówi że Polacy Terencjusza a Plauta swoim tym hrubym a neotesanym glagolem tłumaczyli a na swetło wynasegą (Oporów) więc były jeszcze dawniejsi tłomacze Plauta.

Lecz nie moja o tym rzecz; gdyż ja z kochankami (mówi rozpusta ...)
swojemi, nie jednom nic nie zwykła budować,
Ale, gdy z gotowego gonty lecą, drugich
Niepomyślam przybijać. dobra noc drużyno
Najdę ja insze miejsce sobie, wam tesz wolno
Nędzę klepać. widzcie się tam jako raczycie.
Takci. To mamy w ręku co zaniesiem w pysku.
Tylosz: bądźcie zdrowi a uciszcie się prosze.

25
3
1753

Jak się masz Sędzisławski — Odp. Służba Dobrochowski (t.j. salve)
świegotliwa, będliwa, poftawna, rozprószna żona
Skarbek miał syna jednego nieuka Lamparta a drugiego Łana odwozi do Paryża na naukę Gwiżowi skarb zakopany córkę syna Lamparta i dom przez Dobrochowskiemu (starszy syn pieniądze przegrał, przepił, przestroił, przefiarzył) aby z tego skarbu córka miała posag — przymilać się mitosiwać Koło (podchlebiać) pochlebić burkownicy) Dochodzi Wieść że ojciec umarł syn wystrakował syn chciał dom sprzedać lecz Dobrochowski kupuje go aby oddać skarb przyjacielowi p. 19. Marni burkownicy Żoliborowie, Jankowie i Stanisławkowie — Wyrwa z Krakowa przyjechał z Krumlami z gwiazdą miał też książki oprawione kamieniami na szczerz — nierządnice miejskie na halickiem kat zwiesił je u pręgierza lub wyświecał z miasta — niecnota cechy tokarów (~~Fabrow~~ majątek Fuggerów) pełne skrzynie — łotrowie — rzezimieszek — wyrwij — nocny szukajło — mitlarzu (dziegunie) — zwodnik kostyra — lichy człowiek ~~p. 29~~. ~~49~~. ~~60~~ 62. 70. ~~76~~ ~~78~~

p. 29 Złotogrodzki. Ale postrzegłem się w tym że bogate żony
Zwykły więc pospolicie w domy mężom swoich
Wnaszać zbyteczne stroje, wydatki nieumierne.
Widzimy że dziś panie świecą się drogiemi
Altembasy, puntałmi, perłami klenoty.
Za przodków i rodziców naszych, i za naszych
Już też dawniejszych czasów, bogata szlachcianka
Dosyć miała gdy wzięła od rodziców swoich
Parę pektoralików, a choć jeden krzyżyk:
Od męża więc miewała dwoje zawieszenie,
Trzecią obzdłusz piszczałkę z ~~...~~ rubinem dziś
Dalej Boże zawaruj napierać się było.
W powszedni dzień w letniczku, w koszuleczce białej
a ~~...~~ sznureczka na szyi: teraz miary niemasz,
I niemasz ich wymysłom i utratom końca.
Daj mi to moje serce, jeśli mię miłujesz,
Mówi nocna kukułka: jeszcze o to prosze
Moje drogie oczenki: A on: weźmi co chcesz.
Tak skoro go nachyli: jusz co chce uprosi.
Zatym co tej gawiedzi w domu się namnoży:
To już będą ochmistrze, baby i służebne:
I służebnych służebne, i tych też służebnice:
To szwaczki, to hawtarki, dziewczęta, chłopięta,
... terka: wszystko to luszczy bochenkowie

p. 49. Sędziczny Złotogrodzki. Obiema rękami (Radzę) ujmi się cnoty a z serca swojego
Wyżeń gnuśność, starać się chciej o zawołanie,
przyjaźń ludzi dobrych, nie małp, nie jakoś zwykł
burkowników. Jedź radniej na żołnierską: A to
... się teraz na Moskwę bierze; i tam w pracach
lepsze zdrowie będziesz mieć, gdy zaniechasz biesiad,
zeteczni, próżnowania: uproszę ja ojca
że cię wyprawi; i ja po weselu ten rok
jeden z żoną zmieszkawszy, pojadę za tobą.
O koniach i rynsztunku nie myśl, i na strawę
... Ka cię co. zdarzy Bog zetrzeć się szczęśliwie
z nieprzyjacielem, będziesz od wszech szanowany.
Przyjechawszy do domu obiorą cię posłem,
Pojedziesz tam na Sejm: i tam za sławą wojenną,
szczerym i cnotliwym postępkiem zleconych
rzeczach: dobre ojczyzny przed oczyma mając,
dobrym daliboq swoim i z uczciwym tego
... i my drudzy powinni z pociechą.

Pangracy Skarbek

... mię to przedtym jusz nie potykało
... Króla: albo mię do praktik ./.

I wysoceykowie, wysokusowie:
I sz karłowie, kotkowie, nepuszki pieskowie
Gdy przyjdzie do połogu, nawiedzieć co pierwej;
Powiedać: [illegible] zbytek zbytku, koszt kosztu, [illegible]
Ujrzysz tam niderlandckie opony na ścianach,
I kobierce adziamskie, i włoskie szpalery.
Przy kącie pyszne łoże, nad nim zawieszony
Namiotek z rozmaitych utkany jedwabiów,
Masie od masi śliczniejszych, pościel hawtowana
Kołdry albo drotowem złotem przeszywane;
Albo z brzegów drogimi perłami osute,
Bodziż zaś do lektwarzów, do cukrów, małmazyi:
By z Indyey [illegible] z Candyey wszystkie wywieść mogły,
Radaby do połogu swego każda zniosła.
Przypadnieć kędy droga: ali ona z tobą;
Nie zostawiaj mię proszę bez siebie namilszy,
Tęskno mię samej doma, umrzeć mi bez ciebie.
To już mało kobiecie pośpieszne woźniki,
Ośmią się chce wieść i to nie lada jakiemi:
A dwa kotowie ulec mogliby lichotę.
[illegible] Woz musi być z pokrzatem włoskim na kształt broszku,
Popona złotogłowem podszyta, a w koło
Frandzami bogatymi pięknie łamowana,
Srebrne gałki muszą być, srebrne u śley [illegible]przączki:
Dla bab, służbistych, zasię kolebki karety,
Lokaje do dzilcięcia, dla skrzyń skarbne wozy,
A podskrzynki, skrzyneczki, puzdra pudełeczka,
Biednym chłopom rozbiorą [illegible] na podwody:
A zatym omieszkawszy osiać według czasu,
W błoto sieją, kostrzew żną, a nisz kony z pola
Zwiozą, tym w mokre lato ode dżdżów pogniją.
Toć czasem żona z sobą bogata urzynosi
Mając to choć niesłusznie po sobie. A tyżeś
Wziął po mnie, niewiem czemu nie miałoby tak być.

p. 60 Sędzisławski — O moj miły bracie

Tak łowni sa' [illegible] teraz i z swojemi
Ogarami żydkami, że nam skrzynie nasze
Rostrzasają, sperają, woły zabierają,
Na rzekach wolnych szkuty, komięgi hamują.

p. 76 Wojtowicz Sługa

Bież chutko Wojtowicze wracaj się do pana
By na cię i na grzbiet twój niespadł pogrom z nukiem
[illegible] odpiechaj się, uszedł dawno z domu

/ [illegible] owi panów obuych nieciągnęli.
Z teraz nie tłukąc się na wojnę ja najsię
Obuczaj, że nie będę lekce poważony.
Będę umiał z inszymi mowić na sejmiku,
Że drugim pojdzie w pięty: a przytaczywszy się
Do kogo ja wiem, łatwie i posłem zostanę.
Muszą-mi przedsię to dać choć z niedobrej woli.

Szczęsny Ogłupce, wieleżeś ich widział coby na tym
Wskurali? jam jest młody: za czasu mojego
Widziałem, że i w pismach które o warunkach,
I obietnicach płonych od Monluka były
Dawane: śledzie i olej uwijano w jatkach;
Nawet i po odjeździe Henrykowym, aby
Kto wskarał ja nie baczę: aboć bez przyczyny
Mowiono na niektore że targowali?
Ale z Historiy to wiem.
Że pod takowe czasy zawżdy, i ci co więc
Obiecowali komu pomagać na państwo:
[illegible] też onie starali się u nich,
Łudzili wzajem sobą: ci dym przedawali
Samtym; a tamci zasię wiatrem im płacili.
A jeśli kiedy jaką trochę jako rybie
Na wędce wyrzucili, żeby je porwawszy
W ręku mieli ze wszystkim, z gardłem, z poczciwością
Zarzyną miasto ratunku, [illegible] nieboższe
Dostojeństwa i swoje majętności traciłi:
Drudzy za zysk to sobie mieli, gdyby jedno
Z tego targu wrócić się z całą skorą mogli.
Niewiem tego: nie bądź może że kto taki
Czynił ci tą otuchę: iż gdy za nim pojdziesz
Zatrudniając sejmiki i sejm urosczacie.
Zdać się to tobie chytre i subtylne barzo
Być błazeństwo: ale kto wierzchota do jakiej
Władzej kiedy przymusza? nie tylko krol każe
W Koronie swej; ale i każdy w domu swoim
By najuboższy zawsze takiego się strzeże.
Stateczności, szczerością, [illegible] iść trzeba;
Pracej swej dla ojczyzny i krwie nie żałować,
Takowy przystęp zawsze lepszy do wysługi,
I do zacności bywa: takowa wysługa
I stała jest i trwała i do potomstwa się
Podawa z ręku do rąk aż na wieczne czasy.
Postawne [illegible] służby, może być że jako
Woda mrozem ścięta, albo śnieg od wiatru
W zamieci podniesiony i na kupę wzdęty,
W niewczasie jakim trudnym [illegible]
Jakoby zimie pękną; ale zaś na [illegible]
Postaje. Z [illegible] zawsze wiek swój każdy taki
[illegible] i potomstwo [illegible] — [illegible] się

— Jaśnie Wielmożnemu i mnie wielce Łaskawemu panu
Je° Mści Panu Mikołajowi Firlejowi z Dąbrowice
Wojewodzie krakowskiemu. &c.

Firleju. co gdy mówię i z starożytności,
Z tej która gniazdo twe zakwitło dzielności,
Zarazem cię wysławiam: bo ludzie urzędy,
Z ludźmi dostojeństwa godnie stoją wszędy.
Potrójny przed tym z skarbu Philemonowego
Plautus wyjął, i przekuł na kształt ojczystego.
Gdy upadły Atheny, Rzym wyszedł z swej kluby,
Skarb zniszczał, a Potrójny uchowany zguby,
Został się w obie kraje, i choć nie powinna
Ma przedsię cenę zawżdy moneta gościnna.
Ten gdy mi upadł trafunkiem jakim ci do ręku,
Słuszność wagi, i własność nalazłem w nim dźwięku.
A iż do tej otwartej Rzeczypospolitej,
Naniesiono mennice złotszą rozmaitej:
Chciałem i ja znak swojej zabawy pielgrzymskiej,
Położyć na tym groszu kuźni starorzymskiej:
Patrzca że choć w nim różne srebro i robota
Zda się że z naszym wyszedł z pod jednego młota.
[illegible] [illegible] tedy, rzeczny Wojewoda,
Dar choć mały nie ochfiem wielkim nie ochłoda.
[illegible]ym z łaska: a podziel go między przyjacioły,
Gdyż się po pracach twoich uda dzień wesoły.

Potrójny o sobie

J. Szczęsnego Herborta.

[illegible]em Philemonem będąc w Atheniech żartował
Z obyczajów, a w nich się nikt nie poprawował,
[illegible]niosłem się do Rzymu: i tam Plautowymi
[illegible]ty daremnie mówiąc, krajmi podziemnymi
[illegible]szedłem na północy, wziąwszy Cieklińskiego
[illegible] zacną na się; wnuki przeważnego
[illegible]cha przestrzegę, by lepiej ojczyzny swej strzegli,
[illegible] w odmianę takąż nie przywiedli
O zacne plemię, czuj się, zleczysz li choroby,
[illegible] onych zgładzity, przejdziesz ich ozdoby.

[illegible]: patrz [illegible] [illegible]
[illegible]owa niedojętać aż do [illegible], jeśli
[illegible] teraz niezmysł [illegible] gdy się ran o tobie
Będzie pytał, bież prędko, nie postawaj. Zły duch
Te wymyślił z torki [illegible] puchy: Tatarski to
Psi pogański nalazek. nastawają na to
Miejsce korbacze, takiż niemal djabeł drugi.
Od Węgrów we trzy kije już się też bić uczą.
Mnie i jeden dębowy smagły barzo przykry.
Pilniej by nemu Panu samemu używać,
Trzewa albo saruchą raczej się pomieżać.
Nikczemny wójtowicze, zapomniałeś torby
W piwnicy, kiedyś sobie miodkiem gardło płokał.
Wróć się pytać za świeża. —

p. 78 wójtowicz — Snadź gdzieś był obyczaj
Że prawo uchwaliwszy, przybijano je więc
Na tablicach miedzianych do ściany. Ich gdyby
Tych prawowładzców naszych [illegible] dla ich więc
Uczciwości chociaż już i na murowanych
Szubienicach wieszono. jednę rzecz raz chwalą
Drugi raz zasię ganią. jeden raz na sejmach
I sejmikach tak radzą. drugi raz przeciwnie
[illegible]
Przy sędziach, w więzór zasię z sobą namawiają.
Cisz niemają u siebie nic świętobliwego
W prawie; co się podoba onym, to jest prawo.
I nałóg taki; porwać, u tego, owego,
To tam, to sam przeniosi się. urwać i z[illegible]
Ba i na Biskupa zaiść, żeby mu wyszkubać,
Kiedy się im podoba, to nie [illegible] wedle prawa
Starosta Wojewoda: kiedy zaś podoba,
To wedle prawa: nawet i prawo nie [illegible]

Na odwrocie tytułu: Takaż jest jego Królewskiej mości, naszego Miłościwego Pana, Aby żaden Potrójnego z Plauta Piotra Cieklińskiego okrom drukarnej Academiey Zamojskiej nie drukował ani indziej drukowanego nie przedawał pod winą opisaną w przywileju danym w Warszawie 8 dnia miesiąca Czerwca Roku pańskiego 1597.

p. 9. [illegible] starzec

[illegible] ogniem Bogu z weselem z [illegible]
[illegible] dzięki oddaję [illegible] jest [illegible]
Żywot mój i wszystko dobro moje: że mi
Dał tę drogę szczęśliwie odprawić i zdrowo
Wrócić się do ojczyzny. zaco: powtórę
Tobie najwyższy Boże dziękuję, i chwałę
Daję. Bogdym puścił się z Oceanu do Gdańska,
Nie niepogody morskie, którymi żeglarze
Straszą, że są szkodliwe jadowite barzo
Okrutne, i nieznośne, nie uczyniły mi
Szkodliwego.
Com tedy nędznik przed tym o twojej możności
Na morzu, wielki Boże, od inych słychywał,
Że ubogim folgować zwykłeś, a bogacze
Tłumić zniżać teraz em sam doświadczył tego.
[illegible] wszystko [illegible] nieogarnioną
Własnie to Boska litość mieć nad żebrakami.
Okazałeś mi swoję życzliwość, choć drudzy
Na twoję nieżyczliwość czasem narzekają.
[illegible], że gdyby nie łaska twoja była
Nademną dmy gwałtowne i wichrowie morscy,
Wszystki by mię nędznego byli rozszarpali,
I rozniesli [illegible] ze wszystkim moim dobrem.
Własnie jako psi wsciekli, już byli wichrowie
Okręt nasz obtoczyli już drżę już i szumy,
[illegible] stawić chcąc żagle zrywać,
maszt ukręcić okręt sztuc; by ich wczas twa łaska
Nieucieszyła była.
Z Gdańska też kiedym bieżał do Rusi pospiechem
I stamtąd we zdrowiu mię tu wyprowadził.
Że są rzeczy większe, za które ja tobie
Dziękować nie przestanę, szczodrobliwy Boże.
Dałeś ja ko pan [illegible] służbie w cudzej ziemi,
tobie i narodowi swemu [illegible] sławy:
Iza [illegible] onego [illegible] i nagrodę
[illegible] i od owego wojska:
Ziemi to [illegible] się przed wielą inych
W okrutnej i wątpliwej barzo bitwie ważył.
Od tego czasu włóczyć więcej się nie będę,
Ale już się na pokój udam, abym tobie
[illegible] z łaski [illegible] dobrego.
[illegible], niewczasów i trudnościam zażył.
Narajac się o dzień swoich poratowanie?
[illegible] z [illegible] pociesze
[illegible] mych; nie możnali aby się obaczył
[illegible]: obacze jakim go [illegible] zastanę. i.t.d.

Pierwszy [illegible]

p. 71. Skarbek. Pytam cię na którychęś miejscach był? Pierzyt. I a barzo
Dziwnych i rozmaitych. Sk. Radbym słyszał jeśli
Nie przykrzy się. Pierz. Dowszem powiem z wielką lecią.
Naprzód przyjechaliśmy morzem do Paryża
Od Malty. Tam wysiadszy na ląd najęliśmy
Sobie koni, biorąc się ziemią ku Anglii.
Trzy mile za Kaletem, ochromiał koń panu
Musiał się nazad wrócić: i ku wieczorowi
Nazajutrz był w Strasburku, stamtąd mię odprawił.
Skarb. Mily bracie [illegible] jest morze pod Paryżem?
Pierz. Jest. by tak za Kaletem było ku Anglii;
Nie ochromiałby nam był koń, ale tam droga
Barzo jest kamienista. Skarbk. Osobny to człowiek,
Temu by położenie świata dać dukować.
Alem ja jest szaleńszy, co o się imego
Pytam go skądbym jechał: co ja sam lepiej wiem,
On niewie: jedno żebym rad znał na co wzią,
Ten czyha. tobie jako imię młodzieńcze.
Pierzyt. Pokoi to imię moje. Skarbek. Zaprawdę imię to
Jakieś tęższe: jakobyś rzekł że w pokoju nic.
Gdybym ci czego zwierzył że tuaraz zginie.
Ale coż mówisz? stamtąd którzyżeś jechał.
Pierz. Będzieszli słuchać powiem. Otem wprzód u zrzódła
Które z nieba wychodzi pod Serafinami.
Skarb. Co? pod Seraphinami? Pierz. Tamowie Skarb. I z nieba?
Pierz. Ba właśnie z wysokiego Skarb. [illegible]że, i na niebie
Byłeś? Pierz. Dowszem stamtąd szliśmy rzeką
[illegible] na bańku [illegible] malowany Skarb. więceś
Widział i Seraphiny? Pierz. Coż ja za dziwy?
I we dworze je najdzie: wszak [illegible]
Ona kucharza którego [illegible]
I wszyscy znają dobrze też Fratowego
Pasierba Seraphina: a macierzy[illegible]
Kochanka. Skarb. Niechciabyś więcej przepowiadał.
Pierz. Będę. jeśli mi będziesz pytaniem dokuczał.
Skarb. Niemoże być cnotliwa [illegible] od ziemia
Podniosła ku niebiosom. bywa to [illegible]
Położonym obiema koncy na dwa [illegible]
Pierz. więc za[illegible] ale pokaż że mi
Te ludzie, których czekam, którzy mam te listy
Oddać... i.t.d.

dawnych Klassyków

Teatr żywe zwierciadło życia narodowego ~~wpł~~ teatr ten wolny od naśladowania i wpływu obcego głównem polscy * na teatr włoski i angielski wpłynęły wzory rzymskie i greckie teatr hiszpański Lopez de Vega – w działaczach niema porządku lecz dramat jeżli nie ma rozkładu i planu będzie tylko dorywczem wyobrażeniem powierzchni świetnej żywota ludzkiego bez głębokiego smysłu i wartości Calderon. Nie było u nas szkoły jak w Hiszpanii Calderon aby te duchowne dyalogi pod jego ręki niebiańskie świetne dostały barwy (tak jak w malarstwie) Arystotelowa jedność czasu i miejsca Chor – Zawik nie Chaucer, Marot, Szekspir Hans Sachs. Reprezentacyja teatralna (jeżli dobry wybór) zostaw w słuchaczu myśl moralną, złote ziarno i t.d. Dziś ~~teatr~~ sztuka dramatyczna dzisiej mianowicie we Francyi znajduje się w stadium choroby, sprawia on tylko czczą ułudę i chwilowe oczarowanie, lecz gdy z oczu owe bielmo ułudy zejdzie znowu ~~[illegible]~~ człowieka wtrąca w głębią kałużę zmysłowości i rozwiązłości (n.p. w Warszawie)

August III kochał ſię w orkieſtrze, trzymał wirtuozów, ſpiewaków i ſpiewaczki w Europie najſławniejsze. Przy operze tak mocna była orkieſtra iż czaſem do 100 oſób grało. Opery dawano we wtorek i w piątek. Jedne operę grano przez półroku ciągle czasem, mógł kto chciał znajdywać ſię na tej operze utrzymywanej kosztem Króla, tylko podczas ſejmu lub innych zjazdów rozdawano dyſtyngwowańſzym oſobom bilety dla wnijścia dla natłoku uniknienia (Pam. Andrzeja Kitowicza Poznań 1840 ſtr. 66.

Bogusławſki Wojciech ukazał ſię r. 1778 pierwszy raz na ſcenie w Warſzawie r. 1790 objął na ſiebie dyrekcyję teatru 1794 udał ſię do Krakowa lecz a że dopiero we Lwowie grał ſkąd r. 1799 wrócił do Warſzawy r. 1814 złożył dyrekcyję teatru i † 1829

Teatr w Łazienkach w Warſzawie za Stanisława Augusta dawano tu świetne balety: Kleopatra, Kapitan [illegible] i t. d.

W pałacyku Ujazdowſkim w Warſzawie za Zygm. Aug. grywano teatra. Królowie Saſcy dawali opery włoſkie w zejezi zalniſwego ogrodu. W r. 1765 otworzono publiczny teatr w Warſzawie Aktorowie tepſi byli: Owſiński, Świeżawſki, Hempiński, Truſkolawſka, Zotkowſki a nowsi: Bogusławſki, Kudlicz, Szymanowſki, Ledochowſki, Werenſki, Szczurowſki, Majerowa Szpergerowa, Maurice i Palczewſkie, Dmuſzewſki, Mierzyńska. — Tyzenhauz podſkarbi lit. r. 1780 ſprowadził do Grodna z Paryża tancerza Ledoux i założył ſzkołę którą Król w Warſzawie od 1774 do 1794 własnym kosztem podejmował. Byli w nim Baletnicy: Ryminſki, Borzęcinſki, Waliński (zwany George,) Malińska, Sitańska; r. 1802 mistrz Baletów Ledoux utworzył drugą ſzkołę w której celowały: Górſka Zajączkowſka lecz dla niedoſtatku rozpuścił ją a ſam udał ſię do Gdańska.

W Krakowie trzymał teatr ~~[illegible]~~ od r. 1780 Jacek Kluſzewſki (†1841)

Za Stanisława Augusta był w Warſzawie dyrektorem teatru Karol Tomatis hrabia de ~~[illegible]~~ Valeri awanturnik (w którego ładnej żonie Król ſię kochał) po nim r. 1775 objął dyrekcyję Ryxtkowſki.

R. 1780 Tom. Truſkolaſki z całą familią i Owſińſkim wyjechali do Lwowa jednakże dla przewagi niemieckich aktorów utrzymać ſię nie mogli. Truſkolawſki wyreperował własnym kosztem dawny miejſcowy teatr w ogrodzie Jabłonowſkich. R. 1783 przeniósł ſię wraz z Bogusławſkim który bawił we Lwowie, do Lublina.

1761, Podczas pienia króla Saro na teatrum Królewskim w Warſzawie pierwszy raz opery: Olimpiade

Teatr Polski. Warſzawa w druk. Dufoura 56 tom.

Dzieła Wojciecha Bogusławſkiego 10 tomów

Dzieła L. A. Dmuſzewſkiego 10 tomów (4 w Wrocławiu u Korna a 6 w Warſzawie u N. Glücksberga

Chef d'oeuvres du théâtre polonais: Feliński Węzyk, Niemcewicz, Ogiński, Mowiński, Kosiakowſki. Paris 1823. 8º. ſtr 550 na czele jeſt Rzut oka na literaturę dramatyczną w Polsce przez Alfonſa Denis (jeſt to ſztuka) jeſt to 23 tom dzieła: Chef d'oeuvres des théatres étrangeres Paris chez Ladvocat 1823.

Proby dramatyczne przez Józefa Korzeniowſkiego. W Poczajowie 1826 8º ſtr 199 i 6 nlb 96.

Ignacy Werowſki w Warſzawie poſiadał przeszło 4000 dzieł sceniczny[c]h polſkich od najdawniejszych czasów. Zbiór ten ſprzedano do biblioteki Ordynatów Zamojſkich.

1767 Stanisław August ſprowadził do Warſzawy trupę aktorów francuſkich pod dyrekcyją Rousselois i Karola Laccio i balet, grywali w ſali pałacu Saſkiego. Płacono od cyrkułu bilet 8 zł, w loży 1 piętra 8 zł, w loży parterowej 4 zł, w loży 2 piętra 3 zł, parter 1 zł 15 gr. paradis 1 zł. — bilet na reduty 6 zł. Teatr ten r. 1768 utrzymywał ſię przez loteryę biletów; grywano Komedie francuſkie i opery Komiczne 150 razy w roku. Baletem zarządzał Veſtris

R. 1773 Książę August Sułkowski wojewoda gnieźn. w pałacu ſwym na nowem ſwiecie założył teatr opery i sala redutową wraz z Ryxem i utrzymał na to [illegible] nierządu do r. 1776; dyrektorem baletu był Kurtz a dyrektorem teatru Bukhard. Grano w roku 12 nowych oper czyli co tydzień 2 opery włoſkie, 2 teatra niemieckie i 2 teatra polſkie i 24 baletów w roku; bale maſkowe

R. 1776 Kurtz rozłączywszy ſię z Sułkowſkim otworzył nowy teatr ~~[illegible]~~ St. Hubert 2 razy na tydzień przez cały rok prócz adwentu do którego ſprowadził do Warſzawy trupę francuſką pod dyrekcyją [illegible] Gdy [illegible] teatr r. 1775 [illegible] teatr do pałacu Radziwiłłowskiego [illegible] ongrywano opery balety i polſkie [illegible] 1777 bo teatr [illegible] a [illegible] Sułkowſki [illegible] Kurtz

[illegible] teatr [illegible] Mont[illegible] który miał z K. [illegible] r. 1778 panie [illegible], [illegible]
X. [illegible] - wa, Szreterowa; panny: Sierakowska, Skarszyńska, [illegible]ówna; pp. Swierzawski, [illegible], [illegible]
[illegible]kowski, Herman, Bagnicki, Mierzyński, Hempański, Maksimowicz, Zajkowski, Kosiński.

Tragedye

Gdzie ostateczny m tragedya. z łacin. (Sucii Stefana) przez Józefa Załuskiego. w Zbiorze jego.

Zaira tragedyja przełożona wierszem (przez Michała Sapiehę) z Woltera. w Wilnie 1753. 4°.

1770 Naruszewicz Adam. Gwido hrabia Blezu trajedya w 3 aktach.

1779. Wybicki Józef: Zygmunt August trajedya wierszem w 5 akt. Warsz. 8°.

1777. Cudowne nawrócenie S. Teofila przez S. Dorotę trajedya [illegible] w 5 aktach przez Łopaińskiego

1783 Jana Wicherta: Belizar trajedya w 5 akt. 1787.

1790 Karpiński Franciszek: Bolesław III trajedya

od r. 1800. Niemcewicz Julian (Władysław pod Warną) Alexander hr. Chodkiewicz (Katon, Leona, Wirginia) Dembowski J. J. (Wanda, Atalia, tyniecki, Grant) [illegible] Brodziński (Gliński Barbara Radziwiłówna) Hofman Antoni (Heligunda) Lubieńska z domu Bielińska + 1810 (Wanda) Euzeb. Słowacki (Mendog) Kropiński (Ludgarda), Fredro Maxym. Jul. Słowacki. Magnuszewski Dominik, Koźmian[?] [illegible] Józef. Franc. Jakubowski.

1765 Artaxer Tragedya oyczystym wierszem napisana (przez X. J. Kuszela) w szkołach witebskich Schol. Piar. reprezentowana 1765. w Wilnie 1766. 4° K. 48. [illegible]

1754. Bogusz Tomasz S. J.: Tragedyja wierszem pod tytułem Eutropiusz. w Wilnie 1754. 4° ark. 12

1754. Załuskiego Józ. Andrzej bisk. kijow.: Tragedyje: Kazim. S. Królewicz polski z [illegible] wierszem w jego Zbiorze mów. 4°.

1753. Maciński Wojciech S. J.: Zeguine trajedya wierszem. w Lublinie 1753. fol.

1754. Maciński Wojciech S. J. S. Alojzy zakonu zgromadzenia jezusowego drama prozą. w Sandomierzu 1754. fol. ark. 12°

1755. Próżność nad próżnościami albo Tomasz [illegible] dux tracedya od p. młodzi w szkołach Nieświezkich [illegible] [illegible] się wystawiona 1755. w Nieświeżu. 4° ark. 5

1758: Rzewuskiego Wacława tragedyje: Żółkiewski, Władysław pod Warną - komedyje - [illegible] w Zabawkach wierszem tegoż. w Warszawie 1760

1765 Bielawskiego Józefa: Natręci: Komedya na widok 19 listopada 1765. w Warszawie wystawiona. 8°.

1768 Załuskiego Józefa: Ludzkość (lituiąca się) czyli obraz nędzy ludzi. Tragi-Komedya w 5 aktach. w Warszawie 1768. 8°.

1751. Trzy tragedye Lucjusza Kornelego Syppiona, Atalie, Konrad [illegible] (Temistoklesa naszym wierszem przet. z Klaudia [illegible]) przez Stanisława Łopaińskiego. w Wilnie 1751. 4

1744. (Konarski Stanisław): Otton tragedyja z Kornela w Warszawie 1744. 4°

1749. Herakliusz trajedyja z franc. prozą przez Tom. de Witold Alexandrowicza. 1749. we Lwowie 8°.

1754. Józef zaprzedany trajedya z łacińsk. wierszem p. Józ. Załuskiego. W jego zebraniu wierszopisów w Warszawie 1754 (z dejay przejrzał)

1755 Józef tragedya z łacińsk. wierszem rozmowy przez Mirasowicza 1755 (przekład z Libera [illegible] jezuity) w jego Zbiorze

Komedye

1774 Adam Czartoryski (Panna na wydaniu - Mnich - Sumienie[?] Koncept nie wszystko - Kawa - Gracz - Dumny

1787. Franciszek Zabłocki (Dziewczyna sędzia Fircyk w zalotach, Zabobonnik

[illegible] Krasicki, Stanisław Kublicki, Franc. Karpiński, Józef Wybicki, Józef Kossakowski, Drozdowski Jan Bogusławski Woj. Niemcewicz, Marewicz Wincenty Dyzma Tomaszewski, Walenty Gurski, Ludwik Dmuszewski.

